Raftul
Denisei
Bestseller
New York Times
Chang-rae Lee
Zbor peste
Long Island
roman
LONG
ISLAND
HUMANITAS
fiction

Cuprins

Unu
Doi
Trei
Patru
Cinci
Șase
Șapte
Opt
Nouă
Zece
Unsprezece
Doisprezece
Mulțumiri

CHANG-RAE LEE

Zbor peste Long Island

Traducere din engleză și note de
CARMEN PAȚAC

Humanitas

Lui Michelle,
pentru toată dragostea pe care mi-a arătat-o

Unu

DE AICI, DE SUS, de la o jumătate de milă deasupra Pământului, totul mi se pare perfect.

Mă aflu în micul și elegantul meu Skyhawk, pe care-l manevrez să se întoarcă din nou în direcția soarelui, după ce aproape mi-am încheiat loopingul pe care-l fac de obicei pe vreme bună. Dedesubt e capătul de răsărit al insulei Long Island și chiar acum zbor peste partea de pământ unde cele două brațe noduroase intră în Atlantic. Orașul aflat drept în fața mea, care nu are nimic deosebit când îl străbați pe jos, arată chiar magnific acum, când soarele de sfârșit de vară împrăștie pe macadamul străzilor o strălucire molcomă, ca de abanos, și lumina lui portocalie se reflectă înapoi spre mine, potrivindu-se direcției și vitezei mele în ferestrele și barele de protecție ale mașinilor parcate și în piscinele din casele simple, pătrățoase, aliniate una lângă alta, în șiruri. Casele mai noi și mai mari, care se înalță la distanță una de alta în fundăturile lor în formă de cerc, și pe urmă și acoperișurile netede ale magazinelor din centrele comerciale, cu rețeaua lor electrică de carcase și tuburi HVAC[1] făcută din metal strălucitor, dețin parcă un cifru misterios care te duce cu gândul la vechile rune.

De aici, de sus, toți copacii par să aibă o formă și un aranjament ideale, ca și cum ar fi fost sculptați de un zeu florar, chiar și aceia (crescuți spontan, fără discuție) adunați în pâlcuri de-a lungul gardului ce împrejmuiește terenul întins unde este depozitat fierul vechi, repezindu-se spre cer, așa înalți și subțiri de parcă ar avea picioare ca niște fuse, dar nefiind tocmai o podoabă încântătoare pentru grămezile bălțate de capace de butuc și mașini de spălat, însă apoi, pentru un tip insensibil ca mine, a cărui inimă bate de mai puțin de *șaizeci* de ori pe minut (e greu chiar să și spui

așa ceva), sunt semnalele unei dorințe clar priapice. La sud, pe terenul de baseball, simbolul cel mai minunat al poporului nostru, partida echipei locale din Little League[2] se apropie de sfârșit, jucătorii cu cămăși de culoare bleu așezați unul lângă altul și în ordine descrescătoare ca înălțime, părinții lor apărând la peluză doar ca să stea tăcuți și nemișcați ca la biserică, singura mișcare detectabilă fiind cea a unui câine săltăreț cu blană aurie care urmărește un disc zburător nici mai mult, nici mai puțin decât până în centrul terenului.

Hai, măi, băiete, dă-i-nainte și prinde-l.

Și cum îmi îndrept aeronava (o cheamă *Donnie)* ca s-o ia de-a lungul benzilor late de pe Șoseaua 495, marea și îngrozitoarea autostradă din Long Island, și văd blocajele, deja de proporții considerabile, ale traficului de duminică din Hamptons[3] apropiindu-se alene de oraș, ale căror coloane scrâșnitoare par, de pe locul pe care stau eu, să constituie un marș lung și ordonat, am impresia că merg cu viteza amețitoare a luminii, bineînțeles mișcându-mă prea repede față de restul vehiculelor, o dizarmonie care ar trebui, după părerea generală, să învioreze totul, dar care, într-un fel, deranjează în aceeași măsură, și o cârmesc câteva grade spre nord-vest ca să trec peste peticele rămase de pământ agricol și de pădure pipernicită și, pe urmă, destul de repede, peste întinderea imensă, neîntreruptă a orașelor mai vechi, înghesuite ca al meu, unde, sub norii care-i acoperă, oameni ca mine fac ultimele retușuri la treaba lor de sfârșit de săptămână, măturându-și aleile din fața casei, trăgând tomberoanele cu gunoi în stradă și spălându-și mașinile exact cum le spălau când erau copii și tineri, dându-le cu săpun de sus până jos și frecându-le roțile cu peria ca să scape de praful de la frâne, negru ca funinginea, câte unul scoțând câte o vorbă din când în când.

Și mai știu, de aici de sus, că n-am cum să văd brambureala rămasă jos, pe Pământ, nimic din resturile prozaice, de la nivelul mării, care cu siguranță ne strică frumosul nostru peisaj, nade și cârlige de pescuit de dimensiuni uriașe, aruncate la întâmplare, și un milion de mucuri de țigară ce arată ca niște confetti soioase, mușchiul și buruienile care se întind la nesfârșit pe trotuar. N-am cum să văd pagina de ziar îngălbenită, ce se dă de-a rostogolul, sau oposumul trăncănitor, sfârtecat și aruncat la marginea bordurii, motivul rânjetului care a făcut să i se înclești dinții galbeni.

Și toate astea, deocamdată, sunt mai mult decât ca lumea pentru mine.

Dar oare chiar sunt ca lumea?

Ca lumea.

Am cumpărat avionul ăsta nu ca să lucrez sau să călătoresc cu el ori pentru pura și minunata emoție pe care ți-o dă zborul, ceea ce poate și este într-adevăr o nemaipomenită și transcendentală afirmare a vieții și așa mai departe, ci pentru motivul, la care fără discuție nu am stat să mă gândesc serios, că trebuia să ies din casă.

Cu siguranță așa gândea prietena mea de-o viață, Rita Reyes, care de ceva timp nu-mi mai este prietenă, cu mai mulți ani în urmă, când mi-a oferit o lecție de pilotaj la Islip[4], de ziua mea. Bineînțeles, o spun cu mâna pe inimă, ea a luat-o ca pe o plimbare care să mă scoată din ale mele, o lecție practică de pilotat avionul și n-a avut nici cea mai mică intenție să ajungă undeva cu chestia asta.

Pe vremea aia era foarte îngrijorată din cauza mea, căci mă retrăsesem prea repede, de un an de zile, din arhitectura peisagistică, afacerea familiei, și, după toate aparențele, eram băgat până-n gât în mocirla unei găuri negre de rutină, în principal plimbându-mi amărăciunea de colo până colo prin casă și mâncând prea mult. În zilele de lucru, după ce Rita pleca la muncă (pe atunci avea grijă de

bolnavi la domiciliul lor, acum lucrează la camera de gardă), frunzăream de obicei ziarul în fața televizorului și pe urmă poate mă uitam la o emisiune de dimineață pentru femei, ca la puțin timp după aia să simt imboldul puternic al plictiselii și să mă-ndrept spre Walt Whitman Mail (poetul s-a născut într-o casă modestă chiar peste drum, care acum se numește „centru interpretativ" și poate fi vizitată), căutând ceea ce speram mereu să fie compania liniștitoare a unor oameni animați de aceleași sentimente, dar, în loc de asta, în funcție de ce se vindea în momentul ăla, sfârșeam prin a strânge nebunește gloatele de gură-cască sau, altfel, un oraș-fantomă de bătrânei care ședeau lângă ficușii din hârdaie, în amândouă cazurile în final simțindu-mă deprimat și minimalizat.

Când Rita se-ntorcea acasă, farfuriile de la micul dejun erau tot grămadă pe masă, iar eu, pe terasa din spate, giugiuleam o a treia sticlă de bere blondă sau, dacă nu, trăgeam un pui de somn în cămăruța de lucru după ce mă uitasem pentru a nu știu câta oară prin jerpelitura mea de Baedeker despre Italia. Ar fi-ncercat ea să-mi fie de ajutor și să aibă răbdare, dar îi venea greu, căci asta făcuse toată ziua. De cele mai multe ori terminam prin a țipa unul la altul, fiindcă îmi dădea la o parte ghidurile un pic cam fără grijă, iar eu spuneam ceva urât și josnic despre maică-sa și ea se retrăgea în dormitor, în vreme ce eu mă duceam la mașină și ambalam acolo motorul o vreme, înainte de a deschide ușa garajului cu telecomanda. Mă trezeam într-o speluncă chinezească dărăpănată pe Jéricho, alergând cu limba scoasă după un *mai tai*[5] prea dulce cu supă cu găluște pentru prânz și pe urmă dându-i telefon Ritei ca s-o întreb dacă voia aperitivul ei obișnuit de *pupu*[6] și creveți cu fasole, pe care ea-l voia, iar eu i-l aduceam și i-l serveam cum se cuvine, cu dragoste și abjecție, cum s-ar zice.

Toate chestiile astea au început să se întâmple cu prea mare regularitate și în cele din urmă Rita mi-a spus că ar fi mai bine să mă apuc de ceva ca să-mi ocup timpul, chiar dacă eram superficial și nu făceam două parale. Imediat m-am gândit că a venit în sfârșit momentul să mă așez într-o mașină sport decapotabilă sau într-o barcă rapidă, una cu motor, de culoarea mierii și dată cu lac, la care să se holbeze vecinii și poate să râdă și să spună măscări despre ea și după care să și tânjească pe urmă, dar eu voiam altceva, neștiind exact ce, până în clipa când am deschis certificatul dăruit de Rita pentru Școala Superioară de Pilotaj Flaherty.

Trebuie să spun că eram nervos în ziua aia, mi-era de-a dreptul frică, lucru ciudat fiindcă zburasem cu sute de avioane, unele cu un singur motor, ca ăsta, și, desigur, nu la fel de bine întreținute. Abia dac-am fost în stare să-mi termin pâinea prăjită și cafeaua de la micul dejun. Am încercat zadarnic să fac pipi, gândindu-mă tot timpul cum este să mori chiar de ziua ta, cât de înduioșător și neobișnuit, și de asemenea puțin cam jalnic dacă s-ar întâmpla cu adevărat, în special dacă nu ești cineva cunoscut de toată lumea, și Rita s-a prins de treaba asta și s-a prefăcut că mă laudă toată dimineața cu vorbe șoptite ca:

— Și avea *exact* cincizeci și șase de ani…

Dar aș putea zice că era și îngrijorată, căci nu m-a sărutat și nici măcar nu s-a uitat în ochii mei când plecam spre aerodrom, abia dacă și-a ridicat privirea din revista cu rețete de bucătărie și-a murmurat un „la revedere” la întâmplare, parcă înghițindu-și vorbele. Ar fi trebuit să fie, potențial, un moment plăcut, presupunând c-aș fi pus cheile de la mașină înapoi în castronelul pentru mărunțiș, și m-aș fi dus agale spre Rita cu ochelarii de aviator la ochi, și i-aș fi prins în podul palmei sânul mătăsos și ciocolatiu prin decolteul capotului, și ne-aș fi asigurat pe amândoi de

rezistența neîndoioasă a anilor de devotament și iubire (erau aproape douăzeci atunci). Dar n-am făcut nimic altceva decât să mormăi și eu un „La revedere” și să-i spun c-o să fiu acasă la prânz și s-o întreb dac-ar putea să pună la încălzit *osso buco*[7] pe care-l gătise acum două seri, cu ceva paste, sau poate chiar niște cușcuș cu bucățele de izmă proaspătă. Rita, bineînțeles, a răspuns cu obișnuitul ei „Se face”, despre care oricine altcineva care ar fi ascultat numai cu jumătate de ureche ar fi crezut că e un bocet de adevărată înfrângere și necaz, dar care era de mult cântecul meu preferat.

Așa c-am pornit-o privind în sus din nou, căci pentru mine nu e nimic mai tentant decât perspectiva unui prânz cald și gustos pregătit de o femeie pricepută. Dar în clipa în care am intrat pe ușa de acces privat la MacArthur Field și am văzut lonjeroanele subțiri de la aripi și fuzelajele înguste ale avioanelor care erau la sol, produse de companiile Piper și Cessna, am simțit că mi se face un pic rău de la inimă și m-am gândit la copiii mei, maturi de-acum, Theresa și Jack, și imediat i-am sunat prin apelare rapidă de pe telefonul meu mobil. Eram gata să le spun, fiecăruia, același lucru, că eram foarte mândru de realizările și caracterul lor și că tare mi-aș fi dorit să retrăiesc cei câțiva ani cât fuseseră nou-născuți și copii mici și pe urmă să adaug și că nici în ruptul capului n-aș vrea să le fiu o povară la bătrânețe și că s-o sune întotdeauna pe Rita de ziua ei și de sărbători.

Dar atunci a răspuns cutia vocală de la Facultatea de Engleză unde lucra Theresa, dar nu era glasul ei, ci glasul feminin omniprezent de la Serviciul central de mesagerie vocală și n-am reușit să spun decât că nu mai primisem vești de la ea de câtva timp și mă-ntrebam dacă nu cumva i s-a întâmplat ceva. Pe urmă mi-a răspuns cutia vocală a lui Jack, de data asta era glasul lui Jack, dar unul care suna așa de oficial și distant, încât i-

am lăsat un mesaj prin vocea domnului T., aspru și belicos până la Dumnezeu, amenințând u-l c-o să deschid o cutie mare de *whoop-ass*[8] și-o să i-o torn pe gât dacă nu se înveselește.

Nici de data asta nu-mi ieșise prea bine și, întrucât era încă devreme pentru lecția de pilotaj, l-am sunat pe tata, pe care l-am găsit, bineînțeles.

— Cine dracu-i acolo? a răspuns el.

— Eu sunt, tată. Ce mai faci?

— A, tu erai! Tu ce crezi că pot să fac?

— Bine. Pun pariu.

— Asta s-o crezi tu. Oricum, vino și ia-mă odată de-aici. Mi-am făcut bagajele și sunt gata de drum.

— Bine, tată. Surorile se poartă cum trebuie cu tine?

— Se poartă cu mine de parc-aș fi un rahat. Da' pentru asta plătesc. Pentru ce-am muncit toată împuțita asta de viață? Ca să am pe mine un halat și să mănânc la fiecare masă mâncare d-aia care se dă în avion și să am o soră-bărbat cu palmele tatuate care să mă șteargă la fund.

— Da' tu n-ai nevoie de așa ceva.

— N-ai mai fost pe-aici în ultima vreme, Jerome. Habar n-ai cum stă treaba. Habar n-ai că nicăieri în lumea asta nu te simți mai plictisit și mai izolat ca aici. Ăștia te fac s-atingi apogeul. Și ce-i fac lu' Nonna în pavilionul femeilor nici nu vreau să-ți mai spun.

Nonna era nevastă-sa și mama mea și de cinci ani era mai mult moartă decât vie. După cele mai multe standarde, tata e întreg la minte deși, cam pe atunci, se părea că toate lucrurile legate de caracterul muritor al omului și de timp se amestecau adesea în lobii respectivi, ceea ce îmi micșora doar într-o măsură oarecare acuitatea sentimentului de trădare filială și vinovăție pentru că-l băgasem, printr-o procură, în Centrul de îngrijire Ivy Acres, unde, pentru cinci mii cinci sute de dolari pe lună, o să-și petreacă tot restul vieții în siguranță deplină și confort și fără cea mai

mică grijă pe lumea asta, ceea ce știm că este o soluție simplă și în același timp o mare problemă, în privința căreia nu putem face nimic, și facem totul ca s-o dăm uitării.

— Iau o lecție de pilotaj astăzi, tată.

— A, zău?

— Vrei să-mi mai spui ceva?

— N-am ajuns niciodată să pilotez un avion, bombăni el, dar nu ca să-mi răspundă mie. N-am zburat niciodată într-un balon cu aer cald. N-am făcut niciodată dragoste cu două femei deodată.

— Sunt sigur că chestiile astea se pot aranja.

— A, nu-ți face griji. Nu mai am nevoie de alte exemple despre nenorocitul meu de fund. Fă-mi, te rog, un hatâr.

— Spune, tată, ce să fac?

— Dacă te prăbușești, încearcă s-o faci pe-aici prin zonă. Pe colțul de sus al clădirii, chiar dinspre parcare. Țintește punga aia veche care flutură în fereastră.

— Hai, las-o baltă.

— Nu mai ești fiul meu.

— Bine, tată. Ne mai vedem noi.

— Cum zici tu.

Nu era decât unul dintre felurile noastre obișnuite de a ne lua rămas-bun, găsibil în catalogul subțire al formulelor de salut dintre tată și fiu, chiar mai subțire pentru vârstă și împrejurări și apoi, bineînțeles, pentru cei implicați, care nu și-au încălcat niciodată jurământul, care n-au sărit niciodată peste cal. După asta m-am dus în biroul de la hangar cu senzația că aveam picioarele ușoare, nu ca un fel de amețeală sau spaimă, ci ca un sentiment descurajam că m-am desprins periculos de la sol, de parcă aș fi fost un astronaut care se târăște în marele hău al spațiului cosmic, cu eternitățile tulburându-se în fundal și prea multă moleșeală în prăpăditul meu de comportament. Și mi-a venit în minte că, în viața asta milenară a legăturii imediate și omniprezente, nu comunicăm

atât de mult cât, mai degrabă, ne lăsăm mesaje unul altuia, spectacolele astea improvizate ciudate, adesea niște amărâte de bucățele și mostre din noi înșine, care nu pot să nu pară că se potrivesc ca nuca-n perete. Și apoi, când în cele din urmă ajungi la cineva, toată lumea e așa de stângace sau prea plină de speranță ori, dacă nu, înverșunată, încât te întrebi dacă n-ar fi mai bine să nu încerci deloc să intri în vreo legătură de orice fel.

Și totuși am uitat de toate astea când, în sfârșit, m-am ridicat de la pământ și am pătruns aici *Sus*. N-o să descriu primele sentimente și senzații care m-au făcut să roșesc de rușine, ci o să mă rezum doar la a spune că primul gând care mi-a venit în minte în clipa când instructorul m-a lăsat să pun mâna pe manșă a fost că-mi doream ca omul ăsta să-și fi prins o parașută ca să poată sări dracului din avion. Nu-i găseam nici cel mai mic defect. Era un băiat drăguț, alarmant de tânăr, dintr-o familie numeroasă de piloți, Flaherty. Dar simțind huruitul motorului în fundul și-n picioarele mele, forța zguduitoare a vârfurilor de aripi în mâini și privind în jos spre lume de la distanța asta nu prea mare, de la lungimea asta încântătoare, care se micșora văzând cu ochii, mă gândeam întruna că aici era cămăruța mea, avionașul meu pe care-l căutasem, locul meu, și numai al meu, în loja lumii și cu totul în afara ei.

După ce am aterizat și am ajuns în dreptul hangarului, l-am bombardat pe puștiul de pilot ca să aflu ce părere are despre tipul de avion pe care trebuia să-l cumpăr și unde aș putea găsi așa ceva. Privind prin ochelarii lui mari de culoarea chihlimbarului (la fel ca ai mei), făcu semn cu capul spre un avion Cessna cu trei locuri, cu dungi verzi, ce stătea pe pistă, și-mi spuse că era de vânzare. Proprietarul era un tip care făcuse o comoție cerebrală în timpul ultimului zbor, deși, evident, îi ținuse piept și reușise să se descurce cumva. Era un avion mai vechi, a spus puștiul în

microfonul lui cârâitor, cu glas ciuntit, de mini-Chuck Yeager[9], dar te puteai folosi de el fiind încă în stare bună. Se găsise pe piață un timp și probabil aș putea să-l iau la un preț bun. Nu era genul de avion pe care l-aș fi vrut dacă aveam de gând să străbat țara în lung și-n lat, dar pentru escapade mai scurte, de plăcere, ar fi fost ideal, ceea ce mi se părea minunat. În biroul de la hangar secretara mi-a dat numărul tipului și s-a dovedit că omul locuia într-un oraș vecin cu al meu, așa că, în drum spre casă, am telefonat și m-am prezentat nevestei lui, care era prietenoasă, și-am hotărât amândoi – de ce n-aș veni eu chiar atunci să stau de vorbă despre chestia asta cu bărbatul ei, Hal?

Casa lor era clădită în stil colonial, acoperită cu șindrilă de cedru, construită prin 1960 ca multe case din partea asta a insulei, printre care și a mea, când în zonă se aflau încă mai multe câmpuri de cartofi și ferme de creștere a rațelor și întinderi virgine de copaci pitici și frumoasa nimicnicie pipernicită. Acum pământul este plin de clădiri solide și unele mai noi de prin anii ’80 și, cum ultima perioadă de avânt economic a catapultat pe toată lumea peste metereze, mai poți vedea utilaje pentru excavare de fiecare parte a autostrăzii (opt benzi acum), care curăță întinderile naturale de pământ rămase pentru a ridica rapid centre de afaceri și apartamente scumpe și cămine pentru bătrâni și bolnavi și pe urmă casele McMansion[10], unde locuiesc familii tinere ca a fiului meu Jack, cu odăile lor mari cu arcade și încăperi multimedia și *hogeagurile* unde se bea vin și se fumează țigări de foi. N-aș spune că am ceva împotriva vreunuia dintre toate lucrurile astea în sine, fiindcă mi se pare foarte normal ca oamenii să se distreze și să lucreze cum vor în viața asta așa-zis democratică și, chiar dacă sunt al naibii de mândru de viața pe care o duce fiul meu Jack, influențată în întregime de condițiile climatice (în ciuda faptului că nu prea mai vorbim), mai există încă o parte în ființa mea

care se întreabă în mod firesc cum iureșul ăsta de prosperitate îi distruge pe el și pe Eunice și pe copii și pe urmă pe toți cei care au destui bani ca să nu trebuiască să se gândească într-adevăr așa de serios la bani, dar continuă să facă asta, oriunde se află.

O demografie națională a cărei parte integrantă bănuiesc că sunt, deși de câțiva ani încoace – de fapt, de când mi-am luat avionul ăsta – mi-am dat seama că am mai mult decât îmi trebuie, dacă ceea ce-mi trebuie înseamnă că pot să mă descurc ca lumea în următorii douăzeci și ceva de ani din speranța mea de viață și să nu fiu obligat să mănânc tăiței uscați dacă nu vreau sau să chem pe unul dintre angajații lui Jack în loc să chem un instalator cu acte în regulă sau să nu uit niciodată să-mi vâr permisul de conducere sub nasul celui de la casă pentru a-mi cumpăra bilete cu preț redus la cinema, deoarece am o vârstă. Și, cu toate că nu m-au dat banii afară din casă sau n-am avut tupeul să investesc pe piața de acțiuni (un păcat de neiertat în ultimul timp, deși acum sunt un geniu cu patalama la mână în domeniul financiar, pentru că am pus deoparte tot ce am la trezorerie), dacă nu mă lovește vreo boală care să mă ruineze și să mă facă din om neom, o să-mi fie bine. Vai de capul tău, amărâtule de proprietar al unui avion particular, ai putea să-ți spui, și pe bună dreptate, căci un Cessna a costat într-adevăr la fel de mult ca un Mercedes mare și nu e deloc ieftin de întreținut. Dar, ca să mă apăr, pot spune că locuiesc încă în aceeași casă modestă de la început, pe care am luat-o chiar înainte de a se naște Jack, și niciodată n-am purtat haine pe care nu le-am cumpărat de la Alexander's și Ward's (astăzi de la Costco și Target – faptul că am fost un client fidel nu le-a fost de niciun ajutor defunctelor magazine) sau am mâncat, dacă mi-am putut permite, la orice restaurant, indiferent cât de bun, cu meniul scris cu litere pe care le găsești pe

felicitări. Și dacă avionul ăsta este într-adevăr nebunia vieții mele, cel puțin l-am găsit înainte de a fi prea târziu, când singurul sentiment revigorant al zilei o să fie totuși o altă biografie tragică de-ți frânge inima, dată de History Channel, despre un explorator din secolul al XIX-lea sau *țâr-țârul* vreunui tăntălău nu chiar așa de bătrân la ușă, care-mi aduce, pe roți, mâncarea zilei învelită în folie de aluminiu.

Când am ajuns la casa pilotului care suferise comoția cerebrală, prietenoasa lui nevastă, Shari, mi-a ieșit în întâmpinare și pe urmă, pe neașteptate, m-a strâns repede în brațe în hol, și am strâns-o și eu în brațe, ca și cum eram un vechi camarad de arme de-al lui și ea și cu mine flirtaserăm de-a lungul anilor, un păcat de la care nu m-aș fi dat înapoi, având în vedere trupul ei frumos și robust și gura drăgălașă. M-a dus într-o odaie mare, întunecoasă, cu lambriuri din imitație de lemn de nuc, unde un bărbat cu o șapcă de baseball pe cap și cu o cămașă călcată impecabil, descheiată la gât, stătea într-un fotoliu de lemn, care nu părea prea comod, cu o pătură cadrilată pusă pe picioare. Era foarte frig acolo, de parcă și-ar fi fixat aerul condiționat la șaptesprezece grade. Televizorul mergea, dar omul era cu fața mai mult spre ușa de sticlă glisantă decât spre televizor, uitându-se afară spre terasa acoperită, unde puseseră trei păsări cardinal, ce păreau din mătase, pe marginea unui mic bazin din plastic pentru păsări, bogat împodobit. Luate în amănunt, păsările arătau uimitor de reale, cu ciocuri galbene și lucioase și cu măști negre, în afară de faptul că erau prea mari, dar n-am fost niciodată așa de aproape de niște păsări ca astea și mi-am zis că majoritatea lucrurilor din natură erau mai mari decât ai fi crezut, mai strălucitoare și mai impresionante. Când ne-am apropiat, ne-a fost clar că moțăia și, preț de-o clipă ce parcă nu se mai

sfârșea, am stat acolo lângă el, Shari aranjându-i pătura care-i alunecase pe jumătate de pe picioare.

— Hal, scumpule, zise ea. A venit domnul Battle. Pentru avion.

— Hm, își drese el glasul.

Mi-a întins mâna și am făcut cunoștință.

— Păi eu vă las pe voi doi să discutați ca între băieți, spuse Shari, scuzându-se și plecând să ne pregătească niște ceai cu gheață.

— Ia loc acolo, tinere, îmi zise Hal, arătând cu brațul sănătos spre canapeaua de piele.

Hal nu era cu mult mai mare decât mine, mă-ntreb dacă era cu adevărat mai mare, dar bănuiesc că starea în care se afla îi dădea dreptul să mi se adreseze așa, și asta nu m-a deranjat deloc. Vorbea mișcându-și partea sănătoasă a gurii, scoțând un sunet de parcă fluiera și scuipa, care-i dădea un aer copilăresc, plin de tinerețe. M-a întrebat cum îmi câștigam existența și i-am spus că mă ocupam de arhitectura peisagistică, iar el mi-a zis că e șofer particular, sau a fost până când a făcut comoția cerebrală, unul dintre cei care duc persoanele cu funcții de conducere sau VIP-rile în limuzine obișnuite de culoare neagră. Era un tip destul de arătos, cu mustață și barbă încărunțite și tunse cu grijă. Și probabil că n-ar trebui să spun așa de în treacăt acum că Hal era negru. Treaba asta m-a uimit în primul rând pentru că Shari nu era neagră, ci o femeie albă tipică pentru Long Island, îmbrăcată într-un șort de culoarea pătlăgelelor roșii și un tricou de firmă imprimat, și apoi pentru că nu sunt multe minorități în zona și în perioada asta, și chiar mai puține care să aibă pilotajul ca hobby, un fapt confirmat în cei trei ani de când mă tot zbânțui pe niște aerodromuri amărâte. Bineînțeles, fiica mea, Theresa (cu doctoratul la Stanford), grozav de citită și nemaipomenit de cultivată, ar zice, cum a făcut-o și în trecut, că trebuie să spun toate astea deoarece, asemenea celor mai mulți oameni din țara asta, sunt și eu obsedat, fără putință de

scăpare, de rasă și diferență și nu pot să nu „privilegiez” ceea ce este „normativ” și să „fetișizez” ceea ce nu este. Și în vreme ce am dubii în ceea ce privește terminologia pe care o folosește, mi-ar plăcea să cred că, dacă sunt într-adevăr vinovat de asemenea chestii, asta mai ales din cauza faptului că uneori îmi fac griji pentru ea și pentru Jack, care, ar trebui s-o spun și p-asta, nu sunt nici ei pe de-a-ntregul normativi în ce privește rasa, fiind o „combinație” rezultată din prima și singura mea căsătorie cu o femeie pe nume Dalsy Han.

— Mai spune-mi o dată cum te cheamă.

— Jerry. Jerry Battle.

— Așadar, Jerry Battle, vrei să cumperi un avion.

— Eu așa zic. Nimic pe lumea asta nu se compară cu libertatea zborului.

— Să știi c-așa e. Dar ascultă aici, prietene. Dă-mi voie să ți-o spun în față. Au venit pe aici mulți tipi care nu prea știau ce voiau. Acuma, mie mi-ar plăcea să stau de vorbă, dar tu n-o să mă insulți dacă te hotărăști pe loc că n-a fost ce-ți trebuie ție.

— Dar eu cred că e.

— Ești sigur? mă întrebă el, privindu-mă fix în ochi.

Am încuviințat din cap deși, de fapt, începeam să mă cam mir.

— Fiindcă uneori tipii își dau seama în ultima clipă că nu vor să cumpere un avion „folosit”. Înțelegi ce zic, Jerry?

Se uita la mine într-un fel ciudat și atunci, dintr-odată, mi s-a părut că știam despre ce vorbea. Mi-am adus aminte de un client cu o vilă în Old Westbury[11], un loc frumos, doar că avuseseră o mulțime de copaci atinși de boli, și noi veniserăm și puseserăm alții în loc și făcuserăm multe terase și piscine și aranjaserăm din nou grădinile cu formă regulată. După asta totul era ca nou și făcea o grămadă de parale. Dar soțul și-a găsit o altă

slujbă în California și au scos casa la vânzare pentru niște milioane bune. Au venit mulți s-o vadă, dar nimeni nu s-a oferit s-o cumpere, așa c-au scăzut prețul, de fapt de două ori. Dar tot nimic. Așa că tipa de la agenție care se ocupa de chestia asta le-a dat ideea c-ar trebui să se gândească să „depersonalizeze" casa, ceea ce însemna să dea jos tablourile de familie și orice altceva de genul ăsta, căci proprietarii erau negri. Au fost profund jigniți, dar nimeni n-a mușcat nada și așa, în cele din urmă, soțul a zis c-o să facă ce-a spus ea, dar numai dacă evaluează casa la prețul inițial. Până la urmă au fost câțiva care au supralicitat și, după aia, casa a luat-o unu' care o vedea prima dată.

Așa că, uitându-mă drept la el, i-am spus lui Hal că nu mă deranjează să iau un avion folosit, dar bun.

— E-n ordine, foarte bine. Acum. De când pilotezi?

— Păi pilotez de ceva timp, am spus eu, gândindu-mă bineînțeles la sutele de ore cât am fost tartor la clasa economic, cu masa de servit pregătită alături. Nu știu de ce am simțit nevoia să-l mint pe omul ăsta. Normal, nu mi-ar păsa dacă ar afla c-abia m-am întors la sol după prima mea lecție și dac-ar crede că sunt nebun, dar bănuiesc că faptul că l-am văzut așa, stând acolo ca un invalid, m-a făcut să înțeleg că n-o să-i pice bine dacă o să știe că ageamiul ageamiilor o să-i conducă avionul.

— Aștept cu nerăbdare să mă pot mândri că-i al meu, am zis eu, sperând că avea să sune destul de virtuos pentru amândoi. Mai spune-mi ceva care să-mi stârnească și mai mult interesul. Așa cum o fi.

Hal a încuviințat din cap, deși n-am putut să-mi dau seama după expresia de pe chipul lui pe jumătate înghețat dacă era de acord sau dacă deja mă dibuise.

— Am cumpărat avionul acum zece ani, spuse Hal. Imediat după ce-a fost omorât fiul meu Donnie. Donnie urma să înceapă Medicina la Universitatea din Boston. Șase ani de studiu. Ai auzit de chestia asta?

— Cred că odrasla unuia dintre clienții mei este tot acolo. A luat notă maximă la testul SAT[12].

— Și Donnie a luat.

— Zău, nu glumești? Vorbești serios?

— Unii nu mă cred când le povestesc, da' cine s-apucă să spună minciuni despre lucruri din astea? Nu te poți preface că ești perfect.

— Așa cred și eu.

— Fără discuție, zise Hal, schimbându-și poziția în fotoliul tare de lemn.

Te-ai fi așteptat să aibă un fotoliu extensibil comod, cu mai multe straturi moi și îndesate, din care să se uite la televizor (cum am eu acasă), ceva tapițat cu piele într-o culoare pastelată, cu un telefon încastrat și un suport pentru ceașca de cafea și un coș pentru reviste, un fotoliu în care să vegeteze până la masa următoare sau până ce natura își cerea drepturile, dar, uitându-te la casa cu alură de sală de prezentare, puteai să-ți dai seama că Hal era genul care prefera duritatea băncii, care avea mereu o duzină de creioane ascuțite, cu vârfurile ca niște ace, pe birou, care credea în forța vitală a pantofilor lustruiți cu scuipat și a motorului clasic, mergând strună datorită uleiului proaspăt de culoarea chihlimbarului.

— Înainte să moară el, eram ca tine, spuse Hal, uitându-se la mine, mă sculam când puteam, închiriam avioane când mergeam în vacanță, știi, ca să rezum totul în câteva cuvinte.

— Exact.

— Aș fi dus-o așa la nesfârșit. Și asta m-ar fi mulțumit. Dar atunci Donnie s-a ciocnit cu șoferul ăla beat. Împuțim' dracului a ieșit deja de câțiva ani din pușcărie. An de an, în ziua când a fost

accidentul, mă duc la el, la Melville, și stau în fața casei lui cu o poză de-a lu fiu-meu. Lui Shari nu-i place că fac treaba asta, da' nu prea am de ales. Nenorocim' ăla n-o să-l uite pe Donnie. Nimeni n-o să-l uite.

Tocmai atunci s-a întors Shari, ducând o tavă cu trei pahare înalte de plastic cu ceai cu gheață, în fiecare cu câte un pai. Se pare că știa despre ce vorbea Hal, fiindcă și-a lăsat paharul pe tavă și, fără vreun cuvânt, a ieșit pe terasă, închizând ușa glisantă de sticlă după ea, și a început să smulgă florile veștede ale plantelor, îmbrățișarea noastră din hol, care ne făcuse să ne lipim unul de altul, ar fi trebuit să-mi arate unde avea să ducă vizita asta, atâta timp cât fiecare al doilea străin de care te lovești în ziua de azi (sau de la care încerci să cumperi ceva) se vede silit să-și desfășoare în fața ta ce i-a mai rămas din viață, propria lui zdreanță dintr-o povestire de război, ceea ce nu-l dezavantajează deloc, ținând cont că toți cei dragi inimii tale amuțesc total când sunt puși într-o situație asemănătoare. Dar eu eram aici, acum, și încă interesat să cumpăr avionul și pentru Hall asta era probabil ultima ocazie potrivită până în cele mai mici amănunte să-și spună povestea, pe care niciun cetățean cu bun-simț de pe Pământ, și cu siguranță nici Jerry Battle, nu putea pe bună dreptate să refuze s-o asculte.

Hal a sorbit mult prin pai, aproape terminându-și ceaiul dintr-o înghițitură.

— După ce lucrurile s-au liniștit, mi-am dat seama că toți banii ăștia îi aveam puși deoparte pentru el, pentru taxe și celelalte lucruri. Nu era de ajuns să plătesc toate angaralele, dar era destul ca s-o pornească la drum, știi și tu asta, în așa fel încât să nu fie legat de mâini și de picioare din cauza datoriilor când avea să termine.

— Minunat.

— A *fost* minunat. Da' acum ce-a mai rămas? M-am trezit dintr-odată față-n față cu mormanul

ăsta mare de bani.

Hal a râs într-un fel apăsător, atât cât putea el să râdă, sub forma unei respirații intense și încordate.

— Ce să faci cu așa ceva?

— Nu prea știu, Hal.

— Uite, Shari a zis c-ar trebui să băgăm banii în acțiuni de binefacere. Poate la Facultatea de Medicină, pentru o bursă care să-i poarte numele lui Donnie. Bursa îmi convenea de minune, Jerry, fiindcă pusesem deoparte un fond oarecare pentru când urma să ieșim la pensie, ceea ce acum avem, slavă Domnului. Nu spun cu prea multă mândrie că, în ceea ce privește familia, întotdeauna ne-am descurcat ca lumea. Iar Donnie a fost un copil bun, deștept și talentat, dar mai presus de toate a fost pur și simplu bun și eu am ajuns să cred că n-avea nevoie să-l facem noi nemuritor, cel puțin în felul ăla obișnuit. N-a fost niciodată cu mine în avion, fiindcă maică-sa n-avea încredere în avioanele închiriate, da el a vrut întotdeauna să vină cu mine, și-am ajuns să simt că poate ar fi zis că era bine să cumpăr un avion cu banii pe care trebuia să i-i dau lui pentru Facultatea de Medicină.

— Sunt sigur că se bucură acum.

— Mulțumesc, Jerry, spuse el. Când eram sus și-am făcut comoția aia, tocmai la asta mă gândeam. De fapt, pentru puțin timp, nu mă gândeam la nimic, fiindcă înțepeneam. Am avut noroc că eram la 3 100 de metri înălțime când m-a apucat. Trebuie să fi coborât în spirală într-un cerc mare, fiindcă eram cam la 100 de metri când m-am uitat din nou și treceam pe deasupra autostrăzii. Niște copii jucau *slapfight*[13] într-o furgonetă mică și primul lucru care mi-a venit în minte a fost că ăsta era avionul lui Donnie, fir-ar să fie, și-ar trebui să am mai multă grijă de el. N-aveam cum să-l fac să aterizeze în siguranță. Știam că era ultimul lucru concret pe care se presupunea că mai pot să-l fac.

— E uimitor c-ai putut să aterizezi, folosindu-te doar de un braț și-un picior.

— E greu să știi cum stăteau lucrurile cu adevărat, zise Hal, frecându-și obrajii, dar sunt aproape sigur că puteam încă să-mi mai folosesc toate părțile corpului. Doctorii mi-au spus că-i puțin probabil, chiar imposibil, da' eu știu că n-au dreptate. Jerry, dragul meu, sunt atâtea mistere când e vorba de trup și suflet. Uite-l, de exemplu, pe Donnie. N-a murit pe loc. A stat în comă cinci zile la reanimare. În a cincea zi s-a sculat în capul oaselor și mi-a spus că murise deja. Shari nu era acolo, era jos, la autoservire, să ne-aducă niște cafea caldă. Am fost șocat când l-am văzut c-a ieșit din comă, da' i-am zis: „Ce vrei să spui, băiete dragă? Ascultă la tine cum vorbești, ești viu". Și Donnie a zis: „Nu, tată, ți se pare că sunt viu. Am murit pe șoseaua aia și tu știi chestia asta". M-am hotărât să-i cânt în strună fiindcă nu voiam să-l supăr și fiindcă eram așa de fericit că vorbesc cu el și l-am întrebat cum e când ești mort. Și știi ce mi-a spus, Jerry?

Am clătinat din cap fiindcă nu voiam să știu, căci, de fapt, moartea nu era o stare care mă interesa foarte mult atunci sau acum ori cândva în viitor.

— A spus că era frumos și că era lumină și răcoare ca într-un supermarket. Și că nu era nimeni pe-acolo.

— Era singur?

— Exact, ai înțeles foarte bine. Era ca și cum locul ăla ar fi fost numai al lui. Dar spunea că e ca lumea, frumos de-a binelea. După asta a obosit și s-a întins iarăși în pat. Când s-a întors Shari, intrase din nou în comă. Și nu s-a mai trezit niciodată.

Shari a venit de pe terasă și a citit toată tensiunea de pe fața lui Hal și în clipa aia am văzut că femeia făcea tot ce-i stătea în putere ca să nu-și piardă cumpătul. Am făcut greșeala să mă duc și

să-l apuc pe Hal de umăr și atât el, cât și Shari au pierdut bătălia. Până să-mi dau seama, eram toți strânși laolaltă și Hal horcăia de parcă avea traheea spartă, iar Shari își îngropa fața în gâtul meu, suspinele ei în surdină alternând cu ceea ce păreau să fie niște sărutări delicate, cu gura deschisă, dar erau doar ochii ei care plângeau, plini de lacrimi. M-am uitat la Hal, care își acoperea chipul cu brațul sănătos, și, pe când eu m-am sculat în picioare cu Shari încă atârnată de umerii mei, Hal a mormăit:

— Vă rog pe amândoi să mă scuzați o clipă.

Așa că m-am dus după Shari în bucătărie, neputând să zic că nu m-a impresionat tot spectacolul, dar și terorizat pe jumătate de o iminentă urmare, „Povestea ei”, în care Jerry Battle avea să afle de „Anii clocotitori ai tinereții” și de „îngerașul Donnie” și pe urmă de „Pasiunile care dispar: o trecere a maturității târzii”, capitole de viață sau ce ai tu cu care eu aș putea să am legătură cu siguranță și să jelesc și să venerez cu balsamul și sobrietatea unui vecin, dar la care aș vrea să renunț, da, să renunț. Dar probabil că era prea târziu pentru toate astea sau, pur și simplu, eram amândoi în bucătăria ei curată de puteai să lingi pe jos, că Shari și-a luat în serios rolul de gospodină și mi-a dat un alt pahar de ceai cu gheață și o farfurie cu prăjituri din făină de ovăz și nu peste multă vreme discutam despre zilele când se lua gunoiul și despre recenta creștere a impozitelor pe care le plătim pentru proprietate, ceea ce îi afectează pe pensionari și pe alții ca ei cu venituri fixe. Se pare că Hal exagerase când îmi vorbise despre situația lor financiară. Trebuiau într-adevăr să vândă avionul. Shari a zis că s-ar putea să trebuiască să-și vândă și casa și să se mute într-un apartament, deși spunea chestia asta pe un ton neutru, fără niciun pic de tânguire sau furie, și pentru o clipă mi s-a părut că seamănă perfect cu Daisy, nevastă-mea, care murise de mult și care,

când n-o apuca vreuna dintre crizele ei cumplite de nebunie, afișa resemnarea simplă și plină de gravitate a omului obișnuit să lucreze în aer liber prins din nou de o ploaie ce n-are de gând să se oprească.

După puțin timp i-am spus lui Shari c-o să le trimit prin poștă un cec pentru prețul pe care-l cereau ei, dacă le convenea chestia asta.

— Da' n-o să te tocmești niciun pic?

— Chiar crezi c-ar trebui?

— Nu știu, zise ea. Mi se pare prea ușor. Tot încercăm să-l vindem de o jumătate de an.

— Mi-a spus Hal. A fost foarte greu.

— A, astea-s tâmpenii, zise ea. Dacă e ceva, se-ntâmplă fiindcă oamenii vin și-l văd pe el așa cum e și-și zic că avionul aduce ghinion.

— Zău? Chiar așa?

A tăcut o clipă, pe urmă a spus fără să se uite la mine:

— Nu.

— Bine, am răspuns eu, deși, de fapt, mă simțeam întâia oară puțin debusolat și speriat de când venisem cu toată ideea aia nechibzuită de la aerodrom. Atunci ne-am înțeles, e-n regulă?

— E-n regulă, Jerry, zise ea, strângându-mă de mână.

Ne-am dus amândoi să-i spunem lui Hal că încheiaserăm târgul, dar el dormea dus în fotoliul lui, cu o dâră lată și lucioasă de bale prelingându-i-se pe bărbie. Shari a scos o batistă din buzunarul de la șort și l-a șters cu o mișcare dibace. El nu s-a clintit. Am mers în vârful picioarelor până la ușă și Shari mi-a mulțumit pentru c-am venit la ei și m-am ocupat de toate și i-am scos din încurcătură, iar eu i-am spus că am avut onoarea s-o fac, dar că, fără discuție, nu credeam că i-am ajutat. Și totuși, când am ieșit pe veranda din fața casei, singurul lucru la care mă gândeam era că tot ce făcusem eu până atunci dovedea tocmai chestia asta, anume că eu sunt cel care renunță la siguranța lui pentru a

ajuta tot felul de venetici și turiști și alți străini cu ochii mari cât cepele, dar când e vorba de cei dragi și de familie, cu greu pot să mă decuplez din scaunul meu La-Z-Boy[14], și cer în schimb doar sprijin și îngăduință.

Shari și cu mine ne-am mai strâns o dată în brațe, dar eu, unul, am rămas cu gura căscată când m-a sărutat scurt și sec pe buze. Pe buze.

— Iartă-mă, spuse Shari, dându-se înapoi. N-am vrut să fac chestia asta.

— Hei, am zis eu, ridicând mâinile. A pățit cineva ceva? Vezi bine că nu.

Shari a încuviințat din cap, deși pot să bag mâna-n foc că avea sentimentul că totuși cineva a pățit într-adevăr *ceva.* A rămas acolo, în verandă, îngrozită de ce făcuse, încercând parcă să-și acopere goliciunea cu brațele. Normal ar fi fost să mă eschivez, să găsesc vreo scuză subțirică și să mă-ntorc frumușel la mașină, dar nu m-am îndurat s-o las acolo, în nesiguranță, așa c-am strâns-o în brațe și-am închis ochii și-am sărutat-o cu toată blândețea și gingășia de care am fost în stare, nici măcar prefăcându-mă că e Rita mea și nici cu vreo părere de rău, în afară de faptul că și mie mi-a plăcut, cel puțin la dimensiune macrocosmică, ideea de a săruta o femeie foarte decentă și drăguță, care era nevasta altuia, și nefiind nevoie să forțez niciun pic lucrurile peste ceea ce e permis. Și cred că în spiritul ăsta i-a plăcut probabil și lui Shari și tot în spiritul ăsta a apreciat sinceritatea gestului, ca pe unul făcut la persoana a treia sau ceva pe-acolo, căci după ce ne-am potolit și ne-am desprins din îmbrățișare, femeia a dat la iveală un surâs larg, palid, aproape de fericirea supremă și pe urmă a dispărut în casă. Am așteptat o clipă, apoi m-am urcat în mașină și tocmai ieșeam cu spatele de pe alee când Shari a apărut din nou. Mi-a dat două seturi de chei de la avion.

— Măi, oameni buni, da' nici nu v-am plătit încă.

— Știu c-ai să plătești, spuse ea. Promite-mi doar c-o să ai grijă de el ca de ochii din cap.

I-am zis c-așa o să fac. Și pe urmă, în momentul ăla penibil, m-am trezit spunându-i că, dacă vreodată o să vrea să meargă din nou cu avionul, poate să-mi dea un telefon.

— Nu cred, zise ea. Dar îți mulțumesc. Și nu uita ce spune mereu Hal.

— Ce spune?

— „N-are rost să mergi cu avionul dacă nu poți merge singur.”

UN SFAT BINE CHIBZUIT, cred eu, de care am încercat să țin seamă.

Așa că iată-mă acum, plutind pe cerul senin și luminos, cuprinzându-l cu privirea, măsurând doar ce am eu chef. Aș putea să zbor din nou în cercuri, ceea ce și fac uneori, să mă-ntorc spre apus pe lângă orașul cu turle de biserică și pe deasupra colinelor acoperite cu verdeață din nordul statului New Jersey și, dacă aș vrea, aș ateriza repede Teterboro și-aș lua un taxi până la dugheana de la Little Ferry unde se vinde taco (acolo aș putea mânca după-amiaza chili verde și aș lua suc de guava cu gheață), pe urmă m-aș scula din nou și m-aș îndrepta spre sud, trecând pe lângă combinatul petrolier de la Elizabeth (care nu pare lipsit de frumusețe de aici, de sus), aș trece în zbor pe lângă port și aș scruta orizontul să văd unde au fost Turnurile Gemene și pe urmă aș zbura chiar de-a lungul fâșiei înguste de la Fire Island înainte de a face iar un viraj ca să mă îndrept spre casa mea din MacArthur. Asta e marele tur al metropolei în care aș merge dacă aș face vreodată asemenea lucruri sau chiar aș zbura în avion cu oricine altcineva, ceea ce mi se întâmplă doar arareori și mă-ndoiesc că o să mi se mai întâmple. Într-adevăr, s-a dovedit că sunt un pilot care merge singur cu avionul pentru o serie de motive pe care

n-o să le amintesc acum, ci doar o să spun că pentru mine au sens și au avut de la bun început.

Cu toate astea, uneori tare-aș vrea s-o pot aduce pe Rita aici sus din nou, să vin cu ea, cum făceam cândva, în zilele cele mai senine la Mâine sau Nantucket, unde împărțeam un homar mare și o găleată de moluște pe terasa decolorată a vreunui restaurant de pe lângă port, să mergem în plimbare pe la magazinele de artizanat și de vechituri, poate să cumpărăm o pungă de bomboane sau de caramele, pe urmă să ne întoarcem în izbucnirile de lumină exact de felul ăsta, nespunându-ne multe în căști în afară de câte un nume și pe urmă dând din cap de câte ori se-ntâmplă să trecem pe deasupra vreunui oraș care nu prea ne e pe plac: *Providence, New Haven, Orient Point.* Să aterizez cât pot de lin (momentul când atingeam pământul era singura clipă care o îngrozea), pe urmă să mergem acasă în vechiul Chevrolet cu capota coborâtă, de culoarea smaraldului, model Impala, amândoi în aceeași poziție, aproape anormală – bărbatul și femeia într-un vehicul de mare viteză – și să facem duș împreună sau poate să facem dragoste și pe urmă să dormim ca niște cățeluși neînțărcați până se lasă întunericul, când ne sculăm pentru câteva ore ca să punem casa la punct în vederea noii săptămâni de lucru care începe a doua zi.

Acum aterizez cu avionul cum fac de obicei, asigurându-mă că zbor pe deasupra casei mele, pe care adesea o observ fără mare bătaie de cap, dar care acum nu mai poate trece neobservată pentru nimic în lume de când, imediat după ce l-am cumpărat pe *Donnie*, am adus pe cineva care a pus pe acoperiș niște șindrilă puțin mai închisă la culoare în forma unui X mare și lăbărțat. Foarte clar poți să-l vezi doar de aici de sus, ceea ce e bine, fiindcă cei mai mulți vecini de-ai mei m-ar reclama probabil la municipalitate dacă s-ar vedea de pe stradă. Am făcut-o de fapt pentru Rita, căci

ea m-a rugat mereu să adaug casei ceva vizibil de la înălțime, dar fără folos, fiindcă ea, oricum, n-a fost în stare s-o depisteze niciodată. Trebuie să spun că priveliștea încă îmi încălzește sufletul, nu doar pentru sentimentul sălbatic, ancestral, pe care mi-l trezește fiindcă mi-am marcat locul, ci mai ales la ideea că oricine zboară cu avionul sau în balon pe deasupra casei ar putea chiar să se întrebe cine a făcut așa ceva, cine este omul ista al misterelor lansându-și chemarea din adâncuri în pădurea de la marginea orașului.

Ceea ce ar fi oarecum ironic fiindcă mi se pare din ce în ce mai mult că nu sunt un mister pentru nimeni, lucru care, după cum am avut în câteva rânduri prilejul să mă încredințez, este o parte din așa-numita mea problemă de viață. Asta vine cel mai adesea de la Theresa, dar și de la Jack (în tăcerea Sonorizării Spațiale) și de la Rita, iubirea mea cândva, demult, fiecare dintre ei având propria lui versiune, la care ține cu furie și credință. Singurul care pare că nu e în stare să-mi pătrundă clar felul de a fi, de om nedus de multe ori la biserică, este taică-meu, care-i bolnav și totdeauna îmi interpretează greșit fiecare raționament și fiecare mișcare, ceea ce are drept rezultat creșterea dușmăniei și bănuielilor ce dau constant de-a azvârlită cu cele câteva puncte încă vii ale minții lui (și asta e o altă evoluție plină de o cruzime care trebuie luată în considerație și conform căreia trebuie acționat, și încă alarmant de repede). Dacă e să mă gândesc la ceva, atunci mi-e teamă că eu și el suntem de mult cufundați într-un mister lipsit de orice poezie, un amestec între tată și fiu nu neapărat caracteristic nouă, bineînțeles, deși rețeta noastră e destul de deosebită, și ca toate celelalte îți garantează o pătrundere mai în profunzime, ceea ce trebuie să încerc, să încerc fără discuție.

Și când îmi îndrept avionul meu drag să fie în rând cu câmpia, de-abia dacă pot zări X-ul în

depărtare, destul de șters din cauza anotimpurilor ăstora scurte, încât pare o pată de umezeală pe acoperișul lat și ușor înclinat al casei mele cu un singur nivel, și ispita este să interpretez vorba asta în surdină drept muțenie, firmamentul meu tot mai slab și pe ducă. Asta-i probabil adevărat. Sunt pe ducă. Dar să vă dezvălui un secret. Sunt pe ducă de ani de zile.

Doi

MAI TOATĂ VIAȚA m-am ocupat de afacerea familiei, Battle Brothers Brick & Mortar, o firmă de construcții pe care a înființat-o bunicu în timpul marii crize și pe care tata și unchii mei au transformat-o treptat într-o firmă de arhitectură peisagistică, pe care eu am întreținut-o și pe care Jack are de gând s-o extindă și s-o facă o întreprindere de îmbunătățiri locative speciale tranzacționate public, sub numele de Battle Brothers Excalibur, L.L.C. (simbolul de tranzacționare directă: BBXS), unde o să găsești de toate, ca, de exemplu, un raport anual nemaipomenit și operatoare gata să te roage să aștepți la telefon și un site pe Internet.

Numele familiei a fost inițial Battaglia, dar tata și unchii mei s-au hotărât mai demult să-și schimbe numele în Battle, din aceleași motive pentru care imigranții și alții ca ei o fac, de dragul familiarității și al ușurinței când îl pronunți și pentru a anunța un nou început plin de optimism, dreptul dat fiecăruia de Dumnezeu, fie că e garantat sau nu.

Și Battle e un nume potrivit pentru o firmă, fiindcă e simplu și ușor de reținut, neclar din punct de vedere etnic și, mai apoi, e și net patriotic, deși într-un mod subtil. Mușteriii (Jack le zice „clienți”) au sentimentul că suntem niște luptători[15] plini de hotărâre, c-o să trecem peste toate obstacolele pentru a ne face treaba și a o face cum trebuie (aceste ultime cuvinte apar de fapt în cea mai recentă broșură a companiei). Tata insistă că ideea cu numele ăsta a fost a lui și tocmai pentru conotațiile pe care le-am amintit mai-nainte, lucru de care nu mă îndoiesc câtuși de puțin, căci întotdeauna a fost cel mai mintos dintre frații lui și, cât am fost tânăr, mi-a vorbit întruna despre cumplita putere a cuvintelor, de la

Shakespeare la Hitler, deși acum, cel mai adesea, vorbește despre morile lui neferecate de pe Fox News Channel. Dar nu e vorba pur și simplu de marketing, căci în cea mai mare parte expresia e actuală, deși, bineînțeles, a fost mai actuală pe vremea lui taică-meu decât pe vremea mea, probabil mai actuală pe vremea mea decât a lui Jack, dar așa se scrie istoria lumii și n-am de gând să tun și să fulger când vine vorba de degradarea standardelor sau de etica muncii. Tata și unchii mei și-au făcut treaba pe vremea lor și eu mi-am făcut-o pe-a mea și Jack o să și-o facă acum, la sfârșit de mileniu, și cine poate ști cine o să dea lovitura cea mare?

Uneori îmi zic că Jack e dat dracului când vine vorba să se adapteze unei situații, luând în considerație ploaia nesfârșită de informații noi și de ce spun mințile luminate ale momentului, și anume că, dacă nu-ți „încurajezi" mereu firma într-un anumit ritm amețitor, o să-nceapă să tânjească și-o să moară până la urmă. Bravo lui că de patru ani încoace pare practic că tipărește bani de hârtie, ca să nu mai zic de toate camioanele alea pe care le scoate în fiecare zi și de faptul că trebuie să angajeze mână de lucru de pe stradă, literalmente, în fiecare dimineață la Farmingville, acolo pe unde-și fac veacul muncitorii spanioli. Acum, cu stagnarea asta economică, probabil că-și dorește să nu-și fi construit mega-viluța aia a lui, dar nu pare să-i pese. De fapt ne întâlnim cu toții la casa lui cea nouă la sfârșitul săptămânii ăsteia și ca să sărbătorim recenta logodnă a Theresei cu prietenul ei Paul (vin cu avionul din Oregon), și ca să sărbătorim cei optzeci și cinci de ani ai tatei, lucru pe care bineînțeles că l-a uitat, dar de care o să se bucure nemaipomenit de tare, așa cum se întâmplă de câte ori este ziua lui, și de care Jack și Eunice vor avea grijă să se petreacă în stil mare.

Uneori îmi fac griji pentru Jack și mă-ntreb dacă nu t rage prea mult la jug pentru dolarii ăia. Stai

odată cu el la masă și-ai să vezi cum își scoate tot felul de electronice de ultimă generație de la brâu și le pune pe masă, pagerul și telefonul mobil și organizatorul și recorderul care să-i aducă aminte ce are de făcut. Cel puțin tata și unchii mei i-au avut pe cei doi îngeri ai nevinovăției și neștiinței care i-au călăuzit și pe diavolul vremurilor grele împotriva căruia să lupte. Eu doar am moștenit ceea ce ei făcuseră deja să devină destul de prosper și mi-am dat toată silința să nu stric ceva, deși Rita mi-a atras adesea atenția că eram într-o situație foarte puțin de invidiat, dat fiind faptul că n-aveam într-adevăr de ales în problema aia, căci se aștepta de la mine să susțin ceva care, sincer, nu mă interesa deloc. În cea mai mare parte e adevărat. Nu mă dădeam în vânt după cărămidă și mortar. Când eram încă tânăr, aveam convingerea că urma să mă fac pilot pe un avion de luptă. Am căutat informații despre Academia de Aviație, am făcut exerciții de fixare a unui punct cu privirea ca să fiu sigur că încă aveam ochi de vultur, am încercat să nu dorm prea mult (când dormi, crești și mie mi-era frică să nu depășesc limita de înălțime). Dar când a venit timpul să fac pasul următor, am stat și m-am uitat cum se apropie termenul-limită și cum trece, înscriindu-mă doar la colegii obișnuite, pasivitatea mea nefiind cauzată de lipsa de interes sau frică, ci de ceea ce aș numi neîncrederea mea în real sau, mai bine spus, realul așa cum este în relație cu mine. Presupun că terapeuții și cei care au ca scop împlinirea de sine ar zice că am probleme cu *vizualizarea,* cu felul în care te închipui că acționezi sau ești, să zicem, la manșele din carlingă ori când te iubești cu o femeie frumoasă sau locuiești într-o casă nemaipomenită pe plajă, căci eu chiar dacă pot să invoc imaginea cerută și să devin un pic fantezist și visător în același timp, nu cred că sunt în stare să mă opresc asupra vreunei poze de-ale mele fără să simt ceva

negativ care mă însoțește și sub care scrie: „Da, sigur”.

Și dacă nu e surprinzător pentru cei din afară, pentru că ei cred că probabil asta a fost atitudinea preferată a tatălui meu, aș spune că, fără discuție, a fost (și mai este încă), și nu doar față de mine, ci față de toți cei din familie și de la firmă, cu excepția frățiorului meu, Bobby, care cu siguranță ar fi beneficiat de o doză zdravănă de scepticism, dacă s-ar fi întors din primul și ultimul lui turneu în Vietnam. Totuși, pot spune cu mâna pe inimă, sunt fiul lui Hank (The Tank) Battle, principala diferență dintre mine și el fiind că eu n-am fost niciodată în stare să recurg la aroganța lui nimicitoare, nici să creez armura necesară pentru pulberea radioactivă din sine. Și în vreme ce vor fi mai multe care să urmeze după asta, n-o să mă plâng acum și-o să adaug că posibilitatea de a alege este numai privilegiul celor care țin să și profite de pe urma ei. Am avut o viață minunată datorită firmei Battle Brothers și-am putut să-mi cresc copiii în siguranță într-un oraș cu familii decente și să le creez toate posibilitățile ca să progreseze, domeniu în care cred c-am reușit. Am muncit întotdeauna din greu, dacă nu cu pasiune. N-am luat niciodată ceea ce mi s-a dat de-a gata, după cum n-am crezut că ceva sau cineva îmi este inferior. N-am dat bir cu fugiții. Din toate punctele astea de vedere, cel puțin, nu regret nimic.

Și-am avut parte, slavă Domnului, de vremuri bune. Cu toată munca, mi-am făcut totuși timp ca să înconjor globul pământesc de două ori, mergând peste tot, inclusiv la Polul Nord și Polul Sud (bineînțeles că exagerez un pic) și chiar în câteva state cu probleme din Africa și Orientul Mijlociu, și m-am strecurat în acele țări în care nu mi se dădea voie cu ușurință să intru, cum ar fi Cuba și Coreea de Nord (dacă iei în considerație masa aia de conferințe din zona demilitarizată). Bineînțeles că asta s-a petrecut după ce au plecat copiii la

colegiu și de cele mai multe ori Rita venea cu mine, deși s-a întâmplat destul de des să nu mai aibă zile de concediu, așa că m-am mai dus și singur. Singurele locuri arhicunoscute unde n-am fost sunt, destul de ciudat, Canada și Mexic, nici măcar partea lor din Niagara, nici măcar Cancun, dar omisiunile astea strigătoare la cer nu m-au prea deranjat și mă îndoiesc c-o să mă deranjeze vreodată. Îmi place să cred că ofer ceva în schimb pentru orice fanatism de pe continent, trimițând avioane pline de turiști în locuri cunoscute dincolo de amândouă frontierele, căci de câțiva ani lucrez ca agent de turism cu jumătate de normă la filiala locală a unui imens conglomerat din domeniu (căruia o să-i spun Parade), care bagă anunțuri de câte o pagină în ziarul *limes* de duminică.

Când mi-am vândut acțiunile pe care le aveam la Battle Brothers acum patru ani, nu-mi dădusem seama că n-aveam unde să mă duc și-am hotărât, la sugestia Theresei, care-mi cita cuprinzătorul meu

CV ca „pasager", c-ar trebui să-mi încerc puterile ca profesionist în ale turismului, ceea ce, după cum se dovedește, în ciuda terminologiei false și deconstructiviste pe care o folosea fiică-mea, era chiar propria-mi chemare. Căci cu mult înainte de a-mi fi pus blazerul roșu de agent de turism la firma Parade puteam vorbi aproape cu fiecare obiectiv notabil din fiecare oraș notabil în această lume a turismului ce se restrânge, știam care hoteluri și care organizatori de excursii și croaziere erau mai buni și știam care pachete *all-inclusive* și *play-and-stay*[16] ofereau ceva de valoare sau erau pur și simplu jalnice și ieftine.

De asemenea, nu sunt eu cel la care să apelezi dacă ești în căutarea unui ogeac izolat de-al băștinașilor, într-o colibă săpată-n stâncă, unde poți face saună și spa, sau a unui apartament într-un hotel de firmă unde băieții de serviciu poartă costume de un albastru-cenușiu mat, fără strălucire, și căști, și unde camerele sunt zugrăvite

în opt nuanțe de alb. Devin bănuitor când apare ceva special, întotdeauna am crezut că e mai bine să stai într-o coșmelie ce te duce cu gândul la vacanță, căci oricum e un pic mai frumos decât ceea ce ai acasă și, cu siguranță, nu e mai rău, unde cel puțin micul dejun e inclus (chiar dacă e alcătuit dintr-o cafea și o prăjitură veche, servită în hol), iar turul cultural, fie că e cu autocarul sau pe jos, e condus de o fată ori de un băiat pe post de majoretă, cu un simț al umorului demodat și de o ironie blândă, cu un accent local foarte pronunțat și cu un caracter de un entuziasm debordant plin de o măreață și romantică aspirație personală. Întotdeauna am preferat s-o pornesc la drum cu un asemenea grup, spunându-ne unul altuia, cu o stupizenie plină de veselie, *arigato*-urile[17] și *aufWiedersehen*-urile noastre de oameni albi, în vreme ce ajungeam în toate locurile bătătorite de-atâta umblet și dădeam cu ochii de toate priveliștile bine-cunoscute, căci pentru mine ispita de a călători n-a însemnat niciodată să caut acea *pievei*[18] pe care puțini o știu sau acel *auberge*[19] de pe un drum dosnic, ci să mă uit cu ochii pe jumătate închiși la sfărâmăturile arse de soare ale unor faimoase ruine Tataormina ori Machu Picchu, în compania plină de amabilitate, pe o perioadă de timp strict limitată, a unor cunoștințe de același calibru și știind că, oriunde mă duc, o să pot discuta cu alți străini ca și mine despre minunățiile acestei lumi.

Când nu absolvise încă și părea că aproape tot ce făceam eu o înfuria și când mă considera, cum a și spus odată, drept „ultimul alb în viață”, fiică-mea, care era deșteaptă de nu mai putea, se simțea adesea obligată să-mi dea în vileag numeroasele călătorii pentru că erau niște „proiecte” colonialiste rapace și hegemonice. De Ziua Recunoștinței ori de Crăciun mă-ntreba într-o doară pe unde am mai fost în ultima vreme și eu îi ziceam de vreo insulă în Caraibe sau în largul

coastelor Thailandei, și ea se-apuca să spună că faptul că înotam pe sub apă cu un tub prin care respiram avea fără discuție o influență negativă asupra recifelor de corali, iar eu juram că n-am atins absolut nimic, în afară, poate, de o stea de mare care era deja moartă (și pe care am adus-o acasă și am pus-o în ramă), și chiar acolo apărea dovada clară a faptului că eram o parte integrantă în exploatarea colectivă a unei culturi indigene și a unui ecosistem. Eu îi răspundeam că localnicii păreau foarte mulțumiți să le exploateze ei înșiși, dat fiind numărul de magazine de pe străzile care duceau spre plajă, unde se vindeau scoici și bureți și păsări împăiate, și pe urmă începeam obișnuita discuție în contradictoriu despre economia turismului pe baze false (Theresa) și dacă turiștii n-ar trebui să stea pe la casele lor pentru ca indigenii să poată continua să-și țească hainele din fire de cocos (JB) și despre necesitatea ca indigenii să țină în frâu mecanismele capitalului și producției (TB) și despre cui îi pasă la urma urmelor, atâta timp cât toată lumea era fericită în situația respectivă (JB) și replica finală despre cine oare putea să fie fericit în lumea asta nedreaptă și lipsită de judecată (ghici cine?).

Lucru la care, când fiică-ta, cea cândva dulce ca mierea, ce ți se atârna de umeri și de gât ca un gibon și chiar acum venise acasă de la colegiul ei imposibil de liberal și imposibil de scump din New Hampshire, te privește disperată cu ochi injectați de om nedormit toată noaptea din cauza prea multelor cafele espresso băute la trei noaptea și a țigărilor cu cuișoare și a poeziilor lui Rimbaud recitate ca vai de lume (și a altor activități prea agresive ca să mă gândesc la ele), ești tentat să spui „Eu”, deși știi că s-ar putea ca treaba asta s-o scoată din minți. Dar nu spui și speri că n-o să spui niciodată și, în loc de asta, te mulțumești să ceri cuiva castronul cu varză de Bruxelles fiartă, pe

care, ca de obicei, n-o bagă nimeni în seamă de bună ce e.

Cum stau acum la biroul meu de la Parade Travel din Huntington și compar prețurile pachetelor pentru Theresa și logodnicul ei, scriitorul asiatico-american Paul Pyun, care s-a dovedit a fi semifaimos (și a avea doar semisucces), îmi face plăcere să spun că toate astea s-au întors de unde au plecat în înaintarea noastră constantă spre maturizare. Trebuie să spun „asiatico-american", în parte pentru că așa se obișnuiește și nu numai pentru că faptul că folosesc vechiul înlocuitor „oriental" jignește din multe puncte de vedere personale și teoretice, ci și pentru c-ar trebui să încep să mă consider din nou o ființă multiculturală, căci Daisy, soția mea care e moartă de mult, era ea însăși asiatică și copiii mei au sângele amestecat, deși eu nu am văzut niciodată problema în felul ăsta. Trebuie să recunosc că încă nu-mi dau seama cum stă chestia, dar văd că vorbele au o importanță nemaipomenită pentru Theresa și Paul, mult dincolo de orice problemă față de care doresc să iau atitudine.

Au de gând să se căsătorească cândva în toamna ori iarna asta, chiar aici, în Long Island (părinții lui Paul, amândoi medici, locuiesc la Roslyn, în josul autostrăzii) și m-au rugat să le caut o excursie de o săptămână, pe post de lună de miere, cu preț moderat, undeva la tropice. Am bănuit că voiau o vacanță al cărei nume să se termine în *que* (*unique*, *boutique*, *exotique*), un sejur în care să fie incluse multe chestii, cu o grămadă de destinații culturale și iz local modern, dar de fapt Theresa mi-a spus cu gura ei că se gândeau la ceva „care să aducă a vacanță de primăvară", poate, de ce nu, o croazieră. Se pare că, după incursiuni nesfârșite cu rucsacul în spinare în zone de Lumea a Treia din țări din Lumea întâi, acum duc dorul distracției și al gustului și calității îndoielnice, probabil de felul anumitor „căsuțe" de pe plajă pe care am

posibilitatea să li le rezerv eu la Ixtapa, unde pot să se dea jos din pat direct pe nisip și să stea lungiți toată ziua și să primească băuturi dulci, concentrate și, doar dacă le vine pe chelie, să facă mișcare plimbându-se cu un vapor cu zbaturi sau cu parașuta trasă de o barcă cu motor. Aici nu există drumeții ecologice forțate. Theresa (ca și Paul, de altfel) poate să-și împletească spice în păr și vor lua împreună masa de seară la un „bar internațional somptuos” și pe urmă vor dansa la o discotecă plutitoare unde o să toarne tequila unul pe altul și-o s-o lingă unul de pe trupul celuilalt sau poate chiar vor prinde un concurs de tricouri ude sau de sărituri pe burtă de la trambulină în pielea goală.

Aici, la Parade Travel, suntem bucuroși să oferim multe dintre chestiile astea, căci lumea rămâne cu gura căscată când află că nu numai puștii de colegiu, ci și tineri de treizeci și ceva de ani ca Theresa și Paul și apoi chiar și oameni cu mult mai în vârstă se dau în vânt după treburi din astea, vacanțele noastre fiind făcute să reflecte într-o măsură tot mai mare ceea ce pare a fi atitudinea culturală cea mai răspândită a momentului, care înseamnă de fapt că „tu și oricine altcineva puteți să mă pupați în fund”. Fără discuție că așa ceva se vede cu ușurință la birou sau când mergi cu mașina pe șosea și aproape clipă de clipă la emisiunile de sport și muzică de la televizor. Trebuie să presupun că asta este evoluția firească a temei generale a autoîngăduinței, așa cum apare ea la generațiile recente (a mea în primul și-n primul rând), dar totul a devenit puțin prea greu și josnic pentru mine, ceea ce mă face să-mi doresc să renunț.

Îmi doresc să renunț chiar dacă nu pot.

Cu toate astea, nu vreau s-o trimit pe unica mea fiică într-o asemenea călătorie, chiar dacă ea-și închipuie că vrea să meargă. Doar e luna ei de miere, ce Dumnezeu, și n-o s-o las să-și bată joc de

ea cu vreo prostie de capriciu dictat de ironie. În ciuda tuturor lucrurilor pe care le-a învățat și a inteligenței ei, a avut mereu iscusința de a lua din când în când hotărârea nepotrivită în viață și, pe lângă toate astea, are mult de învățat legat de partea sentimentală. Pe Paul nu-l cunosc așa de bine, dar bănuiesc că nu poate fi mult deosebit față de ea, căci altfel tare i-ar ști de frică din putu tul ăsta de vedere. Din fericire le-am găsit un hotel șic în stil colonial pe insula Mustique și i-am telefonat chiar eu directorului să-l rog să le dea camera cea mai bună când o să aflăm data exactă (camera 8, potrivit colegilor în cunoștință de cauză). O să-i întâmpine cu șampanie și un coș cu fructe tropicale și o să le facă un masaj special destinat cuplurilor și, deși știu că zorzoanele de dinaintea Războiului Civil ar putea la început să le aducă aminte Theresei și lui Paul de subjugare și exploatare și moarte, sper că vor fi răsfățați și alintați până când vor ajunge într-o stare amnezică de fericire în care să rămână ani de zile (și, dacă au noroc, mai mult decât atât). Asta o să fie și cadoul meu secret de nuntă pentru ei, căci bugetul lor de absolvenți de literatură și științe umanistice abia dacă reușește să acopere o treime din costul final, chiar dacă punem la socoteala rabatul care mi se face mie ca agent de turism.

Kelly Stearns, colega mea de aici, de la Parade, cu care împart un birou dublu, o să-mi spună că sunt un tată drăguț și generos, un adevărat noroc porcesc pentru orice fată. Fiecare lucrăm câte trei zile și jumătate pe săptămână, suprapunându-ne o oră vinerea. Kelly a întârziat din nou, cum i s-a întâmplat destul de des în vara asta. Îmi fac griji pentru ea, căci nu-i stă în fire să trateze cu ușurință sarcinile pe care le are.

Kelly e o blondă atrăgătoare, cu oase mari și cu un chip șăgalnic de fetișcană, care o face să pară mult mai tânără decât cei patruzeci și ceva de ani pe care-i are, singurele care-i trădează într-adevăr

vârsta fiindu-i mâinile, ce arată ciudat de îmbătrânite, cu pielea parcă de ceară, subțire, cum era cândva pielea maică-mii. Kelly vine la noi din sud, din statul Carolina, lucru pe care-l pomenesc numai fiindcă e evident cât de incredibilă e prezența ei pe-aici, la birou, cu accentul ăla care aparține ființei ei și cu felul vioi de a se adresa și cu atitudinea ce parcă spune că poate să facă (și o să facă), toate astea fiind reflectate de faptul că toți clienții ei știu exact în ce zile și la ce ore o găsesc. După ce bate ceasul de ora trei, întotdeauna apare o creștere a volumului de apeluri pentru „domnișoara Stearns", cu care fac toate eforturile să mă descurc, deși, în cea mai mare parte, respectivii insistă să lucreze cu ea, chiar dacă e o chestiune simplă de schimbare a orei de plecare sau de rezervare a unei mașini. Bănuiesc că mă descurc ca oricare altul aici, în Long Island, asta însemnând că sunt util până la un punct și pe urmă, probabil, trec la capitolul timp. Înțeleg perfect treaba asta. Ori de câte ori sun la o companie sau la o firmă și-mi dau seama c-am fost îndrumat spre biroul din Minneapolis ori Chattanooga, simt că mă învăluie un sentiment învăpăiat de siguranță, ca și cum aș fi fost strămutat pe meleaguri mai liniștite și mai lipsite de complicații și, deși știu că, fără doar și poate, totul e numai vorbe aruncate-n vânt, nu pot să nu mă-ndrăgostesc măcar un pic de glasul femeii de la celălalt capăt al firului, imaginându-mi că suntem la un picnic în sat și ne ținem de mână și îi salutăm pe trecători ca și cum oricare dintre ei ar putea să ne devină imediat prieten.

În parte ăsta e motivul pentru care pot vorbi cu Kelly despre aproape orice, inclusiv despre Rita, un subiect spinos, fiindcă de fapt Kelly are plămada bunătății și generozității înmănuncheată chiar în gene, la care se adaugă celălalt motiv, anume că e în stare să dea la iveală capacitatea de a ierta a unui preot hirotonisit de curând. Ar trebui

să știu chestia asta, căci m-a iertat pentru anumite păcate pentru care aproape orice altă femeie ar fi în stare să scoată la vedere doar veninul cel mai amar. Ai fi zis c-o să mă lase-n plata Domnului, fără să vrea să mai audă vreodată de mine. Asta nu înseamnă că-i o găgăuță. Deocamdată o să spun doar că am fost împreună după ce Rita s-a hotărât să plece și a și plecat, pe urmă întorcând u-se numai ca să plece din nou, o perioadă despre care Kelly a zis întotdeauna c-a fost foarte grea, ca să conchidă că oricine m-ar judeca n-avea să primească încuviințarea ei, ci a unei forțe mult mai trainice, a cărei apreciere va dura de-a pururi.

Încă un telefon pentru Kelly, dar nu-i un client. Iar e tipul ăla al dracului, ăla care aduce cu Robert Mitchum, deși e chiar mai sfios decât el și, ce mai încolo-ncoace, fără niciun pic de farmec, și cu care m-am cam săturat să am răbdare. Din câte știu, singurul lui nume e Jimbo (cum își zice el). A trebuit să mă ocup de apelurile lui vreme de câteva minute, cât a întârziat ea, și a fost destul de plăcut la început, chiar și numai pentru că aveam sentimentul că era noul ei prieten, lucru pe care nu-l mai cred și de care nici nu mi-ar păsa, chiar dacă aș crede. Kelly ne-a făcut odată cunoștință când a venit el s-o ia, Jimbo nesinchisindu-se nici măcar să dea mâna cu mine, ci doar mișcând scurt din cap de după oglinzile care-l înconjurau. Dar, cu cât mă gândesc mai mult, cu atât îmi displace ideea că fata asta ar fi încurcată cu el. Ceva în glasul lui te face să te gândești la un tiran, un scâncet gros de bărbat care nu prea se jenează să spună că nu-i plac femeile și că se teme de ele.

— Ce mama dracului, e trei jumătate, se plânge el. Ar trebui să fie-acolo.

— Nu e.

— A dat vreun telefon?

— Nu, îi spun. Da' ia ascultă, n-ai pân-acuma numărul ei?

— Stai un pic, amice, ce-ar fi să nu-ți bagi nasul unde nu-ți fierbe oala și să-ți vezi de treabă?

— Păi asta și fac.

— Știi ceva? Mai bine ține-ți fleanca aia obraznică.

— Sau ce-o să-mi faci?

— Las' că afli tu acuși, zice Jimbo, tot numai răutate și violență.

— Păi de ce nu vii aici să-mi arăți?

Tipul tace și aproape că aud cum i se ridică părul pe dosul palmelor.

— Ești un idiot împuțit, să știi, zice el apăsat, cu voce groasă, și închide.

Închid și eu, trântind receptorul în furcă. Unde o să ducă asta, nici nu știu și nici nu mă interesează. În ziua de azi oricărui neisprăvit cu ceafă groasă din aria metropolitană a New Yorkului îi place să se dea drept gangster, drept un membru îndoctrinat al Mafiei, dar, întrucât am lucrat în domeniul construcțiilor și în arhitectura peisagistică, am o experiență demnă de invidiat cu tot soiul de lăudăroși, inclusiv cei cu acte în regulă, care, de cele mai multe ori, nici măcar nu fac aluzie la organizația lor.

Observ că toți ceilalți din birou de-abia dacă și-au ridicat nasul din computer, în afară de Miles Quintana, cel mai nou și mai tânăr expert în turism de la Parade, care mă mitraliază cu semne de aprobare și-mi strigă:

— Mai dă-i în mă-sa, Jerome!

E destul de tânăr (și provocat din punct de vedere istoric) încât să creadă că sunt un membru al „celei mai mărețe generații". A văzut *Salvați soldatul Ryan* de cel puțin douăzeci și patru de ori și poate să descrie fiecare amputare și decapitare din scenele de luptă în splendoare digitală secvență de secvență și, în ciuda faptului că i-am spus că eu de-abia mă năștеam în timpul războiului ăluia, o ține-ntruna că sunt eroul care nu vrea să iasă-n față ca și cum fiecare american cu păr cărunt are o

Inimă Mov[20] și un revolver Smith & Wesson, de calibru 45 puse la păstrare în debara într-o cutie de trabucuri. Bineînțeles, sunt sigur că mă tachinează în joacă, pur și simplu aruncând cu rahatul de la serviciu în yankei, și dacă așa se poate înțelege un tip ca mine cu un puști de nouăsprezece ani din Republica Dominicană, treaba asta îmi convine de minune.

Miles e vorbitorul de spaniolă desemnat al biroului (șeful nostru de birou, Chuck, a pus cu mândrie anunțul cu *Se Habla Español* în fereastra din față în ziua când a venit Miles la noi) și contribuie la eforturile companiei de a atrage mai mulți clienți din marea comunitate hispanică aflată în continuă creștere în zona limitrofa. Interesant este faptul că Miles, deși este un agent de turism foarte capabil, nu se prea dă în vânt după „habla"-t, cel puțin judecând după discuțiile pe care le are cu clienții în birou și la telefon, când folosește cel puțin tot atâtea cuvinte și expresii englezești câte folosește și spaniolești, dacă nu chiar mai multe. De fapt, pot spune cu mâna pe inimă că nu trebuie să știi boabă de spaniolă ca să-l înțelegi când e el în pasa traducerii, ceea ce înseamnă folosirea gesturilor și a corpului mai mult decât a vorbirii. Cu toate astea primește întruna recomandări de la columbienii și salvadorienii și peruanii și alții care și-or mai fi așteptând rândul la coadă în fața biroului lui, dovedind că nu complicațiile lingvistice sunt cele care-i conving pe oameni, ci formele mai largi și mai profunde de comunicare. Asta vine de se pupă cu propriul meu sentiment tot mai acut că mi-e greu să mai înțeleg pe cineva, cel puțin în ceea ce privește limbajul pur, și că printre singurele lucruri bune din viața asta, dacă avem noroc, se numără o condiție împărtășită de buimăceală și mirare dureroasă care, poate, o să se preschimbe în ceva asemănător cu bucuria.

Îmi sună iar telefonul și sunt gata să iau legătura cu Jimbo încă o dată, în orice fel i-o plăcea lui.

Dar e Kelly. Sună din mașinuța ei castanie cât o cutie de chibrituri, pe care o văd vizavi, parcată paralel cu alt automobil. Îi fac cu mâna.

— Te rog, Jerry, oprește-te, îmi spune ea, trăgându-și nasul, nenorocită.

O văd tamponându-și nasul cu o floare de mărimea unui bujor, făcută din batiste de hârtie. Poartă ochelari mari de soare și o eșarfa imprimată care-i acoperă părul de parcă ar ploua.

— Nu vreau să mă vadă careva de-acolo.

— Te simți bine? Ai un glas de mă sperii.

— Nu-s răcită, dacă asta vrei să spui.

— Vrei să vin acolo, la tine?

— Fără discuție, nu, Jerry. Dacă mă vezi, o să te-ngrozești.

— Îmi fac griji pentru tine, Kel.

— Chiar îți faci, Jerry?

— Bineînțeles că-mi fac.

Din tonul ei, care e chiar sinistru, deduc că știe niște lucruri alarmante. Insist nu pentru că vreau să mi se țină o predică improvizată (de care sunt foarte sigur că n-o să scap), ci pentru că prietena mea, Kelly Stearns, nu vorbește așa niciodată.

— Nu vreau să mă bag fiindcă nu-i treaba mea, îi spun eu. Dar tipul ăla te-a căutat din nou și nu trebuie să-ntreb ce faci cu el ca să știu că toată afacerea nu poate fi deloc prea grozavă.

— Nu e, Jerry. I-am spus lui Jimbo că n-o să ne mai vedem un timp. El n-a acceptat încă. Da' nu asta-i problema.

— Deci care-i treaba? o întreb eu, cu un glas cât mai lipsit de inflexiuni, dată fiind povestea noastră scurtă, dacă nu chiar așa de veche. Ce s-a-ntâmplat?

— Totu-i al dracului de tâmpit, răspunde Kelly, cu glasul ei de femeie în toată firea, în care se simte destul din caracterul lui

Scout Finch[21] pentru a mă face să simt un pumnal în inimă de atâta iubire nebunească. Felul ei demodat de a vorbi mă pătrunde până în suflet

de asemenea și-mi dau seama încă o dată că sunt un om care e atras mult mai mult de ce spune lumea decât de ce face. Am tendința să supra-recunosc semnificantul, ca s-o citez pe fii-mea. Nu-mi trebuie mult ca să mă umplu de venerație când dau de simbol și ton. La prima vedere treaba asta nu e nici bună, nici rea. Și chiar acuma nu-i greu să-ți dai seama că fata asta nu e frumoasa noastră Kelly, cea dintotdeauna.

— Tot ce vreau e să mă bag sub o stâncă și să mor, zice ea.

— S-a întâmplat ceva?

— Nu *s-a întâmplat* nimic, spune ea. Asta-s eu și viața pe care o duc.

— Fără discuție că nu asta e viața ta, Kel.

— Ba da, zice ea. Dintre toți oamenii de pe lume, Jerry, sperasem că tu n-o să-ncerci să-mi dai sfaturi.

— Nici nu încerc. Ești în găleată acum, asta-i tot. Te-am văzut în situații și mai proaste și tot erai de o sută de ori mai bine decât oricine altcineva într-o zi bună.

— Fără discuție, m-ai văzut într-un singur fel, zice ea ca să mă încontreze, lucru la care chiar că n-am ce să-i răspund.

A parcat paralel cu altă mașină, dar a parcat prost, căci partea din spate iese prea mult în afară, chiar lângă linia galbenă.

— Nu te condamn, Jerry, spune ea, neluând în seamă vuietul claxoanelor. Ai fost destul de domn. Chiar dacă mi-ai dat cu șutu' nu mai puțin de trei ori.

— Nu vreau să mă apăr, da' sunt sigur că tu mi-ai dat cu șutu' ultima oară.

— Știi foarte bine c-am făcut-o ca să nu mi-o iei tu înainte. Era ultimul meu efort ca să-mi păstrez o brumă de demnitate. Pe vremea când credeam că mai am așa ceva.

— Ai încă destulă, îi spun eu, observând că deșurubează capacul unei sticluțe portocalii cu

medicamente.

E o sticluță subțirică, clar nu e dintre cele în care ții vitaminele. Scoate câteva pastile și le bagă în gură, făcându-le vânt pe gât cu o înghițitură zdravănă luată cu paiul dintr-un Big Gulp sănătos, băutura ei preferată. Deși e o prostie să spun asta, singurul lucru care mă deranja la Kelly era faptul că se ducea la magazine 7-Eleven și la altele de genul ăsta, rezultatul fiind un regim de mâncat din mașină hotdogi cu chili și *Hot Pockets*[22] și *Doritos*[23] și tot felul de chestii îndulcite cu aspartam. Nimic cât de cât natural nu intra în corpul ei. Într-adevăr, opusul Ritei, care-și făcea singură până și tortilla de porumb. N-ar fi trebuit să fie ăsta motivul pentru care Kelly Stearns și cu mine să nu rămânem împreună pentru totdeauna și eu, unul, nu i-am vorbit niciodată despre asta, deși mi-am dat seama cum stă treaba de la bun început, și totuși ăsta a fost.

— Da' ce iei tu acolo, Kel?

— Jimbo mi le dă, îmi spune ea, agitând sticluța. Oxycontin. Se spune că-s bune pentru durere.

— Sunt sigur că-s bune. Ia ascultă, de ce să nu cobor eu chiar acum să stau cu tine? O să-i spun lui Chuck c-ai dat telefon că ești bolnavă. Totul merge foarte încet, oricum, și pot să te duc înapoi la mine-acasă, unde să discutăm lucrurile pe îndelete. O să luăm cina mai devreme, pe terasă.

— Sunt la capătul puterilor, Jerry. M-a ajuns și pe mine. Știu că ție nu ți se pare așa fiindcă tu le ai pe toate.

— Știi bine că nu-i așa.

— Așa se vede de pe poziția mea. Tu ai toată viața în față și poți face ce vrei cu ea. Îți merge din ce în ce mai bine. Ești un tip mișto, care-o să-mplinească șaizeci de ani, dar de-abia dacă-i dai cincizeci și-o zi. Nu ți-a căzut părul. Ai familia lângă tine și bani destui și ai firma asta cu care să-ți omori timpul și avionul cu care s-o iei la

sănătoasa ori de câte ori îți vine să dispari. Poți avea toate femeile ca mine pe care le-ai vrea.

— Kel…

— Nu critic pe nimeni. Sunt o fată destul de drăguță, da' nu-s așa de deosebită ori unică și de cele mai multe ori nici nu mă bagă nimeni în seamă. Asta-i adevărul și tu știi bine chestia asta. Se vede treaba că singurul tip care vrea să mă păstreze pentru totdeauna e Jimbo.

— Prostii!

— Nu-s deloc prostii. El face dragoste cu mine. Nu foarte bine, dar își dă silința. Nu-i foarte deștept sau interesant ori extraordinar de bun la suflet. Dar mă dorește. Are nevoie de mine. Totu-i foarte simplu. Te-ai mirat vreodată când ai auzit de femeile-alea care se mărită cu tipi de la zdup? De ce-ar face una ca asta? Acuma știu. Azi fac patruzeci și cinci de ani și…

— Azi?

Am verificat pe calendarul de birou, dar nu notasem nimic nici pentru astăzi, nici pentru altădată.

— Da, da' nu-ți spun prostii. Am patruzeci și cinci de ani și n-am fost niciodată măritată și sunt singurul copil la părinți, iar părinții mei au murit. N-am niciun fond de pensie. Mobila mea e luată cu chirie de la niște șnapani. Îmi vopsesc singură părul. N-am făcut nimic rău în viață și nici n-am greșit cine știe ce, dar, uite, n-am aproape nimic. Singura ta grijă e să nu te-mbolnăvești și să nu te plictisești. Nu critic pe nimeni. Îmi pare bine pentru tine. Ți-e dor de Rita, știu asta, da' cândva tot o să se-ntoarcă ea la tine, sunt sigură. Am vorbit cu ea ieri. M-a-ntrebat ce faci.

— Ai vorbit cu Rita? o întreb eu fără să mă mai gândesc deocamdată la ceva și simțindu-mi inima că bate mai-mai să-mi spargă pieptul.

— I-am spus că ești bine, dar că te apasă singurătatea, ceea ce e adevăru-adevărat.

— Ce mai face ea?

Kelly știa, căci ea și Rita sunt prietene de când s-a terminat relația Kelly-Jerry II și se-ntâlnesc cam o dată pe lună la Chi-Chi's pentru *happy hour* și la prima vedere, par că bârfesc despre aproape orice în afară de mine. Odată le-am spionat, din colțul barului, dându-i bacșiș douăzeci de dolari ospătăriței care le servea ca să tragă cu urechea și au fost bani aruncați pe fereastră, căci singurul lucru pe care mi l-a spus a fost că făceau bancuri despre dimensiunile penisului.

— La fel ca tine, Jerry, doar că n-o apasă singurătatea așa de tare. Tot se mai vede cu Richard, din când în când.

— Da.

Richard, de fapt Richie Coniglio, *coniglio* însemnând în italiană „iepure de casă". Și așa și este: un tip scund și subțirel, unul din ăia care nu mor niciodată, cu păr vâlvoi, cu dinți ieșiți în afară, probabil falși. Îl știu din gimnaziu, când venea după mine peste tot, fiindcă eram unul dintre puținii copii care nu-l băteau în fiecare zi. Era mereu bine îmbrăcat și-a devenit un soi de grangur pe-aici, când venea vorba de acțiuni de binefacere și alte chestii dintr-astea. Așa a și cunoscut-o pe Rita, la o gală într-un spital, unde ea făcea voluntar pe gazda. E divorțat, exact de vârsta mea, deși, trebuie să recunosc, arată cu cel puțin cinci ani mai tânăr decât mine, în ciuda comentariului făcut adineauri de Kelly. E asociat la o firmă deținută și condusă de o elită de protestanți albi din New York, e colecționar de Ferrari și locuiește singur într-o vilă din Muttontown. La sfârșit de săptămână o duce pe Rita la „căsuța" lui din Southampton. De fapt l-am văzut în public purtând pantaloni strâmți de călărie, la restaurantul Bagel Bin, cu ziarul *Time* de duminică împăturit sub braț și cu cizmele pline de balegă de cal.

— Pun capu' jos că-i fericită cu el, zic eu.

— Nu mai face pe nebunu', Romeo. Richard poate fi un băiat de zahăr, da' cred că știm cu toții

unde țintiți tu și Rita. Se simte în glasul vostru și peste tot prin jur. Tarantella a și-nceput.

— Tare-aș vrea eu.

— Ar fi mai bine să nu te oprești doar la a vrea, Jerry Battle. Ar fi mai bine să și faci ceva. Da' de ce mi-oi fi bătând eu capu' să-ți spun toate astea acuma?

— Fiindcă ești cea mai scumpă fată din Huntington Village, îi zic eu, care prinsesem deja un curaj nebun, deși îmi dădeam seama că, într-un fel, totul se învârtea iarăși în jurul meu, în jurul felului nostru de a exista, ce căpătase o nuanță de cronicitate. Ar fi trebuit să-mi spui că-i ziua ta. Uite chiar acum o să-nchid și-o să-i spun lui Chuck c-ai sunat că ești bolnavă și-o să te scot diseară în oraș. O să rezerv o masă la Smith & Wollensky. O să mâncăm o friptură mare.

— Să nu-ndrăznești! țipă ea ascuțit, provocându-mi aproape o durere în timpan. Să nu te prind că faci vreo mișcare! Nu vreau să ies în oraș și nici nu vreau să vii tu aici. M-am oprit doar să-ți spun că plec.

— Cum adică? Unde?

— Zău că nu știu încă, zice ea cu un glas pițigăiat și plin de încordare, de parcă e pe punctul să izbucnească în plâns. Da' și dac-aș ști, tot nu ți-aș spune. Nu spun nimănui. Dac-o să ne mai auzim de azi înainte, o să fie de undeva departe.

— Nu-mi place vorba asta „dacă", Kel.

— Mai du-te-n mă-ta, Jerry! zice ea, punând accentul mai mult pe numele meu decât pe înjurătură. Ascult-aici, continuă ea după ce-și recapătă puterile, nu vreau să răcnesc la tine. Spune-i lui Chuck că-mi iau concediu. Dacă nu-i place, spune-i că plec de la el. Și nu vreau să-ți faci griji pentru mine. O să mă simt bine. Plec într-o excursie singură-singurică. Sunt extraordinar de fericită. Nu-ți face griji.

Dar eu îmi fac foarte multe griji, sperietura asta groaznică dându-mi fiori de gheață pe șira spinării,

în special când Kelly a spus cât de fericită o să fie, și eu având în fața ochilor imaginea ei răstignită pe un pat de motel, cu o oglindă mică albită de atâtea pastile sfărâmate, un sac din plastic pentru gunoi, un brici.

— Vin acum, îi spun cu hotărâre, fie că-ți convine sau nu.

Dar chiar când pun telefonul jos și mă scol de pe scaun, o văd pe Kelly făcând întruna cu mâna, și parcă nici nu-mi face mie cu mâna, ci se află pe puntea superioară a vasului *Queen Mary*, pe care s-a îmbarcat ca să plece într-o croazieră în jurul lumii. Păru i blond se revarsă de sub eșarfă. (De ce toate plecările sunt învăluite în vrajă, nu știu.) înainte s-apuc să cobor, ea a și pornit-o cu viteză, mașinuța-i plină de praf huruind în josul străzii principale din sat, aproape ciocnindu-se într-o parte pe când trecea pe roșu. Se aude încă un vuiet de claxoane care protestează și pe urmă, învăluită momentan de fumul alb al accelerației, Kelly dispare. Încerc de nenumărate ori s-o prind pe celular, dar tot ce aud e mesajul ei, a cărui cadență molcomă reușește întotdeauna să mă dea gata: „Bună, la toată lumea. Aici e Kelly. Acuma nu-s acasă, dar spuneți-mi ceva frumos”.

CEEA CE AM și încercat să fac, atunci și pe urmă toată seara, dar n-am fost în stare decât să spun că sunt aici dacă are nevoie de mine, la orice oră din noapte. Acum e aproape miezul nopții. Toată treaba pare în regulă, ca și cum aș fi gata să-i sar în ajutor, întărit de veghea nocturnă, pustiit și nedormit. Bineînțeles că, dacă aș fi un om pe de-a-ntregul mai cumsecade (și nu doar un fost iubit care s-a transformat în prieten), aș fi deja în căutarea ei pe bulevarde și i-aș fi sunat deja prietenii și poate chiar pe Jimbo (număr luat de pe *Caller ID*-ul de la birou), m-aș fi dus deja la apartamentul ei, în loc să stau pe terasă sub un cer lipsit de stele în Long Island, pe jumătate

înspăimântat de soneria telefonului meu fără fir și trăgând mereu dintr-o sticlă de Pinot gris cu preț redus, scoasă de la rece. Îmi fac multe griji din cauza lui Kelly, bineînțeles, fără să recunosc cu prea mare tragere de inimă că o parte din mine trăiește cu groaza că fata asta și-ar putea face rău cu mâna ei, dar iată-mă ocupând un loc sub soare în felul meu obișnuit, ca și cum aș aștepta să primesc vești, un cuvânt strecurându-se din cer, care să mă lămurească și să-mi spună ce-ar trebui să fac.

Asta i s-a părut Ritei foarte greu de suportat la mine și tot asta a făcut-o pe Theresa să înceapă să vorbească fără ocolișuri despre „lenevia mea sufletească anormală”. Până în acest punct Jack nu și-a exprimat nicio părere corespunzătoare și bănuiesc că n-a făcut-o fiindcă și-a dat în cele din urmă seama că, în această privință, așchia n-a sărit foarte departe de trunchi (sau n-a sărit deloc) și este, probabil, o versiune și mai deplin realizată a predecesoarei ei. Kelly Stearns, dacă îmi pot permite libertatea de a presupune, poate că ar reține calitatea asta a mea vorbind despre mine ca fiind cel mai adesea „un prostălău veritabil” și așa mi-a și spus după ce ne-am culcat împreună ultima oară, nu pentru ceva care s-a întâmplat (sau nu) în așternut (am încercat mereu să fiu cel puțin doritor și atent în chinurile fizice ale iubirii, înțelegând că nu sunt expert), ci pentru zilele nemaipomenit de minunate care au dus la acea ultimă contopire plină de patimă, chiar dacă a fost crispată, când am luat-o într-o croazieră de lux pe Marea Caraibelor în ciuda intenției mele neclintite de a o rupe cu ea încă o dată și pentru totdeauna.

După părerea ei, ar fi trebuit să-i dau papucii înainte de croazieră, ceea ce are sens conform oricărei norme de decență și bună-cuviință, deși ar fi în interesul meu să zic că am vrut într-adevăr s-o regalez și s-o răsfăț pentru ultima dată, nu ca o recompensă sau ca o consolare, ci pentru că țineam

pe bune la ea și voiam s-o fac fericită fără discuție și, sincer vorbind, nu vedeam altă posibilitate de a duce chestia asta la îndeplinire decât mergând într-o escapadă lipsită de griji, care să nu aibă o destinație anume în lumea noastră apropiată. Kelly et al. (tot biroul în afară de Miles, care, în mod surprinzător, este de acord cu mine în cele mai multe probleme lumești) fără îndoială că mi-au considerat scopurile ca fiind în propriul meu interes și cămătărești în spirit, o ultimă și perfidă zvâcnire a poftei trupești și o deziluzie crudă, la care, colac peste pupăză, s-a adăugat faptul că eu și Kelly ajunseserăm la o anumită fază a relației noastre, când o croazieră romantică de lux ar fi putut să pară un preludiu cu șanse de succes la o cerere în căsătorie urmând să ne unească până la moarte. Bineînțeles că, așteptându-se la ceva special, Kelly își adusese câteva dintre cele mai fistichii ținute de interior, printre care se aflau un body comestibil din jeleu de fructe pudrat cu pulbere de aur, pe care fetele de la Parade i-l băgaseră pe furiș în bagajul de mână, și o rochie făcută clar în scopuri matrimoniale, cu trenă de dantelă cu tot, pentru cazul când aș fi aranjat cu căpitanul vasului să organizăm o nuntă-surpriză pe mare. Primul semn c-am să dau de dracu a fost când mi-am desfăcut geanta cu haine și-am scos doar un blazer de voiaj nesifonabil, la vederea căruia toate facultățile lui Kelly au încetat să funcționeze pentru moment, ca și cum și-ar fi ridicat privirea să vadă o eclipsă totală de soare. Am întrebat-o ce s-a-ntâmplat și ea a încercat să nu mă ia în seamă, dar pe urmă a afișat un zâmbet dulce și a spus veselă:

— Ce s-ar putea întâmpla, dragul meu care nu dai doi bani pe ținuta de gală?

Kelly, ca toate femeile din sud pe care le-am cunoscut (trei în total, celelalte două fiind surorile gemene Cohen din Decatur, statul Georgia, Terri și Traci, salvamontiste în tabăra din Munții Catskill,

unde am făcut arhitectură peisagistică vreo câteva veri în tinerețe), are o rezervă înnăscută de optimism, de bună dispoziție, despre care pot să vă spun că, fără discuție, îl trezește la viață pe un tip ca mine deși, până la urmă, dacă nu vrei și nu ai de gând s-o dai la iveală, te face să crezi că e vorba și de cineva care abuzează și profită de tine. Îmi aduc aminte că, pe lângă faptul că erau niște înotătoare grozave, surorile Cohen trăgeau nemaipomenit cu pușca și cu arcul, având o alură ariană identică, frumoasă și dreaptă, pe care tinerii evrei americani din tabără o priveau tremurând, cu adorație tăcută. În acea ultimă vară am fost cu Terri (sunt foarte sigur), prietenul meu Lorne întâlnindu-se cu sora ei, și până în mijlocul verii le convinseserăm că era probabil o soluție ideală să-și piardă virginitatea cu doi tipi care nu erau evrei, nimeni neavând nicio obligație și nimeni neașteptând nimic. Foarte rezonabile, au fost de acord. Așa că, într-o seară, am mers cu barca până la insulița în formă de picior din mijlocul lacului Kennonah, echipați cu saci de dormit și lumânări și prezervative și o sticlă de 750 de mililitri de Southern Confort[24]. Am băut toți patru împreună și pe urmă Terri și cu mine ne-am dus în cealaltă parte a insulei și ne-am întins lucrurile pe o piatră lată și netedă chiar lângă apă. Îi auzeam încă pe Traci și Lorne vorbind și râzând, apoi tăcură și, fără ca măcar să ne sărutăm mult, ne-am scos hainele și am făcut dragoste. Spun asta nu pentru că o iubeam sau pentru că nu mi-e deloc la îndemână să folosesc termeni mai fruști, ci fiindcă am crezut după aia și încă mai cred că, indiferent cine e tipa cu care ești sau dacă e prima și/sau ultima oară, există întotdeauna cel puțin un moment controlabil când crezi că exact asta faci, încercând literalmente *să faci* dragostea, s-o construiești, fie cu ajutorul alchimiei sau al chimiei ori al puterii de voință. Cu Terri Cohen n-a fost greu, căci era sub mine, pe piatra aia absolut neîndurătoare, plină de dorință și lipsită de spaime

și statornică, ceea ce m-a făcut să mă simt de parcă mergeam direct spre rocile vulcanice, de parcă amândoi împingeam o altă axă a lumii. (Asta e doar una dintre multele prostii feciorelnice și egoiste ale unui tânăr… Sunt sentimentale și ridicole, știu.) După aia, deloc nefericiți și pe amândoi durându-ne toate alea de la sexul energic, dar, evident, care nu te putea duce la orgasm, am pornit înapoi în tăcere spre locul unde acostaserăm. Nu ne gândeam la Traci și Lorne sau, cel puțin, eu nu mă gândeam, când deodată dădurăm peste ei la lumina lumânării, în plină desfășurare, călcâiele ei subțiri bătând ritmul pe spatele lui, și, probabil, datorită faptului că erau gemene, Terri n-a încercat să ne retragem sau să ne ascundem. Ne uitarăm cum mergeau în crescendo și în decrescendo și în crescendo din nou până ce terminară în sfârșit (uimitor, Traci înaintea lui Lorne), și deodată Terri mă apucă de mână și-o luarăm la fugă înapoi spre locul nostru de pe piatră și, călare pe mine, mă făcu să termin odată cu ea.

Iată prin urmare și definiția unei distracții pe cinste.

Sunt obișnuit de multă vreme cu tipul susceptibil, suprasensibil și dezlănțuit ca un vulcan în erupție, în primul rând mă refer la buna mea mamă, care îl putea face de rușine pe Sfântul Francisc, smulgându-i o mărturisire falsă, și care, în ultimele ei clipe, când era pe patul de moarte, ne dăscălea pe noi, cei ce stăteam la rând, unul după altul, spunându-ne să ne ducem și să ne spălăm pe mâini dacă vrem să ne atingem de cuvertura ei de dantelă belgiană. Când eram tânăr, ea și tata se certau îngrozitor din cauza felului în care el se ocupa de afaceri și a flirturilor pe care le avea din când în când cu câte una dintre tinerele lui contabile, abia ieșită de pe băncile școlii serale, cel mai monstruos scandal terminându-se cu mama amenințând cu un cuțit ruginit de tăiat pește și jurând că-l bagă-n amândoi, dacă-i mai prinde

vreodată, și cu tata (nepăsător citând din Sartre și Camus și *Readers's Digest),* luând-o peste picior, spunându-i că Domnul o să moară, după cum se anunțase nu cu mult timp în urmă. Lui Hank Battle i-au plăcut întotdeauna certurile aţâţătoare, în special cu familia, indiferent dacă erau sau nu îndreptățite, iar eu, dacă i-aș semăna mai mult, aș fi ajuns să mă încurc cu o femeie care ar pune patul pe foc înainte să mă lase să mă culc de prea multe ori cu ea.

Așa că nu mi s-a părut niciodată ciudat faptul că am fost atras de femei ca Kelly Stearns și apoi ca Rita mea, care abia dacă a scos o vorbă până la sfârșit și pe urmă mi-a aruncat rece, soto voce, în timp ce ne întorceam acasă de la cinematograf după ce văzuserăm *Jurassic Park II,* că și-a închiriat din nou vechea ei garsonieră din Hauppauge și-o să plece până la sfârșitul săptămânii. N-am spus nimic fiindcă nu era o surpriză, n-am protestat fiindcă nu aveam ce argumente să-i aduc, anii îndelungi scurși fiind o dovadă suficientă pentru lucrurile la care ne-am putea aștepta (în limbajul actual, care pomenește doar de acțiuni și bunuri patrimoniale, activitatea din trecut este în acest caz ca o garanție bancară pentru rezultate viitoare), și m-am dus acasă simțindu-mă ca și cum mi-ar fi înfipt cineva un pumnal în piept, drept în stern, inima bătându-mi tare, dar în zadar, jumătatea de jos a trupului pierzându-se deja în gâtlejul unei fiare numite părere de rău. Mai mult mâhnită decât furioasă, deși încă înverșunată până la Dumnezeu, Rita mi-a înapoiat a doua zi dimineață inelul cu rubine și diamante dăruit de mine ca să sărbătorim douăzeci și unu de ani de conviețuire, dar pe urmă a împachetat cu grijă, ca să le ia cu ea, fiecare oală și cratiță și formă de prăjituri, toate foarte scumpe, pe care i le cumpărasem de-a lungul anilor (în ciuda faptului că niciodată n-a gătit numai pentru ea),

înțelegând înaintea mea cât de tare avea să mă doară treaba asta.

Cum intru în bucătărie, ceasul de pe perete (care are forma unui bot de Sopwith Camel[25]) mormăie „tic-tac” și se dezlănțuie, cu limbile vâjâind în jurul cadranului până ajung din nou la ora de acum, miezul nopții. De la Kelly, tot nimic, așa că o caut iarăși, la ea acasă și pe telefonul mobil, dar fără folos. Următoarea mișcare, cred acum, este să sun la poliție să întreb dacă a avut loc vreun accident sau s-a făcut vreun anunț în care să fie pomenit numele ei, dar imediat sună telefonul pe care-l țin în mână și știu că e ea și ceva aberant din mine mă face să-l las să mai sune înainte de a răspunde.

— Kelly… zic eu.

— Jerry?

— Kelly, tu ești?

— Nu, Jerry. Sunt eu, Rita.

Nu pot spune nimic fiindcă, desigur, știam că e Rita chiar înainte ca ea să spună vreo vorbă, chestie care n-are niciun sens. Nici eu nu înțeleg și singurul lucru pe care-l simt e sticla goală și lipicioasă pe care o țin în cealaltă mână.

— Ascultă, sunt la serviciu. Tocmai am intrat în tură și chiar că nu pot vorbi. Kelly e aici. A venit cam acum o oră. De fapt și-a cam lovit mașina la intrarea de la Urgențe.

— A pățit ceva?

— Da, dar nu din cauza asta, spune Rita, și nu cu indiferență. Probabil c-a știut că dă de belea și-a pornit-o-ncoace, dar era cât pe-aci să n-ajungă. A luat o grămadă de pastile.

— Oxy… nu-știu-cum, zic eu.

— Exact. De unde știai?

— Ea mi-a spus că le ia, zic eu, dându-mi seama de lumina proastă în care trebuie să mă pună asta. Oricum n-a pățit nimic, așa-i?

— O să-i treacă, spune Rita înfuriată. N-a avut destule ca să se omoare, dar putea să-și facă rău

într-adevăr. Acum e amețită. M-a rugat să te sun. Și de-asta te sun.

— Înțeleg.

— Zicea că poate-o cauți.

— Am căutat-o. O caut.

Urmează o pauză lungă și stânjenitoare de parcă nu s-ar mai sfârși, genul de pauză cu care ne-am obișnuit de-a lungul anilor și de care ni s-a acrit până la urmă, deși acum nu știu dacă nu mi-ar plăcea să mai am o asemenea pauză, în caz că asta-i tot ce-o să mai obțin vreodată.

— O să se facă bine, spune Rita pe un ton profesionist, dar are nevoie de odihnă. O s-o mute în salon. Ar trebui să treci pe-acolo mâine mai spre prânz.

— O să vin la prima oră, zic eu, știind că tura de noapte se termină la șapte dimineața, schimbul de tură mai durează treizeci de minute, după care Rita o să se-ntoarcă la Richie Iepurele și-o să se cuibărească comod în dormitorul lui de baron.

— Las-o să doarmă, spune Rita pe un ton între ordin și dorință. Ascult-aici. Trebuie să plec. Fii bun cu ea.

— Întotdeauna sunt bun.

— Bine, Jerry. Bine, acuma-nchid. Pa.

— Rita…

Dar până să mai spun eu ceva, ea a și închis. Formez *69, dar dau de centralista de la spital și până-mi face ea legătura la camera asistentelor de la urgență, Rita a și plecat, după cum mi-a spus o altă asistentă, deoarece întreg personalul de la camera de gardă tocmai primea o mulțime de adolescenți accidentați grav pe Meadowbrook Parkway.

După convorbirea asta neașteptată cu Rita și după ce am început să mă obișnuiesc cu ideea care avea darul să mă trezească tot mai mult la realitatea că Kelly poate a-ncercat într-adevăr să-și facă rău, nu mai pot să dorm deloc. Mă scol din oră-n oră să mă ușurez, căci vezica mi se umple

repede, și pe urmă arunc o privire să văd ce mai e prin frigider și caut o emisiune de noapte, cât de cât atrăgătoare (ca de exemplu, un filmuleț ce face reclamă la un rotisor, puiul fript ajungând exact la culoarea lemnului de cireș lustruit) și apoi mă așez afară, pe alee, în vechea mea mașină decapotabilă, privind chiorâș, în oglinda retrovizoare, la tipul care tocmai își ia adio de la tinerețe. Nu-i motiv de îngrijorare, n-a venit acel moment al autoevaluării de la mijlocul vieții, plin de dezaprobare și aer atotștiutor, nici acea noapte neagră a escapadei sufletului prin bezna unui trecut pestriț, plin de remușcări. N-o să suport pe nimeni cu fantezii și coșmaruri bizare, cum se întâmplă adesea în filme și cărți, fiindcă nu prea sunt capabil de așa ceva, nefiind nici atât de ciudat, nici destul de deștept pentru asta. O să spun pur și simplu ce văd, adică un bărbat singur, noaptea, într-o mașină decapotabilă, mișcându-și nervos mâinile pe volan, fredonând ceva doar pentru sine și așteptând răsăritul, ca să se poată mișca din nou.

Bine-ai venit, dimineață, sunt deja aici, în parcarea de la spitalul din centrul districtului. E uimitor cât de multe mașini sunt la ora asta ca și cum ar fi sosit cohortele de pasageri pe La Guardia în săptămâna dinaintea Zilei Recunoștinței. Ai crede că, deși spun altceva, oamenii sunt îndrăgostiți de spitale, căci fac tot ce pot – fumează, iau droguri, gonesc nebunește pe șosele – pentru a ajunge cât mai repede acolo. Uneori, când mă duceam s-o iau pe Rita de la spital, din tura de zi, îi vedeam stând practic la coadă în sala de așteptare a camerei de gardă, schilodiți și mutilați în fel și chip, otrăviți întâmplător, aproape înecați, înjunghiați și împușcați și arși, așa încât se părea că suntem mai aproape de Beirut decât de Babylon din Long Island.

Este doar ora șapte dimineața și-mi fac planuri exacte cum o să vorbesc cu Rita sau, ca să fiu mai la obiect, cum o s-o fac pe ea să vorbească cu

mine. Am vizitat-o deja pe Kelly Stearns în salonul de adulți, spunând asistentelor că eram fratele ei vitreg și că tocmai condusesem o noapte-ntreagă de la Roanoke încoace când am auzit vestea. I-am lăsat pe noptieră câteva buchete de garoafe de la supermarket, negăsind nimic altceva deschis, și o scrisoare surprinzător de lungă și drăgăstoasă, în care-i spuneam că-mi pare rău dac-am dezamăgit-o și că n-o să mai fac asta niciodată. Mi-a părut bine că i-am lăsat scrisoarea, mai ales că dormea și, ciudat, dar de înțeles, era legată de pat cu niște curele și nu se putea mișca, iar singurul meu gând, care mă speria, era c-o să se trezească și-o să facă tărăboi. Așa încât, când asistenta ne-a lăsat singuri, i-am desfăcut curelele de la o mână ca să poată să se miște un pic, măcar să se scarpine dac-o avea nevoie.

În ce-o privește pe Rita, știu c-o să iasă din spital pe la intrarea de la camera de gardă și-o să vină-ncoace, trecând pe lângă locul unde stau eu de pomană și ard gazul acum, căci Mustangul ei din 1982, galben ca banana, cu dungi negre și roți ce par cromate, e parcat în spatele meu, lângă peretele celălalt. A cumpărat mașina la mâna a doua, deja bușită și plină de rugină, și, destul de ciudat, n-ai zice că arată mai rău ca altădată. Îi plăcea să spună că e automobilul ei PR (de la portorican) și mă mir că Richie Coniglio o lasă să intre cu ea pe terenul lui din Muttontown. Poate că-i place și lui sau poate n-are de ales. Când s-a mutat la mine, m-am oferit să-i cumpăr o mașină nouă, într-adevăr orice și-ar fi dorit, inima mea dând pe dinafară de o generozitate care nu-mi era caracteristică (pe vremea aia), doar cea mai minusculă celulă din mine făcând treaba asta pentru motive îndoielnice. Niciodată nu mi-a păsat nici cât negru sub unghie ce zic vecinii, pe care oricum nu-i știam prea bine, dar trebuie să recunosc că, în timpul acelor prime câteva luni când am stat împreună, simțeam o durere aprigă în

stomac de câte ori venea hurducându-se pe alee. De șase luni o tot aștept pe Rita să se-ntoarcă chiar așa, holbându-mă pe fereastra de la bucătărie după-amiaza, o tot aștept să coboare din mașină cu pantofii ei albi și să vină pe cărare cu pas măsurat.

Am întâlnit-o pe Rita prima dată acum aproape douăzeci și cinci de ani, pe un vas. Era una dintre plimbările-alea cu băutură, ce se organizau vara în fiecare vineri, la apusul soarelui, când se făceau chefuri de două ore, cu participarea formației The Sound. Cu câțiva ani mai înainte (de fapt, probabil peste cincisprezece ori douăzeci), o femeie din Commack a căzut în apă și se presupunea că s-a înecat (cadavrul n-a fost găsit niciodată) și compania a fost imediat dată în judecată și a trebuit să-și înceteze activitatea. Eu am fost numai de două ori, întâlnind-o pe Rita a doua oară. Au înghesuit vreo șaizeci și ceva de persoane, dintr-astea singure, necăsătorite, pe un vas foarte mare cu cabine de dormit, cerându-ne douăzeci de dolari de căciulă (zece dolari pentru femei) pentru bar, de unde puteai să-ți cumperi de băut, pateuri cu brânză brie și salată de crudități, și un DJ care ne punea muzică funk și disco și niște melodii mai vechi (asta se petrecea în 1977, când melodiile mai vechi aduceau mai mult a melodii mai vechi decât astăzi, probabil pentru că erau înregistrate pe disc și literalmente *sunau* a vechi). Munceam mult pe vremea aia, asta se întâmpla după ce-a murit Daisy, când de copii a avut grijă în special mama, apoi niște femei din vecini care se oferiseră să dea o mână de ajutor când puteau și, în cele din urmă, o droaie de dădace, care n-au făcut mare brânză.

Într-o seară am dat nas în nas cu un vechi coleg de clasă din liceu, Rick Steinitz, la cinematograful de pe șoseaua 110, care abia fusese deschis, amândoi tocmai ieșind de la *întâlniri de gradul trei.* Rick m-a strigat pe nume și, nu știu cum, mi-am dat seama cine era și, deși era cu o tipa (o brunetă drăguță, cu picioare lungi), părea că voia

să mai zăbovească și să stea de vorbă, probabil că tocmai de asta. Era medic ortoped și avea cabinet la Huntington. Nu fuseserăm prieteni în liceu și, de fapt, abia dacă ne cunoșteam. Din câte-mi aduceam aminte, amândoi eram singuratici și timizi, nici prieteni la cataramă cu toți, nici certați cu ei, deși Rick nu era deloc de acord cu imaginea mea despre el. Adevărul nici n-are importanță. Ajunge doar să spun că prietenia noastră era una dintre cele ce apar între bărbați de vârstă mijlocie, nu pentru că au interese comune, cum ar fi băutura sau golful ori chiar plăcerea de a fi împreună, ci dintr-o dorință reciprocă și foarte acută de a întâlni oameni noi. Rick tocmai era la al doilea divorț, evident era în găleată și, când a auzit că eram văduv de mai mult de un an și nu-mi găsisem încă pe nimeni, parcă a prins viață, ca și cum i-aș fi prezentat un caz deosebit de provocator. Când tipa cu care era și-a cerut scuze ca să se ducă la toaletă, el mi-a spus că vrea neapărat să merg cu el într-o plimbare dintr-alea pe vas, cu băutură, care urma să pornească de la Northport.

Rick era unul din obișnuiții de pe vas, se afla într-un grup serios de băieți și fete care nu-și găsiseră încă perechea și care, în cea mai mare parte, încercaseră să vadă dacă iese ceva, dar până la urmă nu ieșise nimic și nimeni nu suferea din cauza asta. Se îmbătau în prima jumătate de oră și întotdeauna începeau să danseze, iar toți ceilalți de pe vas păreau încântați de felul în care se zvârcoleau și urlau, ceea ce, într-un alt loc, ar fi fost cu siguranță considerat comportament mitocănesc și jenant, dar aici era exact ce trebuia. Sub punte se găseau câteva cabine cu un confort destul de precar, despre care Rick îmi spusese că pot fi „vizitate” contra unui bacșiș de douăzeci de dolari dat secundului, Rem sau Kem, un european deșirat, doldora de bani, cu o coadă de cal decolorată, care purta blazere de mătase mov și citea pe furiș cărți broșate de Kerouac în

momentele mai liniștite ale plimbării. Dar cred că vizitele la cabine erau destul de rare, căci majoritatea celor de pe vas preferau etalarea în public, care părea plină de aluzii erotice și posibilități nebănuite, dar era de fapt foarte castă și, astfel, ceremonioasă. De exemplu, în seara când am întâlnit-o pe Rita, doctorul Rick își deschisese „taraba” pe puntea din față și le „citea” femeilor în talpă, oferind terapie suplimentară cu masaj celor care voiau, adică aproape tuturor.

Rita nu era una dintre femeile care făceau coadă la consultație, nicio cheflie sau o petrecăreață nu era. Ca să fiu foarte cinstit, la început mie mi-a atras atenția, ca probabil și tuturor celorlalți, pentru că era singura care n-avea pielea albă. Nu-i ceva cu care să rupi gura târgului faptul că, mai peste tot, oamenii tind să se-adune cu cei de-un fel cu ei sau, cel puțin, cu cei de care cred că-s de-un fel cu ei și aici, în buricul părții de mijloc din Long Island, nici noi nu suntem mai breji, aproape toți de pe vasul ăla descindeam din valurile gălăgioase de irlandezi și italieni și polonezi și care-or mai fi debarcat acum o sută și ceva de ani, dar niciodată nu ești conștient de chestia asta până când n-apare cineva și, fără vreo intenție anume, aruncă un filtru peste scena de care vorbeam și schimbă efectele familiare. Când Rita și prietena ei s-au urcat pe schela de îmbarcare, am auzit un idiot murmurând în spatele meu:

— Ia uite, cineva și-a invitat servitoarea.

Dar nimeni altcineva nu s-a sinchisit de ce-a spus el în afară de o doamnă mai în vârstă, care s-a strâmbat. Idiotul avea ce-avea cu Rita. Portoricană sau nu, se vedea cu ochiul liber că era o tipă mișto. Era îmbrăcată cu un blazer crem, făcut special pe corp, și cu o fustă asortată, despicată bine deasupra genunchiului, pulpele ei fiind pline și destul de rotunjite pentru ca, dacă i-ai fi soț sau prieten, să te gândești că le-ai prinde mereu și le-ai strânge cu intenția vădită de a le admira frumusețea. Am fost

primul care a vorbit cu Rita, nu pentru vreun motiv care să-mi facă cinste, ci doar pentru că stăteam lângă ea când vasul a ridicat ancora și noi le-am urat „drum bun” celor care rămâneau pe uscat, așa cum fac mereu cei care pleacă pe mare. Mai târziu, tipul care a făcut remarca stătea chiar în spatele meu la bar cu costumul lui alb de poliester și când mi s-a adus comanda de daiquiri cu căpșuni pentru mine și pentru Rita și pentru prietena ei, Susie, m-am întors și-am căzut peste el, cum te văd și cum mă vezi, lăsându-i o pată mare de un roz pal, de forma unei guri de femeie, ca la testul Rorschach[26] și, deși i-am plătit băutura și i-am dat și ceva în plus ca să-și ducă hainele la curățătorie, trebuie să spun că restul serii a fost pentru el o fâsâială garantată.

Când m-am întors, Rita a observat că aveam câteva picături de culoare roșie pe gulerul de la cămașă și mi le-a șters cu grijă cu un șervețel umed scos din poșetă, aplecându-se foarte mult spre mine, un lucru care m-a umplut imediat de bucurie și la care Rick a făcut cu ochiul, dar de la care a trebuit să mă dau înapoi, cel puțin la figurat. Căci la fel de brusc mi-am dat seama cum mă uitam la noi doi și în special la ea, femeia asta încântătoare cu piele mai închisă, având grijă de un alb cu nimic ieșit din comun, abia cunoscut, ceea ce, bineînțeles, ar fi trebuit să fie o chestie absolut prostească și inutilă, dar era una care pe mine mă interesa totuși, chiar și când încercam să absorb fiecare moleculă, până la ultima, din părul ei parfumat mirosind a mere verzi.

După asta Rick a propus să dansăm și toți patru am luat în primire careul mic de lemn tare de pe partea latră a vasului, Rick și Susie oarecum dezlănțuindu-se în mișcări sincronizate ale bazinului, Rita și cu mine mai mult bucurându-ne de muzica în stilul de la începutul anilor ’70 decât mișcându-ne. Rick a adus-o pe Susie și a început să danseze *kickline* cu noi, băiat-fată-băiat-fată,

împreunând brațele și umerii, lucru care poate fi într-adevăr distractiv timp de vreo zece secunde. Dar apoi am simțit cum mâna lui Rick începe să mă apuce de gât și după aia să mă zgârie cu unghiile și când m-am uitat la el avea fața de culoarea betonului. Susie a țipat ascuțit și s-a smuls din strânsoare. L-am prins pe Rick înainte să cadă și Rita și-a dat imediat seama cât de grav era totul, zicându-i lui Susie să-i spună căpitanului să întoarcă și s-o ia spre port. Era un atac de cord. Rick avea ochii deschiși, dar nu părea să privească spre ceva. Pe urmă se lumină la chip.

— N-am nimic, n-am nimic, a spus el ca și cum ar fi vorbit serios și jur că eram sigur c-așa o să fie fiindcă asta voiam cu toții.

Dar în ochii lui din nou nu se mai văzu nimic și nici Rick nu mai spuse nimic după aia.

Rita a încercat întruna să-i facă resuscitare cardio-pulmonară deși, când am ajuns înapoi în port peste douăzeci de minute, era aproape terminat. Pot spune c-a fost o adevărată eroină de la cap la coadă, nemăsurat de calmă cât timp a durat calvarul și ținându-l pur și simplu de mână la sfârșit. Cei de la urgență, care ne așteptau deja, l-au luat pe Rick și noi trei am mers după ambulanță până la spital. La puțin timp după ce l-au băgat în sala cu cazuri foarte grave, a ieșit un doctor de la urgență și ne-a spus că murise. Susie a început să plângă, mai mult din cauza șocului, căci abia îl cunoscuse și ea. Eram singurul care-l cunoștea, dar când asistenta m-a întrebat pe cine ar putea să anunțe (fosta nevastă sau frații ori părinții), n-am avut habar cine erau ori unde stăteau. Asta a fost partea dureroasă cu adevărat. Au trebuit să-l trateze ca pe orice decedat fără nimeni pe lume, pentru care poliția căuta în registrele de evidență spre a-i găsi ruda cea mai apropiată.

Prietena Ritei, Susie, era din ce în ce mai amărâtă, așa că Rita i-a spus c-ar trebui să se ducă acasă și c-o să stea ea cu mine până ce-o s-apară

cineva din familia lui Rick. Nu locuia departe, putea ușor să ia un taxi. I-am spus că mă simțeam bine și că făcuse destul, dar Rita a insistat și eu am fost de acord să stea numai dacă puteam măcar s-o duc acasă cu mașina. Sora lui Rick și ultima lui fostă nevastă au apărut și pe loc s-au și pierdut cu firea, cum i s-ar întâmpla oricui, și, când și-au revenit un pic, Rita și cu mine le-am spus „la revedere” cu toată grația de care am fost în stare, îmbrățișându-le pe cele două femei îndoliate și lăsându-le numerele noastre de telefon și, în general, simțindu-ne noi înșine ca speriați de bombe. Am dus-o acasă la ea și trebuie să fi văzut ceva în neregulă pe chipul meu căci, înainte de a coborî din mașină, m-a întrebat dac-ar putea să-mi ofere o ceașcă de cafea.

Am intrat în apartamentul ei micuț, dar foarte cochet, și-am stat de vorbă cam o oră. Tocmai începuse să lucreze ca ajutor de asistentă, ducându-se la școala de asistente seara și uneori îngrijind câte-un copil ca să mai ia un ban. Când i-am spus c-am tot dat-o-n bară și n-am găsit pe cineva ca lumea care să aibă grijă de copiii mei după ce veneau acasă de la școală, amândoi ne-am cam luminat la față și jur că nici nu m-am gândit la vreo poveste de iubire când am rugat-o să încerce și cu noi. Și de ce să n-o fi rugat? Când veneam eu acasă, ea le dădea deja copiilor să mănânce niște feluri delicioase și, pentru prima dată după moartea lui Daisy, ei mâncau tot și, deși nu era de datoria ei, mai făcea o grămadă de chestii și pe urmă deschidea o sticlă de bere și eu mă duceam la duș cu sticla după mine și, când ieșeam de-acolo, înfulecam precum Crusoe *carne asada*[27] și *dirty rice*[28] sau orice mai gătise ea (bucătăria pentru gurmanzi pe care a perfecționat-o mai târziu). După ce făcea curat în bucătărie, ne așezam cu toții la televizor și ne uitam la una sau două comedii până ce venea timpul să ducem copiii la culcare. Erau vremuri bune, la fel de bune ca

scurtele perioade pe care Daisy și cu mine le-am avut cât a trăit ea, și poate chiar mai bune, pline de o plăcere liniștită ce nu era întinată de izbucniri neașteptate de plâns și nebunie.

Acum mă simt atât de copleșit de timp, de evenimente și de împrejurări, încât nici măcar nu-mi mai e așa de foame. Dar iat-o pe Rita, cu pantofii ei albi, ieșind de la camera de gardă. Părul întunecat îi este mai drept decât înainte, un pic mai scurt, și e mai puțin înfoiat din cauză că nu mai are onduleul natural. Trebuie să cred că e vorba de influența de mare clasă a consilierului Coniglio, ceea ce nu mi se pare câtuși de puțin la locul ei, dar nimic nu contează fiindcă Rita este o femeie frumoasă, care a ajuns la o vârstă când farmecul ei începe să te bântuie, pe lângă provocările și visurile obișnuite cărora le dă naștere.

Mă vede înainte de-a apuca eu să-i fac cu mâna. Se oprește. În cele din urmă vine spre mine, dar nu prea aproape, rămânând lângă bara din față.

— N-am nevoie să mă duci cu mașina, știi doar.

— Știu.

— Ai fost la Kelly? mă întreabă ea.

— Dormea. I-am lăsat niște flori. O să mă-ntorc tot astăzi, mai târziu.

— Și unde te duci acum?

— Speram să vin undeva după tine. Poate te duc să iei micul dejun, ce zici?

— Nu mai mănânc dimineața. Sau la prânz.

— Ce vrei să spui?

— Țin cură de slăbire.

— Chestia aia cu nu știu ce lichide pe care trebuie să le bei? Glumești. Dă n-ai nevoie de așa ceva.

— Ba am. Și nu face pe șefu' cu mine. Jerry, habar n-ai ce i se-ntâmplă unei femei. Cum îmbătrânim. Tu iei totul de-a gata.

— Mie mi se pare c-arăți nemaipomenit. Chiar fantastic. Pe cinstite.

Rita se uită fix la mine, știu asta, și se tot gândește la acele ultime două cuvinte. Sunt cinstit, fără discuție, și sunt mereu așa cu ea, dar ce contează, pentru cei mai mulți dintre noi contează ceea ce faci, și nu ceea ce spui, în mod deosebit în chestiuni de iubire, mai ales când cineva te știe de așa de multă vreme.

— Pot să stau cu tine dacă vrei. Da' nu mă face de tot rahatu' cu regimu' meu.

— Nu te fac. Haide, hopa sus.

— Vin după tine, zice ea, zornăindu-și cheile către mine. Și să nu-ncerci să mă duci undeva pe lângă casă.

La un mic restaurant de pe Jericho Turnpike luăm un separeu cu vedere spre bulevard. E supraaglomerat ca în fiecare dimineață, după cum putem observa, fapt cu care niciunul din noi nu a avut mult de-a face, poate nici n-a avut, și la vederea căruia simțim cum pătrățelul nostru de spațiu pare comod și liniștit. Rita comandă doar apă cu gheață și roagă să i se aducă un pahar în plus. Mi se pare că arată mai mult decât minunat, cu pielea ei ciocolatie, culoare ce a căpătat-o în timpul verii. Din solidaritate, iau o jumătate de grep și pâine prăjită și cafea, în loc de obișnuita mea omletă mexicană. Rita scoate din geantă o cutie de băutură dietetică cu aromă de vanilie și și-o toarnă în pahar și asta îmi aduce aminte de suplimentele nutritive date lui taică-meu la căminul de bătrâni, împotriva cărora tună și fulgeră, dar pe care le bea oricum, în felul ăsta putând de cele mai multe ori să se plângă că nimeni n-o să-i facă mâncare cum i-o făcea maică-mea. Rita, după cum am mai spus, e o bucătăreasă pentru gurmanzi și de fapt îmi face plăcere să cred că la micul dejun și la prânz se desfată cu băutura aia insipidă și pe urmă ia o cină rezonabilă (a se citi „plictisitoare") cu Richie și nu-i gătește moluște la caserolă și mușchi file de porc cu piper

și carne de vită unsă cu miere, care au făcut deliciul anilor petrecuți împreună.

Sau poate că-i gătește, numai pentru el, servindu-i mâncărurile în vase de porțelan fin, într-o uniformă sumară foarte sexy, pusă direct pe piele, cu nimic pe dedesubt.

— Kelly mi-a spus că ești tot cu Richie, zic eu, dându-mi seama probabil că n-am timp berechet (ținând cont de dimensiunea comenzilor noastre) sau alte ocazii în viitor. Cum merge?

— Nu cred că te privește. Mai ales că-l și cunoști.

— Da, așa e, îl cunosc de multă vreme. Nu te-ntreabă despre tine și despre mine? Despre toată povestea noastră?

— Dacă mă gândesc bine, n-a făcut-o niciodată.

— Încrezutu' naibii. Chiar și când era un neisprăvit cu gura mare și n-avea de ce să fie cu nasu' pe sus. De-asta s-a legat toată lumea de el. Eu am fost singurul care s-a purtat amabil cu el, știi bine.

Rita nu-l apără și nici nu spune altceva despre el.

— Ce fac copiii? întreabă ea.

— Minunat, zic eu, închipuindu-mi o clipă că vorbește despre copiii noștri, cândva niște micuți cu șorțulețe și mucii pe obraz. Theresa s-a logodit. Cu un scriitor. Nu l-ai cunoscut pe Paul, nu-i așa?

— L-am văzut o dată, scurt.

— Ai să vii la nuntă, oricând o fi.

— Nu știu încă sigur.

— I-ai frânge inima Theresei dacă n-ai veni. Poți să-l aduci și pe Richie. Nu mă deranjează. Dar cred că nu e cazul să lipsești.

— Pe Richie n-o să-l aduc, spune ea, luând o înghițitură din pahar. Da' Jack ce mai face? Cum stă treaba cu casa lui cea nouă?

— Au atâta spațiu că nici nu-ți vine să crezi. E de vreo cinci ori mai mare decât casa noastră… Vreau sa zic, casa mea. Au combine frigorifice în

bucătărie și un robinet pentru apă chiar deasupra aragazului, pentru apa care trebuie la pastele făinoase. E minunat pentru Eunice. Poate doar să fiarbă macaroane.

— N-are timp să gătească. E prea ocupată cu decorațiile.

— Vrei să spui că e prea ocupată să cumpere mobilă și covoare. S-au pus pe cumpărat opere de artă și, când spun asta, nu mă refer la reproduceri sub formă de afișe. Săptămâna trecută s-au dus în oraș la o licitație la Christie's. Am sentimentul c-au luat ceva grozav.

— Se pare că Battle Brothers merge bine.

— Jack o extinde ca un nebun. N-am știut niciodată că poate fi un asemenea magnat. Întotdeauna a fost copilul cel mai timid.

— Seamănă cu taică-tău, zice Rita. Un Mussolini ținut în umbră.

— O, Doamne sfinte!

— Jack nu-i așa de-ncrezător în el însuși ca Hank. Dar e mult mai adorabil.

— Îi pasă prea mult de ce spune lumea, zic eu.

— În special de părerea ta.

Probabil c-așa e, deși n-am recunoscut asta niciodată, de teamă ca în acest fel să nu rămână așa pentru totdeauna. (Fiindcă tot a venit vorba, Theresa are problema contrară, un lucru de care nu m-am sinchisit niciodată, deși fiică-mea poate fi o pacoste destul de des.) Un lucru am învățat, anume că un părinte nu trebuie niciodată să spună lucrurilor pe nume când e vorba de cusururile și defectele odraslelor, indiferent de vârstă. Și acum îmi aduc aminte și de cât de bine îi cunoaște Rita pe copiii mei, căci ea i-a păstorit în adolescență, când totul s-a năruit după ce a murit Daisy și când cu cum în cea mai mare parte absent pentru ei și pentru tot restul, în alina de afacerea cu tufișuri și îngrășământul pentru plante.

— Ei te iubesc, știi doar, îi spun eu în ciuda faptului că e total nedemn și nedrept să-i introduci

în discuție pe copii în felul acesta. Te vor iubi până la moarte.

Bineînțeles că Rita vede imediat unde bat eu cu stratagemele mele, dar ce-am spus e adevărat fără putință de tăgadă și femeia nu prea are ce face decât să-și ferească privirile și să și le pironească în paharul înspumat de înghețată, încercând să nu se înduioșeze. Dac-aș avea curaj, aș merge mai departe cu o lovitură de grație despre ce simt eu pentru ea, aș rosti cuvintele sau, cel puțin, aș recita câteva versuri de-ale poetului ca să mă-ntreb dacă s-ar putea să accepte „Dorința fluturelui de noapte de a avea steaua/A nopții de a avea dimineața, /Dăruirea pentru ceva îndepărtat/De pe tărâmul durerilor noastre”.

Dar Rita nu m-așteaptă pe mine, marele poet care n-a ajuns să scrie versuri, nici măcar să încerce și-și ia o ultimă înghițitură din micul dejun. Se șterge la gură și-și bagă o mână pe sub mânerele poșetei, lăsând un dolar ca bacșiș.

— Plec, zice ea ridicându-se de pe scaun. La revedere.

— Stai o clipă.

— Nu.

— Nici măcar nu mi-am terminat micul dejun.

— Tu mănânci repede. Ai să termini înainte ca eu să ajung la mașină.

— Nu poți să-mi faci doar un pic pe plac?

Rita se așază din nou pe scaun, cu ochi din care ies flăcări, și-mi spune în șoaptă:

— Ești al dracului de obraznic.

— Zău, chiar sunt?

— Da, chiar ești, îmi zice ea, aplecându-se în față. Fiindcă nici măcar nu-ți pasă cât de clar se vede ceea ce faci. Habar n-ai ce spui ori ce-ar putea să-nsemne.

— Că Jack și Theresa țin la tine ca la ochii din cap? Nu trebuie s-ascund ce-nseamnă asta. Înseamnă că nu poți să ieși din viața lor pur și simplu. Le ești aproape mamă vitregă.

— Hai, hai, zice ea, strângându-și din nou lucrurile. Știi cât de tâmpit sună chestia asta? *Aproape mamă vitregă.* Oricum, lor nu le pasă. Ei știu foarte bine c-o să mă mai vadă cât vor vrea. Tu ești, Jerry, ca de obicei. Tu ești cel care nu se urnește din lumina reflectoarelor. Tu ești de-a pururi steaua.

— Dacă eu sunt ăla care-i supără pe toți, fie cum zici tu.

— Exact, spune ea cu un surâs încrezut, din care se vedea că nu dă doi bani pe mine. De ce nu spui ce-ai de fapt de spus? Știu că nu de Kelly te doare pe tine.

— Păi, doar tu ai spus c-o să se facă bine. Cel puțin e-n mâini bune, zic eu, deși acum îmi pare rău c-am descusut-o așa. De tine nu sunt sigur.

— De mine? Cred că glumești.

— Cum poate tipul ăla să fie exact ce-ți trebuie ție? Cum de-l suporți? Habar n-are cât e de ridicol. Sir Richard of Chukkah. Și-și închipuie cumva c-o să-l lase să intre-n Piping Rock sau Creek Club cu fundu' ăla al lui de italian tâmpit?

— De fapt a intrat în amândouă, face Rita. Nu că mi s-ar părea mie impresionant. Altceva ce mai ai de zis?

— Bine-atunci. Ce face de unu' singur acolo, la Tara? Și de ce l-a lăsat nevasta? Pun capu' jos că s-a regulat cu toate câte i-au ieșit în cale și-a înșelat-o ani în șir. Și după aia a găsit el vreo șmecherie avocățească să le facă vânt și ei, și copiilor.

— Ea l-a-nșelat și-a fugit și s-a măritat cu tipu'. N-a vrut casa. Și copiii și nepoții lui stau cu el mai toată vara. Cât despre ce face prin casă, îi place să lucreze-n grădină și să citească. Face *tai chi*[29]. Și se pricepe foarte bine la bucătăria asiatică, thailandeză și japoneză.

— Eu te-am dus mereu la Benihana.

— Da, m-ai dus.

— Parc-ar fi bărbatul ideal, zic eu sătul până-n gât.

— E departe de-așa ceva! spune Rita, ca și cum s-ar fi plictisit de ideea asta. Dar cel puțin îl interesează diverse lucruri. Încă mai

e curios. Nu se plânge niciodată că se plictisește. E pus mereu pe căutat, dar nu ca un prost cuprins de disperare.

— Mi se pare un pic cam jalnic.

— Nici nu mă mir㠄.

— Atunci de ce nu te măriți cu el?

— Mă mai gândesc, răspunde ea cu puțin arțag.

— Te-a cerut de nevastă?

— Aseară, zice Rita, dând din cap afirmativ.

— Isuse Cristoase! Da' de-abia dacă sunteți împreună de șase luni.

— Nu suntem copii.

— Ți-a dat un inel?

Ea tace puțin, apoi scoate din poșetă o cutie de bijuterii și-o deschide. *Voilà.* E imens, un diamant și jumătate, de mărimea pastilelor de gumă de mestecat pe care le iei de la automat, învelite în plastic. Sincer vorbind, e uluitor, așa, ca obiect în sine, simbolul ăsta care a devenit totem. Neavând nimic cu care să contracarez, mă simt deja dat la o parte, învechit, minimalizat biologic, chiar în felul în care ar trebui să fiu, de superba ofrandă a unui alt bărbat.

— Bineînțeles că Richard nu vrea să mă grăbesc, ci să mă gândesc bine.

Ce cred eu e că Richard e un tâmpit.

— Mi se pare corect și cu judecată, zic eu.

— Da' eu nu vreau s-o tot duc așa, spune Rita. În niciun caz. N-o să fac una ca asta.

— Ascultă, îi zic eu, presând-o acum, tu nu ești omul care să ia o hotărâre repede. Nu-ți stă în fire. N-ar trebui să faci una ca asta, în special acum. N-are rost.

— Crezi c-ar trebui să fac ce-am făcut în ultimii douăzeci și unu de ani? Crezi c-a fost bine pentru mine?

Când ajungeam în punctul ăsta, de obicei eu răspundeam că, dacă ne-am fi căsătorit cu acte-n regulă, situația n-ar fi fost mai bună decât era și Rita zicea c-ar avea și ea ceva acum, după cât investise-n relația noastră și-n familia mea, și eu arătam c-a fost decizia ei unilaterală să plece, la care ea răspundea că, bineînțeles, nu era vorba de bani sau avere, ci de respect, vrând să spună că era vorba de respectul meu pentru ea și pentru mine însumi. Când ajungeam în punctul ăsta, îmi dădeam seama că e aspectul despre care îmi vine cel mai greu să vorbesc, fiindcă tot timpul crezusem c-o tratam ca pe o regină. Poate că n-am făcut cumpărături la Tiffany sau Harry Wilson, dar totdeauna i-am cumpărat bijuterii foarte frumoase de la Fortunoff și-am făcut o mulțime de excursii *all-inclusive* în stațiuni sexy și eu nu m-am așteptat niciodată ca ea să mai lucreze ca asistentă dacă, în loc de asta, voia să stea acasă și să se ocupe de grădină și de gătit și să citească (toate astea le face fără discuție cu Richie). Cele menționate mai-nainte par, cel puțin din punctul meu de vedere, că se potrivesc unui tip ca mine sau, probabil, oricui care nu e milionar disponibil din punct de vedere emoțional sau maseur profesionist (cele două profiluri de viață pentru bărbați pe care femeile le doresc cel mai mult, potrivit unei reviste de la cabinetul medicului meu). Dar bănuiesc că iar m-am înșelat amarnic, fiindcă rezultatul eforturilor mele este faptul că stau aici și încerc cu disperare să spun un lucru pe care ea să-l creadă sau care să mă facă să câștig puțin timp.

— Nu poți să te măriți cu Richie, izbutesc eu să îngăim. Nu poți, pur și simplu. Nu poți.

Rita așteaptă raționamentul, punctul de vedere sau argumentul, deși destul de curând își dă seama că nu vine nimic, doar predica asta obtuză ținută de fostul ei iubit, care abia a început să îmbătrânească și care agită cu stângăcie o linguriță cu margini zimțate pentru grepfruturi. *Nu poți.*

Vrea să mă certe, să mă strângă de gât, cu siguranță să spună „La dracu cu voi toți” și „Ștergeți-o”, dar încă nu se mișcă, aib-o Domnu-n paza sa, nu se repede.

— Mă obosești așa de tare, zice ea, lăsându-se din nou puțin pe scaun. Ar trebui să-mi dai pace.

— Încercam s-o fac.

— Trebuie să mai încerci. Altfel, nu pot să mai fiu cu tine. N-o să mai fiu.

Voia să spună: *Niciodată.*

— Nu te mărita cu Richie, zic eu, deși îmi dau seama că sunt caraghios, de parcă aș fi un tânăr demn de plâns dintr-un film vechi despre o iubire de o vară, o epavă în carne și oase. Mărită-te cu mine.

Rita chicotește, pe urmă râde, tare, din toată inima, pentru ca gașca de rapperi care stăteau aplecați la masă să se întoarcă zâmbind și nu prea ca să vadă cine făcuse gluma și de ce.

— Vorbesc serios, Rita. Mărită-te cu mine.

Rita nu mai râde. Se uită fix, apoi își ia poșeta și iese. Ies și eu după ea, strigând-o, dar ea nu-mi dă nicio atenție și se urcă repede în mașină, pe care n-o încuie niciodată. Nici ferestrele nu le închide niciodată, iar eu stau aplecat spre ea în timp ce Rita încearcă să facă să meargă motorul vechi, *hâr-hâr, hâr-hâr, hâr-hâr,* și dacă n-ai ști despre ce e vorba, ai zice că sunt un violator sau un urmăritor ori șopârla spațială cu trei ochi, așa trage de toate alea ca s-o pornească. Sunt sigur că i s-a-necat motorul, dar nu spun nimic. Chelnerița care ne-a servit a venit afară după mine, fluturând nota de plată, dar nu-i dau atenție, fiindcă ăsta e un moment încă neîmplinit în ceea ce pare să fie viața mea tot mai împlinită și-i spun Ritei să se dea bătută și să nu mai încerce să plece, în vreme ce chelnerița mă strigă-ntruna „Hei, șefu’!” și mă bate pe braț și, în cele din urmă, Rita coboară și-mi trage una zdravănă în piept cu mâna nu tocmai deschisă.

— Cu tine vorbește, Jerry! Ascultă!

Rita se scotocește în poșetă, scoate zece dolari și-i dă chelneriței, care îmi aruncă un zâmbet de parc-ar spune „Mă doare-n cot”.

— Ce-i cu tine? Ce te-a apucat? strigă Rita.

— Vorbesc serios, zic eu, simțind atingerea fierbinte a mâinii ei. Zău că vorbesc serios.

— Nu mă interesează, răspunde ea, așezându-se acum din nou pe locul șoferului.

Încearcă să închidă fereastra, dar nu merge decât trei sferturi.

— Crezi că problema-cheie e tot faptul că nu ne-am căsătorit, nu-i așa?

— Nu e nu, nu-i așa? Îmi dau seama că nu e toată problema.

— Și care e, după părerea ta?

— *C’est moi,* zic eu, deși poate un pic prea nerăbdător. Eu sunt. Totul numai pe mine mă privește.

Fără discuție, ceea ce am spus este destul de corect, deși, în loc să aducă ceva lumină ori să deschidă un nou făgaș, treaba asta nu reușește decât să facă din clipa de față o mare fâsâială, asta părând a fi una dintre aptitudinile mele în continuă dezvoltare.

— Atunci e minunat, spune Rita ca și cum și-a ținut respirația din totdeauna.

— Acum poți să ieși de acolo?

Rita clatină din cap. Se uită în poală, își pune ochelarii de soare și începe să ambaleze motorul și-l tot ambalează până când, în sfârșit, pornește *zdronca-zdronc*, *zdronca-zdronc.* Sunt sigur că, în curând, o să-și dea de tot obștescul sfârșit, dar apoi drăcia aia se trezește la viață zdrăngănindu-și tablele, toată numai mușchi și fum, stafia din Dearborn. Rita o bagă în marșarier și-mi spune să-mi țin picioarele acasă.

— Să nu faci nimic încă, zic eu, cel puțin nu până după sfârșitul săptămânii ăsteia. Theresa vine

și ea și-o să ne-ntâlnim cu toții la Jack. De ce nu vii și tu? Toți se vor bucura când te-or vedea.

— Îmi pare rău, Jerry.

— Vin să te iau sâmbătă după-amiază.

— Te rog să nu vii, spune ea, scoțând mașina cu spatele.

— Te sun!

Rita spune un „nu” foarte apăsat și-mi face ușor cu mâna, de parcă se uită pe fereastră de la 700 de metri înălțime. După asta scrâșnește puțin din roți accelerând și, alăturându-se șirurilor negre de mașini de pe Jericho Turnpike, dispare.

Trei

CASA PE CARE O CONSTRUISE Jack se afla într-un complex exclusivist, securizat, denumit Haymarket Estates, o „enclavă” de lux, nouă-nouță, ridicată pe un teren virgin, acoperit de tufișuri, cum puține mai există la est de locul unde stau eu. De pe autostradă poți zări acoperișurile caselor ițindu-se deasupra zidului incintei, cedrii cu ramuri unduindu-se în vânt ca în curtea unei mănăstiri și olanele din ardezie, streșinile și țevile de scurgere din cupru lustruit, coșurile învelite-n piatră și buiandrugii lucrați cu grijă, strălucitori, cu un singur detaliu mai puțin atrăgător – cel al farfuriilor mini-satelit, orientate spre sud, ca și cum ar căuta un sprijin straniu în partea aia. Când Jack a cumpărat lotul, cu o suprafață de aproape 200 000 de metri pătrați, în urmă cu câțiva ani, în schimbul unei sume nejustificat de mari, m-a asigurat c-o să valoreze de două ori mai mult în viitor, ceea ce s-a dovedit a fi adevărat, în pofida economiei în declin, având în vedere prețul ridicat cu care s-au vândut recent ultimele parcele. Creșterea rapidă a valorii terenurilor i-a determinat pe el și pe Eunice să-și pună în aplicare planurile pentru construcția unei case mai mari decât intenționaseră inițial, fără să-i deranjeze faptul că ridicarea clădirii ăleia o să ocupe cea mai mare parte a lotului, făcând inutile orice alte idei de amenajare a unui spațiu de joacă extins pentru copii sau construirea unui bazin de înot cu dimensiuni rezonabile. Proporția dintre construcție și lot este exact inversă celei de la mine, casa mea modestă, de țară, fiind plasată exact în mijlocul terenului (de puțin peste 4 000 de metri pătrați), așa că eu am o mulțime de copaci și de arbuști, precum și o pajiște pe post de tampon care mă protejează de bunii mei vecini.

Pe de altă parte, o latură a casei lui Jack se află la numai zece pași de zidul despărțitor al vecinului, un lucru care ar arăta normal într-o veche suburbie, cu locuințe de același fel, înșiruite unele după altele, dar, din cauza imensității caselor de aici, arată al naibii de meschin, ca o alee din vechea Londră. Însă, după cum mi-a atras Jack atenția, cine ar dori să stea afară, în curte, în huruitul automobilelor care trec în goană pe autostradă, iar vara în zgomotul făcut de compresoarele cu curent alternativ (patru numai pentru casa lui)? Casa lui Jack are cam 600 de metri pătrați, fără a mai pune la socoteală subsolul pe toată întinderea lui sau garajul pentru trei mașini, o construcție tipică pentru acea amenajare urbană, dar de peste trei ori mai mare decât casa în care crescuse el. Eunice își decorează singură interiorul casei și treaba asta continuă să-i acapareze tot timpul. Când intri, dai de un hol circular, cu tavanul boltit, înalt cât două etaje și jumătate, cu podele din marmură verde, cu inserții multicolore, de unde pornește o scară dublă care urcă până la al doilea nivel. La parter se mai află o cameră media, cu un ecran TV imens și tot felul de componente audio, inclusiv unele care nu par a face nimic altceva decât să monitorizeze sunetul, să găsească frecvențele dorite și altele asemenea. Înainte exista o cutie pe rotile în care erau plasate cohorte de telecomenzi, pe care Jack tocmai a înlocuit-o cu un touch screen de mărimea unei console cu ajutorul căruia, prin atingere, se pare că poți supraveghea totul în casă, inclusiv luminile și sistemul de securitate, de încălzire, de ventilație și de aer condiționat. Există bineînțeles și camera de zi, specifică conacelor de la țară, din Franța, pe care nu a folosit-o nimeni niciodată și apoi „biblioteca”, realmente superbă, cu lambriuri și birouri din lemn de nuc lustruit ca oglinda și cu fotolii din piele, stil club, sofale și covoare persane vechi. Jack chiar a instalat un sistem special de

ventilație, așa că poate fuma trabucuri alături de camarazii săi de golf când, la sfârșitul unei partide, aceștia vin să joace pocher acolo. Cel mai caraghios lucru este faptul că rafturile de cărți sunt ocupate de nenumărate teancuri de reviste pentru casă și de design interior, pe care Eunice le primește lunar, și de cataloage mari de artă și decorațiuni interioare plasate pe măsuța de cafea, deși Eunice spune că vor primi în curând niște „transporturi" de cărți reale, pentru că s-a înscris în mai multe cluburi care expediază cartea lunii la domiciliu și de unde poți cumpăra douăsprezece tomuri pentru un penny. Mai există și un televizor acolo, la fel ca în toate încăperile, deși acesta are dimensiuni normale și este discret încuiat într-o servantă, poate din respect față de lumea literelor, aflată acum în moarte clinică.

Bucătăria din oțel inoxidabil și granit este cu siguranță enormă, deoarece trebuie să adăpostească câte două bucăți din toate aparatele, de la frigidere până la mașinile de spălat vase și compactorul de gunoi. Lui Eunice și lui Jack le place să aibă invitați, așa cum au și astăzi, dar în stilul și la magnitudinea unei petreceri de nuntă, reflectată de mărimea tăvilor și oalelor, ultimele de tipul celor pe care le poți vedea în desenele animate, când băștinașii fierb în supă vreun nefericit explorator. Lângă bucătărie se află un apartament simplu, cu două camere, unde bona/bucătăreasa/menajera Rosario rămâne șase nopți pe săptămână, numai pentru a pleca duminica dimineața ca să-și petreacă o zi și o noapte cu soțul, cei doi copii și mama ei, care locuiesc undeva în fundul Queensului. Conform modului ei de exprimare, Eunice nu muncește „în afara casei", dar, după cum îmi pot da seama, Rosario face toată munca grea din casă, la fel ca și pe cea mai ușoară. N-o condamn pe Eunice, întrucât este privilegiată și poate să-și petreacă zilele aplecată deasupra cărților ei de decorațiuni

interioare, făcând yoga și fără să prăjească nici măcar o felie de pâine, doar dacă nu e un eveniment mai deosebit (când ea se transformă în atletica Lady Sub-Zero, cu toate uneltele și listele și ingredientele tocate și măsurate – prin amabilitatea lui Rosario – aranjate în fața ei, în formațiune militară, pe masa ca o insulă din bucătărie), dar, uneori, mi-aș dori ca ea să-și petreacă timpul mai relaxat, jucându-se cu copiii, făcând glume, mai curând decât să le întocmească programe nesfârșite de exerciții „de dezvoltare” și de activități care, desigur, ajută la evoluția creierului, dar sunt tot atât de amuzante ca și cum ai memora valoarea lui pi, repetând-o de douăzeci și cinci de ori. La ora culcării, ea sau Jack le citește copiilor numai cărți recomandate de librării și, apoi, se retrag în dormitorul principal, de aproape 150 de metri pătrați, cu baia lui și baia ei, placate-n piatră de diferite dimensiuni și culori, prevăzute cu duș/saună și cu imense dulapuri de haine, care ar putea servi perfect drept garsoniere în Manhattan, Jack controlându-și site-ul companiei și e-mailul, iar Eunice navigând prin cele șase sute de canale în căutarea unui film pe care să nu-l fi văzut până atunci. (Odată, în camera media de la parter, am schimbat canal după canal, stând suficient de mult pe fiecare, pentru a afla ce transmit și mi-a luat cam treizeci de minute să mă întorc de unde plecasem, dându-mi seama că era ca și cum aș fi urmărit un show TV și, de fapt, nu unul chiar foarte prost.)

În timp ce trec de poartă (unde paznicul posomorât, cu o barbă ca de țap, îl sună mereu pe Jack, ca să fie sigur că sunt așteptat, asta după mai mult de treizeci de vizite) și mă înscriu pe singura stradă lungă, circulară, care traversează complexul, rulând prin fața altor conace, deloc mici, îmi tot repet că fiul meu se descurcă mai mult decât bine, că ar trebui să fiu fericit să-mi fac griji că bastioanele astea ale prosperității lui (nu numai

casa, ci și limuzina de fabricație germană, luxoasele SUV-uri, apartenența la un club select, vacanțele în hoteluri de cinci stele, de două ori pe an) sunt poate prea mult pentru ca un singur om să le țină piept, și mai ales Jack, care întotdeauna a fost ușor de impresionat și nesigur de sine și, uneori, prea dornic să facă pe placul altora. Nu-mi place să analizez de ce a ajuns astfel pentru că sunt mai mult ca sigur că are legătură cu cele întâmplate cu Daisy, când el de-abia împlinise nouă ani, deși poate asta nu reflectă întreaga poveste. Theresa (numai cu un an mai mică) a avut de înfruntat același val de nenorociri și este complet diferită. Deși, din nou, asta s-ar putea să fie reacția ei pe plan psihic la mizerie și tristețe, care au făcut-o să devină ceea ce este într-o mai mare măsură decât dacă ar fi fost crescută în condiții neutre și plăcute, de laborator.

Presupun că Măreția Vieții ne transformă pe toți în felul ăsta, făcându-ne să fim noi înșine într-o mai mare măsură decât am fi fost altfel, pregătiți pentru tot ce e mai bun și/sau mai rău, așa că mă întreb ce ramificații, în substanță și detaliu, ar fi putut să apară, ca de exemplu ce fel de casă ar fi avut Jack acum, dacă mama lui n-ar fi murit, dacă nu s-ar fi însurat cu o perfecționistă ca Eunice, dacă ar mai fi preluat compania Battle Brothers vreodată. Firește că mă gândesc și la mine, la ce mi s-ar fi întâmplat dacă Daisy ar fi încă în viață, dacă aș mai fi cu ea sau dacă aș fi divorțat, pentru a mă căsători imediat cu Rita și a face imediat copii cu ea. Cu excepția primelor șase luni și a câtorva zile speciale, la început (nașterea copiilor, câteva aniversări, acea Zi a Recunoștinței când Daisy practic a făcut curcanul scrum și am sfârșit prin a ne duce în oraș, la Tavern on the Green, plimbându-ne apoi pe Strada 59 amețiți de luminile de Crăciun și de o sticlă de Chablis și cu copiii cățărați pe umerii noștri), rareori am avut parte de bucurie și mulțumire cu Daisy, tot mai

cufundată în gândurile ei negre. Probabil că scormonesc totul puțin cam prea mult, dar în perioada aia eram permanent iritat și stresat pe măsură ce economia bascula tot mai tare, iar taică-meu încă nu se retrăsese complet din Battle Brothers, copiii nu făceau altceva decât să miorlăie și să se plângă, fiind în general neglijați și dați de o parte și în plus a mai apărut și episodul celor șapte mii de dolari de plătit la Bloomingdale. Sigur că mă purtam ca un necioplit, fiind foarte nefericit, așa cum sunt toți mitocanii, deși asta nu scuză nimic și, cu siguranță, nu ceea ce urma să devină obiceiul meu cronic de a lipsi de la toate activitățile familiale, stând seara singur, în biroul meu, citind cu aviditate ghiduri de călătorie despre locuri unde mi-ar fi plăcut să merg, subliniind obiective turistice și restaurante, ca și cum aș fi fost deja într-o călătorie charter la bordul unui avion, cu sticluțele de vin aliniate pe tava din fața mea.

Uneori, Jack intra să-mi spună că Daisy nu era acasă dar, după câteva situații de genul ăsta, am încetat să mai întreb unde plecase și mă rezumam să-l duc înapoi, în pat. Daisy venea pe la ora două sau trei noaptea, îmbrăcată ca o târfa, puțind a țigări și vin Lancer și, în caz că ne mai certam, era numai din cauză că făcea prea mult zgomot când intra în casă. Jack ieșea plângând din camera lui, rugându-ne să nu mai țipăm unul la altul, fiind atât de tulburat uneori, încât își dădea drumul în pantaloni. Așa că înțeleg de ce Jack a sfârșit prin a fi cel care a dorit casa asta mare (Theresa fiind perfect mulțumită cu orice fel de locuință stilul „post-doctoral”, pe care ea și Paul puteau s-o obțină în fiecare toamnă academică, unde se mutau cu mobila lor împachetată în lăzi, de la Ikea) pentru ca apoi să ne invite la dineuri și petreceri, unde făceau fotografii alb-negru „realiste”, ca și cum el și Eunice ar fi încercat să ne preschimbe

familia într-una care putea apărea în reviste de modă sub un titlu de genul „Trofeele Battle”.

Probabil că eram tocmai potriviți pentru o astfel de prezentare în reviste și asta nu numai pentru că aveam un număr adecvat de generații (patriarhul cu păr alb, părinții tineri și sportivi, țâncii cu obraji ca piersica), ci și pentru că suntem un talmeș-balmeș din punct de vedere etnic, un sac în care sunt amestecați coreeni (Daisy), italieni (noi, familia Battle) și anglo-germani (Eunice), exprimat prin descendenții mei și ai lui Jack, cu rezultate deosebit de frumoase, chiar uimitoare. În grup nu puteai discerne realmente cine naibii eram, deși, tot mai mult, în zilele astea, chiar și întrebarea în sine este aparent dubioasă, dacă nu de-a dreptul grosolană, cel puțin în ochii unor tipi ca Theresa și Paul, a căror idee de apartenență la o rasă este clar diferită de a mea. Presupun că punctul critic pentru ei este reprezentat de persoana care pune întrebarea, pentru că, dacă este vorba despre un tip alb, din clasa de mijloc, ca mine, ea va fi urmată numai de stânjeneală și stângăcii, presupunându-se că eu voi înghiți întregul noian de „tipologii” și de „antecedente” și că voi trânti imediat eticheta de „diferit” pe nasul cuiva. Apropo, acest lucru este și nu este ceva teribil. Ei au o teamă nesfârșită și respect pentru puterea cuvântului, marcând mereu deosebirile dintre viață și text. Vreau să spun că, în perioada adolescenței mele, chestiunile astea puteau fi cu mult mai dure, *textul* folosit fiind lama unui cuțit sau o lovitură de box, ceva nu prea ușor de analizat sau de criticat.

Pe de altă parte, Jack pare a fi complet lipsit de interes față de aceste chestiuni și așa a fost mereu, deși nu pot să fiu chiar sigur pentru că n-am discutat despre subiectul ăsta. El n-a fost niciodată ceea ce se cheamă un copil deștept și asta nu numai în ce privește performanțele lui școlare (a testelor folosite pentru a măsura inteligența

isteților), dar presupun că nimic din toate astea nu contează prea mult în ochii lui fiindcă el s-a descurcat mai mult decât bine și pare suficient de fericit fără să se mai lupte cu întrebări prea, mediu sau puțin complicate. Chiar dacă poate nutrește sentimente puternice și are amintiri dureroase cu privire la unele experiențe ciudate și sfâșietoare care i-au modelat identitatea și caracterul, nu lasă să se vadă. Deseori, m-am gândit că asta se datorează faptului că e foarte blond și are aspect de englez, înalt și cu picioare lungi și cu ochii numai foarte puțin migdalați. După cum arată, cred că a fost *acceptat* întotdeauna, orice urmă de întrebare fiind imediat înlăturată de aspectul lui de model și de comportamentul de băiat bun, care a atras permanent o mulțime de oameni în casă sau cel puțin așa cred. Nu-mi amintesc să-și fi dat vreodată întâlnire cu alt gen de fată decât cu o blondă clasică (vopsită sau nu), americancă, Eunice (iu-NIIS) Linzer Robeson fiind cea mai grozavă dintre toate și, de departe, cea mai isteață. O pot vedea acum, în fața intrării masive din piatră a casei, cu celularul de care nu se dezlipește niciodată. Îmi face semn și parchez mașina pe aleea semicirculară, intrarea fiind blocată de alte automobile. Treaba asta mă surprinde pentru că aveam impresia că petrecerea urma să fie o afacere intimă, de familie, deși ar fi trebuit să știu că proprietățile Battle și Haymarket combinate nu-și pot permite niciodată să facă ceva care să arate banal, ca un loc unde servești hamburgeri și hotdogi.

— Jerry, unde-ai fost? mă întreabă ea radioasă. Jack a ieșit să mai aducă gheață și cutii de suc.

Eunice mă sărută și mă împinge înăuntru, făcându-i semn Nidiei, fiica lui Rosario, adolescentă acum, să se ocupe de mine, în timp ce ea continuă să dezbată cu furnizorul niște probleme privitoare la farfuriile întinse și paharele de vin care, ca de obicei, nu sunt exact cele

comandate de ea. În astfel de situații Eunice nu țipă și nici nu ridică tonul, ci vorbește de sus, mai degrabă ca un profesor de clasa a treia, cu răbdare, dar cu o voce precisă și rece ca gheața. În rotonda cu marmură ce răsună în urma pașilor, Nidia, îmbrăcată cu o bluză albă impecabilă și o fustă neagră, mă întâmpină cu un pahar subțire, cu picior, plin cu șampanie și remarc că are niște caracteristici feminine excepționale, mai ales prin părțile importante, așa că o conving să mai rămână o clipă în timp ce golesc primul pahar și apoi iau altul. Am văzut-o cam o dată pe an în ultimii patru ani, de fiecare dată apreciind tot mai mult progresul înregistrat odată cu trecerea anilor ei tineri. Îmi zâmbește (nu fără subînțeles?) și se îndepărtează unduind din șolduri. Observ că, în rotondă, pereții au fost despuiați de „vechiul" tapet și proaspăt vopsiți, iar ferestrele sunt acum acoperite cu o singură draperie de mătase în tonuri neutre, în mod clar înlocuindu-le pe cele vechi pentru a servi drept complement unui număr de patru tablouri abstracte, sosite recent de la casa de licitație care, cel puțin în ochii specialistului în artă din mine, arată ca niște Kandinsky veritabile (deși sper din tot sufletul că nu sunt).

În salonul mare/camera media, copiii lui Jack, Tyler (fetița) și Pierce (băiatul), urmăresc un DVD cu un concert al lui Britney Spears pe ecranul uriaș, alături de o grămadă de puști cu gurile căscate, care, sunt sigur, poartă numele unor președinți nu prea importanți, și, când îngenunchez ca să-i sărut, protestează puțin și-mi zâmbesc. Având în vedere condițiile, asta e adevărata dragoste pe care o apreciez și nu o pun niciodată sub semnul întrebării. De unde mă aflu, pot zări peste o duzină de adulți, discutând afară, pe terasa din spate, prieteni cu Jack și Eunice sau foști colegi ai Theresei, pe unii dintre ei îi recunosc și poate că am vorbit cu ei, uneori, în trecut, deși cu greu îmi amintesc numele lor și nici acum nu am

niciun reper în ce-i privește. Theresa se înfuria pe mine ori de câte ori aducea prieteni acasă și eu mă învârteam în jurul lor, încercând să le spun pe nume, pentru ca mai târziu să mă plâng că sufăr de Alzheimer în faza inițială, dar ea era convinsă că totul se întâmpla din cauză că nu le acordam deplină atenție. Din nefericire, avea impresia că procedam astfel numai în ce o privește, dar realmente era o problemă mai generală, ținând de ceva ce sunt sigur că nu mi-a iertat nici până acum și nici nu o va face în viitor. Este caraghios cum nepoții mei (și camarazii lor) sunt cei ce dirijează totul aici, în timp ce Rosario îi răsfață tot timpul, la fel și educatoarele de la grădiniță, Eunice și Jack și chiar și eu. Singurul care nu se înhamă la căruța lor este tata, al cărui comportament ferm și uneori ursuz față de ei nu izvorăște din dorința de-ai învăța să fie respectuoși, ci ca să le reamintească tuturor că el are propriul lui statut în calitate de patriarh/băiatul cel mai mare al familiei.

Nu-l zăresc nicăieri, așa că mă îndrept spre terasa masivă, cu mai multe nivele, din lemn roșu, unde Theresa și Paul și-au stabilit curtea princiară lângă bufet. Paul mă vede primul și îmi face un semn larg cu mâna. Theresa se uită spre mine și mă salută dând din cap, continuând să vorbească cu prietenii ei, în timp ce Paul se apropie. Cum am mai spus, Paul a crescut la mică distanță de aici, dar, după ce a petrecut un număr de ani pe Coasta de Vest, nu mai este atât de băgăreț și iritabil ca o mulțime de oameni din Long Island. Vorbește încet, cu un accent aproape vestic, de cowboy, un lucru cam ciudat dacă te uiți la trăsăturile lui asiatice, își poartă părul negru drept, destul de lung și uneori cam soios, deși astăzi l-a strâns într-o coadă de cal, arătând mai îngrijit, dar vederea lui continuă să mă îngrijoreze. Din spate ai jura că e o fată, cu silueta lui micuță și cu felul în care, din când în când, își dă capul pe spate ca un cal, dar, din câte aud în ziua de azi, pletele la un bărbat

indică un suprem heterosexual, el fiind tipul de care, în mod surprinzător, Theresa a fost întotdeauna atrasă, ca de altfel și de bărbații mai în vârstă, Paul făcând și el parte din această categorie (este mai mare cu opt ani decât ea). În ciuda aspectului lui de țesătură de cânepă cu mărgele la exterior, îmi place foarte mult de el în profunzime pentru că este un om extrem de decent și de plăcut, fără să-și dea aere, cum fac de obicei artiștii care vor să acapareze atenția întregii lumi.

Părinții lui, doamna și domnul dr. Pyun, care astăzi nu sunt aici deoarece petrecerea a fost pusă la cale recent, iar ei și-au rezervat de mult (prin intermediul meu) o excursie de optsprezece zile, Bella Extravaganza, pentru a vizita toate locurile celebre din Italia, sunt un cuplu drăguț și totdeauna zâmbitor, cel puțin la suprafață, deși pot să spun, la fel ca alți câțiva asiatici cu care am venit în contact de-a lungul anilor, că ei sunt destul de tenace dacă-și doresc ceva. Când au venit la mine, la birou, ca să-și aleagă pachetul de vacanță, am simțit că erau siguri că le voi vinde tot ce-aveam mai scump și aveau intenția să-mi ceară inițial informații despre pachetele de vacanță mai ieftine, cu preț redus, pe care le recomandam de obicei pensionarilor și profesorilor de la școala catolică. Știam de la Paul că erau interesați să meargă în Italia (pentru prima dată) și i-am sunat, îndemnându-i să vină la mine. Poate că zelul meu li s-a părut suspect, plus faptul că nu erau convinși că sunt agent de turism din alte motive decât că aveam un salariu mic și clienți scorțoși (nu și-ar fi imaginat niciodată c-ar fi putut să facă așa ceva odată ieșiți la pensie). Doamna dr. Pyun chiar m-a întrebat de câteva ori cât ar costa excursia „fără comisioane”. Neclintit, le-am prezentat întreaga gamă de oferte, atrăgându-le atenția asupra a ceea ce, după părerea mea, erau cele mai bune oferte și itinerarii, iar ei au decis să cumpere un voiaj la un preț mediu, bun, denumit „Savoarea trecutului”, un amestec de artă și ruine,

mâncare și vin. Când i-am informat că, desigur, nu numai că renunț la comision, dar că voi încerca să obțin pentru ei un preț special, au izbucnit în refuzuri, spunând că nu era categoric nevoie de asta, iar dr. Pyun i-a spus ceva soției sale în limba coreeană și ea i-a răspuns cu o întrebare care, pentru mine, suna ca un *De ce nu?* Destul de repede au început să insiste că vor un pachet ultraluxos, de care pomenisem în treacăt, și numai dacă achitau prețul obișnuit. Pe urmă am luat masa de prânz împreună la un restaurant grecesc din apropiere, unde mi-au spus că, după părerea lor, Paul (spre deosebire de ceilalți doi fii ai lor, absolvenți ai unor mari universități de pe Coasta de Est și avocați cu reputație) nu avea nicio perspectivă reală și că ei nu s-ar mira dacă aș fi foarte necăjit, în calitate de tată al Theresei. Le-am răspuns că nu sunt și că am încredere că Paul va face carieră și că talentul său e foarte apreciat, deși nu în termeni financiari. Ambii au izbucnit într-un fel de râs, pe care l-am interpretat ca fiind modul lor de a se preda cu mâinile sus, iar dr. Pyun a exclamat în încheiere:

— A, n-o să fie niciodată cineva!

Dar se pare că Paul este destul de cunoscut în anumite cercuri academice și literare cu atmosferă rarefiată, un lucru important, dacă se dovedește a fi adevărat, dar asta mai înseamnă și faptul că nicio persoană pe care am întâlnit-o într-un tren sau avion sau într-o sală de așteptare n-a auzit vreodată ceva despre el și, cu atât mai puțin, să-i fi citit și cărțile. Iar eu întreb de fiecare dată. *Eu* i-am citit cărțile (trei romane și o cărticică de poezii) și pot spune cu mare încredere că e tipul de scriitor în stare să compună o frază sau două astfel încât să sune bine și o face cu multă simțire, deși nu ajunge niciodată unde trebuie. Nu că eu mi-aș da seama unde trebuia să ajungă el, deși am sentimentul că tocmai faptul că locul ăla îmi lipsește înseamnă că și eu sunt implicat în acțiune într-un fel sau altul.

Cred că, dacă mi-ai pune un pistol la tâmplă, aș spune că scrie despre Problema de a Fi cumva El însuși – și anume situația teribil de conflictuală și de complicată de a fi asiatic și american, un tip profund și de sex masculin, un lucru care ar fi grozav într-o societate sau cultură diferită, dar aici nu e exact biletul câștigător. Știu, de exemplu, că marele său editor newyorkez s-a despărțit recent de el, luând decizia de a nu-i publica ultimul manuscris, care a fost respins și de alte edituri mari, dar, în schimb, va fi tipărit într-un volum broșat de o editură mică, denumită Seven Tentacle Press, din apropiere de locul în care locuiesc ei, la Florence, statul Oregon.

— Hai salut, Jerry! mi se adresează Paul, dându-mi obișnuita lui îmbrățișare, ca de copil, rapidă și surprinzător de fermă. Ce se mai aude?

— Mai nimic. Apropo, felicitări!

— Mulțumesc! îmi spune Paul, examinându-mă cu privirea. Chiar te simți bine aici?

— Glumești? Sunt încântat. Theresa are noroc că e cu tine.

— Asta crezi tu. Ea e cea cu un loc de muncă stabil.

— Bineînțeles, îi spun. Dar tu ești persoana pe care oricine ar vrea s-o ajute. Ești artist.

— Artistul Cunoscut Cândva ca Publicabil.

— Ei, haide, o s-o publici și pe asta și editorii din oraș o să vină să se roage de tine, cu carnetele de cecuri în mână. Vor fi maldăre de exemplare la Costco, puse alături de cărțile lui Crichton și ale lui Grisham.

— Sigur, spune el. Și pun pariu că pe toate care nu se vând o să le trimită la magazinele unde totul costă un dolar, plasate între cutii cu ojă ieftină și mâncare pentru pisici cu etichete-n spaniolă.

— Ei bine, te-nșeli!

Dar asta mă face să mă opresc o fracțiune de secundă pentru că de fapt, anul trecut, chiar i-am descoperit cel de-al doilea roman, *Schimbări*

drastice, într-un astfel de loc la mallul Walt Whitman. Am sfârșit prin a cumpăra toate cele șaptesprezece exemplare pe care le-am făcut apoi cadou, de Crăciun, angajaților de la Battle Brothers și unul singur dintre ei, șeful meu de echipă vreme îndelungată, Boots, mi-a trimis un e-mail cu niște comentarii de tipul „E o lectură cam grea pentru mine, șefule, engleza nu a fost niciodată materia mea preferată. Și n-am putut să citesc nici ce scrie cu litere mici în josul paginii. Oricum, mulțumesc". Eu am început să-i răspund că textul „cu litere mici" din josul paginii se numește notă de subsol, la fel ca într-un raport de cercetare trimestrial, cu excepția faptului că asta e o poveste cu *trăsături avangardiste,* dar apoi mi-am dat seama că Boots s-ar putea să nu fi terminat liceul și nici măcar gimnaziul, așa că m-am limitat să-l laud pentru efortul depus. Bineînțeles că n-o să-i spun lui Paul nimic din toate astea pentru că sunt sigur că l-ar deprima teribil, dovedind încă o dată exact ce credea el, și anume că-și vede cariera dându-se de-a dura pe pantă, în jos, trecut fiind de undeva de la „jumătatea listei" pe „nicio listă". În timpul ultimelor noastre discuții glumise puțin cam prea apăsat în legătură cu autopublicarea sau intrarea în corpul didactic sau în viața editorială ori chiar la Hollywood, ca autor de scenarii, poate încercând să mă avertizeze că fiica mea se măritase cu un tip cu perspective din ce în ce mai sumbre. Dar asta ni se-ntâmplă aproape tuturor, celor de vârstă mijlocie, nu-i așa? Toți suntem obosiți odată ajunși într-un punct critic (sex, loc de muncă, familie), domenii care înainte ne făceau să ne simțim vitali și fericiți și bine definiți, dar care acum s-au transformat într-o sursă de neliniște și teamă.

— Hei! îi spun, aruncându-i o privire Theresei, care, la rândul ei, se uită la mine în timp ce vorbește cu prietenii ei. Cred că e cazul să-mi faci cunoștință cu logodnica ta.

— Desigur, desigur, spune Paul și ne croim drum spre grup, iar Theresa îmi vine în întâmpinare și mă îmbrățișează ușor.

— Bună, Jerry, îmi spune ea, dându-mi un sărut fugar pe obraz.

Theresa mi-a spus pe nume cam din momentul în care a murit maică-sa. N-am corectat-o atunci de teamă c-aș putea s-o traumatizez și mai tare sau ceva asemănător, lăsând-o să facă orice dorea și ne-am obișnuit amândoi cu situația. Acum sunt fericit că nu dă niciun semn că i-ar displăcea să mă vadă, un lucru bine-venit deoarece, de cele mai multe ori, începe imediat să fiarbă când vine vorba de ceva ce-am spus sau am făcut în intervalul de când nu ne-am mai văzut, acumulând energia asta negativă pentru a o dezlănțui asupra mea exact în momentul în care credeam că totul merge bine. Mi se pare că arată formidabil, mai plinuță peste tot și cu pielea aurită de bronzul verii.

— Îți amintești de Alice Woo și de Jadie Srinivasan, nu-i așa?

— Sigur că da, spun eu, strângându-le mâinile mici și moi.

Ele mi se adresează cu „domnule Battle” și, din fericire, asta îmi stimulează memoria, deși în trecut nu arătau atât de atrăgătoare și de sigure pe ele, ci mai mult ca niște puștoaice dintr-un grup cu aspect străin, timid. Uneori, pe vremuri, le plăcea să se joace de-a *îngerii lui Charlie,* când veneau la petreceri la noi acasă și, cu ajutorul aparatului de emisie-recepție al lui Jack, eu în bucătărie și ele în salon, le strigam „Alo, îngerilor!”, ceea ce le încânta peste măsură și interpretau orice scenă le trecea prin cap din serial, apoi se mai fâțâiau puțin ca niște vampe, fardate și cu îmbrăcăminte țipătoare. Dar, când le luam de la școală, după repetițiile cu orchestra sau de la orele de teatru, se furișau spre mașină ca și cum ar fi fost urmărite de un radar, în timp ce fetele celelalte alergau, venind de pe terenul de sport încă în uniforme, cu fețele

roșii, țipând, cu părul strălucitor, șaten și roșcat și blond, fluturând în vânt. Nu le-am dus niciodată la genul de petreceri la care era pe-atunci invitat Jack, în cele mai multe rânduri lăsându-le în stație ca să ia trenul de New York sau la vreun cinematograf din Huntington Village. Sigur că n-am spus niciodată nimic, dar mă întrebam ce gândeau fiica mea și prietenele ei despre toate lucrurile astea și despre ele însele și dacă, în cazul în care ar fi putut, ar fi rămas așa cum erau atunci sau și-ar fi schimbat pelerinele negre Edgar Allan Poe cu fuste de hochei pe iarbă, eleganți ochelari de soare Ray-Ban și atenția băieților din grupul lui Jack, tipi care puteau înota (și bea, nu peste mult timp) ca niște pești și puteau trimite instinctiv un rever perfect la tenis. Se-ntâmplă că Theresa, Alice și Jadie sunt exact genul de tinere intelectuale pe care le vezi tot mai des în reviste și pe panourile publicitare, ceea ce mie mi se pare o mișcare bine-venită, în general (fiind tatăl unei Diversități atât de mari), deși nu aș minți dacă aș spune că nu-mi e ușor să îndur alte semne ale marșului culturii noastre, un exemplu fiind modul în care tinerii din orice mediu se îmbracă azi, ca și cum ar fi niște târfe pline de droguri sau copii fugiți de-acasă ori membri ai unor bande sau pur și simplu pușcăriași, ca și cum întreaga societate ar fi îmbrățișat delincvența și criminalitatea ca funcții definitorii, iar Theresa bineînțeles spunându-mi că decenii de dezinteres din partea guvernului, ca și corupția și hoțiile la nivel corporativ au dus la felul ăsta de exprimare dură, nihilistă, la nivelul străzii. Cu riscul că vorbesc ca tatăl meu, voi zice că tot ce-mi spune ea nu mă mulțumește, deși recent am început să-i accept noțiunile legate de ineluctabilul cutremur al regatului, având în vedere că tocmai pământul de sub picioarele mele se mișcă, aproape fără să-mi dau seama, călătorind fără să se știe unde, cu sau fără mine. În acest punct mi-aduc aminte că mi-am exprimat totuși regretele față de

Miles Quintana, după ce i-am dat peste cap o rezervare pentru o croazieră. Așa că, probabil, mă mișc și eu.

— Îți mai aduci aminte, mă întreabă Theresa, cum noi trei am topit partea de sus a cutiei cu cosmetice din baie cu un drot și, când ai ajuns acasă, ai văzut grămada aia de mașini ale pompierilor pe alee?

— Nu. M-am supărat?

— Am crezut că o să faceți un atac de cord, zice Alice Woo. Acum am curajul să mărturisesc că a fost greșeala mea. Voiam cu disperare să am bucle, la fel ca amicii ăștia de aici.

— Practic, ți-am prăjit părul. Și tot n-a stat, strigă Jadie.

— Aveai nevoie de drotul lui Jerry, le spun eu, încercând să fac o glumă bună.

Fetele chicotesc, Paul râzând tare în felul lui special, cu un hă-hă nazal.

— Știți, domnule Battle, îmi era teribil de frică de dumneavoastră, intervine Jadie.

Fata are tenul întunecat, niște ochi căprui imenși și un bumb mic din argint într-o nară. Mai târziu, am aflat că, la numai treizeci și unu de ani, este consilier-șef pe probleme corporative într-o companie de soft, unde presupun că piercingul și tatuajele sunt OK, poate chiar recomandate, cum erau odată butonii franțuzești.

— Theresa poate să vă spună! O întrebam întotdeauna dacă erați acasă. Aveam impresia că nu vă place să ne vedeți pe-acolo.

— Nu-i adevărat, spun eu. Eram întotdeauna mulțumit să vă văd stând mai mult prin casă, pe la noi.

— Lui Jerry nu-i place când oamenii se distrează, iar el nu, declară detașată Theresa.

— E ușor de priceput, nu? intervine și Alice.

— Te-ai prins! îi spun.

— Sigur, zice Theresa, dar pentru un *părinte*?

Momentan, asta mă face să-ngheț pentru că desigur ea are dreptate atât în principiu, cât și în practică. Nu m-am simțit niciodată bine uitat deoparte, când alții se distrau, nici la cinci, nici la cincisprezece și nici la cincizeci de ani. Mi-ar plăcea să cred că e o chestiune legată de dorința mea de conectare, de includere, mai curând decât de invidie și egoism. Aș vrea să dau vina pe mama mea, mereu indulgentă, care m-a răsfățat (aib-o Domnu-n paza lui!), sau pe minunatul meu frate Bobby, pentru modul inocent în care și-a petrecut anii scurtei sale vieți. Mi-ar plăcea să-l învinovățesc pe tatăl meu pentru că mi-a dat aproape tot ce-am cerut, dar realmente nimic din ce-mi doream, dar asta e povestea noastră, a tuturor, nu-i așa, sau a celor din generația mea din America sau poate numai a mea și poate nimic din ce ar putea suscita interesul altora.

— Deși, ca să fiu sinceră, continuă fiica mea, luându-mă de braț, cel puțin Jack și cu mine am fost instruiți de un maestru. Paul vă poate spune ce cățea țâfnoasă pot fi când îl văd dezlegând cuvinte încrucișate, iar eu spăl vasele.

— Odată m-a împroșcat cu Palmolive, zice el. Direct pe pijama!

Jadie dă aprobator din cap.

— Dar Theresa noastră a fost așa încă de la început. Când ne jucam de-a păpușa Bărbie, Alice și cu mine trebuia să rămânem în rulotă, să facem paturile și curățenie, în timp ce Bărbie Theresa stătea afară, întreținând focul, prăjind hotdogi și rontăind acadele.

— Bărbie a mea era bucătar-șef. Voi îmi erați *femmes de chambre.* Lucrurile trebuiau să fie în ordine.

— Sună foarte sexy, zice Eunice, care sosește însoțită de Rosario, cu o tavă de antreuri.

Eunice ne explică că sunt plăcințele din polenta, acoperită cu icre de păstrugă, carne de homar și cremă de smântână cu arpagic. Sunt sigur că

Eunice le-a decorat ea pe una sau două, de model, iar Rosario a făcut restul. Se servește fiecare, Rosario îndemnându-mă cu marginea tăvii să mai iau câteva. Mă conformez.

— Incredibil! Tu ai făcut toate astea? întreabă Alice, iar Eunice zâmbește cu modestie, dar cu distincție.

Rosario se îndepărtează cu tava pentru a le oferi și celorlalți.

— N-a fost așa de greu. Secretul e să ai ingrediente bune.

— Am fi fost mulțumiți și numai cu morcov tăiat și cu un sos de ceapă, zice Theresa, dar îmi pare bine că te-ai străduit atât.

— Vai, te rog, nu-i nimic deosebit.

Asta așa e. De când ea și Jack s-au căsătorit, niciodată n-am avut atât de multă rață Muscovy și crab Dungeness și stridii Belon trecând prin vechile conducte de fier. Rita gătea feluri deosebite, dar mereu cu ingrediente modeste, detestând orice depășea trei dolari livra. În ce-o privește pe Eunice, numai tot ce-i rar și scump contează, cărnuri și pâine și brânzeturi făcute-n casă, pește și fructe exotice aduse cu avionul, vinuri din crame cu circuit închis, cafea de pe pantele munților din Kenya și Nepal și Vermont. Așa cum mărturisește ea, totul depinde de ingrediente, care într-adevăr sunt minunat de gustoase, reamintindu-mi de fericirea de a consuma lucruri simple și naturale. Însă cred că simțurile îți pot fi satisfăcute și de puțină magie cu mirodenii și ierburi și foc, mâncarea din carne de porc a Ritei fiind o dovadă splendidă în acest sens. Sigur că Eunice poate uimi aproape pe toată lumea cu aranjamentele ei iscusite, dar pot să jur că în alchimia oalelor ce fierb pe foc *dragostea* joacă rolul cheie și ea nu poate fi înlocuită ușor nici de cea mai dulce coadă de homar sau de icrele de sturion.

— Eu încă gătesc cum m-a învățat Jerry, zice Theresa. Scoți antricoatele de porc din pachet, le presari generos cu sare și piper și le ții la cuptor la trei sute șaptezeci și cinci de grade până nu mai curge sucul din ele.

— Uimitor, rețeta asta merge cu orice fel de carne, inclusiv cu pește, spune Paul. Și cu pasăre.

— Ei, nu eram chiar atât de nepriceput, spun eu, mai mult pentru Eunice, pentru că Alice și Jadie erau uneori acolo, urmărindu-mă cum, alături de Theresa, căutam prin dulapuri mirodeniile la pachet Shake 'n Bake și pe cele pentru hamburgeri, înainte ca Rita să apară. Nu-mi permiteam o bonă permanentă și Battle Brothers se scufunda rapid, iar eu ajungeam pe la șase acasă, unde mă așteptau copiii flămânzi și irascibili și cotrobăiam prin congelator ca să găsesc ceva ce nu era prea maro-cenușiu pe margini.

— N-a trebuit să gătesc până când n-a murit mama Theresei. Apoi, am fost nevoit să pun ceva pe masă în fiecare seară.

— Cel puțin, până am preluat eu sarcina, spune Theresa.

— Erai o fată precoce.

— De ce nu l-ai pus pe Jack să gătească? Era mai mare, intervine Eunice.

— Nu știu. Cred că Jack nu părea în stare să facă așa ceva.

— Lui Jerry îi era teamă că asta l-ar fi feminizat, zice Theresa, punând degetul pe rană.

Și de aici tot restul. Dar ea mă privește și pare că-mi face cu ochiul, ceva lipsit de importanță, dar pe de-a-ntregul un balsam. Deși ce afirmă ea nu este foarte corect și o spun cu siguranță, pentru că nu eram total inconștient de ce făceam atunci. De fapt, nu voiam ca Jack să fie nevoit să-și amintească în fiecare seară de mama lui care murise, în timpul acelui ritual, un lucru care, după părerea mea, eram sigur că s-ar fi întâmplat dacă el ar fi fost nevoit să-și pună șorțul și să frigă

hamburgeri. Timp de peste un an după ce a murit ea, Jack de-abia scotea câte un cuvânt, era numai un puști cu ochii mari și, pentru că Theresa părea cea mai solidă din ei doi, în aproape toate privințele, am luat decizia de a-i încredința lui alte treburi gospodărești, cum ar fi revopsirea gardului din spate și strângerea frunzelor uscate, spălarea lăzilor de gunoi, lucruri de care nu s-a plâns niciodată și îmi place să cred că toată activitatea asta fizică intensă i-a redat vigoarea, deși s-ar putea să greșesc.

Unii dintre prietenii de la colegiu ai Theresei (ochelari retro, haine șic, barbișoane cu grămada) se apropie de noi și discuția deviază cam mult spre cultura pop, ceva foarte departe de mine și cu prea multe figuri de stil, așa că plec de lângă ei, ca să discut puțin cu niște cupluri care sunt evident prieteni cu gazdele. Sunt niște oameni destul de decenți, tineri părinți prosperi, cu băuturi tari în pahare, plimbându-se de colo-colo, cu gulerele întoarse în sus și cu pantofi sport, belgieni, în picioare, reluând fără încetare același refren cu privire la costul caselor de pe plajă și al automobilelor Jaguar decapotabile, precum și al bonelor, ideea fundamentală fiind: de ce toată viața asta bună costă atât de mult (deși, în caz contrar, despre ce-ar mai vorbi ei cu atâta fascinație și mândrie, deloc ascunsă?). Una dintre doamne, bronzată magnific, cu brațe subțiri, pe nume Kit, mă invită să iau loc și practic îmi descrie punct cu punct imensul ei proiect de amenajare a proprietății pe care o deține în North Fork, excavările masive și emisiunile TV la care se uită copiii ei, zidurile lungi cât un teren de fotbal din ardezie de Vermont, curtea interioară de 200 de metri pătrați, pavată cu calcar și terasa din piatră de culoare vânătă și bazinul de înot, acoperit și literalmente sute de copaci și arbuști maturi, totul pentru trei sute de mii de dolari, un lucru pe care compania Battle Brothers Excalibur e fericită să-l

ducă la bun sfârșit. Recesiunea nu face parte din lumea ei. Kit nu se plânge și nici nu face manevre pentru a obține un tratament special, ci îmi spune pur și simplu povestea ei ca și cum ar fi vreun personaj din Vechiul Testament, ales să-ndure o încercare epocală din care, într-una din zile, urma să iasă teafără și virtuoasă.

În momentul în care Kit este pe cale să-mi pună centura, după ce m-a urcat în Mercedesul ei de teren ca să mă ducă spre est, la proprietatea ei din Southold, Jack mă bate pe umăr, de-abia reîntors de la magazin. Kit îi sare în brațe, strângându-l un pic prea ferm la piept chiar și pentru o clientă mulțumită și recunoscătoare, deși sunt sigur că nu-i nimic altceva între ei, în pofida tuturor poveștilor care circulă în ziua de azi despre oameni ce oferă mai mult decât un maldăr de bani pentru a-i face pe antreprenori să accepte o lucrare. Înainte trebuia să te îmbraci frumos și să faci conversație, atâta vreme cât clientul dorea lucrul ăsta, când te duceai pentru o evaluare, petrecând mai mult timp la masa din bucătăria doamnei, încercând să nu te holbezi la decolteul ei adânc și să asculți orice avea să-ți spună despre soțul ei, niciodată acasă, sau despre mama bolnavă sau copiii super-răsfățați, știind că nouă încercări din zece urmau să fie sortite eșecului și că urma să pleci fără să obții lucrarea. Jack o sărută cast pe obraz și se scuză, spunând că e nevoie de el înăuntru, iar Kit îl strânge încă reflexiv de braț, vădind lipsa de dorință de a-l lăsa să plece.

Intru după Jack în casă. E puțin mai scund decât mine, cam 1,88–1,89, dar construit un pic diferit față mine, cu pieptul mai prelung și mai gros și cu mersul săltăreț, exact ca al lui Daisy, cu genunchii îndreptați în afară, pășind legănat ca o mică iguana pe care o creșteam odată, iar eu îl tachinam că seamănă cu ea. Are un corp de hocheist, deși n-a jucat niciodată hochei, preferând fotbalul și lacrosse-ul, sporturi în care excela. Așa cum am

mai spus, arată foarte bine, ca un model, și pot spune cu ceva mândrie că a luat cele mai reușite trăsături de la mine, anume o bărbie puternică și un păr des și ondulat și ochii ăia strălucitori, pe care îi au unii oameni, cu irisul în mai multe nuanțe (în cazul nostru, nuanțe de căprui), despre care unii tipi, nu prea deștepți, se minunează în gura mare dacă nu cumva te fac să ai probleme de vedere. Oricum, sunt flatat că Jack știe și el prea bine cum să procedeze când se simte atras de sexul opus, pentru că realmente tot ce trebuie să faci e să-i întâlnești privirea persoanei respective și să rămâi agățat astfel câteva secunde, cum am procedat eu când am întâlnit-o prima dată pe maică-sa sau pe Rita, ca și cum ai face o fotografie și, apoi, vezi cum totul ia avânt. Intru în astfel de amănunte pentru că descopăr că îi admir pe Jack și pe Theresa tot mai mult, nu atât pentru calitățile spirituale (sunt niște oameni minunați), ci pentru cele fizice și știu că o să credeți că o fac deoarece, în final, e vorba despre mine, moștenirea mea și ce le-am transmis și așa mai departe, dar este exact invers. Poate fiindcă i-am văzut pe amândoi, aici, astăzi, în deplina lor maturitate, dar mă gândesc că, de fapt, ce le-am dat eu e foarte puțin și se împuținează pe zi ce trece și că, deja, se-ntâmplă ca eu să am trăsăturile lor probabil mai mult decât ei pe ale mele, ceea ce e la fel de bine.

În bucătărie, Nidia îmi face semn spre toaleta doamnelor, spunând că bătrânul meu tată e acolo. Nu mi-am dat seama că el se afla deja aici, dar sigur că vine în vizită tot timpul. Eunice îi vorbește prin ușa încuiată, cu Rosario alături de ea. Când ne vede, se dă un pas înapoi și ne spune că îl aude gemând, ca și cum l-ar durea ceva, dar că nu lasă pe nimeni înăuntru. În momentul ăsta, bătrânul țipă:

— N-am nevoie de nimeni. Plecați toți de-aici.

Ne spune *toți* ca și cum am fi o mulțime pe platforma de metrou, indivizi pe care nimeni nu se

sinchisește să-i cunoască.

Jack încearcă mânerul ușii și-i strigă:

— Hai, tataie! Deschide ușa!

— Totul pute! este răspunsul bătrânului.

Dintr-un motiv anume asta mă îndeamnă să-mi încerc norocul.

— Tată, vrem numai să știm că nu te-ai lovit. Te doare ceva?

— Tu ești, Jerome?

— Da!

— Unde dracu-ai fost pân-acuma?

— Afară, pe terasă.

— Ei bine, ceilalți să spele putina. Îl vreau numai pe Jerome, să m-ajute. Îl vreau pe băiatul meu.

— Dar trebuie să-mi descui ușa.

— Nu pot, spune el acum slab. Nu pot.

Jack își scoate briceagul gros elvețian (l-am învățat încă de mic copil să-l aibă în permanență cu el) și trage afară scobitoarea din plastic încastrată, astfel ca eu s-o împing în încuietoare.

— Așa deci, toată lumea s-o șteargă, zic eu tare. Mă ocup eu de tot.

Jack își desface mâinile și le fac semn lui și lui Eunice, și lui Rosario să plece, la fel ca și celor câțiva pușți – niciunul din clanul nostru – care s-au aventurat în hol să caște gura. Când au plecat toți, îi spun tatei că intru. El geme și eu învârt mânerul.

Tata e pe podea, cu pantalonii în vine. Îmi spune să încui ușa din nou. Așa și fac. Și, apoi, îmi dau seama că totul pute *cu adevărat,* un miros pestilențial, ca însăși moartea sau poate și mai rău.

— Toate nenorocitele-alea de tartine cu brânză mi-au dat crampe, zice el. Mi s-a terminat hârtia, mai spune el apoi, mai mieros.

Ușa dulapului este întredeschisă și mai multe suluri de hârtie igienică s-au rostogolit pe podea. Bătrânul s-a murdărit peste tot, mânjind marginea de la scaunul toaletei și chiuveta. Nasul îi sângerează. Încerc să-l pun în șezut, dar geme tare

când îl ridic. Mi-e teamă că și-a rupt piciorul sau, mai rău, că are o fractură la șold. Îmi dă mâinile la o parte.

— Fir-ar a dracului de treabă, Jerome, mai întâi ajută-mă să mă curăț.

Chiloții și pantalonii îi sunt plini de rahat, care s-a întins și pe spate și în părți. Nu mi-e greu să-mi amintesc de zilele când Jack și Theresa erau sugari, cum le prindeam strâns scutecele, apucându-le pe cele murdare de un colț ca să le arunc la gunoi, dar ce am acum de făcut este complet la altă scară, ca la gimnaziu, când profesorul de astronomie ne-a adus macheta Pământului și a lui Jupiter. Cine și-ar fi putut imagina, de fapt, diferența? Știu că bătrânul are de ceva timp probleme, nu poate să se țină, suficient de mult ca asistenta de la Ivy Acres să-i recomande să poarte permanent pamperși pentru a preîntâmpina accidentele și „momentele penibile”. Nu i-am adus cu mine pentru că știu unde mi-ar fi spus să mi-i bag, deși mă gândesc că așa o să procedez în viitor.

După ce-i scot hainele murdare, am norocul să găsesc o cârpă în dulap, dar e greu să-l speli cum trebuie cu o bucată de săpun și, înțelegând deodată treaba asta, bătrânul îmi arată un spray Fantastik sub chiuvetă. Îi spun că s-ar putea să-i ardă pielea și că, fără îndoială, nu e ceva sănătos, dar el replică agasat:

— Crezi că-mi pasă că-mi distrug zestrea genetică sau altceva? Dă-i înainte!

Acțiunea în sine e foarte ciudată, să dau cu spray pe el ca și cum ar fi o canapea de vinilin mucegăită adusă din pivniță. Pot spune că spuma nu-i deloc ceea ce i-ar trebui, pielea lui groasă de culoarea măslinei începând să capete o tentă rozalie, dar nu face nicio grimasă și nu scoate niciun cuvânt. Doar zace cu capul lui mare pătrățos, pe jos, pe dalele băii, ca un cal sau măgar bolnav, fără să se uite la mine, un lucru de mare

ajutor pentru ambii. Mirosul puternic, industrial, al solventului nu e nici pe departe un balsam, așa că îl curăț cât pot de repede și de bine. Când îl ridic văd că are o rană urâtă chiar sub șold. Încheietura mâinii și cotul încă-l dor după căderea de pe toaletă, dar zice că se poate ridica. Îl proptesc cu umărul sub subțioară și ne ridicăm amândoi, îi simt toată greutatea membrelor, mai mult acum decât în alte dăți, ultimii câțiva ani de sedentarism acumulându-se ca într-un fruct necules, o bogăție fără rost, și cred că nu sunt probleme numai cu trupul, ci și cu mintea, în care s-au tot îndesat aiurea tot felul de gânduri și idei. Pentru că hainele lui sunt de nefolosit și, fără îndoială, eu sunt cel mai apropiat ca măsură de el, îmi scot pantalonii și i-i dau ca să poată merge sus să facă duș.

În timp ce deschid ușa de la toaletă, îmi spune:

— Ce naiba ai de gând, să te plimbi pe-aici în chiloți?

— O să iau niște pantaloni de trening de-ai lui Jack.

— Se pare că asta-i tot ce-o să mai poarte băiatu' ăsta, dacă lucrurile nu se-ndreaptă.

— Ce tot spui?

— Ce crezi? Unii dintre noi telefonăm acolo zilnic, chiar dacă ne-am pensionat cu o mie de ani în urmă.

— Și?

— Sal mi-a spus că au probleme cu lichiditățile, în ultima vreme. De-abia au putut plăti salariile acum două săptămâni.

Sal e contabilul companiei Battle Brothers și lucrează pe postul ăsta de când eram copil.

— Jack nu mi-a zis nimic.

— Discuți vreodată despre companie cu el?

Nu-i dau niciun răspuns și tata trage aer pe nas cu subînțeles, îmi pasă de afacerile noastre, deși nu la modul în care îi pasă lui și, apoi, niciodată suficient de mult pentru a-l urmări pe Jack pas cu pas, vârându-mi nasul în hârtiile de pe biroul lui de

director. De fapt, am spus-o din capul locului că-ncerc să nu pomenesc de Battle Brothers dacă pot să mă abțin, exact din aceste motive și parțial în speranța că, până la urmă, Jack o să-și facă propria carieră. Dar presupun că astfel de strategii se dovedesc prezumțioase și greșite pe tărâmul vieții și relațiilor de familie și că, indiferent de ce faci sau nu faci pentru a servi bunele tale intenții, scopurile tale vor fi deturnate și se vor întoarce furioase asupra ta, ca un bumerang. Nu mă îndoiesc că unul dintre motivele pentru care Jack a rămas la Battle Brothers a fost faptul că am exercitat atât de mici presiuni asupra lui, determinându-l probabil să se întrebe de ce nu mă sinchisesc și, drept rezultat, a făcut din ce în ce mai multe eforturi ca să extindă afacerile companiei.

Dar ce sugerează tata – și până se dovedește ce-a spus el, rămâne în acest stadiu, având în vedere starea lui mintală – mă tulbură profund, pentru că m-am mirat cât de luxoasă a devenit casa asta a lui Jack, un veritabil aspirator de bani. Știu sigur că în timp ce există o mână de lucrări de tipul celei de-a opta minuni a lumii, cum e cea a lui Kit, zecile de proiecte mai mici și mai modeste care în mod normal fac ca echipamentul și mâna noastră de lucru să funcționeze la capacitate au secat demult. Spre deosebire de mine, lui Jack nu-i e teamă să exploreze necunoscutul, lucruri ce nu s-au făcut în trecut, la fel cum, la șase sau șapte ani și neobosit, s-a târât printr-un canal ca să aducă mingea de baseball aruncată de mine, dar nu-mi dau seama dacă el înțelege cu adevărat că trebuie să bată în retragere în perioadele când nu mai sunt multe comenzi și, dacă i-am transmis ceva, sper că e modul meu rapid de a mai tăia din pierderi, întotdeauna în afaceri și poate că uneori și în viață.

Cu sprijinul meu, bătrânul traversează șchiopătând bucătăria ca să urce pe scara de serviciu, Eunice, Jack și Rosario așteptând să-i

sară-n ajutor în caz că e nevoie. Tyler, nepoata mea cea isteață, de patru ani, întreabă, nu pe cineva anume, de ce eu sunt numai în „pantalonași” și de ce miroase a caca.

— Tataia Jerome a avut un accident, îi șoptește bătrânul, făcându-i cu ochiul și bătând-o ușor pe funduleț. Dar nu mai spune nimănui!

— Împuțitule! rânjește Tyler, cu un început de dispreț adolescentin în privirea pe care mi-o aruncă.

Îmi notez în gând că trebuie să vorbesc cu Eunice despre emisiunile TV urmărite ziua și noaptea de copii.

— Ajută-ne să urcăm, îi spun lui Jack.

El se vâră sub brațul celălalt al bătrânului și toți trei ne trudim pe scară, în sus, încercând să pășim la unison. După ce, în sfârșit, îl băgăm pe bătrân sub duș, Jack îmi dă o pereche de pantaloni de trening Gore-Tex și ne așezăm în salonașul de lângă dormitorul matrimonial, cu ușile duble ale băii (acea *toilette* a lui Jack) date de perete, ca să-l avem sub ochi pe bătrân care se spală, tabloul viu al bătrâneții în timp ce se săpunește dincolo de peretele de sticlă nejivrată al dușului: o pară păroasă și fleșcăită cu picioare. Ne-am oferit să-l ajutăm, dar a mormăit:

— O să vă săturați de mine înainte să dau colțul, însemnând că nu acum, ci în zilele care i-au mai rămas.

Lucrul ăsta e adevărat la mai multe nivele, deși niciunul pe care să vreau să-l analizez acum. Tot ce știu e că episodul de astăzi e numai începutul începutului, ca primele zile reci de iarnă de care îți amintești mai târziu ca de un tonic slab.

În timp ce așteptăm, Jack merge până la frigiderul din chicineta dormitorului și aduce două sticle de bere. Acolo mai sunt câteva dulapuri și un cuptor cu microunde, o plită electrică și chiar o mini-mașină de spălat vase, efectul fiind cel al unei garsoniere sau locuințe în care stă un student,

deși bineînțeles cu mult mai arătoasă. De fapt, el și Eunice au vrut să poată mânca un sendviș și să bea o ceașcă de cafea fără să fie nevoiți să facă drumul până jos, spre celălalt colț al casei, unde se află bucătăria, ceea ce mi se pare destul de rezonabil, până când realizezi că ăsta e un detaliu al unui stil de viață care a doborât magnați ai transportului pe cale ferată și regi ai piețelor de capital și ai Internetului și pe oricine altcineva a sărit prea sus numai pentru a sfârși într-o stare de mizerabilă dezonoare.

— Ai făcut bine că ai organizat petrecerea asta pentru Theresa și Paul, îi spun. Pare destul de fericită, nu crezi?

— O dată în viață, zice Jack.

— Presupun că da, replic eu, admițând adevărul spuselor lui, dar și prins pe picior greșit de duritatea lui, neașteptată. Cum merg lucrurile cu voi?

— Mai bine nici că se poate.

— Casa arată superb.

— Totul e în regulă. Merge.

— Cred că afacerile s-au cam restrâns.

Jack soarbe îndelung din sticla lui de bere.

— Parțial.

— Dacă vrei să vin acolo, nu-i nicio problemă. Am tot timpul din lume.

— Perfect!

— Pot să însoțesc echipele de muncitori, dacă vrei. Sau, poate, să-l ajut pe Sal la registrele contabile.

Jack se ridică.

— Crezi că Sal are nevoie de ajutorul tău?

— De ce nu? Practic e de-o seamă cu tata. Probabil că mai face unele greșeli cu abacul ăla al lui. Pariez că încă-l mai folosește.

— Așa e, zice Jack. Dar eu controlez ce face el și totul e în regulă.

— Spun și eu așa, asta-i tot!

— Sigur că da.

— Sigur.

— Bine, tată. Am terminat. Categoric. E totul bine.

Nu mai e nimic de discutat, mai ales pentru că Jack este un Battle, și în calitatea asta nu se deosebește de mine, fiind înzestrat cu o gamă largă de talente de a se descotorosi de cei din jur, dintre care primul e cel de a reteza orice discuție când devine stânjenitoare și potențial periculoasă. Întrebați-le pe Rita, pe Kelly, poate ați putea s-o întrebați și pe Daisy, dacă ar fi și ea aici, întrebați-o pe Eunice despre Jack, întrebați-le cât de greu le e în această relație, cât de neașteptat de abruptă poate deveni panta. Ca să fiu corect, Theresa are mult din aceeași impasibilitate, deși terenul ei prezintă periodic (și nu accidental) căderi de pietre, o avalanșă de analiză și critică obstrucționistă bazată pe raționament pur.

Bătrânul blestemă în cabină și sărim amândoi deodată, dar n-a făcut decât să manevreze greșit butoanele și, pentru o secundă, în loc să închidă dușul, a curs apă fiartă. E OK, deși un pic opărit, iar Jack îl șterge cu blândețe cu un prosop, acțiune care face să-i apară niște pete trandafirii pe umeri și pe piept. Bătrânul ne spune că e obosit și că vrea să doarmă. Jack îi dă un tricou și-l ducem la pat, îl punem să se culce și-l învelim. Asta înseamnă să îmbătrânești: un alt moment nesemnificativ, deși periculos, căruia reușești să-i supraviețuiești?

Jos, bucătăria e plină de oameni, după cum se pare toți au venit de pe terasă, iar Eunice, văzându-ne pe mine și pe Jack, bate ușor în paharul ei de șampanie cu o linguriță. Murmurul și discuțiile încetează. Rosario și Nidia trec iute printre oaspeți, oferindu-le pahare de șampanie și umplându-le pe cele goale.

— Suntem așa de încântați să le urăm bun venit Theresei și lui Paul înapoi, acasă. Și mai ales suntem fericiți să fim împreună cu ocazia minunată prilejuită de logodna lor.

Eunice se înclină spre Theresa și Paul, care par suficient de gâdilați, deși oarecum nu în largul lor, așa cum cei din lumea academică și alți intelectuali arată când sunt puși în situații de viață reale, nu de genul celor ce se pretează la ironii.

— Propun să ridicăm paharul în cinstea anunțului pe care l-au făcut recent și vreau să ofer locuința noastră ca loc în care Theresa și Paul, și oaspeții lor, își pot da întâlnire oricând, anul viitor, când vor dori să facă nunta. Așa cum știm noi toți, cei ce ne-am căsătorit mai demult, perioada până la căsătorie și luna de miere sunt cele mai dulci dintre toate. Trist, dar adevărat! Așa că bucurați-vă de ea! Noroc!

Un val de urări se aude în jur și, în timp ce toată lumea dă peste cap paharele, observ că Theresa și Paul mai mult discută decât sărbătoresc, Paul clătinând din cap la tot ce-i spune cu insistență Theresa. Îmi imaginez că oricine are de-a face cu fiica mea pe plan intim trebuie să se obișnuiască cu asta. Theresa încearcă să atragă atenția tuturor, iar Eunice, văzând că ea dorește să ni se adreseze, bate din nou ușor în pahar. Theresa dă aprobator din cap.

— Paul și cu mine vrem să-i mulțumim cumnatei noastre pentru petrecerea asta somptuoasă, zice Theresa cu o voce joasă, aproape sumbră. Le mulțumim lui Rosario și Nidiei pentru timpul și răbdarea pe care au avut-o cu noi. Și, desigur, îi mulțumim lui Jack pentru faptul că nu le-a scăpat din ochi pe toate trei.

Asta provoacă un val de râsete și Jack, care e lângă mine, ridică ursuz sticla lui de bere.

— Paul și cu mine am vrut să vă spunem că n-o să ne căsătorim anul viitor. Nu vă temeți. Ne căsătorim în toamna asta, probabil în octombrie.

— Dar e prea curând! exclamă Eunice.

Evident, ea conta pe faptul că se va ocupa de întreaga afacere, așa cum procedează în orice situații în care e implicat clanul nostru. (Trebuie să

fac o remarcă rapidă că Eunice e singurul copil a doi bostonieni foarte plini de succes și înțepați și asta ar putea fi explicația de ce e așa de zeloasă și tiranică în ceea ce privește astfel de aranjamente.)

— În avion am decis că nu vrem să mai așteptăm, spune Theresa, și, pentru că niciodată nu ne-am dorit o petrecere mare, vom organiza o ceremonie restrânsă de data asta. Acceptând generoasa ofertă a lui Eunice, acum și aici, sper ca ea să ne găzduiască pe toți peste câteva luni, cu ocazia micului nostru eveniment.

— Sigur că da, spune Eunice, străduindu-se să-și ascundă dezamăgirea. Suntem cu toții încântați.

Acum, Alice, Jadie și restul prietenilor Theresei se înghesuie în jurul ei și al lui Paul pentru un nou val de îmbrățișări și felicitări și, când îi șoptesc lui Jack că s-ar putea ca Theresa să fie însărcinată, îmi răspunde cu un voios „Cine știe?!” care în mod normal nu m-ar agasa, dar o face acum stârnind o durere ascuțită, neașteptată. Îi arunc o privire, dar el s-a îndepărtat deja, s-o ajute pe Nidia să adune pahare și farfurii folosite. Jack e plin de solicitudine și generos, așa cum a fost mereu, dar, dacă trebuie să spun un adevăr în ce-l privește, aș zice că nu a demonstrat niciodată aceleași simțăminte față de mine sau Theresa pe care le nutrește pentru colegii lui de club și angajați sau chiar pentru străinii de la mall. Și, în timp ce pot încerca să accept relația noastră ca mai puțin decât ideală (din cauza problemelor uzuale tată-fiu, de marcare a teritoriului, ca și a ciclurilor de așteptare/resentiment și, apoi, și a faptului că mama lui a murit subit când era mic, un lucru pus de el de-a dreptul și în tăcere pe seama subsemnatului), mă doare în adâncul sufletului cât de zgârcit e cu exprimarea sentimentelor față de sora lui mai mică, cât de lipsite de vlagă și ca la carte sunt ele, ca și cum ea ar fi numai o persoană oarecare, alături de el pe un scaun, în avion, o situație reală și un lucru incomod care nu te fac să

i te adresezi afabil, ci mai curând să-i dai din când în când câte-un cot. Desigur, am sperat mereu și poate prea curând că o să se agațe unul de altul în viață după tot ce s-a întâmplat cu mama lor, dar lucrurile au evoluat exact pe dos, chiar și în timpul copilăriei, fiecare luând direcția camerei sale, înainte și după cină, amândoi închizând cu hotărâre ușa după ei.

După ce entuziasmul s-a mai potolit, oamenii au început să plece. În trecere, îl văd pe Paul așezat singur în biblioteca cu rafturile goale, agitând vinul alb dintr-un pahar. Deja o îmbrățișasem și-o sărutasem pe Theresa, care mi-a răspuns destul de viguros, șoptindu-mi că o să discutăm totul mai târziu, poate mâine. Înainte de-a o întreba ce să discutăm, și-a cerut scuze că vrea să dea o raită prin 7-Eleven, împreună cu Jadie și Alice, ca să cumpere niște reviste cu aranjamente de nuntă, fără a fi prea sigură în ce scop, deși făcând referire la interesul ei pentru cultură și ritual. Mda, mda! Mi-a spus că se întoarce după cină pentru că ele vor să mai stea puțin împreună și am fost șocat câtă mulțumire mi-a produs faptul că ea se comporta prostește, ca o fetiță.

— Ia un scaun, Jerry, mă îndeamnă Paul. Vrei niște vin?

Îmi toarnă un pahar din Chardonnay-ul „de casă” al lui Eunice și chiar așa și este pentru că o cramă din North Fork lipește etichetele scrise de mână pe sticlele din cele zece lăzi comandate de ea în fiecare an. Ciocnim și sorbim vinul și rămânem tăcuți, un lucru neobișnuit în ce ne privește. Paul e unul din puținii oameni care mă fac să mă deschid și nu numai la modul social, ca un tip de treabă ce este. Nu știu exact de ce, deși poate are ceva de-a face cu faptul că el nu-mi seamănă deloc, că provenim din familii și timpuri și tradiții diferite și avem puncte de vedere aproape opuse cu privire la politică și lume, așa că nu simțim niciodată presiunea subtilă și nici efectul plictisitor al unei

concordanțe instantanee de vederi, lăsându-mă cuprins de o dezinvoltură și o senzație de confort în prezența lui pe care le-am dorit toată viața, iar acum mai mult decât oricând. Poate că sunt inversul unui rasist și, pur și simplu, îmi place faptul că el e diferit, că e scund și cu pielea galbenă și foarte inteligent (repet cuvintele lui, în original) și faptul că mă face și pe *mine* să mă simt cumva diferit, fie că o vreau sau nu.

— Probabil că te întrebi ce se petrece cu noi, zice Paul.

— De fapt, nu, spun eu. Voi, copii, puteți să vă căsătoriți oricând naiba doriți, așa scrie în cartea mea. Și voiam să-i spun Theresei, dar tot atât de bine pot să-ți spun și ție. O să vă dau douăzeci și cinci de mii de dolari pentru nuntă, pe care i-am pus deoparte de mai mult timp.

— Știi că, probabil, o să ne ducem numai la un judecător de pace.

— Nu contează. Banii sunt ai voștri, să-i folosiți cum vă place.

— Bine, mulțumim. Dar nu-i nevoie.

— Ascultă! Poate o să vrei să-i folosești pentru un acont, să vă cumpărați o casă… știi, una destul de mare pentru voi toți.

— N-am avut niciodată nevoie de mult loc.

— Cei mici au nevoie de mult mai mult spațiu decât crezi tu, îi spun.

— Bănuiesc c-așa e, replică el, deși nu în felul care să inspire prea multă încredere și îmi aduc aminte că cei doi au o experiență foarte mică, rezumată probabil la prepararea laptelui pentru cappuccino.

— Vreau să-ți spun să ai în vedere unde-o să fiți voi doi în trei sau patru ani de-aici încolo. Ce s-ar putea să vreți atunci. O să v-ajut mereu, după cum bine știi. Jack se descurcă foarte bine, așa că sunt convins că vă pot oferi, ție și Theresei, tot ce-aveți nevoie, inclusiv bani. Și creșterea copiilor costă mult.

Paul are o expresie ciudată pe față, un fel de zâmbet, dacă un zâmbet nu ar fi fost neapărat un lucru minunat, ca și cum aș fi spus categoric ceva ciudat, și, subit, își ia capul în mâini și tremură ușor de bucurie, continuând să țină paharul care se clatină, împroșcând vinul. Mă cam așteptam la așa ceva, având în vedere combinația de bard și de sensibilitate masculină caracteristică noii epoci și mă aplec și-l bat pe spate, spunându-i cât de dornic sunt să fiu din nou bunic, cât de fericit, deși mi-aș fi dorit acum ca ei să nu locuiască în capătul celălalt al țării.

— E chiar așa de evident? mă întreabă Paul, privind în sus la mine cu ochii înroșiți.

— Nu, dar anunțul ăsta de căsătorie, venit ca din senin, e un indiciu.

El chicotește și amândoi dăm paharele peste cap.

— Dacă vreți, sunteți bine-veniți să stați cu mine până vă căsătoriți. Dacă nu trebuie să vă întoarceți imediat în Oregon, zic eu.

— Nu, nu ne ducem, spune Paul, puțin stânjenit. De fapt, speram să rămânem aici o vreme. Theresa a terminat trimestrul de toamnă și-i e dor să se-ntoarcă-n est.

— Mă bucur să aud asta.

— Eunice vrea să stăm la ei, dar știu că Theresa ar prefera să se întoarcă acasă.

— Adevărat?

— Sigur, spune Paul, dacă n-ai nimic împotrivă.

— Ți-am spus doar că sunteți bine-veniți, nu?

— Vreau numai să fiu sigur.

— O să fie grozav, ca și cum am fi iar în vacanța de vară, spun eu, simțindu-mă deodată fericit că Theresa preferă să stea cu mine pe Cold Creek Lane 1. Hei, noi trei putem face o excursie cu mașina, ca pe vremuri.

— Minunat, zice Paul. Dar nu încăpem toți în avionul tău?

— Ar fi puțin cam strâmt. Și nu sunt sigur că-mi place răspunderea de a duce cu avionul generațiile viitoare.

— Credeam că mersul cu mașina e cel mai periculos fel de a călători.

— Probabil avioanele particulare vin imediat pe locul doi.

— Dacă aș avea încredere-n cineva la manșă, tu ai fi ăla, Jerry.

— A, da? îi spun, întărindu-mă pentru inevitabila fază plină de căldură și efuziune din conversațiile noastre, momente pe care am început să le doresc și posibil să le provoc, conștient și inconștient.

— Sigur. Ești tipul de camarad perfect demn de încredere în artele mecanicii. Cred că ești inginer până-n măduva oaselor. Ai experiența aia frumoasă în ce privește mașinile, credința aia frumoasă în mașini.

— Dar, Paul, eu am condus doar un buldozer. Oricum, îți mulțumesc!

El ridică paharul și ciocnim. Subit, îmi dau seama că Paul s-ar putea să fie puțin amețit sau chiar bine amețit, nu știu, pentru că în mod normal nu bea mai mult de un pahar, din cauză că mulți dintre confrații lui nu fac treaba asta pentru că se înroșesc la față ca niște sfecle după câteva înghițituri, arătând ca și cum ar fi jucat trei seturi de tenis la tropice și clătinându-se plini de sudoare.

— Ei bine, n-o să trebuiască să mergem cu avionul, zice Paul încântat. Ce-ar fi să mergem cu mașina până în D.C.? Ai putea să ne oferi un tur special Jerry Battle prin aer și spațiu.

Este el cel care vorbește acum și îmi amintesc iar de unul dintre numeroasele motive pentru care îmi place întotdeauna compania lui: Paul e sensibil față de tot ce trezește la viață un tip ca mine, felul de recunoaștere care mă face cu adevărat să zbor, plin de o satisfacție stelară, pe care o simți atunci când crezi că te-a înțeles cineva pe deplin.

— Știi, o să fie grozav să vă am pe voi pentru o vreme pe lângă mine. Numai ideea asta și mă și face să-mi doresc să nu stați atât de-al dracului de departe. Poate că puteți să vă mutați înapoi. Sunt o grămadă de colegii bune prin împrejurimi. Stonybrook e la o aruncătură de băț.

— Theresa tocmai și-a început demersurile că să obțină o catedră la Cascadia State. Dar n-avem nimic împotrivă să ne-ntoarcem în est, dacă se ivește un post pentru ea. Cu siguranță, nu contează unde locuiesc *eu.* Pot să-mi continui cariera de scriitor obscur absolut oriunde-aș fi.

— Hei, nu trebuie să vorbești așa, Paul, îi spun eu. Știu că afacerea cu literatura nu e ceva care să te facă extrem de entuziast, dar nici nu trebuie să te lași doborât în halul ăsta.

— Te-ar mira.

— Da' tu nu ești genul de scriitor care să se simtă copleșit de teamă. Cel puțin, nu cum te văd eu. Ție-ți place lumina soarelui și-ți place să glumești și-ți plac și oamenii cu adevărat. Toată lumea care te cunoaște știe asta. Nu încerc să-ți dau sfaturi, dar mi se > >

pare c-ai putea să-ți pui la treabă, în folosul tău, felul ăsta plăcut de a fi.

— Adică să scriu cărți spumoase, de ținut pe măsuța de cafea?

— Nu mă-ntreba pe mine. Dar ia mai gândește-te, la Costco e plin de ele, iar oamenii le cumpără ca și cum ar fi pachete cu douăzeci și patru de brioșe. Știu că tu nu scrii pentru bani, dar bănuiesc că editorii asta vor.

— Exact așa e, ai înțeles foarte bine. Singura excepție este noul meu editor. Patroana editurii o face exclusiv din vanitate, ca să poată domina tot restul cercului ei din Aspen, în care a adunat scriitori cu serii mici de cărți din întreaga lume.

— Vezi, iar te-a apucat!

— Îmi pare rău, Jerry, zice Paul, afundându-se tot mai mult în fotoliul adânc ca de club.

Pe față și pe gât i-au apărut niște umbre de un roșu-rozaliu, ca de homar, un semn destul de clar că ficatul lui mai puțin rezistent genetic a început să se revolte față de tratamentul ăsta mai neobișnuit. Aș putea să-l mustruluiesc cu blândețe, dar, ce naiba, când am și eu marele noroc să găsesc o plăcere, nu-i așa, să stau jos alături de viitorul meu ginere c-o sticlă de vin uleios și parfumat, gata să-l sorb în liniște, fără să fie nevoie să fentez tot felul de recriminări legate de trecutul comun (cum ar fi într-o discuție cu propriul meu fiu), ci să împărtășesc păreri cu privire la bucuriile ce ne-așteaptă-n anii viitori, plin de un sentimentalism care spune că nimic nu e dincolo de puterile noastre, că cerul este fără limite.

Și, în acest spirit, îi zic fără să mă dau mare expert:

— Hei, Theresa arată super, chiar că super.

Paul ia o înghițitură mai mare de vin. Lasă doctoria să se ducă-n jos.

— Arată bine, nu? îmi răspunde el.

— Maică-sa arăta la fel când era-nsărcinată. Cred că o femeie arată cel mai bine înainte să se vadă că e gravidă. E ca și cum de-abia ar ieși de sub un duș fierbinte. Am fost norocos, la Daisy s-a văzut foarte târziu. În câte luni este? Nu poate fi în prea multe.

— Ea nu se simte bine, Jerry, zice Paul. Nu-mi place că trebuie să-ți spun chestia asta. Theresa nu vrea ca tu să știi, nu încă. Dar i-am spus că trebuie să afli și tu.

— Stai așa. E ceva-n neregulă cu copilul?

— Copilu-i în regulă.

Paul încearcă să zâmbească sau nu, nu pot să-mi dau seama.

— E vorba de Theresa, zice el.

— Da? Ai face bine să-mi spui.

— Are ceva.

Nu spun nimic. Nu vreau să spun nimic, dar spun ca și cum aș face o lucrare împreună cu

echipa mea:

— Despre ce naiba vorbești?

Paul se uită fix în paharul de vin.

— E-un cancer, Jerry.

— Isuse, Paul! Faci glume idioate cu mine. Unde?

— Nu-i de felul ăla. Și pe deasupra, nu vrea să spun nimic despre asta acum.

— Nu-mi pasă ce vrea ea. Să-mi zici tot imediat.

Paul mai ia o înghițitură sănătoasă.

— E-un limfom non-Hodgkin, îmi spune el aproape șoptit.

— Asta ce dracu' mai e?

— Cancer la nodulii limfatici.

— Dar o să se trateze, se tratează.

El clatină din cap.

— Am fost la toți doctorii din Oregon și Washington. Mâine ne ducem la Facultatea de Medicină de la Yale. Da' cred că răspunsul o să fie același. Nu e ceva care poate fi operat, iar chimioterapia și radiațiile i-ar face rău copilului.

— Și voi doi ce dracu faceți? Ce dracu mai e și asta?

— Ea nu vrea să-i facă rău copilului, Jerry, spune el. Ne-am tot certat din cauza asta mereu și n-am putut s-o fac să-și schimbe hotărârea. O să-ncerce s-aștepte până se naște copilul. Asta o să fie-n decembrie.

— Poate să mai aib-un copil! spun eu. Are doar treizeci de ani, pentru Dumnezeu! E ceva ce nu înțeleg eu aici? Puteți s-aveți încă șase, dacă vreți.

— Problema e că tratamentul duce la infertilitate. Totuși, nu-i chiar sigur. Dar, realmente, ea e hotărâtă să-l nască pe ăsta. Vorbește mâine cu ea. Te rog, vorbește tu cu ea. Eu nu mai pot. Acum trebuie s-o sprijin, Jerry, fiindcă n-am de ales. Altă ieșire nu e.

— A naibii situație, Paul, asta-i nebunie curată. Sunteți amândoi nebuni de legat!

— Crezi că nu știu?

— Of, dă-o dracului de treabă!

Deodată începem să țipăm unul la altul, amândoi în picioare, față-n față, și-mi dau seama că am strâns paharul atât de tare, încât a plesnit la picior. O așchie de sticlă mi-a pătruns în palmă și sângerez. Arunc cele două bucăți de sticlă pe perna de la scaun. Paul aduce în grabă o cutie cu șervețele de hârtie și-mi dă un maldăr, dar când îl apăs pe palmă, simt o durere ascuțită și de nesuportat ca pe vremuri, când Daisy era atât de scumpă și de fragilă, și simt nevoia să distrug ori să stric ceva. Ceva de care o să am nevoie mereu.

Patru

ZIUA ÎN CARE A MURIT DAISY semăna mult cu asta de azi. Era la început de iulie, iar soarele părea prins drept în înaltul cerului, răspândind un fel de lumină și căldură, făcându-i pe puștii din vecini să alerge gâfâind voioși, iar pe toți ceilalți, mame și tați și noi, oameni mai vârstnici, să căutăm umbra. Lui Daisy îi plăcea căldura și, deși nu știa să înoate, petrecea mult timp pe marginea piscinei din spatele casei, bronzându-se în costumul ei întreg de baie, ecosez, lungită pe un șezlong sau dând din picioare în bazin, rezemată pe un colac de salvare. Am încercat s-o învăț să înoate de mai multe ori, dar m-am ales cu o grămadă de zgârieturi pe gât și pe umeri și mai-mai să mă înec, Daisy lăsându-se cu toată greutatea pe mine și trăgându-mă sub apă ori de câte ori încercam să-i dau drumul, țipând când apa îi uda fața sau părul. Nu era chiar atât de delicată și capricioasă, dar, din cine știe ce motiv, nu suporta să se scufunde sub apă sau să se ude când ploua. Făcea întotdeauna duș cu o bonetă de plastic pe cap și o dată la două zile își șampona părul în chiuvetă, a cărei țeavă de scurgere trebuia s-o curăț la câteva săptămâni de firele ei de păr negru cu ajutorul unei perechi de bețigașe.

Și, jur – jur, jur – că nu mi-am imaginat nicio secundă că piscina ar fi fost periculoasă, cel puțin pentru ea. Sigur că am sărit în ea cam de șase ori ca să-i scot pe puști din apă sau pe prietenii lor, murdari și mucoși, care se zbăteau în partea mai adâncă, dar Daisy era mereu atentă și avea experiență, chiar și după ce începuse să se schimbe, și se ducea la doctorul de familie pentru medicamente. Intra întotdeauna în apă ca și cum ar fi fost o supă fierbinte, apoi se îndepărta de trepte cu o lovitură de picior, plutind în mijlocul colacului, cu bărbia puțin afară din apă.

— Idei, iubitule, îmi spunea ea, iar părul ei lucios avea vârfurile ascuțite ca de creion, sunt o sirenă.

— Cu mult mai sexy, îi răspundeam eu, ridicându-mi ochii de pe ziarul de duminică și privind-o prin ceața subțire de vară.

Era foarte plăcut, de multe ori. Îmi amintesc că Theresa și Jack își petreceau aproape fiecare secundă între micul dejun și masa de seară în piscina din curtea din spate sau se fugăreau pe marginea ei sau pe pajiște, stropindu-se unul pe altul și pe prietenii lor cu pistoale cu apă Hi-C, iar uneori făcând chiar pipi (i-am prins odată în cabana mică și șubredă pe care le-o construisem, chicotind, în timp ce făceau pipi în pumni, încercând să-i umple). La sfârșit de săptămână și eu îmi petreceam mult timp acolo, azvârlindu-i pe copii în apă și prefăcându-mă că sunt un monstru sau un bufon, sau săream pe burtă, cu mult zgomot, în final, apoi îi ștergeam bine și-mi prindeam un prosop în jurul mijlocului și mă lungeam pe un șezlong, cu o bere în mână, sub arțari, unde începeam să sforăi până când unul dintre copii fie cădea din nou în piscină, fie începea să vomite după ce înghițise prea multă apă, torul în arșița și lumina puternică a soarelui și vociferările care făceau ca momentele alea să fie foarte plăcute. Asta, desigur, depindea și de hachițele lui Daisy, dar în zilele alea de început era zdravănă, era ea însăși, era exact fata de care mă îndrăgostisem.

Pe-atunci obișnuiam să punem masa pe terasă, încărcată cu diferite feluri de mâncare, aveam mezeluri italienești bine uscate, *soppressata* și jambon cu sirop de zahăr și o bucată de cașcaval la vinul de Porto, biscuiți Ritz și plăcințele cu brânză Triscuits, iar ea prepara o mulțime de crochete de morcovi și țelină și măsline cu ardei, apoi aducea aparatul electric de prăjit, cu cablurile atârnând până la fereastra bucătăriei, ca să frigă aripi de pui

sau creveți și să pună cartofii la prăjit chiar acolo, pe masă, așa că totul era proaspăt și fierbinte. Dacă ai mei sau alți invitați erau prezenți, servea rulouri cu ouă și o combinație din alge colorate cu orez – pe vremea aia nu știam că se numește sushi – și oamenii nu puteau *crede* că le făcuse chiar ea, alături de alte feluri orientale de mâncare, cum ar fi coaste cu sos dulce și condimentat și un fel de preparat din tăiței, al cărui nume mi-l spunea mereu, dar pe care nu mi-l pot aminti, preferat de toată lumea și care se termina întotdeauna primul. Ea avea talentul de a așeza mâncarea pe platouri care te duceau cu gândul la aranjamentele florale din grădini, totul garnisit cu evantaie din felii de portocale sau de nap și mere mari sculptate ca niște păsări de apă, cu aripi roșii, strălucitoare.

Munceam mult atunci, după ce fusesem numit recent al doilea ca importanță la Battle Brothers de tata și de unchii mei, iar Daisy era la fel ca o mulțime de tinere mame din vecinătate, însemnând că ea avea grijă de casă și de copii și de gătit și de achitarea facturilor și de orice altceva mai putea să apară și de care ar fi trebuit să mă ocup eu, dar n-o făceam, din cauza unor rațiuni obișnuite, semiacceptabile, invocate de obicei de toți bărbații; dar vă spun că lui Daisy nu-i păsa, că nu exista niciodată nicio problemă între noi pentru că, fundamental, ea era o fată de modă veche în chestiunile legate de familie, nu numai pentru că nu plecase de prea mult timp din țara de origine, ci și datorită felului ei de a fi (dacă poți să te referi la felul de a fi al cuiva înainte de a se fi schimbat și de a-și fi pierdut puțin mințile, devenind cu totul o altă persoană), ea prefera ordinea în primul și-n primul rând și cu siguranță n-ar fi vrut nicio mână stângace de ajutor venită din partea lui Jerry Battle.

De fapt, primele semne reale ale afecțiunilor ei erau niște lucruri pe care le vezi când intri în casele oamenilor, cum ar fi maldăre de rufe

împăturite, de pus în dulapuri, vase nespălate în chiuveta de la bucătărie, jucării împrăștiate pe podele, toate la locul lor obișnuit, dar în ce o privea pe Daisy, când a început să se întâmple lucrul ăsta, el semnala un dezastru pe cale să se producă, o prăbușire profundă, în interior. Odată, într-o zi la fel ca asta, când copiii se jucau pe-afară și oaspeții noștri erau ca de obicei așezați în curtea din spate în jurul bunătăților puse pe masă, Daisy și-a ieșit din fire. Nu știu exact ce s-a întâmplat, dar poate că unul din copii s-a izbit de cealaltă masă pe care își pusese aparatul de prăjit și uleiul încins a sărit în sus și s-a răspândit pe masă, apoi s-a scurs pe piciorul ei până în sanda. Am știut că se întâmplase ceva pentru că am văzut-o zvâcnind repede înapoi și mi-am dat seama mai târziu că n-a țipat și nici n-a scos vreun sunet. M-am dus să văd dacă se arsese, dar înainte să ajung acolo, Daisy a făcut cel mai ciudat lucru: a apucat aparatul de mâner, l-a răsturnat și apoi a lovit masa cu el, răsturnând tot uleiul și aripile de pui, din fericire fără a lovi pe nimeni. Am fugit spre ea și am tras rapid cablul din priză, pe urmă am întrebat-o dacă e bine și ea avea privirea aia dezgustată pe față, când mi-a spus c-a fost un accident și că-i pare rău. În momentul ăla, oaspeții noștri s-au apropiat și ei și sunt sigur că nimeni n-a văzut ce se întâmplase în realitate, deși toți erau pe bună dreptate îngrijorați, dar eu mi-am ieșit din țâțâni (numai pentru că eram puțin confuz și speriat) și am zbierat la ea să fie mai atentă. Ea a început să plângă și asta a pus capăt după-amiezii, majoritatea oaspeților noștri hotărând să plece, printre care și câțiva vecini care n-au mai venit niciodată pe la noi.

Sigur că undeva, în adânc, nimic din cele întâmplate cu aparatul de prăjit electric nu a fost o surpriză pentru mine. Din momentul în care am întâlnit-o la parterul magazinului Gimbel din oraș, unde oferea mostre de colonie pentru bărbați (cred

că era Pierre Cardin, o sticluță mare sub formă de falus, pe care am cumpărat-o în ziua aia și s-ar putea să mai fie încă în fundul unui dulap de la mine din baie), am știut că Daisy era volatilă, ca fata care bântuie prin casele vecinilor, cea care se cațără pe garduri și în copaci și mănâncă petale de flori și-i terorizează pe băieți cu sărutări neașteptate și-i apucă de crăcane. La Gimbel, Daisy m-a stropit cu colonie înainte ca eu să consimt și apoi a repetat gestul și asta m-ar fi supărat rău, dacă n-ar fi avut ochii ăia uimitori și plini de strălucire, fiind atât de drăguță, cu mâinile ei mici, perfecte, cu care mi-a netezit gulerul hainei. Vorbea engleza cu un accent puternic, dar nu era de felul celor care vin în țara asta și stau mai mult în peisajul acesta și care ori de-abia îngaimă ceva ori parcă latră ca să-ți atragă atenția. Daisy a revărsat un torent exuberant asupra mea în demi-limbajul ei, fără înțeles, dar șarmant și chiar sexy, sau cel puțin în acel mod *eu Tarzan, tu Jane* care-mi place mie, cu promisiuni de întâlniri romantice.

Pentru că nu aveam idee ce însemna nebunia reală. Credeam că oameni ca tata și ca mama și fratele meu, Bobby, erau săriți de pe fix și ar fi avut nevoie de ajutor profesional. Nu știam ce însemna să fii diagnosticat cu tulburări mentale descrise de literatura de specialitate, poate chiar complet nebună. Și a mai trecut o lună și ceva după incidentul cu aparatul de prăjit, când primele tulburări s-au ivit, și anume, când Daisy s-a dus la Bloomingdale și a cumpărat pe credit un set de canapele din piele pentru camera de zi și o haină de șinșilă pentru ea. Ne-am certat îngrozitor, eu turbat și plin de neîncredere, iar Daisy sfidătoare și plină de amărăciune, spunându-mi că ea „cunoaște lume bună” și bătându-și joc de mine pentru că „muncesc în noroi” ca un țăran sau argat de la țară. Ochii ei aveau străluciri sălbatice și practic scuipa

plină de ură și jur că, dacă ar fi avut un cuțit la îndemână, aș fi zăcut de mult într-un mormânt.

Nu mi-am dat seama că ziua anterioară, în care cumpărase câteva articole de îmbrăcăminte pentru ea și pentru copii și ne servise cu *filet mignon* și homari și revopsise dormitorul nostru într-un roșu persan împodobit cu frunze aurii, reprezenta un indiciu cu privire la ce va urma, un final cu adevărat alarmant; de fapt, eu eram destul de mulțumit deoarece Daisy părea fericită și chiar extaziată pentru prima oară după mai mult timp. Glumea cu copiii și făceam din nou dragoste noaptea și, deși mă îngrijora puțin cu insomniile ei și băutul de una singură la două noaptea, ca și cu plimbările pe întuneric pe stradă doar în cămașă de noapte, îmi imaginam că eu eram mult mai avansat decât alți tipi, capi de familii tinere, pe care-i cunoșteam și care aveau relații în afara căsătoriei și-și petreceau majoritatea timpului departe de casă. Pot să vă spun că, dacă Daisy nu ar fi atacat în stil *blitzkrieg* averea noastră la Bloomingdale, nimic nu s-ar fi schimbat; probabil, nu m-aș fi sinchisit dacă ea ar fi cheltuit toți banii din contul nostru, ceea ce în lumea noastră civilizată, e un mod onorabil de a-ți petrece timpul. Dar eram în 1975, când economia se scufunda tot mai mult, Jack și Theresa aveau numai șapte și, respectiv, șase ani, iar eu făceam douăzeci de mii de dolari pe an la Battle Brothers, care de fapt erau al dracului de mulți bani, cu mult mai mult decât meritam. Dar șapte mii de dolari pentru așa ceva era ruinător, astfel că a trebuit să-l rog pe directorul magazinului să ia totul înapoi (minus zece la sută pentru marfa returnată, plus transportul) și apoi i-am tăiat cărțile de credit și am schimbat parola contului ei bancar, dându-i săptămânal o sumă minimă, în bani peșin, pentru alimente, gaze și alte cheltuieli.

După cum vă puteți imagina, Daisy n-a fost prea mulțumită de aranjamentul ăsta. A fost o

sugestie/directivă a tatei, pe care nu l-am consultat direct, dar el o auzise pe maică-mea spunându-i mătușii Vicky ce făcuse nora ei. A doua zi, tata s-a năpustit în biroul dublu, dezordonat, pe care-l împărțeam cu el la magazin, și-a plasat posteriorul pe sugativa de pe biroul meu și m-a întrebat ce dracu' se-ntâmplă. Nu înțelegeam despre ce vorbește și, cum procedam de obicei în acele zile, mă uitam în sus la el cu gura pe jumătate căscată, încercându-mi indolent molarii de sus cu limba.

— Vorbesc despre *Daisy,* a mârâit, ca și cum el era cel care se însurase cu ea, ca și cum el era cel care avea probleme.

Trebuie să menționez că bătrânul a adorat-o pe Daisy. Asta a fost clar din secunda în care a văzut-o, nu se mai putea opri din a spune cât de superbă este și cât de sexy și, ori de câte ori se întâlneau, o lua în brațe și o săruta și apoi o învârtea ca într-o mișcare de dans cha-cha, lucruri pe care Daisy le întâmpina cu bucurie și se prindea total în joc, schițând câțiva pași ca Audrey Hepburn în *Vacanță la Roma,* exact felul de amuzament și de pupat în fund agreat dintotdeauna de tata și devenit criteriu în judecarea tuturor.

— Am auzit că s-a dezlănțuit, și c-aproape te-a ruinat cu cumpărăturile ei.

— Exagerezi, am zis eu. Au fost șapte miare.

— Dumnezeule mare!

— Dar s-a rezolvat. Am dus totul înapoi.

— La naiba, Jerome, o să se întâmple din nou! Încă n-ai învățat cum să-ți controlezi nevasta?

— Cred c-am învățat câte ceva în acești ultimi opt ani, da.

— Rahat! Ascultă-mă! Mă asculți, Jerome? Uite ce vreau să-ți spun. Cred că trebuie s-o pui la respect din când în când, vreau să spun s-o faci complet zob. Altfel unei femei frumoase ca Daisy o să-nceapă să-i vină idei, iar ideile alea o să se amplifice de la un an la altul. Dacă ar fi fost un automobil simplu, ca maică-ta, nu ar fi trebuit să te

îngrijorezi, ai fi avut de-a face numai cu o anumită deplasare, înțelegi ce-ți spun? Dar cu o mașină elegantă trebuie să ai grijă de pistoane, să faci ceva să-i tai alimentarea cu combustibil.

— N-am idee ce vrei să zici, tată.

— Îți spun că trebuie să fii puțin brutal. Nu mereu, doar din când în când. Acum este timpul potrivit. Toată mișcarea asta de liberalizare a femeilor și arsul sutienelor creează confuzie. Trateaz-o rău, nu-i mai da bani și nici atenție și nici măcar o șansă să se certe cu tine. N-o lăsa să iasă din casă o săptămână. Apoi, când e destul de deprimată, fă-i cadou niște cercei cu diamante sau un șirag de perle și du-o la restaurant la o cină cu homar. După aia, i-o tragi cât poți de tare sau, mă rog, cât te țin puterile. Apoi totul o să reintre în normal, o să vezi.

— Și cum știi tu că toate astea funcționează, dacă mama nu e felul ăsta de femeie?

— Jerome, ai încredere în tatăl tău. Am o experiență vastă. Și dacă asta nu merge, sună-l pe dr. Derricone.

Mda, mda, mda, cred că am spus, ca să-l determin să se dea jos de pe biroul meu și să mă lase-n pace. Dar chiar în seara aia, când m-am dus acasă, Daisy încerca să schimbe total întregul decor; avea în jurul ei câteva sute de mostre de materiale, puse morman pe masa din bucătărie, patru sau cinci scaune diferite din sufragerie, câteva covoare persane, mai multe modele de porțelan și argintărie, bucăți de linoleum și de gresie; începuse chiar să zugrăvească sufrageria și salonul cu mostre de vopsea, peste tot era plin de cutii deschise și de pensule folosite din care picura încă vopseaua, puse pe buza lor. Pentru masa de seară pusese la încălzit pe aragaz niște paste rămase din ajun. În camera lor, copiii se uitau la televizor, rontăind floricele ca o gustare înainte de masă și împroșcându-se unii pe alții cu Dr. Pepper prin strungăreață dintre dinții din față. Când am

întrebat-o ce naiba se-ntâmplă, Daisy s-a uitat simplu, la mine, în sus și mi-a răspuns că nu se poate hotărî între o vopsea strălucitoare și una nu atât de mătăsoasă, în ton cu perdelele din salon – și ce părere aveam eu?

Zâmbea, deși într-un fel dureros, ca și cum o parte a ei ar fi putut vedea și auzi scena aia mizerabilă și înțelege că cealaltă parte prelua totul și, probabil, avea câștig de cauză. Nu puteam să zbier cum aș fi vrut și, în schimb, am mormăit obișnuitul „Indiferent ce, dragă!” și m-am dus în dormitor, mi-am scos hainele de lucru, prăfuite și am dat drumul la duș, pe apa fierbinte, cât de fierbinte puteam să suport, pentru că nu e nimic mai bun decât un astfel de duș care să te repună pe calea cea bună, să te facă să uiți de toate, să te facă să te simți momentan liber. Și, deodată, m-am simțit mai viguros, cu apa fierbinte curgând pe mine, așa că am făcut câteva mișcări exploratorii, dar poate că eram încă prea mânios (un motiv destul de bun), când Daisy a deschis ușa și a intrat alături de mine, sub duș, cu hainele mânjite de vopsea.

— Jerry, mi-a spus ea plângând, cred, prin aburul ce se răsucea în sus, Jerry, îmi pare rău.

Nu i-am răspuns și ea a repetat, spunându-mi pe nume cu r-ul rulat, cântat și am luat-o în brațe, strângând-o, sub apa care curgea peste noi.

— E așa de fierbinte! a gemut ea, trăgându-se înapoi și i-am dat drumul, dar ea m-a luat în brațe și m-a ținut strâns, tot mai strâns, până când s-a obișnuit cu temperatura.

Apoi m-a sărutat și m-a sărutat din nou și când eu am sărutat-o, la rândul meu, am avut impresia că simt un gust mineral, ca de dizolvant și de vopsea, și când m-am oprit pentru o gură de aer am zărit o urmă rozalie pe bărbia ei, pe gură, ca și cum și-ar fi mușcat limba, încercând să suporte apa fierbinte.

Am îndreptat dușul în altă parte și ea și-a scos hainele ude și mi-a cerut „Fă dragoste cu mine!” și ne-am tras-o pe banca din cabina dușului, ceva ce nu mai făcuserăm de când cumpăraserăm casa, înainte ca Jack să se nască. Îmi amintesc că Daisy era însărcinată în cinci luni și arăta într-un mod deosebit de atrăgător, la care nu m-aș fi așteptat (apropo, ambii copii au fost micuți la naștere, de aproape trei kilograme fiecare, la termen), cu pântecul ei neted, strălucitor și buricul ieșit în afară și cu sfârcurile schimbate ca mărime și culoare lungi ca tetinele de la biberon și colorate ca niște caramele maronii. Daisy nu era voluptuoasă, un lucru care-mi plăcea, cu trunchiul ei subțire, alungit și picioare scurte, de asiatică (fără niciun fir de păr), iar sânii ei, care nu erau prea plini și rotunjiți, ci modelați mai curând sub forma unor dune domoale, ascuțite la vârf, arătau ca niște dealuri mici și delicate. Îmi dau seama că încep să par jalnic aici, tipul alb, plin de regrete, lovit de ceea ce Theresa numește „Sindromul Saigon” („Eu așa de excitat, soldatul Joe!”), fetișizând-o din nou, dar nu-mi pare rău, pentru că o doream tocmai pentru că era diferită de tot ce cunoscusem până atunci, complet diferită de italiencele cu șoldurile late sau de irlandezele cu picioare lungi sau de puicuțele poloneze cu fundul lat, luate de pe stradă, cu care mă obișnuisem încă din adolescență și care, prin comparație cu Daisy, păreau a fi niște groaznice invenții.

Incorect, știu, incorect.

Deși în seara aia, sub duș, la opt ani de la căsătoria noastră, nu mai eram atât de înamorat de Daisy, cât plin de speranță că acel comportament straniu al ei o să dispară. Credeam (sau așa am crezut mai târziu) că o partidă bună de sex ar putea alunga orice tulburare, ar distruge sistemul supărător care pusese stăpânire pe ea și poate ar fi funcționat dacă micuța noastră Theresa n-ar fi deschis ușa de la cabina de duș și n-ar fi stat

privindu-ne, Dumnezeu știe cât de mult în timp, în vreme ce eu și mama ei eram prinși într-o poziție de patrupede pe care o foloseam când lucrurile nu prea erau în regulă între noi. (Notă: Am bănuit mereu că asta a fost exact scena care a făcut-o pe Theresa să nu mai fie de acord cu nimic din ce aveam eu de zis sau de făcut și, deși nu a spus-o niciodată și ar fi respins imediat ideea exagerată că era prea reducționistă/freudiană, îmi pare extrem de rău pentru asta și nu suport gândul că, undeva, în amintirea ei, ca într-un polaroid gri spălăcit, apar eu ca o bestie și un violator.) Trebuie că Daisy s-a uitat în jur și a văzut-o pe Theresa stând acolo, sugându-și degetul și m-a împins departe de ea, dar atât de tare, încât am alunecat și am căzut pe spate, arătându-mă încă o dată în plină excitație, ceea ce a făcut-o pe Theresa să se dea înapoi. M-am acoperit și am între – bat-o ce voia și ea n-a putut să-mi răspundă, iar Daisy a țipat la ea să ne spună odată de ce venise acolo.

— Macaroanele au luat foc și Jack nu poate să-l stingă, ne-a spus Theresa.

— Ai grijă de ea! i-am strigat lui Daisy și am apucat un prosop pe care mi l-am înfășurat în jurul mijlocului și am fugit de-a lungul holului din fața dormitorului și, apoi, pe holul celălalt, până în bucătărie, unde Jack arunca pumni de apă peste cratița învăluită în flăcări. Fumul și aburul se adunaseră spre tavan și l-am scos repede pe Jack afară; m-a impresionat că s-a luptat puțin cu mine, încercând să vină înapoi. El a fost întotdeauna un copil de toată isprava, cinstit și zdravăn, și mult timp (până a terminat liceul) chiar credeam c-o să vrea să se facă polițist sau pompier, așa cum spun majoritatea puștilor că vor să se facă la un moment dat; puteam să-l văd în uniformă, încins cu tot dichisul, aruncându-se cu mintea descătușată în plin pericol, „ca să-și facă datoria”. Uneori, încă mă surprinde cât de al naibii de întreprinzător e acum, cum a devenit un tip care îndeplinește

multiple sarcini, cum se spune, deși mă întreb dacă poziția de președinte director general chiar i se potrivește, deși conduce o companie de tip clasă muncitoare, ca a noastră.

— Tați, arde metalul, îmi spune el, arătând spre hota de oțel de deasupra sobei, a cărei suprafață vopsită se înnegrea.

— Stai acolo, i-am spus, bătându-l pe umeri, bine?

— Bine.

Am fugit înăuntru și am îngenuncheat, umblând în sertarul de jos al sobei, unde Daisy ținea capacele cratițelor, în căutarea unuia suficient de mare ca să acopăr cu el tigaia în flăcări. Am găsit unul, l-am aruncat peste ea, dar era cu câțiva centimetri mai mic și flăcările, după ce s-au micșorat o secundă, au izbucnit din nou în sus, parcă a răzbunare. Daisy folosea mereu mult unt și ulei, așa că am desfăcut prosopul de baie de pe mine, l-am împăturit și am încercat să înăbuș flăcările, focul încă viu în locurile unde nu apăsam suficient de tare arzându-mi brațul și pârlindu-mi părul de pe piept, determinându-mă instantaneu să privesc toate lucrurile din unghiul îngust și terifiant al părților mele rușinoase aflate într-un accentuat declin. Apoi, Jack a intrat în fugă și a încercat să mă ajute, trăgând în jos de marginea prosopului. L-am ridicat în brațe și l-am dus în salon și practic l-am aruncat pe una din sofalele pe care nu le returnasem, strigând la el: „Să stai aici!”, avertizându-l să nu mânjească tapițeria, dacă ținea la viața lui. Exact atunci prosopul a luat și el foc și, instinctiv, am făcut ceea ce încercase deja Jack, aruncând apă cu pumnii, apoi cu o cană de cafea, sigur fără niciun rezultat. Așa că, în final, am luat tigaia de coadă, am deschis ușa de la terasă și am ieșit. Terasa este căptușită cu lemn de cedru și n-am știut ce să mai fac decât să arunc tigaia peste margine, pe pajiștea din spate. Focul a atras atenția vecinilor mei din spate, familia Lipscher,

care organizase o mică petrecere pe terasă la ei. Am vorbit o dată sau de două ori cu capul familiei și cu soția lui de trei sau patru ori: îi invitasem de câteva ori la *barbecue,* dar n-au venit niciodată. Făceau parte din niște grupuri tip Manhattan, obișnuiți cu mese cu lumânări, vin franțuzesc și cu conversații inteligente (puteam auzi fiecare cuvânt de pe terasa noastră) despre piesele de pe Broadway sau Israel sau insulele lor preferate din Caraibe, întrerupându-se mereu unii pe alții, în încercarea de a impresiona, cu toții pe un ton care arăta clar că nu reușeau s-o facă. Deci persoana mea le-a atras imediat atenția. Cineva de la masă a exclamat: „Ia te uită!" și, cu tigaia într-o mână, le-am făcut un semn cu cealaltă, familia Lipscher și oaspeții lor răspunzându-mi la fel, dar fără vlagă și pentru un anume motiv nu mi s-a mai părut că este un gest de bun vecin să arunc tigaia, așa că am continuat s-o țin în mână arzând, cu Daisy ieșind și ea afară acoperită cu prosopul de baie și cu copiii după ea, toți așteptând ca focul să se stingă. A luat ceva timp. Când s-a stins focul, într-un final, Barry Lipscher mi-a spus:

— Hei, Battle, n-ai vrea să termini cu show-ul ăsta acum? Suntem încă la masă, dacă nu ți-e cu supărare.

Atunci Daisy și-a desfăcut prosopul și l-a înfășurat în jurul meu, apoi s-a întors spre familia Lipscher și oaspeții lor, arătându-le toată splendoarea ei roșcată și le-a făcut semn cu degetul mijlociu în sus. Dacă-mi aduc bine aminte, Theresa a făcut același gest, în timp ce Jack și cu mine zâmbeam ca doi idioți pe când intram în casă în urma fetelor noastre.

Deși până la urmă nu cred c-a fost un deznodământ chiar așa fericit cu tânăra familie Battle, triumfătoare în solidaritatea ei, chicotind pe seama dulapurilor noastre de bucătărie carbonizate în mirosul greu de paste arse.

— Curăță mizeria asta! i-am spus lui Daisy pe un ton extrem de rece. O să vorbim mâine.

A doua zi am instituit regimul sugerat de bătrân, plasând-o de fapt pe Daisy sub arest la domiciliu, timp de o săptămână (fără cheile de la mașină, fără cărți de credit, cu douăzeci de dolari bani pești) și spunându-i că n-o să-i mai vorbesc niciodată dacă nu trimite înapoi tot maldărul de mostre, nu are grijă să păstreze casa într-o stare acceptabilă și nu gătește mâncare ca lumea pentru copii, iar orice fel de cheltuială va trebui avizată de mine – am subliniat *orice fel –,* în afara unor alimente de bază ca laptele, pâinea, lucrurile necesare școlii celor mici și lenjeria intimă. În zilele alea puteam să amenințe în felul ăla chiar o persoană iubită, și trebuie să spun că o făceam cu regularitate. Bineînțeles că deprinsesem obiceiul ăsta de la Battle Brothers, zbierând toată ziua la muncitorii de acolo și dăscălindu-i pe subantreprenori, iar, uneori, chiar discutând dur cu clienții mei, când deveneau prea dependenți sau se tot plângeau sau pur și simplu erau prea insistenți, un lucru care se întâmpla frecvent în timpul lucrărilor. Dar poate că nu obiceiul, cât eficacitatea lui era cea care m-a determinat să-l tot folosesc, cât de sigur era pentru a-i face pe oameni să se miște mai repede sau să-nchidă naibii gura. Lumea zice că în privința asta semăn cu taică-meu, că am aceeași expresie pe față, privirea aia groaznică, ca și cum orice ai spune sau face m-ar dezgusta teribil, ca o boală apărută subit și, dacă nu încetează, devii demn de dispreț, ca și cum ai comite o crimă împotriva umanității. Iar apoi le precizam ce doream să facă, la fel cum am procedat cu Daisy în ziua aia. Ea de-abia mă privea, așezată pe marginea căzii, iar eu mă bărbieream, cu părul ei drept ascunzându-i fața ca perdelele alea din mărgele de care avea toată lumea, cu palmele prinse de marginea din porțelan și coatele strânse pe lângă corp. I-am repetat instrucțiunile când am plecat și n-am sunat-o toată

ziua, iar când m-am întors acasă (puțin mai devreme, pentru că un gând teribil mi-a fulgerat prin minte, și anume că s-ar putea să găsesc casa arsă complet), totul fusese curățat fără cusur și era liniște, unul din copii se juca în camera lor (Jack) și celălalt citea (Theresa), iar în cuptor se cocea o mâncare cu pește, cu patru tacâmuri strălucitoare așezate pe masa din bucătărie. Un singur lucru era absent, Daisy. I-am întrebat pe copii unde era și mi-au răspuns că nu știau. Am căutat-o în spatele casei și în josul străzii. Apoi am intrat în dormitorul nostru să mă schimb, gol și el, dar ordonat și curat, și m-am dus în baie, acolo era Daisy, încă în halatul ei roz cu broderii bleu, așezată pe marginea căzii, exact ca în urmă cu opt ore, ca și cum ar fi fost turnată în porțelan rece.

— Am aranjat casa, mi-a spus ea pe un ton uscat, răgușit.

— Mda, am zis eu, exact cum procedam cu băieții, ca și cum pur și simplu mă așteptam la asta.

Este întotdeauna cel mai bine, când vrei ca lucrurile să fie făcute cum trebuie, să nu pronunți decât minimum de cuvinte. Ai făcut să plouă? Perfect. Ai mișcat din loc cerul și pământul? Bun. Și asta făcea parte din educația primită de la bătrân; el m-a învățat cât de eficient este să vorbești puțin exact în momentul când se presupune că vei vorbi mult, când ai putea să te lași pradă unor efuziuni și laude mult prea generoase și să manifești iertare, când ai putea să pui pe masă tot ce ai și nimeni nu ar putea cere altceva în schimb.

Știu, știu totul în legătură cu asta. Chiar că știu.

La fel și atunci, iar Daisy a continuat:

— Și am curățat și restul. Am scăpat de toate. Am făcut ce-ai vrut tu, Jerry.

I-am răspuns cu un simplu „În regulă” însoțit de un semn cu capul și de un mârâit de tip dur, cu care cred că Daisy a avut de-a face toată viața ei

orientală/asiatică și parțial explică de ce a sfârșit prin a se mărita cu un tip ca mine, un Guido american, de condiție medie, despre care și-a imaginat probabil că va avea mai multe de spus, cu rugăminți stăruitoare și cu inima deschisă ca o carte.

Daisy n-a mai zis nimic și nici eu, și pentru un moment baia noastră, de obicei foarte îngustă, a părut că se lărgește sub presiunea sentimentelor, singurul sunet venind de la rezervorul toaletei care curgea, o risipă pe care mi-am propus mereu s-o curm, dar niciodată nu am făcut reparația aia, nici în ziua de azi. Pe urmă Daisy s-a ridicat, a trecut pe lângă mine și am auzit-o mergând prin fața dormitorului și, în jos pe hol, spre bucătărie. Am făcut duș și m-am schimbat și, când am coborât la masă, copiii mâncau deja, ca de obicei, înghițind cu furie mâncarea ca niște ștrengari de pe stradă care furaseră o prăjitură din cofetărie. Daisy îmi punea și mie mâncare în farfurie. Când erau mici, Jack și cu Theresa erau tot timpul flămânzi, o trăsătură pe care numai părinții o pot aprecia și singura dată când îmi amintesc că n-au mâncat a fost după înmormântarea lui Daisy, cu lumea venită la noi acasă, iar ei doi stând posomorâți pe sofa, cu o farfurie cu creveți reci și mezeluri italienești *capicola* pe genunchi.

Daisy mi-a dat farfuria și s-a așezat și ea, dar fără să mănânce. După ce ne-a servit și restul, a strâns farfuriile și a început să le spele. Copiii se hârjoneau de colo-colo, dar Daisy și cu mine eram complet tăcuți. Dimineața, micul dejun a decurs la fel și același ritual a durat toată săptămâna și următoarea la fel. În final, m-am săturat de toată chestia aia și, când m-a întrebat, i-am spus bătrânului că metoda lui era bună cu excepția faptului că mă simțeam mizerabil, casa fiind învăluită în tăcere. Mi-a zis să continui să mi-o țin în pantaloni, încă puțin, pentru că am reușit s-o controlez și să-mi controlez și „dorința mea de a-i

face tot timpul pe plac” și că el și Nonna vor veni sâmbătă pe la noi. L-am rugat să nu se amestece, să vină numai ca să se joace cu copiii, astfel încât să pot drege lucrurile cu Daisy, poate să o duc cu mașina la Robert Moses și să stăm așezați pe dunele acoperite cu iarbă și s-o rog ca viața noastră să devină din nou normală, deși vizita lor știu că însemna că Nonna îi va duce pe copii afară, la un loc de joacă sau la un matineu, și la întoarcere ne vom aduna în jurul mesei pline cu perișoare și cârnați și paste și friptură, de o să mâncăm până plesnim, iar bătrânul o să mă hărțuiască cu privire la situația companiei și o să-l aducă inevitabil și pe Bobby în discuție, lucru pe care-l făcea ori de câte ori petreceam mai mult de o oră împreună.

Când au sosit ai mei, Daisy era încă în dormitor, îmbrăcându-se. Indiferent de starea ei sau de orice s-ar fi întâmplat, întotdeauna se mobiliza când veneau ei, mai ales de dragul tatei. Se îmbrăca cu cele mai noi rochii și se farda ca pentru seară, își punea bijuteriile și uneori își lega o mică eșarfă de mătase în jurul gâtului, care o făcea să arate atrăgătoare și ușor de abordat, ca o fată de la bar. Bineînțeles, tata de-abia aștepta ocazia. Îi plăcea cum făcea ea greșeli prostești cu engleza ei și cum râdea mereu la glumele lui și cum asculta cu răbdare toate poveștile lui și teoriile și opiniile cu privire la brutalitatea oamenilor și falsitatea religiei și forțele ce conspiră în vederea stabilirii unei noi ordini mondiale care îi va reduce la sclavie pe toți oamenii buni, prinși în malaxorul unui mitocănesc regim socialist cu accente ecologice și feministe și de bisexualitate și de combinare a grupurilor rasiale (fără a-i excepta pe frumoșii mei copii cu Daisy). Trebuie să spun că Daisy îl pupa mereu în fund și chiar nu știu de ce, pentru că nu era niciodată nimeni altcineva decât bătrânul care să obțină toată atenția din partea ei și s-o înveselească, nimeni cu excepția lui Bobby Battle, dispărut în misiune (cu gradul cel mai înalt,

pentru nemurire), pe care îl întâlnise numai de câteva ori, dar pe care știu că l-ar fi iubit.

Daisy a ieșit din dormitor îmbrăcată într-o nouă rochie mini, roz-aprins, cu buline albe și cu o eșarfa asortată la gât, iar părul pe cât se putea de negru îi era prins cu o panglică albă. Oricât de supărat eram pe ea, n-am putut să mă abțin să nu mă gândesc că arăta atât de scumpă, încât îți venea s-o mănânci. A sărutat-o pe mama, care scotea deja din frigider tot ce se putea mânca, alegând tot ce era mucegăit, veștejit și stricat. Mama mea, Dumnezeu s-o ierte, nu depindea niciodată de nimeni. Este groaznic ce vreau să spun, dar mă gândeam că nu era cine știe ce de capul ei, pentru că rareori făcea altceva decât să țină casa în ordine și să-i hrănească pe toți și să încerce să-i facă viața tatei cât mai plăcută și mai comodă, chiar dacă el se purta deseori ca un ticălos cu ea și avusese mai multe relații amoroase cu alte femei și era universal cunoscut, așa că putea fi expus la Muzeul Nemernicilor Faimoși. Rareori mama citea ziarul și niciodată o carte și nu era nici măcar interesată să se ducă la filme sau să se uite la televizor, principala ei activitate fiind să cumpere haine, nu de marcă, ci felul purtat pe bulevardul Queens, de club de țară, în culori aprinse, cu poșete și pantofi albi și ochelari mari de soare. Câteodată, fără vreo ocazie specială, tata îi cumpăra câte un inel cu un diamant mare sau un șirag de perle mari și bănuiesc că mama își scotea astfel pârleala pentru ultimele lui rătăciri amoroase. Mai târziu, m-am gândit că simplitatea ei ținea mai degrabă de planul emoțional decât de cel intelectual; asta nu pentru că nu avea suficientă materie cenușie, ci pentru că prefera ca viața ei să fie lipsită de complicații cât mai mult posibil, pentru că gândurile și meditația produc numai mizerie și remușcări și o făcea să-și dea seama de faptul că n-o să poată niciodată să-l părăsească, că n-o să poată niciodată s-o ia de la capăt.

Daisy s-a învârtit în fața tatei și l-a întrebat:

— Ce zici, tati?

— Superb, păpușo, superb.

Bătrânul obișnuia să-i spună „păpușo” ori de câte ori se vedeau, iar când îmi vorbea mie de ea îi spunea „bătrâna ta” sau „soția ta”.

— Am cumpărat-o de la Macy, i-a spus ea, fără să se uite spre mine. Nu era la reduceri, dar n-am putut să rezist.

— Pe tine arată ca un chilipir, ar fi așa și dac-ai fi dat de două ori mai mult pe ea.

— Ești un tip super, tati.

— Dar m-ai lăsat fără cuvinte acum, i-a spus el, zâmbind în stilul uite-cum-pot-să-manevrez-o-femeie. După cum spunea Santayana, frumusețea și ce simțim la vederea ei nu pot fi descrise în cuvinte; nu putem spune niciodată ce este sau ce înseamnă ea.

— Tati, exagerezi!

— Ce-i asta, ficat sau antricot de vită? întreabă Nonna, ridicând o pungă cu carne înghețată.

Nu i-a răspuns nimeni, pentru că nimeni nu știa.

Nonna, obișnuită să nu i se răspundă, a continuat:

— Sper că-i antricot de vită.

— Rochia chiar arată bine, i-am zis eu lui Daisy, simțind că trebuie să spun ceva, să aduc cel puțin niște pâine pe masă, dacă nu vin.

Mă simțeam dispus să-i ofer mai mult, poate să-i propun să mergem chiar acum la magazin și să-i cumpăr o bijuterie falsă care să se asorteze cu rochia ei frumoasă, poate niște cercei, când bătrânul a scos din buzunar o cutie lungă din catifea bleumarin și i-a dat-o lui Daisy.

— Pentru mine?

— Sigur că-i pentru tine, păpușo! Deschide-o!

Ea a apăsat pe buton. Era un șirag de perle de apă dulce, mici, dar delicate și cu uimitoare irizații. Era de un bun-gust ieșit din comun, chiar și pentru bătrân, care te surprinde mereu cu ochiul

lui dedicat finisajului și detaliului, bijuteria amintind mai degrabă a Park Avenue decât a Arthur Avenue.

— Uite, Jerry, uite ce mi-a adus tati! mi-a spus Daisy.

— Un client de-al meu le importă din Japonia și mi le-a dat la un preț bun. Sunt la fel ca cele Mikimoto.

— Da nu e ziua mea, a zis Daisy, entuziasmată de strălucirea lor. E un gest așa de frumos. Arat-atât de bine!

— Să zicem că-i o răsplată pentru toate greutățile din ultimele săptămâni. Întreab-o pe Nonna. Nu e simplu să ai de-a face cu bărbații din familia Battle. Suntem încăpățânați și plini de mândrie și le cerem marea cu sarea soțiilor noastre. Marea cu sarea. Soțul tău, Jerome, nu e nici el altfel. Toți știm că poate fi posomorât, dar asta pentru că e prea serios. Nu e ca Bobby, care știa ce înseamnă să te-amuzi cu adevărat. El era exact ca tine. Așa că trebuie să te înveți să ai răbdare cu cel de față.

Bătrânul mi-a răvășit părul și l-am lăsat, pentru că eram înghețat de ce-mi auziseră urechile, pentru că mă simțeam ca pe vremuri, pentru că tata era tata și eu nu eram ca el. Daisy a fost cea care l-a oprit, chiar dacă numai ca să-l îmbrățișeze, să-l sărute pe frunte și pe obraz, hohotind puțin, practic vibrând de fericire și de mulțumire. Nonna deja nu mai acorda nicio atenție scenei, începând să-și facă socoteli cum să scoată o masă bună din tot ce avea acolo. Copiii au intrat alergând și bătrânul le-a dat câte un pumn de acadele, ca de obicei, caramele și bomboane cu fructe și cu nuci. Astfel de manifestații ostentative erau mereu apanajul tatei, oricând venea la noi: soția și copiii iubitori cu socrul și bunicul lor. Am trecut pe lângă grupul vesel și-am întrebat-o pe Nonna dacă are nevoie de ceva.

— Nu cred, scumpule, mi-a spus ea, niciodată ironic.

Curăța partea de deasupra a cărnii înghețate, o grămăjoară de resturi de culoarea sfeclei adunându-se pe marginea cuțitului.

— Cred că am tot ce-mi trebuie.

ÎN SĂPTĂMÂNILE CARE AU URMAT după ce bătrânul venise încărcat cu daruri, aproape totul s-a dus pe apa sâmbetei. Așa a fost, deși nu în maniera în care credeam eu că va fi. Îmi închipuiam că eu eram cel care va genera ură, cel care emite vibrații negative, cel care va fi trimis la dracu odată cu primele raze ale soarelui și va avea parte de stai-pe-partea-ta-de-pat înainte de a stinge veioza seara. Credeam că numărul de senzație al bătrânului (pe care ar fi trebuit să-l prevăd) și încântarea lui Daisy o să-mi permită să rămân pe un teren sigur, cel puțin câteva zile, suficient de mult ca s-o țin pe Daisy în defensivă, fără să se mai ducă să ne amaneteze viitorul, suficient timp ca să-mi dau seama cum voi rezolva problema fără s-o mai pun vreodată sub arest la domiciliu. Dar s-a întâmplat că Daisy a fost cea care a continuat ranchiuna. Nu-mi spunea niciun cuvânt, tăcerea ei fiind cu atât mai nesuferită cu cât ea era tot mai veselă și plăcută față de toți ceilalți.

Perioada aia a marcat un fel de renaștere stranie a ei? Era asta, ca să folosesc limbajul Theresei, o schimbare epocală? Chiar nu știu. Dar îmi era clar că Daisy aproape exploda, atât era de plină de viață și viața noastră, în continuare, a explodat odată cu ea. Până atunci, imaginea nebuniei fusese reprezentată de o irlandeză din liceu, cu părul negru ca pana corbului, pe nume Clara, care se cățăra în copaci, purtând fusta în cute de la școala catolică, dar nimic pe dedesubt, și arunca cu cartea de poeme a lui Emily Dickinson în mine, rostind versuri din ea *(Nu pot fi cu tine* / *Ar însemna Viața* / *iar Viața s-a terminat aici* / *În spatele Raftului)* în

timp ce pantalonii se lipeau de mine de teamă și dorință.

În ce-o privește pe Daisy nu știam, și nu știa nimeni altcineva, inclusiv dr. Derricone, cât de grave erau tulburările ei, cât de extinse și de complicate. Acele dezlănțuiri la cumpărături în magazine au apărut în final ca niște mici indiscreții, ca și cum ar fi furat acadele dintr-o prăvălie, ca o bătaie la fund în timpul unei petreceri cu vecinii, nimic ce n-ai fi putut să ștergi cu un râset, nimic ce n-ai fi putut să-ți amintești mai târziu cu drag sau cu melancolie.

Prima problemă a fost că ea cu greu mai putea dormi. Dacă reușea vreun pic. După ce bătrânul *venit, vidit* și *vincit* la sfârșitul săptămânii ăleia și ea nu mi-a mai vorbit, metabolismul lui Daisy a părut că se accelerează subit. De obicei, ne culcam pe la 11, după ce eu ascultam știrile, iar ea poate făcea o baie, dar Daisy a început să se scoale la 5 dimineața, apoi la 4, la 3 și la 2, până în punctul în care nu se mai culca deloc, nu se mai schimba punându-și o pijama, nici nu se mai spăla pe dinți, nici nu mai făcea baie. De câteva ori în mijlocul nopții m-am trezit auzind *pleosc-pleosc* afară și, când m-am uitat printre perdele, am zărit silueta ei dulce, Daisy pedalând în piscină în mijlocul colacului tras sub brațe. Era goală, pedalând prin apă în sus și-n jos și m-am gândit că ar fi fost cazul să mă duc să-i țin companie. Dar aveam nevoie disperată să dorm (acum este o altă poveste, când stau ore-ntregi treaz în așteptarea zgomotului făcut de ziarul de dimineață aruncat pe alee) și, în loc să mă scol, am căzut înapoi pe pernă, adormind imediat pentru a visa niște superbe lebede negre, care întotdeauna plutesc singure pe ape.

După câteva săptămâni nici nu-mi mai dădeam seama că Daisy nu era aproape niciodată în pat. Probabil dormea câteva ore când copiii se uitau la televizor, dar nu sunt sigur de asta. Cât despre sex, nu mai era deloc și nu pentru faptul că ea hotărâse

să nu-mi mai vorbească niciodată. Oricum, discuțiile nu erau un element important în viața noastră, nu fuseseră nici la început, când glumeam mult și cochetam pentru că, deși engleza ei era mai mult decât pasabilă, era destul de rudimentară și nu ne aventuram în subiecte profunde și de nuanță, ceea ce era minunat pentru mine. Adevărul era că, deși o voiam foarte tare, în egală măsură nutream și dorința de a sta departe cât mai mult posibil pentru că, dacă ea avea vreo putere asupra mea, cu siguranță era pe plan sexual, ceea ce, având în vedere că în majoritatea altor lucruri eram la egalitate, acest fel de putere este cel pe care-l pot căpăta ușor femeile în relațiile cu bărbații lor. Daisy putea întotdeauna, vă rog să mă iertați, să-mi lanseze barca la apă, așezată deasupra, putea întotdeauna să-mi pornească generatoarele în orice clipă și să mă facă să mă simt ca și cum fiecare celulă din corpul meu era plină de viață și să mă las abandonat și imediat *lansat* spre ceva cald și moale. În felul ei era o profesionistă, așa cum se spune despre actori când intră într-o încăpere; ceva se aprinde în interiorul lor și imediat toată lumea este atrasă de ei, inspirând sentimente derutante de iubire.

Se întâmpla în timp ce eu dormeam. Nu știu de câte ori a procedat astfel, dar într-o noapte clopoțelul de la ușă s-a auzit sunând și m-a trezit dintr-un somn profund și cu furnicături în membre, m-am dus la ușă, unde am găsit-o pe soția mea înfășurată într-o prelată albastră urmată de un tânăr polițist, care agita o lanternă.

— Sunteți capul familiei, domnule? m-a întrebat el, orbindu-mă o clipă cu lanterna și reușind să mă trezească complet.

— N-ai vrea să stingi lumina aia, șefule?

— Îmi pare rău, domnule, mi-a spus el, vârând lanterna în cureaua de la brâu. Sunteți capul familiei?

— Dacă vrei să spui proprietarul, da.

— E soția dumneavoastră?

M-am uitat la Daisy care arăta tristă și posomorâtă ca și cum toată povestea ar fi fost o altă povară de cărat în viața ei lipsită de strălucire.

— Da. E nevastă-mea.

— Era la școala elementară, în curte. Am primit o plângere.

— Ce? Este ceva ilegal să te duci acolo?

— Cred că noaptea este interzis să intri-n curtea școlii, domnule, dar nu asta-i toată problema.

— Ei, da?

Apoi Daisy mi-a spus:

— Mai termină, Jerry. Noapte bună, domnule ofițer. Mulțumesc că m-ați adus acasă.

S-a ridicat pe vârfuri și l-a sărutat pe obraz și a intrat în casă.

— Oh, asta e a dumneavoastră.

Și-a tras prelata de pe ea și i-a dat-o. Purta numai niște adidași, albi, cu o dungă bleu pe lateral. Tânărul polițist i-a mulțumit și ne-a urat noapte bună, ca și cum ar fi fost o întâlnire dată dracului sau altceva. Daisy a dispărut înăuntru.

Polițistul mi-a spus:

— Domnule, vă rog să-i spuneți soției dumneavoastră că data viitoare va trebui să-i trimit o citație să vină la tribunal.

— N-o să fie nicio dată viitoare!

— Doar vă informez…

— Noapte bună, i-am urat și am trântit ușa.

Am găsit-o pe Daisy în bucătărie, făcând o salată din ton și ouă pentru un sendviș. Ouăle fierbeau pe sobă, pâinea era în prăjitor și aliniase borcanele cu maioneză și muștar și castraveciori murați pe masă, pusese cozile de țelină și morcovii și ceapa pe fund și în mână îi sclipea albastru-înghețat un cuțit de bucătărie nemțesc pe care i-l făcuse bătrânul cadou de Crăciun. Dar cel mai ciudat era modul în care se comporta ea, ca și cum o femeie nud, în adidași, tăind legume la trei dimineața în bucătărie, după ce fusese adusă de

poliție, era *de rigueur* aici, visul nostru dintr-o noapte de vară.

— Ce dracu faci?

— Mi-e foame. Vrei să mănânci și tu?

— Nu, nu vreau.

— Ai probleme cu dormitul?

— Tu ce crezi, Daisy?

Nu mi-a răspuns, absorbită să amestece morcovii cu țelina. Lucra cu grijă, deși repede, tăind în cubulețe perfecte legumele, cu un clar *toc-toc-toc* pe care-l făcea lama cuțitului pe fund, fără dubiu la unison cu pulsul ei accelerat. N-am vrut s-o deranjez, urma să stau acolo până termina, dar poate că faptul că eram pe jumătate adormit sau luminile puternice, fluorescente din bucătărie sau faptul că soția mea imigrantă, cu corpul suplu, fusese adusă acasă în mașina poliției de un tânăr ofițer cu ochi mari m-au făcut să urlu:

— Asta-i un rahat de zile mari!

Ea a privit în jur cu seriozitate nedisimulată și mi-a spus:

— Du-te și te culcă, Jerry!

— Trebuie să încetezi! i-am spus eu. O să te duci mâine la dr. Derricone. O să merg cu tine.

— Du-te la culcare, Jerry!

— O să te duci la el pentru asta și nu glumesc deloc. N-o să te mai repezi în el. Fără amenințări. Fără scene la recepție.

— Este un *idiot în toată regula,* mi-a spus ea cu un accent englezesc perfect, ca și cum ar fi imitat o actriță dintr-un film văzut la televizor sau dintr-un serial.

Daisy mima cu mult talent, când avea chef.

— *Sunt toți niște idioți.*

— Nu-mi pasă dacă tu crezi că el e regele Siamului. Dr. Derricone ne îngrijește de mult și o să te porți respectuos cu el. A văzut multe la viața lui și o să te ajute. Mi-a promis și, deși îl tratezi ca pe-un gunoi, n-o să se dea bătut.

— Nu vreau ajutorul lui și nici pe-al altcuiva! a strigat ea confuză, deși știam cu siguranță la ce se referă.

— Asta-i tot deocamdată, Daisy! Mi-ajunge!

— Și mie! a strigat ea, de fapt a urlat de-a binelea și pentru o secundă m-am gândit la copii, dacă n-o să se trezească în țipetele deznădăjduite ale mamei lor și probabil o să creadă că îi făceam ceva teribil, cum ar fi fost să-i dau o palmă sau s-o apuc de gât, lucruri pe care nu le-am făcut niciodată, niciodată.

Deși, ca să spun adevărul până la capăt, în acele zile, mă mai gândeam uneori la astfel de lucruri, imaginându-mi cum ar fi să-i prind corpul firav în mâini și s-o arunc pe pat, cum ai face cu o pisică, mai ales pentru că mă gândeam că putea să se descurce și că acea plăcere urâtă m-ar satisface pentru moment și ar face ca totul să reintre în normal. Vorbesc ca un veritabil agresor, îmi dau seama că nu pot să mă apăr, exceptând faptul că Daisy nu a fost niciodată total pasivă sau ineficace în certurile noastre, fiind întotdeauna gata să spună sau să se apuce de ceva care să mă facă să simt că nenorocirile se abătuseră asupra ei fără speranță de scăpare.

— Liniștește-te! i-am spus. O să-i scoli pe copii!

— Nu-mi pasă! a țipat ea și în momentul ăla s-a întâmplat.

S-a aruncat spre mine, splendidă în goliciunea ei, cu cuțitul în mână, cu ochii întunecați, prin spațiul gol și rece. Și vă spun că am înghețat, nu atât de teamă (deși ar fi fost cazul), cât cu un fel de oroare că ceea ce se întâmpla era prea realist ca să-mi fi imaginat vreodată. Era suficient ca să mă facă să spun: *Trebuie să plec, trebuie să plec* (poate că asta a fost sămânța din care a crescut interesul meu pentru zbor) și să nu-mi mai pese de rest. Și, ca un detaliu semnificativ (al restului), nu este faptul că Daisy nu mi-a nimerit gâtul cu cuțitul de bucătărie numai la un deget distanță,

înfigând vârful în ușa frigiderului câțiva centimetri buni sub vopseaua de vinii (o tăietură perfectă, este încă acolo, începând să rugineasc pe la margini), dar când ne-am revenit, cu fețele aproape atingându-se, am văzut fiecare în ochii celuilalt aceeași uimitoare dorință ca ea să nu fi greșit și să-și fi lovit ținta.

Nu pentru că nu mai voiam să trăiesc.

Voiam să trăiesc, dar nu în felul ăla.

Speriată, Daisy, a făcut o criză și s-a prăbușit pe podeaua acoperită cu linoleum, o grămăjoară goală, plângând de ți se rupea inima.

La primele raze ale dimineții dr. Derricone a apărut cu geanta lui neagră, ponosită, înainte să se scoale copiii și i-a dat lui Daisy o sticluță de valium, cu instrucțiuni să le ia cât timp simțea că e nevoie sau, potrivit spuselor lui, „cât timp simțea un neastâmpăr prea mare”. Nu știu ce-ar fi zis un specialist adevărat, un psihiatru sau un psiholog care ar fi putut să-i pună un diagnostic. Nici măcar nu mă gândeam cum să acționez, cât mai bine, în schimb trebuia să apăs tare pe frâne, să fac totul ca să opresc trenul, într-adevăr, să fac ceea ce Theresa ar fi spus fără dubii că era singurul meu mod de a proceda și, la fel ca majoritatea bărbaților moderni, leneși, să încerc să obțin rezultatul dorit cu măsuri la îndemână, ceea ce adesea, fără a fi surprinzător, ia forma unui alt bărbat modern și leneș, dar cu scrisori de acreditare mai bune. Frank Derricone era doctorul mamei și al tatălui meu; el mă moșise pe mine și pe Bobby și pe zeci de veri și nepoți și, apoi, pe Jack și pe Theresa și era cu adevărat un medic generalist din vechea școală, având încredere în talentul lui de a trata indiferent în ce domeniu, pentru că a fi un doctor bun, ca în majoritatea profesiilor, însemna mai mult o chestiune de bun-simț, aplicată empiric. Aceste vederi îl serviseră fără îndoială bine timp de treizeci de ani până în acel moment și au continuat să-l servească pentru încă vreo douăzeci și nu mă

îndoiesc că Daisy a fost unul dintre puținii lui pacienți care nu s-au însănătoșit și n-au avut o viață lungă. Și, neînvinuindu-l pe Frank Derricone absolut deloc – nu sunt cel care poate face treaba asta, în niciun alt scenariu sau continuum spațiu-timp ori într-un univers alternativ –, mă întreb în mod firesc ce s-ar fi întâmplat și nu pot ignora faptul că doctorul nostru mi-a spus cu ocazia petrecerii de ieșire la pensie că, probabil, nu a fost cel mai bun lucru că a pus-o pe Daisy pe sedative după ce a avut acele crize maniacale severe. Pentru că cine și-ar fi imaginat că situația ar fi putut fi altfel pentru Daisy, decăzută tot mai mult, când tot ce mai putea să facă era să se scoale dimineața din pat și să-și perie părul încâlcit și nespălat? Cine știa că, în timp ce eu eram la lucru și copiii într-o tabără de vară, ea lua medicamente stând pe terasă, îndopându-se cu valium și cu o ladă de bere și că într-o după-amiază sufocantă de august a intrat goală în piscină, așa cum îi plăcea, și a plutit pe apă, poate pedalând calm un metru, doi, înainte să se lanseze ca o pasăre de apă direct spre fundul acesteia?

Cinci

O ȘTIRE mi-a atras atenția în ultimele zile. Se referă la un tip cam de vârsta mea, care încearcă să facă singur ocolul Pământului în balon. Nu-i de mirare, căci e vorba de un miliardar, un om de afaceri britanic puțin excentric și extrem de versat, cu rang de cavaler, Sir Harold Clarkson-Ickes, aflat la a treia tentativă de acest fel. Bineînțeles, nu e *absolut* singur acolo sus, în balonul lui argintiu, de mare altitudine, ca o picătură de rouă dată peste cap. Are mai multe laptopuri și o conexiune prin satelit și niște camere digitale astfel încât toată lumea să-l poată supraveghea prin Internet. Poți să-i urmărești traiectoria și să afli condițiile meteorologice viitoare și să te uiți la fotografii de publicitate care-l arată mânuindu-și instrumentele și făcându-și cacao fierbinte în mini-cuptorul lui cu microunde și având un aer teribil de curajos dacă-i este frig. Poți chiar să-i trimiți un e-mail, la care promite să răspundă, zice site-ul, dacă nu în timpul zborului, atunci după, *când misiunea va lua sfârşit.*

Nu aveam de gând să-i trimit niciun e-mail, căci îmi închipuiam că are o grămadă de treburi și probabil mii de e-mailuri îngrămădite în inbox, dar aseară, când mă-ntorceam de la petrecerea lui Jack și Eunice și întrucât nu vorbisem cu Theresa despre *asta* (l-a sunat pe Jack să-i spună c-o să rămână în oraș cu Jadie și Alice până mai târziu), am auzit la radio că pe Sir Harold l-a prins o furtună puternică deasupra Oceanului Indian. După ce m-am băgat în pat și m-am zvârcolit câteva ore, m-am dus în birou și am deschis computerul. Nu era nimic nou pe site, doar că poziția lui fusese verificată cu vreo șase ore în urmă, moment în care probabil că intrase în centrul furtunii și semnalul lui de GPS se întrerupsese. Nu știam exact ce simțeam, dar m-am trezit scriind mesajul ăsta:

„Sir Harold! Suntem alături de tine în vârtej! Urmează-ți nobila cale! Succes!

Un prieten american”

Am folosit intenționat semnele de exclamare întrucât mi-am imaginat vânturile care-l biciuiau și-l răsuceau cu răutate și voiam să-l fac să simtă că eram toți cu inima și cu gândul alături de el acolo sus, în nacela lui de înaltă tehnologie. În ce privește tonul meu sec, m-am întrebat cu ce altceva se aleg în mod firesc exploratorii și fanii lor în asemenea momente și am sperat de asemenea c-o să aprecieze slaba mea încercare de a vorbi pe limba lui (așa cum Kelly Stearns și Miles Quintana o fac pentru mine, fiecare în felul său) și-o s-o considere un semn de bunăvoință. Și, una peste alta, era probabil mai bine decât „Ține capul aplecat, șefule”, povața pe care o dau în general de cele mai multe ori, indiferent de vreme, asta dacă mai catadicsesc s-o dau.

Interesul meu față de Sir Harold este oarecum neobișnuit deoarece niciodată în viață n-am fost *fânul* vreunei persoane, al vreunui lucru, nici când eram neînsurat și-mi câștigam singur existența și nici când eram băgat până-n gât în afacerile de la Battle Brothers. Ai zice că pe un tip sportiv și nu lipsit de convenționalism ca mine nu l-ar deranja să rămână spectator la ceea ce i se întâmplă, să spunem, unui grup din orașul lui de baștină pentru a aduce o mică schimbare în felul lui de a trăi, o mică dramă virtuală și, prin asta, pentru a intra în legătură cu viața care e implacabil cumplită și comună. Treaba asta și modul de a acționa acceptabil în public reprezintă o formă de plăcere pe care cei uneori super-intelectualizați (probabil ca Theresa și Paul) și alții cam prea răsfățați de un trai bun și multă siguranță (ca, probabil, al dumneavoastră, cu stimă) nu o apreciază și nici nu pot s-o mai aprecieze.

Bineînțeles, de câteva ori m-am ținut după niște tipi din echipaj care mergeau pe stadion la un meci al echipei The Giants, dar n-am fost în stare să scot aceleași urale ca tovarășii mei, care se înroșiseră la față și făceau spume la gură, și-am fost numai pe jumătate la înălțimea momentului, ridicându-mă pe vârfuri ca să văd un meci de zile mari și gemând la unison cu miile de suporteri și bând probabil cam prea multe ditamai butelcile de bere. După aia pur și simplu m-am târât spre ieșire, având doar o zvâcnire sincopată în stomac, cam împleticindu-mă ca și cum nimic n-ar fi început cu adevărat, nesimțind niciodată libertatea deplină care-ți vine când bați din picioare și strigi până-ți scuipi plămânii fiindcă o matahală în echipament din vremurile de glorie ale echipei, cu un număr cusut pe tricou, tocmai s-a întins și a ajuns la un anumit semn făcut cu creta pe teren.

Am mai așteptat cincisprezece minute, ciugulind din mormanul de nimicuri de pe Internet, care mi se pare că e ca podul de vechituri al unui vecin țicnit, apoi mi-am verificat e-mailurile, dar bineînțeles că nu era niciun răspuns, și m-am trezit de dimineață gândindu-mă de fapt mai întâi la Sir Harold, nu la Theresa, întrebându-mă dacă scăpase de furtună și dacă plutea încă sau dacă nu cumva o tulise pe fundul mării. Pe urmă m-am simțit copleșit de vinovăție, sentiment cu care sunt obișnuit, și am încercat să cred că era pur și simplu ceea ce Rita considera a fi reacția mea emoțională atât de trândavă, dar nici măcar eu n-am putut suporta gândul că pot fi atât de indolent, așa că am sunat la Jack acasă când mi s-a părut în sfârșit ora potrivită, adică puțin după opt dimineața.

Theresa a răspuns la telefon, prinzându-mă cu totul pe picior greșit.

— Ce s-a-ntâmplat, Jerry? spuse ea energică și vioaie.

— A, te-ai sculat deci. Ai ieșit în oraș aseară?

— Da. Alice, Jadie și cu mine am luat cina la un bistro în Tribeca și pe urmă am dansat într-un bar. A fost rupere de nori. Ne-am întors la trei dimineața.

— E bine să faci așa?

— De ce nu? Mă simt nemaipomenit.

— Stai, Theresa, am spus eu, dându-mi toată silința să fiu calm. Am avut o discuție cu Paul.

— A, da, am auzit.

— Ai auzit.

— Aveam de gând să discut eu cu tine, dar chiar mă bucur că mi-a luat-o el înainte.

— Despre ce-aveai de gând să vorbești cu mine, despre faptul că ești însărcinată sau că ești foarte bolnavă?

— Hei, Jerry, spuse ea, ridicând deodată tonul ei inconfundabil. Ia-o ușor.

— Vorbești serios? Sunt două lucruri al naibii de importante. Mă-ntreb când dracu-aveai de gând să-mi spui ce se-ntâmplă.

— Ești primul.

— Mulțumesc, scumpeteo.

— Bineînțeles c-aveam de gând să-ți spun că sunt gravidă, zise ea după o pauză, dar era prea devreme. Și pe urmă, când puteam să-ți spun, am descoperit cealaltă chestie. Lucrurile s-au complicat și m-am gândit c-ar trebui să mai așteptăm.

— Să așteptați ce, ca „cealaltă chestie” să te omoare?

— Îmi pare rău că ești atât de supărat.

— Cum pot să fiu supărat? am răspuns eu, gândindu-mă că puteam să am probabil o mie de stări sufletești, deși niciuna nu putea să-mi fie de vreun folos.

Și dintr-odată am avut impresia că vorbeam cu propria mea persoană, mult mai tânără, Theresa semănându-mi mai mult decât frate-său, pe care l-am considerat întotdeauna ca fiind bucățică ruptă din mine.

— Bănuiesc că Jack nu știe încă, am spus eu, inspirând adânc.

— O să-ncerc să vorbesc cu el astăzi. Când ne-ntoarcem de la doctor.

— Cine-i doctorul ăsta?

— E nevasta unui prieten de la facultate, de la Yale-New Haven. Nu-ți face griji. E specialistă.

— Ascult-aici, îmi pare rău că trebuie să spun asta, dar poți să-mi zici și mie ce dracu crezi că faci?

— Fac ce pot.

— Da la ce-s buni specialiștii dacă nu-i lași să facă nimic?

— Trebuie să ai încredere-n mine, e clar? spuse ea calmă și serioasă. Ne-am înțeles, tati?

N-am putut să răspund căci am simțit dintr-odată cum *tati* îmi face inima să bată nebunește.

— Paul e deja afară. Tocmai plecam.

— Veniți să mă luați. Merg cu voi. O să-i țin de urât lui Paul în sala de așteptare.

— Nu cred că e cazul, zise ea cu hotărâre, cum fac și eu când cred că discuția s-a terminat. Promit să-ți spun tot ce-am făcut.

— Când o să fie asta?

— Diseară. Sau poate nu. Te sunăm noi. Paul și cu mine vrem să ne ducem un pic la cumpărături în oraș. Dar o să stăm cu tine de-acum încolo. Bine?

— Ce spui?! Sigur că da! Vă pregătesc camera.

— Mulțumesc. Trebuie să plecăm.

— O să discutăm despre asta, Theresa. Chiar o să discutăm. Vorbesc serios.

— Știu. Pe curând. Pa.

După ce-am terminat de vorbit m-am trezit totuși întrebându-mă ce-o să le spun oare ei și lui Paul, când s-or întoarce fără nimic deosebit de ce știam, ci doar că o s-o țină așa cu planul lor scientologist de a aștepta să se termine „cealaltă chestie”, ceea ce, bineînțeles, e nebunie curată și e exact ce eu sau oricine altcineva din familia mea nu am face ori așa sper. Pe lângă asta ai fi tentat să

crezi că un asemenea tip de femeie ca Theresa, care se dă în vânt după tot ce e ultima modă și are idei progresiste postmoderne/postcoloniale și care a participat cel puțin de șase ori, în tinerețe, la marșuri desfășurate în capitala țării pentru dreptul femeilor de a alege și pentru sindicalism și mediul înconjurător și acțiune afirmativă[30] et cetera, ar face exact ceea ce altă persoană supraeducată, cu vederi liberale, din tagma medicilor sau avocaților ar face în situația ei, adică să-și frângă mâinile și să se complacă în a-și plânge singură de milă, speriată de moarte fiind, și să se consulte cu nenumărați alți medici și avocați supraeducați, cu vederi liberale, înainte de a lua „în sfârșit dificila decizie" de a renunța la pierderi (știți despre ce vorbesc) și să meargă mai departe, ceea ce majoritatea celorlalți oameni (ca mine) s-ar hotărî să facă cam într-o jumătate de minut, subliniind faptul că majoritatea (cel puțin în lumea asta occidentală cu idei moderate) suntem de aceeași părere, deși credem în și avem nevoie de lucruri extrem de diferite pentru a ajunge acolo.

Bineînțeles că am petrecut mai multe ore pe Internet căutând tot felul de date despre boala asta, aici aflându-se o cantitate impresionantă de material și conexiuni care permiteau aducerea imediată la zi a acestuia și site-uri despre limfomul Hodgkin și non-Hodgkin, sponsorizate de spitale și de companii farmaceutice, și destul de curând mi-am dat seama că puteam să găsesc informații despre sarcină chiar aici. Totuși, această a doua fază de navigare pe Google/ Yahoo s-a soldat cu surprinzător de puține „rezultate", apărând conturate doar niște recomandări previzibil de generale pentru ce-ar putea să facă o femeie în situația Theresei, găselnița principală fiind (și nu e de mirare) tratarea cancerului imediat ce ai născut copilul (ori după ce a fost provocată nașterea prematură, dacă starea de sănătate a mamei era gravă) sau sarcina a fost „întreruptă", în amândouă

cazurile încercând să asiguri cel mai bun „rezultat” pentru amândoi, dar apoi, fără doar și poate, punând mai presus sănătatea mamei față de cea a fetusului, deși, bineînțeles, chestia asta nu era de fapt deloc exprimată. Ceea ce părea evident era că *momentul* când s-a pus diagnosticul avea să decidă dacă (în caz că era devreme) să termini cu treaba asta imediat și să mergi mai departe și să speri c-o să rămâi din nou gravidă după ce te vindeci sau (în caz că era târziu) dacă să salvezi ce se mai poate atâta timp cât așa ceva părea prudent. Nicăieri nu se pomenea despre punerea unui diagnostic la timp *și* ieșirea cu succes din situația asta, de parcă scenariul acela nu era de competența medicilor, ci a unui alt grup de specialiști mai înclinați spre filosofie.

Așa că întrebarea este: „Atunci cum se hotărăște Theresa Battle a noastră s-o apuce pe calea urmată de o persoană esențialmente credincioasă (sau de o încăpățânare epocală)?” N-am nici cea mai vagă idee. Probabil că de vină e faptul că n-am pus-o niciodată în contact cu plăcerile oferite de religia instituționalizată, care sunt la îndemâna oricui, nici măcar după ce a murit maică-sa, sau că studiile superioare pe care le-a făcut se bazau în mare măsură pe imposibilitatea sensului ori că troica noastră post-Daisy a fost într-adevăr o asociere lejeră a trei ființe foarte diferite, fără legătură între ele, care au în comun doar materialul genetic minimal și convingerea, cu baze solide, că o burtă plină este de folos unui suflet hoinar și lipsit de griji (mâncăcioși plini de zel ce suntem). Poate că atunci n-ar trebui să mă mire deloc că Theresa face un salt de-ți taie respirația tocmai aici și alege deocamdată viața fetusului în defavoarea propriei ei vieți (în ciuda faptului că există probabilitatea ca niciunul să nu poată ajunge la liman) și că se angajează la ceva așa de nechibzuit, încât s-ar părea că nicio altă faptă făcută până acum sau de

făcut în viitor n-ar fi vreodată la fel de curată și pură.

Dar habar n-am. Asta e genul de gândire oferit adesea în romanele îngrozitor de serioase, pline de grație îndestulătoare și umanitate, dar care pare, când e servită în înfometata noastră viață adevărată, să facă tot cam cât o ridiche degerată. Poate că treaba asta, la rândul ei, explică interesul meu exagerat și empatia pentru miliardarii care zboară în balon și sunt amenințați de pericol, ale căror procese publice sunt evidente și palpabile și pe care, ca în cele mai groaznice calvaruri ale noastre, și le face fiecare cu mâna lui până la urmă. Și poate că lui Sir Harold și Theresei și nouă celorlalți, luptători de care probabil s-a ales praful, ne vine ușor să alegem, fără niciun fel de urmări, fiindcă nu suntem în stare să mai facem mare lucru.

După ce am mâncat la micul dejun iaurt simplu și *granola*[31] cu suc de arțar, miere și banane și am băut cafea neagră, lucru pe care-l pomenesc numai pentru că e exact ce mânca și bea Rita la micul dejun în fiecare zi, fără excepție, chiar și când eram la Paris și baghetele și *café au lait*-ul erau nemaipomenite, și probabil încă mănâncă și bea cu marchizul Richie în camera pentru micul dejun amenajată în sera lui din fier forjat și sticlă, am căutat să văd ce știri noi mai erau despre Sir Harold. În ziar nu era nimic și, după ce am încercat inutil să mă loghez și să accesez serviciul de Internet, care la mine e adesea foarte nărăvaș, bine-cunoscutul serviciu despre care fiecare dintre cunoștințele mele sub treizeci și cinci de ani îmi spune că e pentru dinozauri și sugari, m-am dat bătut și m-am dus la Battle Brothers, la „biroul” de lângă Commack, să folosesc computerul lor. Uneori fac treaba asta când nu pot să mă conectez, fiindcă Jack bineînțeles că a instalat o linie de conexiune specială care e de zece, de o sută sau Dumnezeu știe de câte ori mai rapidă decât ce am

eu acasă și care funcționează în permeanță și la care nu mă pricep deloc. La Parade computerele noastre sunt doar terminale pentru rezervări turistice, deși am auzit c-o să se schimbe nu peste mult timp, și, pe lângă asta, nu-mi place să mă duc când nu e ziua mea de lucru, căci adesea e nevoie de rezerve și trebuie să mă apuc de treabă. Încă nu sunt foarte sigur de ce are nevoie Jack de linie rapidă la Battle Brothers, doar dacă nu cumva crede că unul din avantajele necesare și importante ale companiei este să-i facă pe tipii din echipă să nu mai aibă stare și să fie fericiți când văd șuvoiul de porcării electronice. La șapte dimineața, înainte să plece camioanele în cursă, o să vezi o grămadă de tipi îngrămădiți în jurul unui computer în biroul din spate, căutând de zor niște site-uri cu adolescenți nesuferiți sau gospodine în călduri și făcând comentarii fără perdea, de pe vremea lui Pazvante, despre minunile ginecologice ale lumii ăsteia. Și eu am studiat, bineînțeles, în profunzime site-urile astea fiindcă măcar nouăzeci la sută din e-mailurile pe care le primesc zi de zi sunt reclame care te trimit la site-uri pentru orice obicei, gust sau convingere sexuală imaginabilă și neimaginabilă (glasul tipului de la computer ar trebui să spună clar „A sosit ora porno!”), restul fiind planuri de îmbogățire rapidă și oferte de reînnoire a ipotecii și pe urmă, din când în când, câte un e-mail de la cineva pe care chiar îl cunosc, de obicei nu un mesaj personal, ci un banc sau o știre trimisă mai departe ori, vai mie, vreo poză reprezentând nudul unei celebrități, la care se vede clar că s-a umblat.

Când intru pe poartă, e deja trecut de 9, așa că prin curte nu mai sunt camioane și remorci pentru utilaje. SUV-ul lui Jack nu e nici el acolo, fapt care, prostia prostiilor, mă umple de mândrie idioată, și toate astea fiindcă îmi închipui că Jack e pe-afară și-și îndrumă oamenii, ceea ce nu e adevărat, întrucât probabil face devize și

pălăvrăgește cu furnizorii sau se-ntâlnește cu bancherii să discute eventuala ofertă publică de pornire, ce are tot mai puține șanse să se realizeze pe zi ce trece. Trebuie să spun că sediul firmei arată destul de decent, în ciuda faptului că tot terenul e pavat și înconjurat cu gard și n-ar trebui să-ți atragă atenția dacă n-ar fi un peisaj tipic de zonă industrială care te face să nu vrei să te uiți la el. Cei 12 000 de metri pătrați pe care bătrânul și frații lui au dat un rahat după război probabil că valorează acum un milion, atâta timp cât nu e nicio problemă nemaipomenită cu mediul înconjurător din cauza tuturor uleiurilor de motor și a combustibililor pe care-i ținem pe acolo, ca să nu mai punem la socoteală îngrășămintele și chimicalele de împrăștiat pe gazon.

Pe drum în jos e un pâlc de case micuțe de prin anii ’50, unde stătea Rose, o fată cu care m-am ținut eu într-o vară. Stătea cu maică-sa și cu mătușă-sa și cu bețivul de taică-său, care, zicea ea, a atins-o o dată, dar n-a mai îndrăznit a doua oară fiindcă ea pur și simplu i-a retezat vârful urechii cu dinții, iar el s-a speriat de i-au ieșit ochii din cap și-a plâns ca un copil și eu o pomenesc cel mai mult pentru că, de atunci, am asociat întru câtva Battle Brothers cu ea, chiar dacă într-o foarte mică măsură. De fapt nu mi s-a-ntâmplat niciodată să vin aici și să nu-mi zboare gândul la casa înghesuită și plină de praf a familiei Cahill, care mirosea mereu a slănină prăjită și a bere stătută, și la Rose, care îmi trăgea chiloții în jos într-una dintre despărțiturile îndepărtate ale garajului nostru, aruncându-mi pe furiș un zâmbet strâmb, și era așa de brutală cu degetele alea scurte ale ei, că uneori trebuia s-o rog să se oprească. Ne înțelegeam bine, dar ce era nostim de tot era faptul că Rose mă vedea ca pe un bogătan și bănuiesc că, în comparație cu ea, chiar eram, fiindcă ei îi ieșea degetul mare prin pantofii Mary Jane cumpărați la mâna a zecea. După ce ne giugiuleam, ne

întorceam la ea acasă și stăteam în veranda acoperită din fața casei și mi-a spus nu numai o dată că eram un om făcut pentru tot restul vieții. Știam încă de pe atunci că avea probabil dreptate, ceea ce m-a determinat să simt, în mod egal, mândrie și resentiment pentru bătrân și întreaga familie și un soi de autoritate nedreaptă asupra ei, pe care, recunosc, am avut-o și asupra lui Daisy și a Ritei (și a lui Kelly), venind cu toate din familii destul de amărâte și, deși nu ajunseseră să aibă bani prea mulți în general, nu erau chiar neștiutoare în privința asta. Și poate că le-am căzut cu tronc din cauza viitorului meu inevitabil, blestemul ăsta care a adus fericirea și norocul celei mai mari părți din generația mea și din cea care o să vină, dar nu sunt sigur c-așa o să fie și pentru Jack sau pentru copiii lui, în ciuda vremurilor ăstora pline de prosperitate. Uneori cred că Jack și Eunice știu și ei treaba asta undeva în subconștient și probabil că din această cauză tind să sară peste cal cu cheltuielile ca și cum nu sunt doar niște americani obișnuiți cu dare de mână, ci niște bogătani care o duc pe picior mare ca să pună mâna pe ce-i al lor cât mai pot.

În ce privește clădirea de la Battle Brothers, Jack a schimbat câte ceva de când m-am retras eu înainte de vreme, inclusiv vechea firmă cu „Battle Brothers”, cu litere pictate de mână, pe care a scos-o și a înlocuit-o cu litere zdravene din oțel inoxidabil, înalte de un metru, încastrate în zid. Când vorbește despre Battle Brothers, lui Jack îi place s-o numească „firma”, dar pentru mine o să fie întotdeauna un magazin și nimic mai mult. Acum câteva luni s-a terminat în sfârșit construcția unui nou șir de birouri, făcute pe partea dinspre stradă a garajului cu două etaje și opt despărțituri, o grămadă caraghioasă, fără o formă bine definită, a unei anexe (bazată în linii mari pe stilul vreunui arhitect de faimă mondială), care la rândul ei are trei feluri diferite de materiale și culori pentru

fațadă și ferestre puse aiurea și montate acolo de parcă ar fi un dovleac de Halloween tăiat de un nepriceput. Bănuiesc că e destul de interesant pentru cei care sunt de meserie, căci Eunice a chemat pe cineva de la o revistă de design modern să vină și să facă poze afară și înăuntru, dar mie mi se pare că arată doar ca resturile unui câine-robot uriaș, o grămadă ciudată de știi tu ce cu aspect de metal. Sala cea nouă de primire este în întregime opera lui Eunice, prevăzută cu lambriuri, făcute pe comandă, din lemn de mesteacăn norvegian și cu o masă pentru cafea din sticlă groasă de cinci centimetri, suspendată de tavan cu fire de tungsten, o banchetă tapițată cu mătase creponată în nuanțe de grafit pe lângă pereți, care sunt împodobiți cu picturi contemporane, astea toate fiind schimbate în fiecare lună pentru a da posibilitatea unui alt pictor avangardist de prin partea locului să se afirme (n-ai să vezi aici peisaje marine sau scene de pe promenadă). Dacă n-ai ști, ai crede că te afli pe undeva pe lângă barul vreunui restaurant din Soho care combină diverse bucătării din Asia, căci secretara de după un paravan tip shoji, o mititică trăsnet, produs al mai multe culturi (așa cum fusese Rita în tinerețe, dar cu ceva amestec din Indiile de Vest și Thailanda), purtând totdeauna cu ostentație căștile pe urechi, cu gura încleștată și pusă pe purtat tricouri negre mulate pe corp și brodate cu paiete, pe care scrie QUEEN BEE și PRECIOUS, o să-ți ofere cu o seriozitate nebănuită o cafea espresso sau un cappuccino abia scoase de la automatul de cafea italienească pentru care Eunice a insistat atâta sau, dacă nu, o să-ți dea niște sucuri sau ape minerale alese pe sprânceană ori chiar o să-ți prepare, special pentru tine, o infuzie de ceai verde sau de plante.

— Hei, domnule Battle, zice fata un pic prea veselă de parc-ar fi uimită că sunt într-adevăr aici. Chiar aici sunt.

Azi pe tricoul ei scrie SWEET THANG.

— Fiul dumneavoastră e plecat. Noi nu-l așteptăm să se-ntoarcă până după-masă.

— Am venit c-am puțină treabă la computer, zic eu, plăcându-mi cum sună acel „noi”, care-ți amintește de o firmă de avocatură conservatoare și precaută, dar întrebându-mă cine sunt acești „noi” sau cine ar putea fi.

— A, bine-nțeles, zice ea și se scoală ca să mă conducă în spate, spre locul unde e computerul „public”.

Tot Eunice a făcut planurile și pentru spațiul biroului principal de aici, din spate, continuând tema din Chic Eastern Calm, deși sunt vizibile niște nuanțe în plus, ce vin de la ceea ce mi-a spus Eunice în timpul renovărilor că este Comfy Bauhaus, adică o mulțime de suprafețe goale și linii, pentru a da impresia de eficiență și a te trimite cu gândul la o importantă funcție creatoare. Chiar a instituit un set de reguli ale muncii de birou în privința hârtiei și a harababurii create de tot felul de nimicuri în așa fel încât planul făcut de ea să nu sufere. Cu toate astea, n-ar fi trebuit să-și facă probleme, deoarece nu sunt încă destui angajați ca să umple tot spațiul, doar Sweet Thang acolo în față și asistenta lui Jack, Cheryl, o tipă care arată de vreo patruzeci și ceva de ani și care, în mod normal, nu stă în biroul personal al lui Jack, dar oricum lipsește astăzi fiindcă e bolnavă, și pe urmă Sal Mondeilo, contabilul, care lucrează la Battle Brothers cam de la început și refuză să se mute din biroul lui din partea veche a garajului. La etaj, în aripa asta nouă, e o sală de prezentare a ceea ce-o să facă în curând Battle Brothers, machete în mărime naturală de bucătării și băi și săli media cu aparate care funcționează pe bune și cu televizoare cu ecran mare și mobilate (sau programate să fie) la fel de luxoase ca propria casă a lui Jack, cu covoare valoroase și dulapuri moștenite de la cine știe cine și picturi în ulei înrămate și oglinzi. După cum arată birourile

goale, planul de căpătâi este ca numărul personalului administrativ și al profesioniștilor care întocmesc planurile să crească în curând, odată cu trecerea treptată a companiei la activitatea de renovare imobiliară de cea mai înaltă clasă, ceea ce mie mi se pare a fi un pic cam prea treptat, căci n-am auzit de vreun post sau comandă care să fi fost confirmate. Așa cum stau lucrurile acum, Jack și Cheryl, secretara și Sal pot face față fluxului constant de arhitectură peisagistică obișnuită și mă bucur să văd că Jack n-a mers mai departe și a angajat numai două sau trei fete ca să stea pe acolo și să-și cojească oja de pe unghii.

Nu-mi aduc aminte numele ei și stau în cumpănă dacă să încep să flecăresc cu ea, deși așa cum arată, cu bluza mulată și microfusta și mai mulată, în ton cu bluza, prin care nu se zărește marginea chiloților, și cu mersul de manechin pe podium, arcuindu-și talpa piciorului de la călcâi spre vârf, declanșează în mine un automat cu arc, care mă face să simt nevoia să zic ceva, cumva, cândva.

Dar nu-mi vine în minte nimic acceptabil, așa că mă dau bătut.

— Scuză-mă, te rog, dar vrei să-mi mai spui o dată cum te cheamă?

— Maya.

— A, da. Bună, Maya.

— Bună, domnule Battle, zice ea chicotind.

— *Jerry.*

— Fie, Jerry, zice Maya, așezându-se la computer.

Mângâie mouse-ul și imaginea permanentă de pe ecran (un instantaneu al întregii găști de la Battle Brothers, țopăind la unison) dispare cât ai zice pește, dând la iveală poza extrem de expusă a unui cuplu de albi, gălbejiți la față, împreunându-se precum câinii pe puntea lustruită a unei bărci cu motor. Sunt oameni obișnuiți, de felul celor din Vestul Mijlociu, pe care-i vezi în orice mall,

amândoi uitându-se fix la aparatul de fotografiat, cu o expresie ce arată aceeași bucurie plină de fală ca a pescarilor, fotografiați când se întorc, aducând o mare captură de pești.

— Hopa, zice ea, făcând repede clic pe x-ul din colțul de sus ca s-o facă să dispară.

Dar alta, de dedesubt, înfățișându-i tot pe cei doi, îi ia locul. De data asta fac semn cu mâna (femeia sprijinindu-se în coate) ca și cum ar spune: „Uite, n-am umblat cu mâinile deloc”.

— Îmi pare rău, mă aud spunând ca un unchi, cu un glas în care se simte atât sfială, cât și părere de rău. O să trebuiască să-i spun lui Jack să vorbească cu băieții. N-ar trebui să se uite-aici la chestii din astea.

— Nu mă deranjează, spune Maya. E o țară liberă. Oricum, prefer să mă uit la poze porno decât la niște liste stupide de pe piața de acțiuni.

— Chiar așa?

— De ce nu? Atâta timp cât nimeni nu te forțează să faci ceva anume. Nu văd de ce-aș face-o pe mironosița. Am crescut mare. Cei mai mulți știu că nu sunt la dispoziția lor doar pentru că se uită aici la chestii din astea.

— Cei mai mulți? Cine nu știe? îi pun eu la punct.

— De fapt, e numai unu’, da’ n-are importanță. E inofensiv.

— Poți să-mi spui cine-i?

Maya arată spre ușa din fundul încăperii care dă spre garaj.

— Bătrânu Sal?

— Îmi lasă biletele porcoase pe birou. Crede că nu știu că el le lasă, dar le scrie de mână și eu îi cunosc scrisu’.

— Zău?

— Stai un pic.

Se duce la biroul ei și se întoarce cu un pumn de biletele galbene, scrise apăsat și gros de Sal cu mâna stângă, cu litere lăbărțate, aplecate spre

stânga: „Mi s-au întărit coaiele”, „O să te ling peste tot”, „Suflă-mi în țeava”.

— Vezi? Uneori le lasă și pentru alte secretare.

Dau din cap, fără discuție jenat pentru ea, pentru mine și pentru Jack, ca și pentru Battle Brothers, o instituție aproape venerabilă, și, deși mi-e rușine și milă de Sal, nu pot să nu-i admir de asemenea aerul de adolescent cu palmele alunecoase de sudoare, măgăria și nerușinarea sfruntată a unui babalâc despre care întotdeauna mi-am zis că-i obsedat sexual, judecând după mormanele de reviste porno înalte până la brâu, ținute în văzul lumii în chiuveta lată și joasă din biroul lui sinistru și igrasios, făcut de tata dintr-o gheretă de portar, pe vremea când bătrânul nu credea că Battle Brothers avea nevoie de un contabil cu normă întreagă. Când eram la liceu, l-am prins odată întins pe biroul lui cu o secretară (pe care o chema Roz), cu fața în jos, astfel încât puteai să-i vezi claia de păr ieșind de sub fusta ei, de parcă femeia ar fi stat așezată pe o pernă pântecoasă. Sal trebuie să aibă acum aproape șaptezeci și cinci de ani și nu cred c-a fost însurat vreodată, deși a avut o relație ascunsă, de lungă durată, cu sora mai mică a bătrânului, Georgette, până când ea a murit într-un accident de mașină în 1965. După ce tata mi-a dat în mână hățurile firmei, toată lumea s-a gândit la posibilitatea ca Sal să plece, dat fiind că eu nu știam prea multe despre afacere și nici nu-mi păsa de soarta ei. În prima mea zi de șefie Sal a venit să-mi ceară o „întâlnire” după program și mă așteptam să pretindă o parte din companie și, după ce m-am consultat cu bătrânul, eram gata să-i ofer 12,5 la sută, nicio jumătate de procent mai mult. Dar tot ce mi-a cerut a fost o mărire de salariu cu cincizeci de dolari pe săptămână și, când i-am spus c-o să-i dau patruzeci și cinci de dolari, a acceptat fără niciun cuvânt.

— Sal e inofensiv, zic eu. Dar, oricum, o să am o discuție cu el.

— Ce discuție vrei să ai, Jer?

— Bună, Sally.

E chiar Salvatore Mondello, care tocmai vine la lucru. Este îmbrăcat ca de obicei, în stilul lui ieftin de funcționar: cămașă cu mânecă scurtă, cravată groasă și prea scurtă, pantaloni de gabardină cu garnitură, pantofi uzați din piele de Cordoba. E tipul de italian din nord, înalt și costeliv, care îmbătrânește foarte frumos. Pielea lui, de o strălucire măslinie deosebită, parcă e frecată cu peria, părul îi este încă des și bogat, învârstat cu șuvițe destul de negre pe coama lui argintie. Dacă ar fi fost un bărbat puțin mai altfel, s-ar fi bucurat de o carieră lungă de playboy internațional care călătorește cu avionul cu reacție de pe Coasta de Azur până la Palm Beach, cu câte o amantă bogată așteptându-l disperată în fiecare hotel pentru ca s-o epateze cu lavaliera lui, ce miroase a mosc și Dunhill 100s, și să-i facă cu limba și cu degetul mic uns cu alifie lucruri pe care nătăfletul și indolentul de bărbatu-său a renunțat de mult să i le mai facă.

Dar, din fericire sau din nefericire, Sal nu este un bărbat puțin mai altfel și deși e foarte deștept și, ca majoritatea dintre noi, ceilalți, s-a lăsat condus de sulă, aș spune că a făcut-o fără ambiția de a obține faimă și bani și ăsta-i el, n-ai ce-i face, adică, de fapt, un armăsar bătrân de prin partea locului, care a muncit doar cât să-și plătească chiria și să scoată în oraș câte o pipiță nouă în fiecare vineri și sâmbătă seara. Asta a durat până acum vreo opt sau zece ani, când cred că kilometrajul mare de pe sula lui ca de cal (asta o știu de la unul din mecanici, care, la începuturile companiei Battle Brothers, l-a prins luându-și-o la labă în closet și a spus că Sal o freca „de parcă dădea luciu la o bâtă de baseball de jucărie”) până la urmă s-a adunat și-a fost prea mult, obligându-l să se rezume la baruri de noapte unde se văd țâțe goale, la discuții porcoase pe Internet și la plimbări

pe Marea Caraibelor de două ori pe an, pe o linie foarte cunoscută, pe care călătorește gratis fiindcă este partener nocturn de dans pentru femeile nemăritate și pentru văduve, deși, cu medicamentul ăsta minune inventat ca să ți-o scoale din nou, s-ar putea ca Sal să ridice iarăși steagul în curând.

— Ce-i, Jer, îți dau papucii de la agenția aia?

— Nu încă, am scăpat pân-acum.

— Bună, Maya.

— 'Neața, Sal, îi răspunde ea fără pică, dar nici cu prea multă căldură. Mă duc, că am treabă.

— Du-te, scumpo, spune Sal. De-aș mai avea șaizeci de ani! adaugă el când ea se întoarce cu spatele.

— Da? Ce-ai face? zic eu, aducându-mi aminte, cum fac acum în fiecare zi, că o să am și eu cât de curând vârsta aia, tocmai când lumea se mișcă în jurul axei ei și partea ce ne revine nouă, prielnică și potolită, începe să dispară, să se amestece în culorile prăfuite ale vieții muritoare.

— Glumești? Eu și pizdoasa aia trăsnet a mea ne regulam toată ziua ca maimuțele alea în călduri din emisiunea despre natură. Cum le spune, bonobo? Maimuțele-alea pur și simplu se regulează toată ziua și, când nu se uită nimeni, chiar ajung să se reguleze-ntre ele alea de același sex.

— Pe bune?

— Le-am văzut aseară. Fetele, știi, cu pizdulicele-alea de un roșu aprins ca mănușile de baseball, se lasă pe vine spate-n spate și se freacă una de alta. Băieții stau atârnați cu susu-n jos și se joacă de-a săbiile cu sculele lor pipernicite. Maimuțele-astea nu-s ca celelalte, care mai degrabă se bat pe viață și pe moarte decât să se reguleze. Bănuiesc că noi suntem mai mult ca maimuțele care se bat.

— Să presupunem că ești un bonobo, mmm, Sally?

— Ai nimerit-o, așa e. Da’ cu tine cum stă treaba?

— Probabil că nu-s nici una, nici alta, zic eu, gândindu-mă că trebuie să existe un al treilea fel de maimuță, doar un pic mai dezvoltată, care stă sus, în copaci și-și strânge sâmburii de la fructe, ținând nepăsătoare socoteala să vadă câte a mâncat.

— Rita cum se mai poartă cu tine?

— Nu știi?

— O, Doamne, Dumnezeule, Jer, să nu-mi spui că s-a-ntâmplat ceva cu ea.

— Nu, nu s-a-ntâmplat nimic. Pur și simplu m-a părăsit. E aproape un an de-atunci, așa cred.

— O, asta-i și mai rău. Înseamnă că-i cu altcineva.

— Da, așa e.

— Îl cunosc pe tip?

— Richie Coniglio, de-aici de-aproape. Tipu’ ăla mic și păros.

— Pișpirică ăla? Ce mai învârte-acu’?

— E avocat, tare cu nasu’ pe sus. Bogatul bogaților. Stă în Muttontown.

— Păi noi toți știam că împuțitului ăluia nu-i stă capu’ decât la bani. Da’ tre’ să-ți ia și gagica?

— Știu, nu-i în regulă deloc.

— Și când gagica aia e cineva ca Rita. Isuse Cristoase! Întotdeauna mi-au plăcut puicuțele portoricane fiindcă sunt ca niște puicuțe negre, care nu-s negre, dacă știi ce vreau să spun. Da’ când ai început tu cu Rita, eram al naibii de gelos. E-o cucoană drăguță și-o bucătăreasă grozavă și pe urmă mai are ochii ăia mari ca de ciocolată și pielea nemaipomenită și formele alea rotunde de te scot din minți…

— Hei, hei, Sally. E încă destul de proaspătă chestia, bine?

— Iartă-mă, Jer. Zic doar c-ai dus-o grozav cu ea. Ți-ai băgat tu picioarele în toată treaba sau s-a săturat ea de tine?

— Cred că amândouă.

— Probabil că nu i-ai dat destule limbi. În ziua de azi femeile se-așteaptă la chestii din astea.

— Poate c-ai dreptate, îi spun eu, întrebându-mă acum de ce în toți anii ăștia Sal și cu mine n-am fost mai apropiați, în ciuda faptului că mie mi-a plăcut de el destul de mult și chiar m-am uitat la el ca la un frate mai mare, pe care tare mi-aș fi dorit câteodată să-l am.

Sal are un fel de-a te face să fii de acord cu el nu pentru că te-ar teroriza, ci pentru că nu prea vrei să intri în toată adunătura aia abjectă de amănunte necesare pentru a duce la capăt cu el o discuție tipică. Aș vrea să mai adaug aici că Rita nu aștepta nimic de genul ăsta și, deși era clar că-i plăcea foarte mult ori de câte ori îmi făceam datoria cu limba, era în general de părere ca bărbaților să nu li se permită să se apropie așa de mult de partea delicată ca o floare a unei femei, dacă aceasta trebuia să rămână cât de cât tainică, ispititoare și misterioasă. Sau cel puțin așa zicea.

— Se pare că tinerele astea ca Maya nici măcar nu se mai sinchisesc când vine vorba să le pătrunzi după moda de demult, mai adaugă Sal. Pur și simplu preferă să fie lesbiene. Dacă nu mă crezi, uită-te pe Internet.

— Da, se poate. Da dacă vrei să-mi faci un hatâr, Sally, te rog ține-ți-o-n pantaloni aici, la birou.

— Ce, zice el, uitându-se în sus. S-a plâns cineva?

— Nu, nu, n-a zis nimeni nimic. Da' vezi și tu cum merg lucrurile în ziua de azi cu hărțuirea sexuală. Jack n-are nevoie să dea cineva compania în judecată deoarece condițiile de lucru sunt, știi și tu, cum li s-o spune acum, „de jaf".

— Da să știi că nu eu port tricouri care sugerează diverse chestii nelalocul lor.

— Am zis și eu, Sal, hai să ne facem treaba cât suntem aici, bine? Să facem hardughia asta să

meargă așa cum e.

— Cu mine nu-i nicio problemă, Jer, spune el. Pentru Jack ar trebui să-ți faci griji.

— Ce? Arde gazu' de pomană?

— Nu știu asta, zice Sal, mă gândesc doar că duce de râpă Battle Brothers.

— Ce tot spui? Eu ziceam c-avem de lucru mai mult decât putem duce. Ziceam că toate camioanele sunt mereu plecate.

— Bine-nțeles c-așa e. Facem treabă bună, cum facem de cinci ani încoace. Da asta-i munca de demult. Munca de jos. Avem profit acceptabil, da' nimic nemaipomenit. Știi doar.

— Bine-nțeles.

— Chestiile-astea noi, astea-s problema. Vezi toate computerele-alea mari și plotterele? zice el, arătând spre cele șase birouri din lemn de arțar făcute pe comandă, cu monitoare plate și un plotter imens care scotea printuri de mari dimensiuni. Asta-i opera lui Jack. El și Eunice au dat bani grei pe echipamente și software, aproape șaptezeci de miare. Probabil c-am putea să facem planuri pentru avioane de vânătoare cu reacție pe chestiile alea. Da' noi folosim doar unu' din terminale și p-ăla doar jumate din timp. Lucrările de construcție și de renovare de prima mână ne-așteaptă, da' noi nu le luăm. Lumea ne știe ca firmă de arhitectură peisagistică și de lucrări în piatră, nu ca proiectanți de bucătării și băi. Ideea lui Jack c-ar putea fi super-contractant pentru toată aria metropolitană a New Yorkului nu e de lepădat, da' lui i se duce tot timpul de drumuri. Se duce la Cheesedick, în statul Connecticut, ca să facă un deviz și se-alege c-un rahat. Cred că în sfârșit a dat peste câteva chestii, da' cred c-a trebuit să lase foarte mult din preț ca să pună mâna pe ele și, după ce m-am uitat la oferte, n-o să mă mire deloc dac-o să pierdem douăș'cinci sau cincizeci de miare de fiecare. Și știi cât ne costă aripa asta nouă cu birouri și sala de prezentare? Cinci sute de miare și chiar mai bine.

— Doamne, Dumnezeule, habar n-am avut.

— Da' asta nu-i cel mai rău, Jer. Nu-mi place să-ți spun, da-s sigur că Jack face împrumuturi în dezavantajul firmei. Cred că-ncearcă să se-ascundă de mine, da mi-au căzut în mână din întâmplare niște extrase de cont de plată a dobânzilor pentru o sumă mare referitoare la pământ și pe urmă pentru alta referitoare chiar la firmă.

— Și la cât se ridică?

— Păi ajung la un milion jumate.

— Altceva mai ai să-mi zici?

— Asta-i tot. Deși nu bag mâna-n foc că e vorba numai de chestiile astea de care-am prins eu de veste. Nu știu ce face, Jer, da cred c-ar fi mai bine să vorbești tu cu el.

— Da, o să vorbesc.

— Jer?

— Da, ce e?

— Ce crezi de mine și domnișoara Oală cu Țâfnă?

— Aș zice să rămâi la faza platonică. Bine, Sally?

Sal surâde afectat și intră în biroul lui pe ușa de sticlă mată, care separă lumea asta nouă, elegantă și costisitoare, de cea mâncată de viermi și mânjită cu ulei de demult. Scriu adresa site-ului lui Sir Harold pe computer și trebuie să aștept un pic până să apăs pe tasta Enter.

Sunt vești bune. A scăpat de furtună la scurt timp după ce m-am uitat eu ultima oară și zboară din nou la înălțime, cu traiectoria puțin schimbată și doar cu câteva ore întârziere față de program. Tabloul electronic de mesaje e aprins căci sunt sute de anunțuri cum ar fi „Ține-o tot așa, Harold, și zboară înainte!", „Șo pe el!" și „Nu poți doborî un om puternic!", și deși aș vrea să adaug cei doi cenți ai mei la fondul comun de bună dispoziție (cel mai mult, dacă nu exclusiv pentru binele psihic al nostru, al spectatorilor), nu-mi pot reprima teama asta care pulsează constant că

Harold mai are încă de înfruntat niște necazuri. Căci, dacă stai să te gândești, partea într-adevăr deprimantă este faptul că necazurile n-o să apară probabil dintr-o îngrădire a ceea ce vrea să facă Sir Harold și din cauza tehnologiei pe care o folosește, ci tocmai din existența a ceva atât de neprihănit ca vânturile și ca vremea, norii ăștia mânați de întâmplare care determină în ultimă instanță succesul ori eșecul omului. De aceea nu plec cu *Donnie* decât când cerul este senin de-a binelea, fără nicio amenințare meteorologică pentru cel puțin încă o zi, căci nu vreau niciun obstacol sau piedică în calea unui zbor ca lumea într-o după-amiază. Bineînțeles, asta înseamnă că nu m-am aventurat niciodată prea departe de aici, că n-am sărit niciodată de pe un aerodrom mic pe altul, cum fac cei mai mulți când sunt în vreo escapadă de o săptămână în Florida ori California, n-am zburat niciodată după apusul soarelui în lumina albastră și apoasă sau prin ploile cele mai amărâte. Trebuie să mă-ntreb ce-o să se-ntâmple dacă o să mă trezesc vreodată într-o ceață care n-a fost anunțată la buletinul meteorologic, cât de bine o să acționez comenzile, dacă totuși o să le acționez, și cât de bine o să zbor numai cu ajutorul instrumentelor de bord, dacă o să fiu în stare să răzbat prin beznă și să mă întorc din nou la lumina zilei.

Și cum intru cu pas domol în biroul tapițat cu pluș al lui Jack și stau în scaunul lui de la birou îmbrăcat în piele, care pare să promită numai noroc și prosperitate, mă simt oarecum jefuit (și nu din cauza unor bani pe care poate că i-a pierdut sau îi pierde), căci nu știu exact ce-o să-i spun sau, ca să fiu mai clar, ce-am să-i spun ca să nu-i fac o rană adâncă sau să-l jignesc ori să-l fac să discute cu mine și mai puțin decât o face acum. Dacă, după cum am observat, problema de căpătâi a lui Jack este că simte prea mult nevoia să impresioneze, problema care vine imediat după

asta este că știe că exact asta cred și eu de câte ori calc în casa lui ca o cavernă sau mă duc să văd unul din locurile unde lucrează ori vin pe aici. Și probabil că, în timp, tocmai neliniștea asta pe care o presimți deja este ceea ce dăunează cel mai tare unei familii, faptul că știi, dar nu recunoști, lucru pe care poți să-l încerci și iar să-l încerci, dar pe lângă care nu poți trece.

Șase

DIN CÂND ÎN CÂND, ca din senin, așa cum s-a întâmplat când am ajuns prima oară la Ivy Acres în după-amiaza asta ca să-i fac o vizită înainte de cină, bătrânul îmi spune:

— Bobby ar fi trebuit să se-nsoare cu Daisy, nu tu.

Deocamdată moțăie în toată regula, cu gura deschisă, scoasă din țâțâni, cu pleoapele lăsate în jos de parcă l-ar durea tare, tare de tot.

N-ar trebui să-l trezesc.

Ca să fiu sincer, simțeam că mă arde la măruntaie ori de câte ori bătrânul spunea chestia asta. Cel mai mult fiindcă știam că n-are deloc dreptate, dac-ar fi fost vreodată să se-ntâmple una ca asta. Bobby și Daisy s-au întâlnit poate de două ori înainte ca el să plece la armată, să-și facă instrucția de bază, în toamna lui 1968. În vara aia juca la liga de baseball din Puerto Rico, dar s-a săturat până-n gât de căldură, de gândaci și de mâncarea de acolo și, ca un tăntălău, s-a înrolat la pușcașii marini în loc să vadă ce-ar fi putut să iasă din talentul lui necultivat pentru baseball. Bobby și Daisy s-au înțeles de minune cât ai zice pește, Bobby plimbând-o cu o Impala ’67 decapotabilă de un verde strălucitor ca smaraldul, pe care bătrânul o cumpărase nouă-nouță ca s-o folosească el. Mi-i aduc aminte cum au venit înapoi cu cornete de înghețată, amândoi, tipic pentru niște indivizi care puneau mare preț pe ei înșiși, arătând că aveau câte trei cupe, ca să vadă toată lumea. După o scurtă ședere la Câmp Pendleton, a fost trimis în Vietnam, având baza Dumnezeu știe unde, făcându-și serviciul militar până în noaptea când a fost despărțit de plutonul lui de pușcași marini în timpul unui schimb haotic de focuri și după aia nimeni nemaiauzind vreodată de el. I-au căutat trupul neînsuflețit în următoarele câteva zile

și i-au găsit casca și un bocanc plin de sânge, dar pe urmă toată divizia a trebuit să se retragă din cauza unui contraatac intens al Vietcongului și, bineînțeles, ceea ce a urmat imediat a fost un bombardament cumplit al zonei, care i-a ras de pe fața pământului pe toți, vii sau morți. După război a fost pe lista lungă de dispăruți pe câmpul de luptă, prezentată guvernului vietnamez în timpul schimbului de prizonieri și de rămășițe pământești, dar chiar și bătrânul știa că, în mare, ăsta a fost sfârșitul poveștii pentru Robert Henry Battle din Whitestone, statul New York, și n-a luat niciodată realitatea în piept, după cum nici n-a fost unul dintre cei care au făcut pelerinaje în Vietnam ori s-au dat peste cap doar-doar or determina guvernul să acționeze mai hotărât.

Cred că bătrânul a ales ce-a fost mai bun în toată chestia asta, cel puțin pentru el, căci, dat fiind faptul că n-avea trupul lui Bobby, putea să se mângâie cu ideea unui Bobby care continua să existe, ceea ce era de neatacat și includea anumite perspective. Nu că bătrânul era sub impresia falsă că fiu-său trăia încă pe undeva, dar și-l putea imagina pe Bobby îmbătrânind, pe Bobby maturizându-se și însurându-se, pe Bobby ca tată și vlăstar care să ducă mai departe afacerea familiei, și toate astea fără vreun amestec din partea lui Bobby cel adevărat, a cărui prezență, ca prezența noastră, a tuturor, ar fi fost o umilă alinare. Mama, bineînțeles, a fost de nemângâiat multă vreme. Nu prea vorbea mult de câte ori venea cu tata la noi și-și târâia picioarele prin bucătărie, ștergând ce mai era de șters, sau își făcea de lucru, călcându-mi cămășile acolo jos, la subsol, ori măturând prin curtea interioară. La ea acasă nu lăsa pe nimeni în camera lui Bobby, nici chiar pe bătrân, până când o spărtură în lucarnă după o furtună cumplită a făcut în cele din urmă ca încăperea să se umple de un miros pe care nu-l puteai trece cu vederea și, când tata și cu mine am

intrat în sfârșit acolo, totul mi s-a părut ca o lecție în laborator despre diversele feluri de ciuperci și mucegai, cu pete verzi-cenușii pe pereți, cu umbre fumurii pe ochiurile de geam și apoi cu un puf alb, ca de bumbac, care creștea în și din adidașii și pantofii lui vechi. Mirosul de mucegai din cameră era așa de pătrunzător, încât bătrânul a chemat pe cineva ca să dea totul jos până la stâlpii de susținere și grinzile din podea înainte s-o construiască din nou.

Aproape nimic din ce i-a aparținut lui Bobby n-a fost de salvat, nicio haină, niciun steguleț, nicio carte. Singurele lucruri pe care mama le-a putut păstra au fost numeroasele trofee câștigate la baseball, pe care ea le-a muiat într-un lighean cu înălbitor și pe urmă le-a pus la vedere pe polița căminului din camera lor de zi, unde au rămas până ce l-am mutat pe bătrân la Ivy Acres. Acum tronează toate pe cuptorul cu microunde în cvasi-garsoniera lui, figuri după modelul lui Mickey Mantie[32], cu piedestal de alamă, puse în poziția din care dădeau lovitura cea mai bună. Apropo, astea sunt singurele obiecte din vechea casă pe care bătrânul le-a păstrat pentru el. Ar fi trist și înduioșător de-adevăratelea, fără discuție, doar că bătrânul nu prea știe ale cui sunt trofeele și-l ia și-l flutură pe unu' și-mi face mie complimente pentru felul în care am prins mingea la baza a treia sau, și mai rău, vorbește despre puterea pe care o are el să trimită mingea înspre partea din afară a terenului, lovituri pe care nici Willie Mays[33] nu le-ar fi putut da.

Bobby a fost un jucător de baseball nemaipomenit. Asta era părerea tuturor. N-am să intru în amănunte. O să spun doar că era dracu' gol când venea vorba de alergat de la o bază la alta și, clar, era cel care făcea manevre fițoase cu mănușa și era tare la apărare în toate direcțiile terenului și probabil c-ar fi putut face carieră, ținând cont de fizicul și de dexteritatea lui. Avea constituția lui

Jack, dar era mai suplu decât ar putea Jack s-ajungă vreodată, mare și voinic și flexibil, așa cum sunt astăzi cei mai mulți dintre atleții ăștia profesioniști care iau droguri cu nemiluita, dar pe vremea aia una ca asta era ceva cu totul ieșit din comun, în special după cum zicea (dacă-mi dați voie să spun) un puști alb de pe-aici de prin preajmă. După ce-a jucat la liga de baseball din Puerto Rico, s-a dus la un pavilion al pușcașilor marini și s-a-nrolat, dând cu piciorul atât unui contract cu liga a doua, cât și unei burse integrale oferite de colegiu, ceea ce i-ar fi amânat concentrarea și poate i-ar fi schimbat soarta cu totul. Eu fusesem deja rezervist la grăniceri marini și, în toți anii ăia, din două în două săptămâni, îmi petreceam sfârșitul de săptămână pe un vas care nu mergea aproape nicăieri, ceea ce-mi convenea de minune.

Și după cum am zis – deși n-am spus-o niciodată nimănui – îl consideram pe Bobby un mare dobitoc din mai multe puncte importante de vedere (și nu pentru că era vorba de Vietnam, fiindcă Vietnamul nu era încă Vietnam, cel puțin nu pentru noi, cei din America), dar, spre uimirea mea, nimeni nu credea că-i o tâmpenie cât casa ce făcea el, nici chiar mama, care părea că privește stagiul la armată ca pe o tabără prelungită de vară, și nici chiar bătrânul, care credea că Bobby ar trebui să petreacă vreun an sau doi ca să-și umple sufletul și inima cu priveliștile din Asia de sud-est și să vină înapoi și să-și lege șireturile la ghetele lui vechi ca să joace la echipa colegiului St. John sau la Columbus Clippers[34], fără niciun fel de probleme. Ca toți cei din cartierul nostru, Bobby era destul de patriot, dar nu dragostea de țară sau orice altceva așa de nemaipomenit de mare și romantic l-a determinat să facă un lucru ca ăsta. Căci indiferent cât de excelent era la ceva (și erau multe ceva-uri pe lângă baseball, ca de exemplu teatrul, cântatul și desenatul, lucru pentru care îmi

aduc aminte că toate fetele îl adorau, fiindcă Bobby le făcea câte o schiță de arătau trăsnet, accentuându-le ochii și buzele), Bobby avea obiceiul să pună capăt oricărui lucru început înainte să iasă ceva grozav de acolo. Era ceea ce astăzi ar trece drept unul care ciugulește, care ia de aici un pic și de dincolo un pic, un talentat fiu al Renașterii, care nu se bagă niciodată în ceva pe de-a-ntregul (unii ar putea s-o numească afecțiunea deficitului de atenție). Dar, într-adevăr, dacă e s-o spun pe-a dreaptă, Bobby era Bobby fiindcă nu dădea doi bani pe nimic până la urmă. Nu era o trăsătură nihilistă, n-avea nimic abscons de genul ăsta, ci era mai degrabă o indiferență care-i intrase de mult în sânge și care nu se dădea bătută, o indiferență care izvora din faptul că făcea cu mare ușurință lucruri ca, de exemplu, să învețe să cânte la orice instrument sau să practice un sport nou ori s-o determine pe o fată frumoasă să se-ndrăgostească de el cu ceea ce a fost întotdeauna spectacolul scânteietor și fără efort dat de el însuși, de care mai niciodată nu era conștient și datorită căruia cei mai mulți îl ridicau în slăvi și-l iubeau. Și așa c-ați putea crede că înrolarea lui înainte de-a fi concentrat a fost o altă situație peste care se putea trece cu ușurință, dar eu mi-am zis că lucrul de care era vorba într-adevăr era faptul că Bobby forța lucrurile, forța mâna sorții pentru ca, în cele din urmă, să-și folosească posibilitatea de a pune la încercare însăși condiția lui de muritor.

Lucru pe care se dovedește că cei mai mulți dintre noi îl facem, dintre noi, cei care stăm la căldurică în siguranța noastră cronică, și o facem chiar cu regularitate surprinzătoare, indiferent dacă suntem conștienți de asta sau nu.

Dacă Bobby ar mai fi trăit, e aproape sigur c-ar fi ajuns să conducă Battle Brothers, deși ne desparte o diferență de șapte ani (mama a avut două avorturi între noi), eu aș fi făcut pe șeful câțiva ani până ce Bobby ar fi ajuns destul de

matur și pe urmă m-aș fi dus să-mi văd de-ale mele și probabil că m-aș fi ocupat de ceva legat de pilotaj. Deși am visat mereu să fiu as pe un P-47 Thunderbolt (făcut cu mult timp în urmă de firma Republic în josul șoselei la Farmingdale) sau pe un Grumman F9F Panther ca în *Podurile de la Toko-Ri*[35], n-am ajuns să candidez ca să intru la Academia Militară și astfel n-am încercat niciodată cu adevărat să fiu pilot de vânătoare și să am după aia o carieră de comandant al unui mare avion cu reacție. Cred c-aș fi fost precum cei câțiva tipi de prin sala de la hangar, care încearcă și ei să urce scara, câte un Andy obișnuit, căruia îi place așa de mult să piloteze, încât așteaptă ocazia să preia mansa unui avion mic și ușor pentru navetiști sau a unui avion care transportă corespondența în zonă ori pur și simplu să tragă după el bannere din alea cu mesaje pe care scrie MĂRITĂ-TE CU MINE ROSALIE sau FĂ-O NEAPĂRAT și să le fâlfâie pe deasupra plajelor de la South Shore. Sau, dacă n-aș face chiar asta, probabil c-aș avea propria mea companie mititică de turism, cu numele de My Way Tours, și-aș oferi excursii de opt și cincisprezece zile, cu ghid însoțitor, preferatele lui Jerry Battle (să zicem *Serengeti Supreme* ori *Dunărea Albastră*), fiindcă știe toată lumea că modul cel mai bun de a-ți câștiga existența este să-ți petreci zi de zi timpul cedând în fața obsesiilor tale și că orice altceva nu e decât muncă nesuferită și nimic mai mult. Dar asta e viața celor plini de farmec și norocoși și talentați (a se citi, oameni ca Bobby), și pentru noi, ceilalți, perfect acceptabili și în regulă și competenți, înseamnă o chestiune de perseverență și nesimțire față de eșecurile mici, în serie, pe care nu poți să nu le observi, și o încredere total nefondată în măreția destinului individual, ce este în întregime mandatul pe care democrația l-a încredințat Posibilului ca să-l exercite asupra noastră.

Totuși, deși bătrânul n-ar recunoaște niciodată, Bobby ar fi dus de râpă Battle Brothers. Pot spune chestia asta cu mâna pe inimă fiindcă a fost mereu prea generos și, fără îndoială, ar fi cerut prea puțin pentru ce face și s-ar fi purtat cu mănuși cu angajații și n-ar fi luat-o pe scurtătură când putea cu clienții ori cu vânzătorii și cu oricine/orice ne punea bețe-n roate. Nu sunt nici pe departe un expert înnăscut în afaceri și grijile nu mi-au curmat niciodată somnul noaptea, dar Battle Brothers a fost toată viața bătrânului și, ca atare, destul de mult și a mea. Cred că eficiența de care am dat dovadă de-a lungul întregii mele cariere a venit din faptul că am știut cum să-mi canalizez toate frustrările și exasperările și ideile despre autoaprecierea greșită spre cel mai potrivit fel de presiune mercantilă acerbă, pe care am fost în stare s-o țin în frâu cât timp a fost nevoie de ea și pe urmă să-i dau drumul în capul vreunui amărât cu caș la gură, prins la momentul nepotrivit în locul nepotrivit.

Isuse Cristoase, aș putea să strig. Deși, în cea mai mare parte, eram într-o stare sufletească de tot rahatu. Câțiva tipi, știu asta, glumeau și-mi ziceau Jerry cel Posac sau Poamă Acră (celelalte porecle pe care mi le dădeau, nu în public, erau mult mai grosolane și mai abjecte, sunt sigur). La banchetul pe care-l organiza o dată pe an Asociația Arhitecților Peisagiști (anul trecut, la Brookville Country Club, a fost maestru de ceremonii elegantul Jack Battle), niciodată nu m-am băgat în sufletul oamenilor, întotdeauna preferând să stau pe margine cu reprezentanții firmelor mai noi și să mă fac că nu cunosc pe nimeni. Pavone, Richter, Keenan și Ianuzzi își țineau consiliul lor de coroană de lăudăroși ce erau și se luau peste picior și erau obraznici cu fetele angajate și, fără îndoială, zgâriau pajiștea verde cu pumnii lor de bețivi, tipii ăștia bronzați din cale-afară, cu degete boante, peste care aș vrea tare mult să dea un sifilis

îngrozitor sau o boală de sânge, care de fapt nu erau deloc diferiți de noi, familia Battle.

Bobby s-ar fi potrivit de minune aici. Era dispus să-i tolereze pe cei pe care-i socotea tovarăși de arme în vreun fel sau altul și nu lua absolut deloc în considerație criterii ce țineau de afaceri. Nu știu de unde i-a venit nevoia asta de a fi băgat în mulțime, în gașcă, căci nici eu, nici tata nu eram construiți în felul ăsta, dar apoi, din nou, el era adorat la scară universală și, după ce i-am făcut slujba de pomenire, s-a adunat acolo o grămadă de lume și totul s-a transformat într-o petrecere mare dată pentru el în cartierul nostru vechi, pe care însă n-am dat-o noi, căci mamei, o dată în viață, nu prea i-a venit să întindă masa pentru musafiri și s-a dus direct la ea în dormitor ca să-și pună cămașa de noapte și să ia câteva pilule de dormit. Bătrânul a coborât târându-și picioarele în subsolul nostru, care fusese terminat, și-a dat radioul la maximum și, deși nu-mi place să mă gândesc la asta, probabil că pur și simplu s-a jucat cu vasul *Arizona*[36] făcut la scara 1:175. I-au trebuit cel puțin trei ani să-l construiască, cu vopsit cu tot. Daisy a refuzat să vină fiindcă nu dădea doi bani pe înmormântări și cimitire și s-a întors cu copiii în Long Island, așa că eu m-am mai fâțâit un pic prin bucătărie amărât, până când am auzit muzica din stradă.

Când am ieșit din casă, am rămas cu gura căscată, văzând cât de mare și festivă era adunarea. Era mai mult o sărbătoare decât un priveghi, un fel de ceremonie care marca un început, ca și cum se dăduse aprobarea pentru ca un semizeu să se urce pe Muntele Olimp. Toți își scoteau mesele de cărți și scaunele și-și așezau casoletele cu macaroane la cuptor și lasagna și cârnați și scoici umplute și salată de fasole, care alcătuiau probabil chiar cina lor din seara aia. Aveau un butoiaș cu bere pentru bărbați și căni cu vin care aducea bujori în obrajii doamnelor, iar copiii se jucau de-a v-ați ascunselea la capătul străzii noastre, închisă temporar pentru

circulație, și chiar vreo doi polițiști se opriseră să bea una rece. Era ca unul dintre bâlciurile alea care se fac pe stradă sâmbăta noaptea, numai că nu existau luminițe lucitoare înșirate pe un fir sau mașini de făcut vată de zahăr ori perechi care se giugiulesc, deși îmi aduc aminte că am văzut un pușți borând pe ușa de la garajul familiei Radoscia, probabil fiindcă șparlise prea mulți struguri Lambrusco pe care nu-i mâncase nimeni.

Mă strângeau cu toții în brațe și erau prietenoși într-un fel nou, fapt care, dacă e să fiu cinstit, clar nu avea legătură prea mare cu condoleanțele sau compătimirea, ci mai degrabă cu ceea ce-ar fi putut să găsească la Bobby și era exprimat doar parțial de mine (avea și el ochii scânteietori și același păr negru și ondulat). Dar nimic din toată treaba asta nu era neplăcut sau măcar trist și pot să vă spun că m-am simțit mai în largul meu în seara aia pe Strada 149 decât m-am simțit în toți anii cât am crescut acolo ca un tânăr deloc nefericit, fiindcă atunci când ești cu alții și nu trebuie să fii neapărat în propria ta piele, toată chestia poate să fie cea mai ciudată binecuvântare, asta dacă nu mai punem la socoteală efectul în plus al sentimentului de căldură degajat postum de cel care fusese Bobby Battle. (Poate că așa se explică iubirea pe care o am pentru călătorii, fiindcă atunci când mergi de-a lungul unui chei sau într-o *piazza* ori pe o *allée,* întotdeauna ai parte de o deschidere și o șansă și de acea intimitate cu necunoscuții, aproape imposibile pe o stradă sau într-o zonă cu fast-fooduri din America.) Bărbații țineau toasturi pentru mine și rosteau discursuri sentimentale despre glasul dulce de cântăreț al lui Bobby și despre viteza uluitoare cu care mânuia bâta de baseball, iar doamnele erau cele care păreau că întrețin serios atmosfera de euforie, căci pe mine mă treceau de la una la alta într-un șir de tangouri, și pe urmă tot în seara aia, dar mai târziu, când aproape toți ridicaseră ancora și intraseră în casă

pentru că se lăsase noaptea, o femeie, Patricia Murphy, a venit la mine și mi-a spus că ieșise cu Bobby pentru scurtă vreme cât fuseseră la gimnaziu și m-a întrebat dacă vreau s-o conduc la mașină.

De fapt mi-o aduceam aminte, sau credeam că mi-o amintesc, fiindcă făcea parte dintre fetele alea de paisprezece ani care sunt dezvoltate fizic mai mult decât ar avea nevoie cineva ca să pună mâna pe ele (adolescenți mult mai puțin lași). Avea șolduri și coapse de femeie în toată firea și pieptul mai mare și mai plin decât oricare fată din ultima clasă de liceu. Fără discuție, arăta bine, dar probabil n-ar fi avut nicio importanță dac-arăta ca Ernest Borgnine[37], și, la fel ca multe fete în situația ei, probabil c-a ajuns să le dea un pic prea mult, de dragul popularității sau din alt considerent, chiar acelor băieți de la școală care abia așteptau să ia tot ce le cădea-n mână.

Bobby nu era unul dintre ăia și-mi aduc aminte c-au jucat amândoi împreună într-un spectacol dat de școală, ceva care se numea *Mai mult Shakespeare*, colaj din trei sau patru piese de-ale lui, și probabil că povestea lor a durat vreo câteva săptămâni cel mult după aia, terminându-se, sunt sigur, cu scenele și lacrimile de rigoare. În seara aia, după înmormântare, Patricia era într-o dispoziție plină de veselie și mi se pare ciudat s-o spun eu, ținând cont de faptul că n-o cunoșteam deloc. Râdea de una singură și mă-nghiontea ușor în coaste și în brațe, cum făcea vară-mea, Wendy Battaglia, și-avea fata asta sex-appeal cu grămada, la petrecerile alea mari de familie, care se țineau duminica și pe care nu le mai dă nimeni acum, și când am ajuns la mașina parcată chiar în fața casei noastre, m-a anunțat că era prea beată ca să conducă și m-a-ntrebat dacă n-am putea să stăm un pic înăuntru. M-am gândit că e normal și, până la punctul ăla, mă simțeam foarte viteaz datorită tuturor oamenilor ălora care mă bătuseră pe spate

și-mi strânseseră mâna cu bucurie în seara aia. M-am gândit că ai mei dorm buștean, și chiar așa era, căci o auzeam pe mama care sforăia, scoțând niște sunete ascuțite: *iiii-ha*, *iii-ha.*

Așa că am intrat în bucătărie și-am pus pe foc un ibric ca să-i fac o cafea, dar când m-am întors, Patricia Murphy era chiar acolo, practic împingându-se în mine, cu pieptul probabil nici mai mare, nici mai plin decât cu zece ani în urmă, dar încă foarte generos, cu un fel de verticalitate spațiu-vârstă și o pompă care te face să crezi că de asta trăiești în lumea asta dezorientată post-newtoniană. M-a întrebat dacă i-aș putea arăta camera lui Bobby. Pe cuvânt, nu m-a deranjat nici ceea ce mi-a cerut, nici faptul că era aproape de mine și am urcat amândoi scările solide până la a doua ușă pe stânga, unde era prins în pioneze afișul cu vechiul stadion Polo Grounds.

Dormitorul lui Bobby Battle, în perioada pre-ciupercoasă, era, conform reclamei, imaginea copilăriei băiatului de aur al Americii, împodobită cu steguleț și afișe cu starlete și cărți despre cum să-ți construiești o cabană din bușteni și rachete în miniatură. Am crezut că poate o să bage capul în debara sau o să stea pe patul lui ori o să-ncerce mănușa lui de baseball, care era încă flexibilă, ca să vadă dacă-i e bună ca măsură, dar a rămas în picioare, departe de mine, la o distanță incomodă, și pe urmă a spus în șoaptă, cu un aer dramatic și plin de cochetărie:

— Ești vesel, stăpâne.

— Cine, eu? am răspuns, neștiind ce să cred, și până să-mi dau bine seama pe ce lume sunt, s-a și repezit la mine, lăsându-se în genunchi și desfăcându-mi cureaua cu repeziciune.

Și când m-a cuprins cu gura ei mică și uscată, m-am gândit în sfârșit, pentru prima oară în seara aia, la fratele meu, pierdut undeva în Vietnam, cu sufletul hoinar pe câmpiile morții, care o să meargă mai departe de-a pururi, ca orice titan

adevărat, prin toate hibele acțiunilor noastre, chiar dacă o să vrea sau nu. Și atunci mi-am dat pentru prima oară cu adevărat seama ce trebuie să fi fost durerea produsă de pierderea unui frate, care pentru mine n-a lăsat atât un gol în suflet, cât acest geamăt misterios, venit din adânc. Și mă gândeam și la Daisy, bineînțeles, la cum aș începe să mă justific dacă ar afla și tocmai puneam la cale o explicație plină de delicatețe când bătrânul a intrat și ne-a prins pe mine și pe Patricia Murphy în întreaga splendoare. Ar fi putut cu siguranță să fie supărat sau cel puțin oripilat, dar pur și simplu s-a uitat la ea și pe urmă la mine și a spus de parcă era patru fără un sfert după-amiaza și avea de făcut o treabă pe care o lăsase neterminată cu o zi în urmă:

— Hai s-o pornim de-aici și să mergem mai departe, Jerome.

Bătrânul n-a pomenit niciodată de noaptea aia, nici măcar în lunile astea din urmă când în mintea lui apare doar ceva decolorat din cauza uitării, ceva care nu face decât să-i încarce lui memoria și de care o să-ți vorbească întruna: de vremea când juca golf pe Costa del Sol și l-a prins pe viitorul rege al Spaniei trântind o flegmă în recipientul cu apă la gheață de pe a paisprezecea țintă pentru mingea de golf sau când s-a umplut de sculament de la o parașută din Kansas City și i-a fost frică s-o mai atingă pe mama trei luni după aia ori de vremea când lucra la o chestie măreață la South Hills și-a văzut-o pe stăpâna casei despuiată în bucătărie, frecându-și sfârcurile cu ulei de salată pentru un motiv pe care nu era în stare să și-l imagineze. O să-ți spună poveștile lui ciudate despre noi toți, despre verii și angajații lui și despre tipii de la televizor și, în special, despre politicienii despre care citește în teancurile de buletine de extremă dreaptă și de stânga la care se abonează, despre tacticile de mărire a puterii și despre conspirațiile menite să acopere ceea ce crede el că este în toate și în toți, anume corupția,

corupția totală și absolută, corupția inimii, a minții și a sufletului. Numai Bobby, și nu mă miră deloc treaba asta, nu e criticat în poveștile lui, ceea ce îmi convine de minune, ba chiar e lăudat, fiindcă, dacă tata l-ar da și pe el în vileag, mă-ntreb ce lumină sau adevăr i-ar mai rămâne.

Căci bătrânul, spre deosebire de Bobby, nu e chiar așa de indiferent când vine vorba de moarte. Sigur că vorbește despre faptul c-o să mă pună pe mine să bombardez în picaj cu *Donnie* căminul ăsta sau c-o să dea șperț ajutoarei de asistentă ca să-i paseze vreo câteva sticluțe de Sominex ori c-o să ia drotul prietenei lui de alături și-o să-i dea drumul în cadă când face el baie, dar de fapt are aceeași aversiune față de moarte ca orice luptător cu sânge în vine din generația lui (sau a mea, de altfel) și ar prefera oricând să țină cu dinții de viață pentru vecie, chiar dacă asta ar însemna suferință fizică necurmată și o stare mentală aproape de legumă, asta ca să nu mai pomenim de absoluta sărăcire a rezervelor familiei Battle. Ce trebuie reținut în legătură cu bătrânul este faptul că, în ciuda superegoului dezgolit și a accidentelor care au adus o mare harababură după ele, nu prea e nimic în neregulă cu el. Sângele îi pulsează mai liniștit decât al meu și colesterolul lui rău este mai scăzut și încă mănâncă (și, normal, se cacă, îmi dă el toate asigurările) ca un cal de tracțiune și, atâta timp cât are pe cineva care să-l ajute să urce și să coboare scările și să se dea jos din șezlonguri și paturi ca să nu cadă și să-și fractureze vreun șold, ar putea foarte bine să prezideze la înmormântarea mea, o parte din mine bănuind cum o să aibă el un sentiment foarte deformat că a realizat ceva, această ultimă și cea de pe urmă bălmăjeală de patriarh cu privire la singurul lui vlăstar supraviețuitor, care și-a dat într-un târziu obștescul sfârșit.

Se aude un sunet molcom, repetat de trei ori, într-o tonalitate minoră, cum poți auzi la stația de

amplificare în multe aeroporturi din Asia, care-l trezește pe tata imediat din moțăit. E chemarea la haleală în sufragerie pentru cei cărora, altfel, nu li se aduce pe o tavă la pat. Bătrânul îmi arată cu degetul spre halat și-l ajut să și-l pună în timp ce el își bagă în papuci picioarele ca niște bărci lăbărțate. E nebărbierit ca de obicei și părul lui argintiu și slinos miroase a ceară caldă de albine și, deși suntem de aceeași înălțime, mi se pare că-i tot mai scund acum, cocoașa dintre umeri făcându-l să semene, cu fiecare vizită, tot mai mult cu un vultur.

— Cum arăt? mă întreabă bătrânul, singurul lucru pe care-l spune vreodată în serios.

— Ca un bărbat care și-a pus ceva în minte.

— Știi că sunt c-o femeie.

— Mi-ai spus ultima dată. Te mai întreb o dată, cine e?

— E-o tipă mișto, o cheamă Bea. Da' să nu mă-ntrebi și altceva că nu știu mare lucru despre ea. Facem sex în draci, atât și nimic mai mult.

— Da-i grozav, tată.

— Nu face pe deșteptu' cu mine, Jerome. Cel puțin bătrânu' tău își ia și el partea aici. E singurul lucru care face căminu' ăsta suportabil. A, să nu uit. Când mai vii pe-aici, adu-mi o sticlă din alea de Astro Glide[38], dă să nu fie din alea mici. Adu' una cu pompiță.

— Am adus-o.

— E-o minune unsoarea asta. Știi, ar trebui s-o facă cu un gust mai bun.

— Am spus c-am adus-o, tată.

— O să vezi tu când ți-o veni rându'. O să vrei să te ungi toată viața.

— Sunt sigur c-așa o să fie, zic eu, gândindu-mă că poate n-o să vreau s-aștept. Ascult-aici, ce-ar fi să-ți pui o cămașă la cină?

— Bea nu-i din alea-nfumurate.

— Bine. Atunci nu-ți iei niște pantaloni ca lumea pe tine?

— Lasă-i încolo. Hai să mergem, că-s lihnit de foame.

O pornim pe hol în jos, bătrânul ținându-mă strâns de braț, și sunt de-a dreptul șocat când văd cât de nesigur merge. Poate că se mișcă așa fiindcă-i încă puțin somnoros sau totul e doar o parte din spectacolul pe care-l pune cu pricepere la cale în ultima vreme (Decrepitudine pe gheață), dar e alarmant, și spun asta cu toată sinceritatea, să-i simt strânsoarea ca de menghină a degetelor pe încheietura cotului, tremuratul fiecărui pas făcut cu greu, și pe urmă să aud respirația șuierătoare, pe gură, a bolnavului de inimă, ceea ce este foarte tipic pentru Ivy Acres, fumătorii ăștia și băutorii de whisky și mâncătorii de fripturi, cândva exuberanți, stând acum să înghită în fiecare zi trei mese fără niciun Dumnezeu, pe care le poți mânca ușor cu lingura.

Sufrageria e de fapt destul de simpatică, dacă-ți plac stampele cu scene din port puse în rame pastelate și mesele și scaunele înălbite din lemn de stejar și dacă-ți place să-i asculți pe ăia de la Lite FM (odată s-a auzit la radio un cântec de-al băieților de la Grateful Dead, care ne-a făcut pe mine și pe tot personalul să ne-nghețe sângele-n vine, deși doar pe moment), tot mobilierul și decorațiile dinăuntru Fiind făcute în spiritul celor de la Kissimmee Timeshare, ceea ce nu e deloc întâmplător, sunt sigur. Ambianța de aici are scopul de a evoca viața activă din timpul concediilor, și asta e, pentru cei mai mulți dintre oamenii ăștia, exact ce-și amintesc mai bine și cu mai multă plăcere, nu atât dulcea tinerețe, cât primii ani amețitori de după pensionare, acum douăzeci sau treizeci de ani, când la toți le trăiau bărbații sau nevestele ori erau în putere și când puteau încă să bată cu piciorul fiecare stradă lăturalnică din San Gimignano și să danseze toată noaptea la discoteca vasului de croazieră și nu pregetau nici cât negru sub unghie să facă un

circuit prin trei orașe în drum spre Insulele Marchize așa încât să poată trăi (doar un pic) ca Gauguin. (Asta ar trebui să facem Rita și cu mine mai degrabă decât să ne învinuim unul pe altul din cauza chinurilor zadarnice ale dragostei, un lucru care mă deprimă cu atât mai mult, cu cât știu că s-ar putea să n-am asemenea amintiri când o să-mi vină rândul să fiu ajutat cu mare grijă să mă afund în uitare.)

Se pare că un sfert, dacă nu chiar mai mult, dintre oamenii de aici, din sufragerie, sunt țintuiți în scaunul cu rotile, probabil că jumătate dintre cei care au nevoie de ajutor din partea asistentelor ca să ducă lingura la gură, și tata merge spre fundul încăperii, departe de ușă, unde cei mai întregi la trup (dacă nu la minte) stau pe scaunele lor de fiecare zi.

Bea, spre care se îndreaptă afecțiunea bătrânului, dacă asta e într-adevăr, mănâncă deja fasole verde tăiată, curcan la cuptor și cartofi piure.

— Bună seara, Hank, îi spune ea, misterioasă ca mama, în vreme ce ne așezăm.

El îi răspunde fără prea multă pasiune și mă prezintă din nou, poate pentru a cincea sau a șasea oară. Bea nu se sinchisește din cale-afară de faptul că are memorie scurtă și nici mie nu-mi pasă fiindcă n-avem cine știe ce subiecte de discuție și așa că e bine să faci cunoștință întruna cu aceeași oameni. De obicei e calmă și machiată pentru cină sau pentru filmul de seară, și atunci e dichisită în stil strict nautic/maritim, cu semnul ancorei pe tot ce poartă, chiar și pe șosețelele albe, cu broderie aplicată, cu garnitură de dantelă și cu imprimeu, semnul ăsta repetat suficient cât să-nceapă să pară o ideogramă occidentală prevestitoare de rău, viziunea asta ca un avertisment a cârligului cu două brațe. Aș putea să dezvolt mai departe imaginea asta *a la* Theresa, cum sugerează ea propria mea vină fiindcă l-am „plasat” pe tata aici,

și teama care mă însoțește permanent de-a nu fi târât împreună cu el (acum cu gândul, dar mai târziu cu trupul), dar n-o s-o fac, deoarece, în ciuda faptului că treaba asta este mijlocul cel mai acceptabil din punct de vedere social de a mă răzbuna pe el pentru toți anii ăia când a fost un elefant încăpățânat, dominator și irascibil în magazinul de porțelanuri al vieții, tăntălăul tipic în istoria universală, încă îl respect în proporție de o sută zece la sută, chiar dacă nu-l iubesc, ceea ce probabil fac oricum, deși n-aș spune-o niciodată nici în ruptul capului.

Ce găsește Bea la el nu sunt foarte sigur, dar probabil că, în stadiul și în locul ăsta, e destul ca un bărbat să aibă un pic de spirit, o cât de vagă urmă de agresivitate, ca doamnele să și cadă leșinate la podea. După cum susține tata, pe aici se petrec mai multe lucruri decât i-ar putea trece cuiva vreodată prin cap, și nu ceea ce ne-ar plăcea să credem că e doar o giugiuleală și-o pipăială cu ochi blânzi ca de căprioară în camera de zi. Bea nu arată nemaipomenit în seara asta (sau după-amiaza, căci la 16.45 începe să mănânce prima serie) fiindcă și ea e tot în halat de baie și papuci, iar părul, care-i ajunge până la umeri și de care îmi aduc aminte că era blond bine, într-o nuanță caldă, e acum alb de 2,5 centimetri la rădăcină (oare a trecut chiar atât de mult de când am fost eu pe aici ultima oară?) și nu e periat. Fără fard pe față, abia dac-o mai recunosc, ochii fiindu-i mult mai somnoroși și afundați în orbite, pielea nefardată de pe obraji așa de curată, încât pare transparentă, buzele-i puțin vinete fiind uscate și crăpate. Poate că sunt demodat și nu mă deranjează să fiu tras pe sfoară cu o mână iscusită care-a folosit Maybelline, dar nu cred că exagerez când spun că, dacă n-ar mânca cu oarecare poftă și n-ar sta în poziție verticală, aș putea zice că biata Bea a fost cât pe-aci să dea ortu' popii.

— Jerry, ești fratele sau băiatul lui Hank? mă-ntreabă Bea de parcă nu mi-ar fi pus întrebarea asta niciodată până acum.

— E băiatul meu, scumpo, îi spune bătrânul. El m-a băgat aici.

— Atunci ar trebui să-ți mulțumesc, zice ea, pentru că mi-ai trimis un partener așa de sexy.

— Te rog, nu folosi cuvântul ăla, zice tata.

— Sexy?

— *Partener.*

— De ce să nu-l folosesc?

— Sună lasciv.

— Și ce? Și tu ești lasciv. Lasciv cu mine.

— Da, da' nu vreau să știe băiatu' meu chestia asta.

Bea îmi zâmbește cu garnitura ei perfectă de dinți din porțelan, o bucățică de fasole verde rămânându-i lipită de incisiv.

Ajutorul de asistent care face pe ospătarul se apropie și ne spune ce e în meniu, adică lucrul cu care Bea se luptă chiar acum, și că putem opta pentru pește în loc de curcan. Bătrânul întreabă ce fel de pește e și individul spune că e un „pește alburiu", asta însemnând bineînțeles că habar n-are sau că nici nu-i pasă. Tata zice că asta o să mâncăm amândoi, și eu nu mă opun. Întotdeauna a comandat în numele tuturor, chiar și pentru cei din echipă, când venea camionul cu mâncare (își făcea un titlu de glorie din a cumpăra mâncarea de prânz de câte ori era prin preajmă), fiindcă e mândru și e și tiran și-o să cumpere de mâncare atâta timp cât țin bonurile date de municipalitate, care sunt scutite de impozit. Ceilalți comeseni, doi bărbați și o femeie, îmbrăcați cum se cuvine, comandă cu toții curcan și, în vreme ce așteptăm să ne-aducă farfuriile, verific din priviri restul încăperii, aproape plină cu pensionarii de la Ivy Acres, a cărui misiune este să-i slujească pe cei, așa cum se spune în broșura aia lucioasă de prezentare, „ce se mișcă între independență și un stil de viață marcat

de tot mai multe nevoi”, cu alte cuvinte mulțimea aflată pe panta rapidă a decrepitudinii. Ce mi se pare ciudat e faptul că niciodată nu se vorbește atât de mult cum cred eu c-o să se vorbească, se aude doar un murmur liniștit, cu inflexiuni grave, de bas, care însoțește tendința tuturor de a asculta, fiindcă, oricât mi-ar plăcea să cred că bătrânii ăștia cu greu își pot ține în frâu rezerva crescută de povești și păreri și observații, adevărul este că toți ar prefera să discute cu oricine altcineva decât cu frații lor de la Ivy Acres, dorind să devină iarăși o parte din fluxul de zi cu zi dominat de întâmplare, din alaiurile necunoscute și bramburite de oameni și situații pe care tu și eu le-am putea eticheta drept plictisitoare și ciudate și enervante, dar care pentru ostaticii instituționalizați sunt evenimente neprevăzute, dar fericite, echivalente cu găsirea unei bancnote de zece dolari pe stradă. Așa că mi se pare că e de datoria mea ca de câte ori merg în vizită să mănânc cu tata și să ascult orice au de spus comesenii lui despre familiile lor, care-i neglijează, sau despre lumbagoul care-i chinuie și să încuviințez din cap când sunt șocați de prețul unui litru de benzină sau al unei case cu trei dormitoare la Centerport și să discut răbdător cu ei despre avorturi și dreptul de a deține arme. Bea îmi povestește de obicei despre fata ei cea mare, divorțată și având un băiat narcoman și o fată, deja lesbiană („la vârsta de treisprezece ani!”), și care îi cere bani pentru consiliere lunară pentru toți trei, deși ea știe că-i folosește pentru a-și plăti rata de leasing la o mașină nouă Infiniți.

Vizavi de noi stau Daniel și fratele lui geamăn, Dennis, care țineau brutăria familiei în Deer Park, și sunt niște tipi destul de decenți, deși unul din ei e tare de-o ureche, așa că amândoi țipă când vorbesc și scuipă puțin la fiecare cuvânt. Le place să se contrazică în ce privește criza din Orientul Mijlociu, unul din ei fiind un sionist care ține cu dinții de tradiția conservatoare americană

neevreiască și celălalt având ceva de antisemit, inevitabil aducând pe tapet ideea influenței conspirației evreiești la Washington, la Hollywood și pe Wall Street. Uneori pot să se-nfurie tare unul pe altul – unul din ei s-ar putea chiar să lovească în masă cu o mână mare și lenească și să plece roșu la față –, dar tata îmi dă asigurări că abia dacă vorbesc când nu sunt vizitatori și, după obiceiul pe care-l au de o viață, se scoală amândoi la trei noaptea și joacă *Hearts* ca să-și omoare timpul până se servește cafeaua în Sala Răsăritului de soare.

Mai sunt, bineînțeles, câțiva pensionari pe care nu-i vezi niciodată și care stau într-o aripă specială a complexului numită Șederi temporare (deși cunoscută de cei de acolo drept Morgă, căci, într-o încercare oarecum nefericită de a avea un aspect contemporan costisitor, e situată în spatele unor uși glisante, masive, din oțel inoxidabil lustruit). Asta e secția unde viața nu este atât „asistată", cât „sprijinită" și, deși am fost invitat de multe ori în ultima vreme de administratorul executiv să fac un tur ca să văd diversele dotări și să cunosc personalul, încă n-am răspuns invitației, motivul fiind, cred eu, nu chiar negarea realității care o să fie cândva și a mea, ci senzația că aș prefera să fiu zguduit cathartic de șoc și groază și uimire față de ce are nevoie tata decât să rumeg prea mult acum toate complicațiile și posibilitățile astea sinistre. Poate că și asta e tot o formă perfidă de negare, dar e tot ce pot să fac.

Ni se aduce mâncarea și nu e greu să-ți dai seama că bătrânul a greșit teribil când a comandat. Peștele din farfuriile noastre e un file cu o formă nenatural de dreptunghiulară, cenușiu și albăstrui și nici măcar destul de alburiu, cu firișoare cafenii ce străbat bucata cam suspectă. O felie posomorâtă de lămâie stă lipită deasupra. Peștele a fost fiert înăbușit în sucul propriu care și-a trăit traiu' și și-a mâncat mălaiu' și care acuma pătrunde în fasolea

verde și în piure și în garniturile teribil de ornamentale făcute din morcovi tăiați în formă de floare și din pătrunjel. Eu de-abia dacă pot să mă uit la farfurie, dar bătrânul face prospecțiuni cu furculița și niciunul dintre cei care sunt la masă nu pare să observe sau să-i pese. Trebuie să spun din nou că Ivy Acres este un centru de îngrijire foarte scump și rămâi de-a dreptul cu gura căscată când te gândești la ce-ar putea să dea de mâncare unele dintre celelalte cămine la care m-am uitat și la care plătești doar jumătate din cât plătești aici. Ce i-ar costa să trântească o bucată ca lumea de mușchi de vacă într-o tavă și s-o lase să se prăjească nu prea tare și s-o servească, așa cum făcea Rita, cu puțin unt dulce cu mirodenii și poate chiar c-o jumătate de pahar de vin roșu, sec? M-am gândit întotdeauna că Ivy Acres a dat prea multe parale pe broșurile lucioase de prezentare și pe reclame și apoi pe arhitectura peisagistică a terenurilor, de care pot să spun din punctul de vedere al unui fost profesionist că este clar foarte costisitoare, cu potecile presărate cu pisolite și plantele perene englezești de grădină și terenul de joc prima-ntâi făcut pentru nepoții care vin în vizită la bunici (țâncii ăștia nu merg afară, ci doar stau în camera de zi și se uită la ce se uită și pensionarii căminului). De fapt, niciodată n-am văzut vreun pensionar stând pe-afară decât când familia insistă să „ia puțin aer”. Ca orice altceva de aici, banii sunt cheltuiți de conducere de dragul nostru, al vizitatorilor, la fel cum mâncarea pentru animale are scopul să-i mulțumească pe stăpânii acelor creaturi, să ne dea asigurări, în ceea ce ne dorim mai mult, că rudele noastre sunt deja, cum s-ar zice, într-un loc mai bun.

Glumeam cu Rita și-i spuneam de ideea de a avea centre de îngrijire asistată pentru cei valizi și independenți, locuri unde familiile ocupate și leneșii care trăiesc singuri și intelectualii necăsătoriți ar putea găsi cazare ca la hotel și ar

putea să se bucure de serviciile unui angajat care să aibă grijă de ei și de un plan american de alimentație modificat (fără masa de prânz în zilele de lucru) și activități organizate de tip Club Med[39] la sfârșit de săptămână. Noțiunea asta nu este așa de trasă de păr, dacă nu cumva se folosește deja din plin, căci se pare că o mulțime de oameni, chiar dintre cei cu mijloace modeste, cer acum o grămadă de servicii pur și simplu pentru a-și menține un standard de viață decent, specific clasei de mijloc. Li se duc și li se returnează rufele la și de la curățătorie și au contracte pentru a fi se livra apă îmbuteliată și sunt firme care au grijă de iarba din fața casei și de piscine, iar mâncarea pe o săptămână e pregătită și repartizată de un furnizor din cartier, fiindu-le adusă, în stare congelată, într-o geantă frigorifică din Styrofoam în fiecare seară de vineri. Într-adevăr, singura deosebire constă în faptul că locuiesc încă în casele lor, dar, așa cum o să-ți spună orice proprietar, întreținerea și grija pe care trebuie s-o ai de casă (fie că te ocupi singur de asta sau plătești pe cineva) pot să te macine întruna. Cred al naibii de tare că americanii ar renunța la intimitate și individualitate în schimbul deliciilor fundamentale ale tihnei și comodității, lucrurile la care toată lumea ține cel mai mult în ziua de azi. Mi-aș stabili reședința într-o zonă semirurală cu multe parcări acoperite și i-aș spune ceva în genul Concierge Farms, refrenul fiind „Adu-ți doar hainele”.

Nu că aș fi eu însumi amator de așa ceva, chiar dacă Rita ar fi de acord să se-ntoarcă la mine și ar fi dispusă să stea într-un loc ca ăsta, lucru pe care ea nu l-ar face în vecii vecilor. Ce sper eu să mi se-ntâmple în anii de declin și decrepitudine nu diferă de ce speră oricare alt om, anume să cad și să mor pe loc la fast-foodul Walt Whitman cu un melc cu scorțișoară în mână ori în patul meu (vă rog mult, mult de tot, conjugal încă) și astfel să nu îndur deloc zăbava goală-goluță a morții în vremurile

astea. Și în sensul ăsta îl compătimesc foarte mult pe tata, a cărui nemulțumire pentru că se află aici, la Ivy Acres, este în mod clar un înlocuitor de bombăneală pentru ceea ce reprezintă doar apanajul celor mai mari poeți: acel Aici, care este mult mai mare și mai alarmant și de care nimeni, dar absolut nimeni nu poate scăpa cu ușurință. N-o să recunosc pentru nimic în lume, dar de câte ori bătrânul vorbește despre faptul că ar avea de gând să se sinucidă, oftez sau râd zgomotos ca semn că nu-l iau în seamă, dar îi și șoptesc încet „Ce mai aștepți", nu cu detașare justificată sau cu răutate, ci cu ceea ce ar fi iertare plină de umilință și îndurare dacă eu aș putea oferi asemenea lucruri minunate. Dar mai știu că trăncăneala asta a mea are tot atâta hotărâre în ea câtă aș avea eu peste douăzeci sau treizeci de ani, când Jerry Battle o să fie cel care-o să bălăngăne uscătorul de păr deasupra apei din baie, adică niciun pic, căci, înainte de a-i da drumul, o să mai vărs lacrimi până ce nivelul apei o să se ridice cu doi centimetri.

Încă mai împung la pingeaua aia rigidă de pește când văd că toți ceilalți au cam terminat. Tata e un mâncău fără rival în lume și întotdeauna a fost așa, iar acum felul cum bagă la ghiozdan oferă o imagine aproape plăcută. Ca și cum fiecare îmbucătură ar fi o gură de aer necesară, un mic război plin de furie împotriva dispariției. Daniel și Dennis sunt deja la desertul de piersici la cuptor cu sirop, care de aici arată ca o supă în care plutește murdărie, iar cealaltă femeie de la masă, Sarah May, încearcă să pescuiască o felie de piersică alunecoasă cu degetele. Daniel o împunge cu furculița și i-o dă de parcă Sarah May ar fi surioara lui. Pe de altă parte o văd pe Bea, care pare că simte ceva neplăcut în gât, și imediat mă gândesc dacă nu cumva piersicile și ananasul n-au chimicale în ele de-am răgușit așa. O întreb dacă mai vrea un pahar cu apă, dar nu-mi răspunde, încă dând semne c-o supără gâtul, cu o expresie

pierdută pe chip, chipul probabil de acum cinci sute de piersici, din vremea când, întorcându-se acasă de pe țărmul Atlanticului din New Jersey, taică-său a oprit mașina la o fermă și a cumpărat o jumătate de bushel[40] și le-au mâncat pe toate pe drum, până au ajuns la New York, o grămadă de sâmburi umezi de piersică adunându-se pe podeaua mașinii. Dar, bineînțeles, asta e una dintre amintirile mele, cu tata care insistă să oprească din nou pentru a mai lua o jumătate de bushel, ca să poată mama să facă niște conserve, dar când am ajuns acasă, cele mai multe dintre cele pe care le cumpăraserăm ultima oară erau mucegăite și viermănoase, iar mama le-a pus afară ca să le mănânce ursuleții-spălători din cartier. Sunt sigur că Bea are și ea amintiri asemănătoare fiindcă acum zâmbește cu un aer de fetiță și întinde mâna după tata, iar el o ia automat și drăgăstos de mână și îmi spun c-o să-i aduc aminte de asta cu prima ocazie când o să-nceapă să se plângă că locul ăsta-i sinistru, când Bea se scoală în picioare și, fără să spună nimic ca să ne prevină, se sforțează și vomită pe masă tot ce-a mâncat.

— Da' asta ce mai e, Bea? strigă bătrânul, dându-i drumul și trăgându-se înapoi.

Ceilalți abia dacă se mișcă și eu caut pe cineva care să curețe mizeria ce nu miroase deloc a vomă, când văd că Bea a căzut pe podea. Tremură și ochii i s-au dus peste cap și-mi dau seama că, de fapt, în toată vremea asta ea se sufoca. Tata e deja în genunchi lângă ea și-mi spune să fac ceva. O sprijin ca să se ridice și încerc să-i aplic procedura doctorului Heimlich de câteva ori, dar fără folos. Coboară câțiva oameni din personalul căminului și practic mă aruncă într-o parte, dar încearcă și ei tot ce-am încercat și eu. Bea însă e tot jos și acum s-a învinețit la față și, deși pe loc apar o mulțime de persoane din personalul medical și din ceilalți și pensionari curioși țipând și încercând să tragă cu ochiul la biata Bea, tata e cel la care nu pot să mă

uit, căci plânge cum nu l-am văzut niciodată plângând până acum, nici pentru mama, nici pentru Daisy, nici chiar pentru Bobby, cu sughițuri ce-l fac să tremure din toate încheieturile și îi încrețesc costumul aproape de personaj de operă, alcătuit din halatul pătat și boțit și din pijamaua cu picățele, și deși vreau să fac ceva absolut necesar, cum ar fi să-i pun o mână pe umăr sau să-i dau un ghiont ori să fac orice altceva ca să arunc o punte peste prăpastia ce se cască tot mai mult, pur și simplu nu sunt în stare, nu din cauza vreuneia dintre chestiunile obișnuite de intimitate, ci pentru că, o dată în viață, într-adevăr pentru prima oară, sunt îngrozit pentru el.

Șapte

JACK MI-A DAT TELEFON AZI-DIMINEAȚĂ devreme și mi-a spus să deschid pe CNN. L-am întrebat de ce și mi-a zis:

— E englezul tău.

I-am mulțumit și-am închis telefonul și după câteva minute de încordare în care am căutat telecomanda, mă uitam la o poză de proastă calitate a unui elicopter ce trecea pe deasupra apelor învolburate undeva în Pacificul de Sud, cu o legendă în partea de jos a ecranului ce suna așa: „Există temeri că balonul care a pornit în jurul lumii a fost doborât”. Vocea reporterului anunța că echipa de control a lui Sir Harold Clarkson-Ickes a luat legătura cu el ultima dată cu vreo douăsprezece ore în urmă, dar spunea că încă un fenomen meteorologic de mare intensitate a apărut chiar în calea lui și l-a prins în vâltoare. Se spera ca Sir Harold să fi scăpat de furtună cu vreo câteva ore înainte, probabil mult deviat de la traseul lui, dar cu partea detașabilă intactă și cu sistemul de comunicare încă în funcțiune. Totuși, în momentul de față nu aveau niciun semn de la el și-l considerau ca fiind doborât la vreo cinci sute de kilometri est de Noua Zeelandă. O misiune disperată de căutare și salvare era în curs de desfășurare, dar până acum nu se găsise niciun indiciu despre existența vehiculului aerian de înaltă tehnologie sau a balonului argintiu.

M-am mai uitat vreo oră și mai bine la câteva emisiuni de știri, dar nimic nu se schimba, așa că m-am hotărât să fac o plimbare cu Impala. De fapt am pornit-o spre aeroportul MacArthur ca să-mi pot lua zborul pe o vreme frumoasă și să mă simt ca și cum aș face un lucru anume pentru Sir Harold în loc să stau acolo ca o jigodie într-un film în care scenele violente au loc pe viu, iar oamenii mor cu adevărat și să aștept semnele înfricoșătoare

prevestindu-i moartea. Dar după ce-am ajuns pe terenul de zbor, am scos prelata de pe *Donnie,* am luat husa de pe capotă și tubul Pitot și-am deblocat roțile și-am intrat ca să verific echipamentele de bord și să testez modul de funcționare a eleroanelor și a direcției, m-am simțit dintr-odată groaznic de ridicol, de parc-aș fi fost un țânc drogat dându-se drept un as al aerului sărat, pregătindu-mă, visător, s-o pornesc în căutarea bietului explorator, vai de mama lui (lucru pe care nu sunt sigur că l-aș face dacă Sir Harold ar fi căzut, bâldâbâc, chiar în mijlocul golfului Puget Sound[41], de groază ca nu cumva să dau cu ochii de balonul dezumflat, plutind pierdut pe apă ca un prezervativ bun de aruncat la gunoi, dar și pentru că nu suport circulația prea mare, în special acolo sus), toate astea părând prea din cale-afară de sigure și simbolice chiar și pentru subsemnatul. Și mi-am dat seama, când mi-am scos căștile, că cel mai probabil diferența esențială dintre mine și Sir Harold nu consta doar în faptul c-avea câteva zerouri în plus la contul din bancă sau c-avea o personalitate de tip T, care caută emoția adevărată (în vreme ce a mea, după cum a sugerat odată Rita în bătaie de joc, era într-adevăr mai mult de tip D, anume care caută să meargă în jos[42]), ci mai degrabă în faptul că unul din noi se uită întotdeauna cu atenție în timp ce se aventurează înainte, verificând iar și iar terenul de zbor, indiferent cât de frumoasă e vremea. Așa că, pentru prima dată de când mă știu, i-am închis ușile lui *Donnie* fără să zbor cu el și-am pornit-o alene prin ținut sub puterea oacheșă de 4 250 de centimetri cubi a celei mai grozave capacități cilindrice americane, al cărei sunet poate aproape să te facă să crezi c-ar fi posibil *să înfăptuiești ceva*, chiar dacă, din nefericire, în ziua de astăzi, poți înfăptui acel ceva într-un fel egoist și nociv la scară planetară.

La un moment dat am trecut destul de aproape de Ivy Acres ca să mă gândesc (și să mă simt obligat) să opresc și să văd ce face tata, dar știam c-o să fie în aceeași stare de spirit plină de neliniște în care este de când s-a întâmplat ce s-a întâmplat cu Bea și m-am hotărât să merg mai departe. Bea, ar trebui să spun, a scăpat cu viață, dar nu cum trebuie. De fapt, pot spune fără nicio ezitare că mai rău nu se putea. După ce eu, personalul de acolo și medicii cu patalama am făcut cu rândul, încercând să scoatem ce i se înțepenise în gât lui Bea, au dus-o repede la spital, unde doctorii de la camera de gardă i-au îndepărtat în cele din urmă corpul străin din trahee (o bucată în formă de romb din sternul nenorocitului ăluia de curcan, care se strecurase cumva prin mașinile de dezosat pieptul) și i-au făcut inima să bată din nou. Nu mult după aia i-au făcut respirație artificială și, în noaptea cu pricina, după toate probabilitățile, situația a fost instabilă. Dar acum, după o săptămână, în sfârșit respiră singură, deși se pare că nu mai spune sau gândește ori simte foarte mult sau, cel puțin, nu dă niciun semn că ar face așa ceva, acum ori în viitorul apropiat.

Viitorul apropiat fiind tot ce Bea și mulți dintre noi, ceilalți, am lăsat în urmă.

Ce e un pic șocant este cât de grozav pare că s-a adaptat bătrânul la toată chestia asta sau cât de mult s-a detașat deja. L-am dus la spital și i-am făcut amândoi o vizită destul de în regulă lui Bea, dar a doua zi, înainte să mă duc să-l iau, mi-a dat un telefon să-mi spună că nu vrea să meargă. I-am zis că nu-i nimic, c-o să-l duc oricând o vrea el.

— Nu-ți face griji, a zis el cu o voce răgușită, ca de fumător, care nu-i era caracteristică. Nu vreau s-o mai văd.

— Doar nu vorbești serios, i-am spus eu.

— Ba da, vorbesc serios.

— Ești sleit de puteri dup-atâtea chestii prin care-ai trecut. Pare că te paște vreo boală.

— Probabil. Nu mă simt bine.

— O să vin c-un doctor să te vadă.

— Nici să nu te gândești.

— Hai să mai vorbim mâine, i-am spus eu. Pun pariu c-ai să te simți altfel.

— Nu vreau s-o mai văd, Jerome. Nu glumesc deloc. Între noi totul s-a terminat.

N-am prea știut ce să spun la replica asta din urmă, care a făcut ca totul să pară ca și cum el și biata Bea se certaseră, ca și cum ar fi fost o ciorovăială de îndrăgostiți mai degrabă decât explozia cumplită care a fost și este și în urma căreia niciunul nu mai aveam aer să respirăm.

— Bine. Poate peste câteva zile.

— Nici gând. Nu-i pentru mine.

— Acum nu-i în apele ei, tată. Știi chestia asta?

— Nu-i în apele ei? Te-ai uitat bine la ea, Jerome, cu brațele și picioarele-alea țepene ca niște bețe? Da-n ale cui ape crezi tu c-ar putea fi? În apele lui Esther care-i face felul lui Williams?

— Sunt sigur c-o să facă fizioterapie-n curând. Poate când o să iasă din spital și-o s-o aducă-napoi aici, în salonul de la Șederi temporare.

— Ascultă, măi băiete, știu toată povestea. Surorile o să trebuiască să-i taie unghiile de la picioare și de la mâini și s-o și spele cu buretele, da' probabil că n-o să facă treaba ca lumea, așa c-o să-nceapă să miroasă urât și toți o să se ferească să mai aibă de-a face cu ea mai mult decât se feresc acum. Așa c-o să se poarte cu ea din ce în ce mai prost, până când ultimele rămășițe de demnitate ale bătrânei Bea o să se ducă naibii și femeia asta n-o să mai deschidă gura nici să mănânce, nici să bea.

— Nu trebuie să mai gândești așa, tată.

— Nu gândesc! spune el destul de tare, încât glasul i se aude deformat prin receptor. Nici nu trebuie *să gândesc.* Am ochi. Și-am văzut destul din ce se-ntâmplă cu mortăciunile astea de pe-aici ca să știu că niciuna nu-i mai acătării. Așa că nu te-așteptа să-mi iau inima-n dinți și să fac tot ce-mi

stă-n putere, fiindcă toată chestia e-un mare rahat. Nu-s un prefăcut, Jerome, cred că știi treaba asta. Niciodată n-am făcut una ca asta-n viață și n-am s-o fac nici acum. Așa că ascult-aici la mine. Bea s-a dus, s-a dus pentru totdeauna. Poți să-mi faci un mare hatâr și să nu-mi mai pomenești de ea? Fiindcă dac-o să se-ntoarcă vreodată aici de la spital, n-am de gând să vorbesc cu ea sau să mă duc în vizită ori s-o țin de mână sau să fac orice altă chestie de genul ăsta. S-a terminat cu ea. E bine? E moartă și-ngropată. Gata. I-am pus cruce.

— Și ce-ai de gând să faci acum?

— Cum adică, ce-am de gând să fac? Găsesc eu ce să fac. O să stau cu curu' pe cămașă și-o să mă uit cum îmi crește păru-n nas. O să-mi tai bătăturile. Și dacă am noroc, n-o să cad în baie să-mi frâng noada. Da' ce-i cu Theresa? E gravidă?

— Cine ți-a spus?

— Jack. Vine pe la mine-n fiecare săptămână. Știai?

— N-am știut.

— Nu-i un escroc sentimental.

— Ea i-a spus?

— El a crezut că Theresa mai poate să se-arate la petreceri. Și-acum au pus-o de mămăligă. Așa-i?

— Cred că da.

— Deci mai e ceva?

— Nu prea mai e mare lucru, am spus eu, deși în clipa aia m-am trezit c-aproape-i ceream sfatul, care n-ar fi așa de mult un sfat cât o părere despre ce-ar face el și despre cât de tâmpit aș fi dac-aș face orice altceva, probabil ținând cont de faptul c-aveam să pun picioru-n prag și să-i spun că, dacă nu dă copilu' afară și nu-ncepe un tratament imediat, ea și Paul o să trebuiască să-și strângă calabalâcul și să plece fără s-aștepte vreun ajutor de la mine, fiindcă eu nu sunt tipul de om care să stea și să se uite la inexorabila numărătoare inversă a vieții în vreme ce fiică-sa își taie singură craca de sub picioare sau ceva asemănător.

Așa că i-am zis:

— E încă devreme. Mai e până i-o veni sorocu'.

— Eu m-am hotărât că, dac-o să fie băiat, mi-ar plăcea să-l cheme Henry. Sau Hank. Să-i spui treaba asta. Nu-mi pasă dacă nu prea are mare lucru din familia Battle în el. Doamne, Dumnezeule! Cum dracu a ajuns familia noastră s-arate așa de orientală? Cred că tu ai început. Chiar și copiii lui Jack… crezi că și cu nemțoaica aia de nevastă-sa o s-arate tot ca niște chinezi mititei?

Ca de obicei, n-am zis nimic la chestia asta fiindcă n-are rost, absolut niciun rost, deși, dacă e s-o spun pe-a dreaptă, la fel am gândit și eu de nenumărate ori, chiar dacă într-un fel care te făcea să-nghiți hapul mai ușor, doar ca să mă gândesc la treaba asta, în niciun caz ca să judec, deși n-o să știu niciodată sigur dacă lucrul ăsta face situația mai suportabilă sau nu.

— O să trec mai târziu.

— Să nu faci nimic în numele meu.

— Hai, tată. Nu mă mai bate la cap, bine?

— Bine, bine.

— Spune-mi că n-ai să faci vreo prostie.

— Spune-ți singur, a mormăit el și a închis înainte ca eu să mai pot zice ceva… felul în care ne tăiam noi macaroana de obicei, ceea ce, în mod necesar, îmi convenea de minune.

Dar sunt neliniștit și îngrijorat. Mi-ar plăcea să cred că o parte din întorsătura pe care au luat-o sentimentele bătrânului este doar o stratagemă de autoapărare sau că totul se datorează faptului că relația lui cu Bea nu durează de mult, dar, sincer vorbind, știu desigur că tata are dreptate, că a și ajuns în miezul lucrurilor, așa cum, în mod alarmant, face în majoritatea cazurilor, căci Bea, așa cum arată acum – cu mâinile și picioarele ca de lemn, cu pupilele de culoarea cărbunelui, mișcătoare, fără să poată să scoată o vorbă sau un sunet în afară de un horcăit slab și ascuțit, pe care-l scoate când infirmiera o întoarce în pat –, nu este

într-adevăr nimic altceva decât ea însăși fără putință de tăgadă, aceeași creatură „și nimeni altcineva” în care o să ne transformăm și tata și eu și tu și toți ai tăi (chiar dacă printr-un accident stupid) și pe care o s-o întruchipăm în întregime cât ai bate din palme.

Bineînțeles că, oricum ai privi lucrurile, Bea merită mai mult de la el (și, cu siguranță, de la fata și nepoții ei, care tocmai au plecat într-o vacanță de o lună în insula Maui, după cum merge bârfa de la Ivy Acres), ca să nu mai spun că, de fapt, niciunul dintre noi nu știe exact ce și cât simte ea, ce s-ar putea să recepteze. Dar, în același timp, nu pot să-l condamn pe tata pentru că o părăsește, dacă asta face într-adevăr. Ce mă-ngrijorează e faptul că, față de cât era de nenorocit când s-a-ntâmplat, acum e clar un pic prea nepăsător. Acum chiar, indiferent dac-o face de dragul ei sau nu, ar tuna și-ar fulgera, absolut normal, împotriva programului de urgență al societății noastre de a-și izola bătrânii în lagăre de concentrare prevăzute cu aer condiționat, de a șterge din fața publicului toate semnele de boală și handicap, de a steriliza nu numai moartea, ci și conspirația care are ca scop să-i nege existența, toate ideile lui viclean de negative și pline de emfază ce-mi aduc aminte de unde vine de fapt Theresa. În loc de asta, stă singur în camera lui, cu umerii lăsați în jos de groază, cu unghiile de la picioare ca niște copite din cauza neglijenței, nesinchisindu-se măcar să-i asculte pe logoreicii ăia de pe Fox News Channel.

De fapt, aș da liniștea asta care nu se mai sfârșește pe una sau două mici crize de emfază paranoică, doar ca să știu că tata e încă acolo. Sunt îngrijorat pentru el fiindcă nu mi-am făcut niciodată griji pentru el. Să nu mai spun că mi se pare că se cam sufocă, ăsta-i un emfizem pulmonar, ceea ce nu aduce deloc cu tata, care-a respirat mereu cu mare ușurință, întrucât cea mai mare parte a vieții și-a petrecut-o în aer liber, în

boarea din cale-afară de fertilă ce venea de la pietrișul și pământul roditor din afara orașului. Amănuntul ăsta din urmă, lipsit de importanță, a avut un efect secret asupra mea și când, puțin mai târziu, l-am sunat și el mi-a răspuns din nou cu același glas în care se auzea că s-a săturat de viață, i-am închis de fapt telefonul în nas. N-am putut suporta să aud, deși voiam și o confirmare, că n-o făcea doar ca să mă scoată pe mine din sărite, treaba aia cu bătrânelul dărâmat.

Era cât pe-aci să-l sun din nou, dat fiind obiceiul/boala mea de a nu da crezare la ceea ce e real. De fapt, nu cred că l-am văzut vreodată grav bolnav sau rănit. Poate o dată sau de două ori, când eram puști, a avut o durere de cap destul de tâmpită după ce-a terminat cu lucrul, așa că mama a trebuit să pregătească un castron cu comprese reci ca gheața să i le pună pe ochi când stătea întins pe canapeaua din camera de zi, și altădată, la un picnic cu tot felul de membri îndepărtați ai familiei când vărul lui, Gus, l-a acuzat pe tata c-o regulează pe nevasta lui de-a doua (mătușa Frannie, cea care era ca un foc mocnit, cu sfârcurile obraznice ale sânilor ridicându-i-se spre cer) și l-a atacat cu o bâtă în timpul jocului tradițional de softball, lăsându-l fără suflare zece minute de ne-a băgat pe toți în sperieți. În afară de asta, bătrânul a fost la fel de robust precum munca de pietrar pe care el și frații lui o făceau la vilele mari din North Shore, ziduri perfecte de cărămidă și curți interioare cu gresie pe jos și stâlpi și scări din marmură de Carrara, care probabil c-o să țină cinci sute de ani, atâta vreme cât nu cade vreun asteroid sau nu se topește vreo calotă glaciară ori nu se petrece vreun eveniment menit să pună capăt unei civilizații. Așa că, probabil tot lipsa mea de crezare în ceea ce e real mă face să gândesc și să sper – și, în ultimă instanță, chiar să cred cu adevărat – că toată gheața asta murdară o să se ducă naibii în curând și că Bea o să se scoale din

visele ei de conopidă ca să-i mai arate o dată tatei o gură gingașă fără proteză, sub clar de lună, în colțurile camerei de zi, după ce tuturor li s-au dat medicamente pentru o altă trecere prin valurile lumii ăsteia. Și că și el o să rămână exact cum este acum, în armura lui de titan bătrân și țicnit, în timp ce universul se zguduie prin el și dincolo de el în expansiunea lui întunecat de necurmată. Și totuși, *voilà, non mirabile dictu* (după cum Paul și Theresa o să suspine uneori, cred că fără ironie), ceea ce e real persistă, nu dă nicio atenție timpului sau altor dimensiuni cosmice, nu îngăduie nicio schismă pământească, ignoră chiar și caracterul maiestuos și emoționant al celor mai nobile dorințe omenești, care sunt precum ceața de la sol față de soarele fierbinte ce răsare, zăbovind cât poate înainte de a fi aproape pe loc metamorfozată, gonită, uitată.

Întrebați-l pe Sir Harold cât de repede se poate alege praful de anumite lucruri.

Și din cauza asta, neavând cui să dau telefon, Theresa și Paul fiind plecați să ducă un comision undeva, Jack, pe drum pentru a prezenta o nouă ofertă, iar eu simțindu-mă clar în afara problemelor, am cedat în fața necazului la care puteam ajunge cel mai ușor și m-am dus la Muttontown, unde mă aflu acum, cu mașina parcată în fața vilei de cărămidă, în stilul renașterii georgiene, a lui Richie Conoglio. Casa e cam de prin 1920, ultima perioadă în istoria noastră când s-a construit într-adevăr cum trebuie, cu obloane negre și lucioase și cu ferestre împodobite cu alb și cu cârcei de iederă ce se încolăcesc peste jgheaburile patinate de aramă de pe acoperiș, care, cu ardezia lui în multe nuanțe, potolite ca intensitate, este aidoma unei calote maiestuoase și flegmatice puse deasupra, trădând (mai degrabă cu un muget) o fortăreață redusă la tăcere a forțelor conducătoare. Restul cartierului este asemănător ca dimensiuni și aranjament, casele și celelalte

proprietăți fiind destul de împodobite și dichisite, dar nu așa de mult ca să pară că ar fi în stilul art nouveau și ceva din mine trebuie să fi arătat ca și cum aș fi fost de-ai casei, căci un agent particular de pază a trecut pe lângă mine și a încetinit și pe urmă m-a salutat plin de lingușire. Mașina sclipitoare a ajutat, fără îndoială, la chestia asta… e chiar genul de set nostalgic de roți cu care obișnuiții cartierului (sau vreun prieten venit în vizită) ar da o raită într-o duminică frumoasă de vară.

Am ghicit cum trebuie, fiindcă Mustangul galben al Ritei e parcat în spate, lângă garajul cu cinci despărțituri (în care încap câte două mașini, una în spatele celeilalte), alături de o altă mașină nedecapotabilă, prăfuită, model nu chiar ultimul răcnet, care e probabil a menajerei, și unul din Ferrariurile lui Richie, celelalte șase sau șapte noi și de primă mână fiind, fără îndoială, puse frumușel la păstrare înăuntru. Richie e întru câtva celebru în zonă, ca un colecționar care nu se poate abține (fiind prezentat, în culori, în paginile unor reviste locale cum ar fi *Island Lifestyle* și *Nassau Monthly)* și chiar conduce câteva modele ale bogaților din California și Italia special făcute să meargă lin și eficient la raliuri. În față, pe aleea semicirculară, sunt două limuzine BMW și un Range Rover și nu-i greu să-ți dai seama că Iepurele are musafiri, ceea ce, într-o altă situație și altădată, ar fi putut să mă convingă să nu mă invit singur, dar astăzi nu mi se pare că e mare brânză.

La ușă, o negresă mai bătrână și corpolentă, îmbrăcată nu în uniformă, ci într-o rochie de casă neagră și sobră, care ar putea foarte bine să fie uniformă, mă întreabă dacă poate să-mi fie de folos cu ceva.

— Sunt coleg cu Rita, zic eu, sperând c-o să mă ia drept un fel de doctor sau administrator de spital. M-a rugat să trec pe-aici.

Femeia încuviințează din cap, cu buzele strânse, impresionându-mă cu buna ei cuviință de servitoare de rang înalt, cu un comportament absolut neutru, care încă mă mai face să mă îndoiesc de mine însumi. Are un accent ușor din zona Caraibelor.

— Numai o clipă, domnule. Cum vă numiți, vă rog?

— Jerome Battle, zic eu, trezindu-mă brusc că-mi place cum sună.

— O să așteptați în hol, vă rog.

— Nicio problemă.

Se uită la mine de parcă aș fi un beatnik, ca și cum mi-ar spune din priviri că fiecare lucru care atârnă pe pereți și fiecare bibelou din încăpere sunt acum justificate și catalogate, așa cum sunt înălțimea, părul, și culoarea ochilor mei. Fixez/străfulger cu privirea ochii ăia strălucitori, bătrâni, dar nicio speranță. Doamna are o inimă de robot. O pornește în josul holului cu pantofii ei ortopedici de culoare neagră și deschide o ușă glisantă, se mai uită o dată la mine, apoi dispare, închizând ușa după ea. Încerc să trag cu urechea, doar-doar oi auzi vreun glas, dar nu aud absolut nimic, chiar nimic, de parcă toate încăperile sunt sigilate ermetic, să nu se audă nicio vorbuliță de la una la alta. Nu chiar așa stau lucrurile în casa mea doar cu parter, unde te ia curentul pe sus și unde (pe vremea când nu locuiam singur) puteai auzi de câte ori făcea cineva un pas pe scândurile scârțâitoare de la dușumea, trăgea apa la toaletă sau își dregea glasul în miez de noapte. Pentru oameni ca Richie, lux înseamnă intimitate, chiar și înăuntrul casei tale. La o scară oarecum mai redusă e aceeași chestie și acasă la Jack, deși acolo construcția cea nouă este de fapt rușinos de subțirică, așa încât ai putea să auzi tot dacă hardughia n-ar fi atât de mare și n-ar avea așa de multe aripi.

Aici, în culcușul Iepurelui, după ce arunc o privire în salonul de pe o parte a holului și în biblioteca de pe cealaltă, îmi dau numaidecât seama că e vorba de materiale făcute toate pe comandă, chiar mai ceva decât chestiile alea nemaipomenite pe care vrea Jack să le vândă, genul de mobilă veche de primă clasă și de ornamentație pe care n-ai fi în stare pentru nimic în lume să le pui la un loc dacă n-ai fi născut și crescut în felul ăsta sau dacă n-ai plăti gras pe cineva care zice că așa a fost crescut, și asta era fără îndoială metoda lui Richie. Știu foarte bine unde a crescut el, familia Coniglio stând în același cartier italienesc al epocii atomului, Queens, drăguț, dar fără să fie cine știe ce de capul lui, într-o casă de cărămidă cât o cutie de chibrituri, pe un teren de 500 de metri pătrați, unde, pe ușa de la garajul de dedesubtul camerei de zi de-abia dacă puteai să înghesui un Buick cu curul lat. Domnul Coniglio, ca mulți alți tătici, era un fel de mecanic sau șofer ori funcționar la municipalitate, polițist sau pompier ori gunoier, un ceva, acolo, cu numele cusut pe cămașa de lucru ori numărul imprimat pe un ecuson, un tip care nu se dădea în lături s-arunce-n aer mingea de baseball și s-o lovească cu bâta pe stradă după ce ieșea din schimb, numai în maioul mulat pe corp, și pe urmă, probabil, vă lăsa pe voi, toată gașca, să-i deschideți una din berile alea ale lui gulerate și reci. Unde a crescut el, mirosurile ce ieșeau din case nu erau chiar de lemn de santal sau de smirnă, trebuia să ai grijă să nu zgârii Formica[43] și Congoleumul[44], care erau noi pe atunci, și arta de înaltă clasă constă într-un covor aspru de pus pe perete luat de pe o barcă cu pânze sau de pe caii sălbatici, lucrat în noduri făcute de mână de mama și mătușile tale ori, altfel, afișe cu sate de pe malul înalt al mării din Italia și Sicilia, toate întărite la colțuri și pierzându-și prea repede culoarea. Și totuși faptul că știu tot ce-am spus mai înainte mă face să mă simt înclinat către

un pic mai multă generozitate față de Richie decât aș fi altfel, luând în considerare situația lui socială și că e în relații intime cu Rita (un alt amănunt care e în favoarea lui: că nu-i pasă că ea e ciocolatie), fiindcă, indiferent cum stau lucrurile, trebuie să te înclini în fața unui tip care n-a tras cu ochiul pe furiș și n-a desconsiderat pe nimeni în drumul lui spre înalta societate, care n-a adăstat sau nu s-a mirat ori altfel nu s-a așezat comod cu prea mare ușurință în niciuna dintre adierile intermitente de vânt ale vieții, în care poți să luneci lin și fără grijă.

După un timp în care de-abia dac-ai fi putut să numeri până la zece (ca și cum a venit în fugă până aici în clipa în care mi-a auzit numele), Rita apare în ușa bibliotecii, unde eu stau cu nasul băgat în niște volume de drept maritim englezesc de la sfârșitul secolului al XIX-lea, legate în piele, pline de praf și mucegăite, care sunt chiar elementul decorativ deductibil cu care avocații protestanți albi, de elită din New York vor neapărat să-și impresioneze musafirii (și pe cei nepoftiți), întrucât au cumpărat în întregime o anexă de la vreo bibliotecă de drept. Pe de altă parte Rita arată absolut nemaipomenit, *trăsnet,* ca scoasă din cutie, îmbrăcată în costum alb de tenis, c-o fustiță numai de-o palmă și-o bluză fără mâneci, cu șosete cu pompoane și pantofi Reebok noi-nouți, și primul gând pe care-l și văd prinzând viață în fața ochilor este cum probabil se ridică fustița ca să dea la iveală chiloții albi cu volănașe pe coapsele ei netede, de culoarea cafelei, și dintr-odată mă simt mai mult decât ușor zgândărit.

— Doar nu joci tenis, zic eu, aducând poate prea mult cu tata, acel amestec plin de mâhnire și agresivitate dintre a nu ști nimic și a le ști pe toate.

— Ce cauți aici, Jerry? zice ea, nefăcând niciun pas ca să vină mai aproape. Zău că ți-ai pierdut mințile. Trebuie să pleci chiar acum. Te rog să pleci imediat, Jerry.

— Da’ nu joci tenis.

— Termin-odată. Oricum, am început. Iau lecții.

— De la Richie?

— Nu. De la specialistul de la el de la club. Deși Richard e un profesor foarte bun. Ascult-aici, de ce te interesează?

— Nu mi-ai spus niciodată că te interesează tenisul.

— N-am știut că mă interesează. N-am știut o grămadă de lucruri de care s-ar fi putut să mă bucur.

— Și spui asta ca și cum e vina mea.

Rita clatină din cap, părul ridicat și prins cu o agrafa făcând-o să arate ca o școlăriță. Pe crucea mea, m-aș fi îndrăgostit de ea la orice vârstă. Gândiți-vă la Jeanne Moreau, care arăta bine la fiecare vârstă, dar cu un ten din ce în ce mai măsliniu și cu un comportament tot mai plăcut.

— Hai s-o lăsăm baltă, zice ea. Și oricum, nu asta-i problema. Problema e ce cauți tu aici. Te-am rugat să nu vii, ți-aduci aminte?

— Am vrut să vorbesc cu tine.

— Ai fi putut să mă suni acasă. Astăzi are musafiri.

— Gustare cu șampanie și tenis.

— Exact.

— Știi că-mi place că nu spui „noi”.

— E casa lui Richard, nu a mea.

— Și când o să vă luați?

— Nu te privește.

— Te pune să semnezi un contract prenupțial, așa-i?

— Nu discut cu tine chestia asta.

— Știam. Pun pariu că ți-a și explicat cum devine treaba. Dacă divorțezi sau dacă moare el, nu-ți rămân casa sau mașinile ori obligațiunile sau cabana de schi de la Aspen ori casa de la Boca. Rămâi doar cu hainele sau blănurile ori bijuteriile pe care ți le-a cumpărat, plus un cadou de despărțire, un cec care să-ți ajungă șase luni.

— Ar fi mult mai mult decât mi-a rămas de la tine.

— Păi nici n-ai cerut. Și ți-aș fi dat orice voiai. Orice. Ți-aș fi dat casa. Avionul.

— Și ce să fac eu cu avionul tău, Jerry?

— Zic și eu așa. Hai, Rita. Vino înapoi acasă cu mine. O să-ți fac un teren de tenis în curtea din spate. E loc destul, unde a fost piscina. O să-l fac acoperit cu ce vrei tu, beton, pământ. O să-l fac chiar cu iarbă. E o tâmpenie să spun, da pot s-aduc mașini speciale de tuns iarba…

— Te rog să termini, Jerry. Vreau să pleci până nu vine Richard. Înțelege că mă deranjezi. Te rog frumos acum, dar jur că, dacă nu mă asculți, nu mai vorbesc în veci cu tine. În vecii vecilor, jur. Mă auzi?

O aud, o aud cu vârf și îndesat, cum îi plăcea mamei să se prostească și să spună uneori, dar asta nu pare să aibă vreo importanță fiindcă nu mă mișc în direcția în care vrea ea, adică pe ușă afară, și, în loc să fac asta, stau încă aici, în purgatoriul ăsta cu lambriuri de mahon, și trăncănesc despre lucruri care mi se par foarte cu cap mie, dar care, evident, sunt flecăreală curată ce nu duce la nimic pentru femeia asta, pe care am iubit-o probabil cu înțelepciune, dar nu cum ar fi trebuit (sau poate că nici măcar așa). Rita se uită fix la mine, mai-mai să mă înghită, și-și încrucișează brațele cum face ea de obicei și cum știu și eu de multă vreme că face, ceea ce ar părea să fie o detașare dată-n pizda mă-sii fără discuție, dar de fapt, dac-ai putea s-o atingi pe femeia asta, e o autoconstricție în toată regula, ca de șarpe boa, e genul de reacție la stres cu retenție anală despre care-ai crede că n-ar afecta vreodată o sud-americancă focoasă. Dar de fapt Rita nu e nici prea focoasă, nici prea mult sud-americancă și nici n-a fost vreodată, ceea ce explică de ce ea și subsemnatul n-au putut să aibă o poveste a lor. După cum văd acum, sfârșitul de

ultimă suflare al poveștii amintite a început demult.

Și exact acum îi spun ca și cum aș pluti, ieșindu-mi din trup, uimit de fiecare cuvânt:

— Theresa are necazuri.

— Ce necazuri? întreabă ea, făcând acum un pas spre mine. De ce vorbești?

— A fost cu Paul la un doctor.

— E-nsărcinată? S-a-ntâmplat ceva?

— Da.

— Ce s-a-ntâmplat? Ceva cu copilul?

— E-o chestie complicată.

— Dacă-ncerci să mă păcălești, Jerry…

Dar chiar atunci cine credeți c-apare? Nimeni altul decât avocatul Coniglio, în costumul lui de tenis incredibil de alb. E bronzat și dichisit, părul grizonant de pe creștet aproape că nu se vede. Ce mai încolo-ncoace, e un Jack La Lanne[45] cu dare de mână.

— Bănuiam că ești tu, Jerry, zice Richie, dându-mi mâna, tot numai fanfaronadă și zâmbete, de parc-ar fi împuțitu' de președinte al comitetului pentru cooptarea de noi membri. Ai mâncat?

— Nu.

— Atunci vino afară, Alva a pus la bătaie bufetul ei special. E-o bucătăreasă nemaipomenită, știi asta. Rita poate să confirme. Salata ei de homar cu curry e grozavă.

Mă uit la Rita. Văd clar că și-a ieșit destul din fire ca să nu-mi ceară socoteală. Și acum îmi pare rău c-am pomenit de Theresa, fiindcă Rita i-a iubit întotdeauna pe amândoi copiii, deși, normal, pe fiecare în altfel, încercând să-i fie mamă lui Jack și prietenă Theresei, ceea ce se potrivea de minune cu personalitățile lor.

— Tocmai pleca, zice ea pe urmă cu glas pierit.

— Vai de mine, Jerry, e-o prostie să pleci, îmi spune el de parcă aș fi protestat. Dacă tot ești aici… Și unde mai pui că partenerul meu la dublu șchioapătă fiindcă a făcut o întindere de tendon la

genunchi. Îmbucăm repede ceva și pe urmă poți să-i iei locul. Știi că Jerry juca mult, îi spune de data asta Ritei.

— Nu chiar, zic eu.

În cea mai mare parte e adevărat, dacă nu mă refer la vara dinaintea anului patru de liceu, când m-am hotărât să-ncerc ceva diferit de tabăra din Munții Catskill și-am avut grijă de un club de tenis cu trei terenuri de pe coasta statului Mâine. Am jucat cu oricine avea nevoie de un partener și mi-am dat seama că jocul mi se potrivea ca o mănușă. Pe la sfârșitul verii îi dădeam de furcă piticului ăstuia de jucător din echipa colegiului și, când a început anul școlar, eram al doilea la simplu, reușind să obțin mențiunea de onoare a întregii ligi.

În ochii Ritei se vede că refuză să se lupte, iar eu refuz să depun mărturie, invocând Amendamentul 5 din Constituție, așa că Richie ne duce prin bucătărie și sufragerie pe terasa din spate, unde colegii lui stau la un pahar în jurul unei mese mari de fier forjat, cu o umbrelă imensă de piață care îi apără de soare. Femeile sunt pe teren și joacă dublu canadian.[46] Sunt prezentat spunându-mi-se doar numele și toți mi le spun pe ale lor, deși le uit imediat, după cum sunt sigur că și ei îl uită pe al meu. Bărbații sunt avocați la firmă, unul dintre ei mai tânăr decât Richie și decât mine cu cel puțin zece ani, ceilalți doi numai cu puțin mai tineri, adunarea asta fiind clar din alea în care partenerul mai important îi primește în vizită pe subalterni, probabil așa încât să poată să le aducă din nou aminte de ce taxează trei mii de ore anul ăsta și celălalt și tot așa în fiecare an.

Dar nu e o echipă tipică (deși, probabil, mă înșel amarnic), căci cei doi avocați tineri fac parte din minorități, neagră și asiatică (nevestele sau prietenele lor sunt albe amândouă, țin să spun), numai cel mai bătrân fiind mai mult sau mai puțin ce-ai crede, adică tipul ăsta care aduce vag cu

Teddy Kennedy, cu o mutră de irlandez roșu în obraji și cu destul curaj și, evident, apropiindu-se de cincizeci de ani și de un prim bypass. El e cel care și-a încordat mușchii, fără îndoială încercând să se țină tare și să joace alături de Richie împotriva celor tineri, care, fără niciun dubiu, au un joc sigur, de înaltă clasă, ferchezuit la școala Hotchkiss-Choate-Trinity-Williams. Sunt de rase complet diferite, bineînțeles, dar mie mi se pare că ar fi cam la fel, ciudat de identici în ținuta lor distantă și semiafabilă, atitudinea aia de stăpân ucenic al universului, mulțumit de sine, cu care îi întâmpină pe toți în afară de Richie, cel cu telefon roșu, omul care apreciază tratamentul de cel mai tare din parcare al urechilor pleoștite și al cozii ținute strâns între picioare și al chelălăielilor vesele pline de respect și recunoștință, ca să nu vorbim prea metaforic. Asociatul asiatic e ceva mai servil decât negrul, adică râde prea din toată inima la bancurile și remarcile lui Richie și vorbește exact ca el pe un ton de tenor și cu același ritm. Puștiul negru este întru câtva atent, superpoliticos, timiditatea lui ascunzând ceea ce, probabil, este o ambiție care poate zgudui lumea. Șchiopul ăla de Teddy K. Se comportă cu multă stăpânire de sine, dar probabil exact atât cât îi permite Richie. Nu-i poți condamna pe niciunul, bineînțeles, fiindcă, scuzați-mi expresia, așa ceva e al dracului de greu de crezut că poate exista pe aici, chiar cu îndelungata mea experiență de lucrător în slujba intelectualilor din Long Island. Proprietatea lui Richie se întinde magnific dincolo de noi, pe spațiul ăsta cu peluze, care e destul de lung ca să pot ateriza cu *Donnie* pe el la nevoie, terenul de tenis Har-Tru așezat cu gust de o parte și apărat de un gard jos de merișor turcesc ca să nu ia priveliștea, copaci, arbuști și poteci cum găsești la Tuileries, zidăria din piatră purtând amprenta timpului doar atât cât să pară c-a ajuns într-o stare de decădere onorabilă. Și apoi mai este opera de

bucătărească a glacialei Alva, o lalea albă în întregime, pusă în mijloc, care scoate în evidență fața de masă de pe bufet și care ar face să se simtă rușinat orice vas de croazieră, nu numai cu salata de homar cu curry și alte salate fine, dar și cu moluște puse în jumătăți de scoică și creveți gargantuelici prăjiți în ulei și fructe tropicale tăiate în felii în formă de evantai și o grămadă de sortimente de pâine și un cărucior cu dulciuri făcute în casă, frumos colorate, unde se găsește desertul după care mă dau în vânt: plăcintă proaspătă cu cremă de cocos.

Richie ia în mână o farfurie lucioasă de porțelan și mă-ntreabă ce-aș vrea să mănânc, părând că e gata să mă servească, lucru care nu pot să nu observ imediat că trezește interesul musafirilor față de prezența mea surpriză. Totuși se pare că are efect contrariu asupra Ritei, care se scuză pe neașteptate și intră în casă. Între timp Richie face un morman de haleală pe farfurie și în vreme ce mănânc (De ce nu? E-aici și-mi place ideea de a face propria mea zgârietură minusculă pe transatlanticul contului lui din bancă), spre marea mea surprindere, Richie le spune musafirilor povestea despre cum odată l-am salvat de la o anume cotonogeală pe care i-o dădea un nespălat de sud-american, cunoscut drept The Stanic[47] (de la Stankiewiez). Face toată chestia asta ca să-și arate partea mai delicată din suflet, așa bănuiesc, deși povestea se desfășoară în mod convenabil acum mai mult de patruzeci de ani și astfel se referă efectiv la altcineva.

The Stank era un puști mătăhălos, care rămăsese repetent de două sau trei ori și, când ajunsese în clasa a VIII-a, era mai degrabă un copil-bărbat, cu antebrațe musculoase și mustață în toată regula și cu un miros de transpirație ca de instalator, care ar fi răzbătut și printr-o armură. Nu știau atunci, dar băiatul ăsta avea una dintre nenorocitele alea de probleme bacteriene pe care nu le puteai vindeca

oricât de mult te-ai fi spălat și se zvonea că făcea treaba asta cel puțin de două sau trei ori pe zi, strecurându-se la dușul din vestiar în pauzele dintre ore. Nu era atât josnic sau huligan, cât imprevizibil… De exemplu, îi punea mâna-n gât profesorului de geografie dacă i se părea lui că întrebase ceva ca să-i încurce, ceea ce putea să se fi întâmplat sau nu, dar devenea parte a culturii școlare. Eu n-am avut niciodată vreo problemă cu el, chiar dacă eram unul dintre copiii mai mari de la școală, ceea ce poate adesea să însemne pentru elevi c-o să trebuiască să ne luăm la bătaie și să hotărâm rezultatul aproape prin neprezentare, cum se întâmplă cu luptătorii de elită.

Richie, după cum spune chiar el acum, a făcut niște comentarii de îngâmfat și atotștiutor despre mirosul de grajd al mâncărurilor de la prânz. The Stank se afla cu vreo câțiva copii mai înainte la coada de la autoservire și, fiind deosebit de sensibil în ce privește aroma pe care o răspândea, l-a străpuns furios cu privirea.

— I-am văzut mutra lui The Stank, zice Richie, și, ca să fiu foarte sincer, n-am avut intenția să-l jignesc. Nu eram un dobitoc chiar așa de mare.

Musafirii chicotesc un pic stânjeniți, ferindu-se să pună gaz pe foc, în cazul că era doar o momeală pentru subalterni.

— Da’ voi știți, băieți, cum îmi place mie să lucrez.

— Nasol al dracului, îngână ușor asociatul asiatic, înclinând paharul către Richie. Ți-ai dat foc la valiză.

— Te-ai prins, Kim-ster, răspunde Richie cu însuflețire. Da’ nu m-am putut abține, parcă mi s-a pus pata și i-am tot dat înainte cu porcăriile, vorbind din ce în ce mai tare. The Stank e cât pe-aci să plesnească, da-și ia mâncarea și se duce și eu cred c-am scăpat. Da când sună, m-așteaptă și mă trage afară. Spun *Tatăl nostru,* fiindcă eu am cam treizeci și opt de kile și The Stank are ușor

peste optzeci. M-a lipit literalmente de zidul școlii, ținându-mă așa mai-mai să mă sufoc, cu picioarele atârnându-mi în gol. Era cât pe-aci s-o mierlesc când Jerry, aici de față, trece pe-acolo întâmplător.

— I-ați dat una-n fund lui The Stank, domnule Battle? mă-ntreabă celălalt asociat.

Cred că-l cheamă Kenton.

— Nici pomeneală, încerc eu să răspund cu gura plină de *frittata*[48] cu păstrăv afumat.

— Vechiul meu prieten, Jerry, care e aici de față, l-a făcut să-și bage mințile-n cap. Nu-mi mai aduc aminte-acum. Ce i-ai spus, Jerry?

— Cred că i-am spus c-ar trebui probabil să se mai gândească fiindcă s-ar putea să te omoare pe bune, și-atunci unde-ar ajunge? Și-ar petrece tot restul vieții la Sing Sing, unde ăia de-acolo nu l-ar lăsa să facă duș decât o dată pe săptămână.

— De fapt, aceeași jignire, zice Richie.

— Bănuiesc că ți-a dat drumu' imediat după aia.

— Cred că da, spune Richie, uitându-se lung spre pășuni. După chestia asta Jerry a fost eroul meu. Cred că o săptămână ți-am tot cumpărat suc.

— Parc-așa a fost.

După asta vine un pic de acalmie, se aud zgomotele slabe, poc, poc, poc, pe care le fac femeile când lovesc mingea pe teren, și e limpede ca lumina zilei că povestea nu prea a prins în felul în care a crezut probabil Richie că s-ar putea să prindă, deși nu-mi dau seama cum ar fi fost, cel puțin din perspectiva faptului că voia să-și impresioneze colegii. Și totuși, într-o anumită clasă de oameni, poveștile despre nenorociri și vieți aproape distruse sunt ținute cu perfidie la mare preț, semnele astea ale patosului care azvârlă cu niște noroi necesar în viața ce, altfel, e splendidă și răvășitoare. Deși atât Richie, cât și eu am omis câteva amănunte de la sfârșitul incidentului ăstuia, anume că The Stank (care nu era așa de tâmpit cum credea lumea) a ținut morțiș ca Richie să-i plătească pentru bancurile pe care

le-a făcut pe seama lui, așa încât Richie a trebuit să-i facă temele până la sfârșitul anului și, de asemenea, să se supună unei mici pedepse corporale și mi-aduc aminte că pentru amândouă intermediarul am fost eu. Și, dacă te uiți cu atenție la Richie acum, poți să și vezi, căci șchioapătă ușor, țopăitul ăsta imperceptibil cu piciorul stâng, acolo unde toate cele optzeci de kilograme ale lui The Stank au sărit și au aterizat cu gheata lui solidă cu ținte de oțel, sfărâmându-i oasele în douăsprezece bucățele.

— Dobitocule, și-am să-ți sfărâm tărtăcuța aia tâmpită, a spus The Stank, iar Richie, spre cinstea lui, doar a dat din cap, ținându-și dinții încleștați.

L-am ajutat să ajungă la cabinetul medical, unde i-a zis asistentei că a căzut pe el o piatră cât toate zilele. Ea nu prea l-a crezut, dar n-a interesat-o îndeajuns ca să meargă mai departe și să vadă ce s-a-ntâmplat.

Femeile se întorc de pe terenul de tenis, spunând c-o să fie în curând prea cald și umed ca să mai joace, și așa și este. Facem cunoștință și ne salutăm. Sunt toate intelectuale distinse, două avocate și o directoare, și sunt și foarte atrăgătoare, deși nu în felul în care prefer eu, adică sunt un pic prea subțirele și cu trăsături prea ascuțite, de parcă te-ar împunge dacă le-ai strânge-n brațe și le-ai săruta ca lumea, cu ceva mai multă vioiciune. Daisy era zveltă, dar avea o față rotundă ca o lună plină și era neobișnuit de suplă la trup, iar Ritei, bineînțeles, i-a dat Dumnezeu și brațe și picioare frumoase și toate celelalte, ceea ce cu siguranță îl face pe un bărbat ca mine nu neapărat să tânjească să cucerească sau să distrugă ori să conducă partea lui de lume, ci mai degrabă să sălășluiască și să se tolănească și să spere c-o să plutească un pic, c-o să scape de poveri.

Și eu tocmai mă-ntreb cât o să rămână femeia asta în casă, fără s-o vedem, când Richie le propune bărbaților să joace o partidă de dublu, dar

tipii mai tineri nu se lasă ademeniți, zicând c-au mâncat prea mult și simt c-o să dea pe-afară, evident vrând să mai bea bere, individul mai în vârstă stând încă rezemat de masă, încercând să-și întindă piciorul, iar Richie ia o rachetă și mi-o dă, practic înlocuindu-mi furculița, și-mi spune să m-apuc de treabă.

— Nici vorbă! N-am mai jucat de mai bine de douăzeci de ani, îi spun eu, și nu mint deloc, ultima dată când am jucat fiind la o manifestare festivă de mixt, pentru tipi divorțați/văduvi, de la un turneu în sală, și asta doar pentru că mă plictiseam de moarte.

— O să jucăm așa, de plăcere.

— Nu sunt îmbrăcat cum trebuie. Uită-te la pantofii mei. Le arăt lui și tuturor celorlalți pantofii mei butucănoși de la

Target. Am pe mine niște pantaloni și o cămașă veche cu guler rulat, pe față căreia este emblema firmei Battle Brothers, grebla.

— Ce număr porți la picior?

— 46. N-am cum să-ncap într-ai tăi. Tu porți 41 sau 42, nu?

— Avem o grămadă de adidași pe aici. Alva, dacă vrei să-i cauți tu, te rog.

— Da, domnule.

— Mai lasă-i naibii. Oricum, abia am mâncat.

— Și eu la fel.

— Eu n-am terminat. Mai am.

— Ascultă, Jerry, zice Richie plictisit, de parcă ar ține o conferință cu glasul lui pițigăiat de alto, când ai de gând să-nțelegi că aici nu se dă de mâncare pe gratis?

Dintr-odată toată lumea îmi cere să joc, în afară de Alva, bineînțeles, care tocmai s-a făcut nevăzută în casă cu treaba pe care o avea de dus la bun sfârșit.

— Foarte bine, zic eu, uitându-mă înapoi spre casă, doar-doar oi vedea-o pe Rita, singura mea aliată, deși îmi dădeam seama că primise

instrucțiuni severe de la Richie să stea înăuntru, așa că n-o să fie un cadru medical bun, care să-l facă pe idiotul ăsta de cincizeci și nouă de ani să nu se omoare cu mâna lui pe terenul de tenis.

Începem să lovim mingea sau, cel puțin, Richie începe, căci eu îi catapultez primele trei mingi pe care mi le trimite afară din teren. După a treia, Richie îmi spune să termin cu tâmpeniile. Da' eu nu joc chestii din astea. E prima dată când folosesc rachetele astea noi cu titaniu, ultima mea sculă fiind un model de lemn lăcuit (Jack Kramer Flight) cu racordaj din gută naturală, pe care puteai s-o folosești ca să lovești frumos mingea cu efect, dar pe care trebuia s-o manevrezi iute ca s-ajungi la o viteză cât de cât acceptabilă. Șmecheria asta lucioasă și ușoară ca un fulg e un soi de paletă de ping-pong în mâna mea, vârful ei rotunjit părând de două ori mai mare decât ar trebui… încă o tehnologie de îmbunătățire a jocului ce face pe oricine să devină pe loc foarte priceput la un sport pe care probabil că nu l-ar practica niciodată, dar pe care o să-l practice oricum, ducând la o viață plină de alte investiții financiare/de timp. Dar după ce-am mai trimis mingea de câteva ori în înalturi și-am făcut-o să se răsucească precum titirezul, căzând pe teren în partea mea a fileului, prind să-mi revin la vechea formă, simțindu-mi brațul de parcă schelăria care l-a înconjurat douăzeci de ani a fost dată jos, și nu mult după asta dau niște lovituri sănătoase imediat după ce mingea ricoșează pe pământ, cel puțin alea pentru care nu trebuie să mă-ntind prea mult, căci jocul meu de picioare e damblagit și probabil s-a și dus pe apa sâmbetei. Și „A, da", îmi zic eu, ca și cum aș fi făcut o descoperire, „am picioare, am genunchi". Pe de altă parte Richie pare că dă lovituri mai scurte decât mine. Întotdeauna trimite mingea ținându-și corpul în poziția corectă, cu genunchii îndoiți, cu umărul îndreptat spre adversar, lăsându-și toată greutatea înainte și, deși nu are lovituri

puternice, plasează mingile cu consecvență aproape de linia de fund și, din când în când, trage câte-un rever nesuferit care de-abia atinge suprafața de joc de pe Har-Tru, făcându-mă să m-aplec mult mai mult decât pot în realitate. E bun, ce mai încolo-ncoace, evident n-a învățat singur, nu e nimic firesc în chestia asta, dar datorită sutelor de ore luate cu profesorul lui, unei mașini pentru mingi pe care o are acasă și turneelor itinerante pe care le-a făcut cu clubul, a ajuns să stăpânească bine jocul.

— Nu-i prea rău, Jerry, strigă Richie. Nu-i rău deloc.

Nu sunt în stare să-i răspund fiindcă toată energia mi se duce pe partida asta și, deși îmi plac și jocul, și ritmul în care se desfășoară, aerul ce nu se mișcă deloc pare deodată că devine insuportabil de umed, ca și cum aș juca într-o răsuflătoare de uscător și pur și simplu mă opresc și las mingea trimisă de el să treacă pe lângă mine.

— Ce s-a-ntâmplat? zice Richie stând lângă fileu.

— Cred că-s terminat.

— Nu se poate, Jerry, zice el, atingând linia terenului cu racheta.

E agitat, abia respiră.

— Trebuie să mergi înainte. Începi să te obișnuiești. Cred că ne potrivim de minune. De obicei joc cu tipi care nu aruncă mingea cine știe ce, dar tu ai mult topspin în lovituri și chiar și în cele de rever.

— Sunt terminat, Richie. În plus, mă dor picioarele de-mi vine să urlu.

Scot piciorul fără șosetă din pantoful de pânză, aproape temându-mă să mă uit. Da nu-i oribil, are culoarea pepenelui roșu, chiar nuanța pielii înainte să se spargă bășicile.

— Hai, lasă că nu-i nimic, îmi spune el de parcă i-ar fi scurtat cineva durata meciului. Și, oricum, uite că vine Alva. Și vine și Rita.

Mă întorc și într-adevăr cele două se apropie de teren, Alva ținând în mână o cutie portocalie de pantofi, Rita dând la iveală o expresie de derută și îngrijorare dusă la maximum, de parcă faptul că mă vede cu o rachetă în mână lângă Richie ar fi ca și cum aș umbla cu o macetă, de parcă se-ntreabă ce-o mai face nebunu' ăla de Jerry acum.

Alva ia capacul de la cutie și-mi dă o pereche de Nike nouă-nouță.

— 46 fix, domnu' Jerry, spune ea cu un pic de veselie în glas (cel puțin așa mi se pare). Le-am legat și șireturile. Și-aveți și niște șosete noi înăuntru.

— De unde-i ai? îl întreb pe Richie.

— Ți-am spus, zice Richie, venind spre partea mea de teren, avem pantofi pentru musafiri. Poți să-i păstrezi.

— N-are nevoie, se bagă Rita. Jerry, o să vorbim mai târziu, bine?

— Hei, Rita, stai puțin, zice Richie. E băiat mare.

— Jerry! face ea cu un glas hotărât și destul de ascuțit, încât, ca un reflex, sunt pe punctul de a-i da Alvei pantofii înapoi.

Richie împinge pantofii, lipindu-mi-i de piept, și-i spune Ritei:

— Iubito, ia fii tu fată cuminte și stai jos, da?

— Jerry tocmai pleca…

— Aici *ne distrăm*, Ri-ta, zice el, mai mult silabisindu-i numele decât pronunțându-l în întregime. Am vrea să ne concentrăm pe ce-avem de jucat. Te rog să stai jos și să te uiți sau, dacă nu, du-te la prietenii mei și mai mănâncă ceva. Pot să te rog să faci chestia asta pentru mine? Îți cer prea mult? Fiindcă, dacă-ți cer prea mult, nu știu ce să mai cred. Poate că nu mă duce capu'. Da' dacă vrei cu tot dinadinsu', o să fac ce vrei tu.

Rita nu răspunde deoarece într-adevăr nu înseamnă prea mult să ceri așa ceva, dar desigur înseamnă, în special când ceri în felul ăla, și-acum

înțeleg de ce niciodată nu mi-a plăcut cu-adevărat Richie Coniglio, de ce niciodată n-am regretat într-adevăr faptul că am stat pe margine și m-am uitat când The Stank i-a făcut piciorul piftie și, de asemenea, de ce teroriștii cei mai de temut sunt cei care pun la bătaie puterea minții mai degrabă decât pe cea a mușchilor (putând să se poarte brutal cu cine vor ei, femei și copii, și încă să rămână cu reputația nepătată, căci nu lasă urme). Tipi ca Richie obțin 98 la sută din ce vor, ăsta e talentul lor cel mai important, ăsta e de fapt felul lor de a-și câștiga existența, singurul lucru scăpat printre degete fiind aschiuța aia minusculă de sentimente pure și bune de la prieteni și acoliți, de la iubite și de la alți oameni care ar trebui să se bucure, dar care clar nu o fac. Și poate că într-un fel oarecum asemănător, cei de lângă mine și cei dragi mie au hotărât probabil că eu nu sunt pe de-a-ntregul diferit, că, dacă nu sunt un vraci aducător de ploaie *extraordinaire,* așa cum e Richie, sunt un tip care s-a bucurat un pic cam mult de un zbor liniștit spre binele meu (sau al oricui) și astfel ar trebui să suporte adevărate furtuni distrugătoare de rea-voință pentru a o apuca pe un drum atât de lipsit de greutăți. Are un înțeles chestia asta, fără discuție, dar aș mai spune că nu există vreun fel mai sfânt în viața asta a noastră decât cel în care aluneci spre sfârșit, gârbovit, aplecat, somnoros ca un satir.

— Hai să jucăm, Richie, îi spun eu fără plăcere sau bucurie. Un set.

— Foarte bine. Da' care-i miza? Pe ce jucăm?

— Pe ce vrei tu.

— Vai, Doamne, Dumnezeule, spune Rita, pornind înapoi spre casă.

— Ce zici dacă ne-am pune mașinile la bătaie? mă întreabă Richie, refăcând liniile drepte ale racordajului. Cu ce umbli acum?

— O Impala decapotabilă din '67.

— Bine, o să pun la bătaie Testarossa mea din '92. E aia de-acolo de lângă garaj. Patru sute de

mile de la început. Valorează pe puțin optzeci.

— Mie-mi convine.

— Ți-o fi convenind, da trebuie să mai dai și tu ceva. Chevroletul face cât? Douăzeci cel mult? Da' tu n-ai o avionetă?

— Ba am, Richie, da tu nu știi să pilotezi.

— Uită-te numai și-o să vezi că-nvăț.

Rita s-a oprit. Din atitudinea și expresia ei se vede că nu-i vine să creadă că s-a cam ajuns la o întrecere împuțită (deși așa o chestie ar merge mult mai repede și mai ușor). Așteaptă să-i dau un răspuns.

— Bine, fie, zic eu.

Totul sună inofensiv și nici nu prea-mi vine să cred că-i adevărat. Fără îndoială că exact așa, cu veselie, jucătorii înrăiți atrag falimentul total. Rita se întoarce și o pornește rapid spre casă. Le spun tuturor s-aștepte o clipă și mă duc după ea, la o distanță care arată reținere și respect, dar, odată intrată-n casă, Rita se bagă-n toaleta de lângă bucătărie.

— Acuma ce mai ai? îi spun prin ușa de nuc. Facem și noi un joc acolo.

— Sunteți doi tâmpiți.

— Cred totuși că el e mai tâmpit decât mine.

— Lasă-mă-n pace, Jerry. Lasă-mă-n pace.

Eu vorbesc necontenit, dar ea nu-mi răspunde și, nu peste multă vreme, se pune să tragă apa întruna ca să nu-mi mai audă vorbele.

Când mă-ntorc, observ pe masa din bucătărie un laptop deschis și conectat la Internet (scârba dracului are în casă același sistem incredibil de rapid pe care-l are și Jack la firmă), așa că tastez repede adresa lui Sir Harold și iată că apare, chiar în mijlocul ecranului plat, în culori, o imagine plină de puncte a balonului argintiu și dezumflat al lui Sir Harold, plutind pe apă, toată chestia luând sfârșit pentru totdeauna, un pescar tuciuriu, numai piele și os, culegându-l cu un cârlig cu coadă lungă. O altă imagine reprezintă partea detașabilă

avariată, fără capac, cu o margine zdrobită de parcă ar fi o spirală mâncată pe jumătate. Textul e concis și se adresează „Prietenilor și susținătorilor noștri”:

„Magellan III a fost localizat. Sir Harold Clarkson-Ickes nu a fost găsit încă. Căutarea continuă”.

Una dintre femei bate la ușa cu canaturi de sticlă și-mi face semn să mă duc afară. Închid site-ul și mă duc după ea pe terenul central al lui Richie, unde ceilalți nu vorbesc de nimic altceva decât de pariu.

Dar, pe când îmi leg șireturile la pantofi, mi-l închipui pe Sir Harold cu mâinile și picioarele înțepenite, suspendat în apa întunecată a oceanului, cu părul numai șuvițe în dezordine, cu barba încărunțită rămasă pe vecie atât cât crescuse pe fața acestui nefericit explorator, pantofii și șosetele smulse din picioarele lui acum goale, iar ochii, ochii, uitându-se fix la imensitatea îngrozitoare a adâncurilor. Sunt sigur că-i plăcea să fie singur, dar nu acolo jos, acoperit de apă, prins în elementul ăla potrivnic. Deodată mi se face rău de la stomac și calc peste merișorul turcesc tuns cu grijă și încerc să dau afară tot homarul ăla minunat condimentat de Alva cu curry. Arbustul e parcă plin de beteală roșie și verde. Ochii mi se umplu de lacrimi de atâta efort, bineînțeles, dar, câteva clipe, chiar că nu mai știu de mine. Nu-mi aduc aminte când am urlat ultima oară în halul ăsta (nici măcar după Daisy) și abia când simt o mână pe umăr îmi dau seama pe ce lume sunt.

— Poate c-ar trebui să faceți o pauză, domnule Battle, zice Kenton, care-mi oferă un șervețel. Nu pare să vă fie deloc bine.

— N-are nimic, își revine el, strigă Richie. Sunt doar nervii din ziua partidei. Hai, Jerry, hai să ieșim pe covertă să ne vadă lumea.

Fiind avocat, Richie merge la tot tacâmul: un set cu șase ghemuri, un tie-break de 12 puncte la 6

egal, decizii crezute pe cuvânt și (clauza asta e pentru mine) orice rănire care duce la terminarea jocului sau altceva care face imposibilă continuarea jocului va avea ca rezultat pierderea meciului și a cheilor de la mașina lui și de la avionul meu, puse într-un pahar de vin pe masa de lângă teren, unde stă toată lumea în afară de Rita.

Deloc surprinzător, încep încet, servind primul și pierzând ghemul la zero, trei dintre puncte din cauza unor duble greșeli. Richie își câștigă cu ușurință serviciul și în ghemul următor mă descurc mai bine când îmi vine rândul, deși tot pierd, trimițând în plasă o minge cu care aș fi câștigat ghemul și pe urmă dau o „chiflă" peste cap la un aut și gata 3–0. Nimeni nu spune nimic la schimbarea asta minoră, iar Richie, nici atât, pur și simplu își aranjează puțin benzile care-i țin încheieturile strânse și zâmbește, dând la iveală surâsul clar al unui om care știe ce-l așteaptă în viitor. Al patrulea ghem nu începe mai bine pentru mine, căci lui Richie îi reușesc serviciile care mă lovesc în diverse părți ale corpului și la care nu am cum răspunde decât, în cel mai fericit caz, trimițând mingile fără niciun efect peste fileu, ceea ce declanșează o reacție în lanț de voleuri previzibile de-ale lui și loburile mele stângace, smeciurile lui controlate și răspunsurile mele disperate și inutile. Dar după astea reușesc să înfig niște mingi de-a lungul liniei, iar la 30 egal el face o dublă greșeală. Și treaba asta îl enervează, mamă, Doamne, îmi dau seama perfect, fiindcă tot jocul lui urmărește să nu comită vreo greșeală normală, iar la serviciul următor (un pic mai jos și mai imprecis) mizez totul pe o lovitură și reușesc un forehand câștigător de-a lungul liniei. Ghem, domnule Battle. Eu chiar străpung aerul cu pumnul, nu numai pentru mine, ci și pentru Sir Harold și, în vreme ce fac în minte o mare petrecere (fiindcă, fără echivoc, mă simt ca și cum am câștigat deja), Richie îmi respinge din nou

serviciul într-un ghem care începe de la zero și ajunge la 4–1. Și cum schimbăm terenul, îmi străfulgeră prin minte că probabil mai are vreo opt puncte nenorocite până să mi-l ia pe *Donnie.* Dar nici pomeneală să mă însufleţească situaţia de faţă, mă paralizează pur și simplu, mă sufoc de spaimă, imaginea cu Richie înălțându-se la manșă, urmărind cu privirea conturul și linia propriei sale grădini pământești și apoi noi, ceilalți, bipezi dominați de gravitație literalmente tăindu-mi respirația, și mă văd nevoit să mă prind cu mâna de stâlpul de la fileu ca să nu cad.

— Dați-i careva ceva de băut domnului Battle, zice Richie, care aștepta deja la linia de fund. Să n-o mierlească vreunu' azi pe-aici.

Kenton vine și-mi dă o sticlă cu apă de izvor și-mi spune, punându-mi mâna pe umăr:

— Vă simțiți bine?

Fac semn din cap că da, terminând sticla dintr-o înghițitură, îmi mai întinde una, de data asta sfătuindu-mă s-o beau încet. Când mă uit în ochii lui, îmi dau seama cum mă vede el, ca pe o grămadă jalnică și soioasă, un ins hodorogit – poate că sunt, dar nu sunt (dar oare sunt?) – și, deși *Donnie* e în pericol și eu îmi pierd puterea de a transpira, chestia asta mă zdruncină, îmi oprește respirația.

— Ce mă-sa pe gheață, Kenton, te-ai apucat să-l oblojești acum? zice Richie.

— Făcui și io pă băiatu' dă-i dădu apă, șefu', zice el cu accent de negru, ceea ce stârnește hohotele de râs ale tuturor, inclusiv ale lui Richie.

— Haide, pe cai, băiete!

Kenton se conformează și îi spun:

— Mulțumesc, prietene.

Și când îmi dă racheta în schimbul sticlei goale, îmi zice cu un glas așa de scăzut, c-abia-l aud:

— Răspundeți jos la loviturile lui de forehand.

Nu-i mulțumesc, bineînțeles, fiindcă de-abia dacă pot să mă descurc cu elementele de bază și

nimic mai mult, dar când se reia partida, mă gândesc la ce mi-a spus și încep să joc așa, trimițând lovituri scurte la mingile de forehand ale lui Richie, ceea ce, în mod normal, n-ar fi recomandabil să se folosească împotriva unui jucător grozav la fileu ca Richie, dar e ciudat de eficient, căci omul meu pare că întâmpină greutăți cu loviturile mai scurte de pe partea aia, având ca rezultat niște lovituri care ricoșează departe, în afara terenului, sau, dacă nimeresc în teren, cărora le răspund puternic. Poate că Kenton a jucat destul cu Richie ca să-i cunoască acest punct slab, dar la încă o lovitură scurtă pentru care Richie trebuie să alerge serios, îmi dau seama de ce e probabil nevoit s-o facă: piciorul lui stâng este cel care duce la lovitura aia, piciorul lui stâng pe care i l-a rupt în tinerețe The Stank. Poate că pur și simplu îl doare când se lasă pe el ca să se repeadă înainte sau poate e o durere închipuită (care trebuie să fie la fel de neplăcută, dacă nu chiar și mai neplăcută), dar asta este în avantajul meu, nu doar pentru punctele lipsite de importanță și ușor de obținut, ci și fiindcă, în cele din urmă, se vede clar că Richie a obosit, nemaiîncercând să urmărească fiecare minge. Așa că-i dau înainte și, deși simt că am un pic de plumb în picioare, îmi accelerez mișcările cu porcăria asta de rachetă nouă-nouță, lovind mingea cu o viteză cumplită cu care Richie evident că nu e obișnuit și care nu-i place deloc. Odată ce succesul a început să-mi surâdă, colegii și prietenele lor se pun să ovaționeze fiecare punct pe care-l marchează el, chiar și Kenton hămăind cu sentiment pentru Richie (cu toții putem să jucăm teatru la nevoie), dar n-are importanță. În cele din urmă scorul este 6–5, cu Richie încă pe primul loc, dar îl strâng cu ușa, căci am trei puncte de break acum și practic înaintez spre linia de serviciu, iar Richie o pornește ca o furtună spre centru, trântind amândouă mingile în jumătatea de jos a fileului.

— Pizda mă-sii, strigă el, aruncând racheta pe jos și lovind-o cu piciorul, pe urmă întorcându-se spre galeria care amuțise. Puteți să-l și aplaudați, ce Dumnezeu! Joacă destul de bine, lua-l-ar dracu'.

Și asta și fac toți cu ceea ce mi se pare a fi o satisfacție ceva mai mare pentru faptul că am contribuit la transformarea gustării ăsteia tipice dată de șef în altceva, ca să nu mai spun că ar da mereu cu toții bani serioși ca să-l vadă pe Richie primind o lovitură serioasă în amorul-propriu, dacă nu cumva chestia asta e cea mai importantă. Dar nimic din toate astea nu contează, deoarece, uitându-mă mai bine, observ acum că Rita a urmărit jocul nostru de pe marginea terenului, poate vreme de un ghem sau două, și e încă țâfnoasă din cauza amestecului ăstuia care nu se mai sfârșește odată – fiindcă din nou (pot să-i ghicesc gândurile acum) m-am băgat în mijlocul ringului treburilor și plăcerilor tuturor celorlalți oameni.

— De ce nu ziceți că sunteți chit acum? ne întreabă Rita. Ați făcut egal și noi ne-am distrat.

— Distracția nu s-a terminat, spune Richie, încercând racordajul rachetei pe călcâie.

Eu stau pe pământ, încercând să-mi întind picioarele, care mi se par dintr-odată goale pe dinăuntru, dar calcifiate, butucii ăștia răsturnați și pietrificați.

— Hai, Jerry, scoală-te și să trecem la treabă.

— De ce vreți voi să faceți chestia asta? insistă Rita.

Poate că numai eu îmi dau seama, căci ea nici nu răcnește, nici nu gesticulează și expresia feței nu i s-a schimbat, dar e într-adevăr lividă de furie. Știu fiindcă bărbia îi tremură (și se poate vedea bine treaba asta), lucru care li se întâmplă celor mai mulți oameni când sunt pe punctul să izbucnească în plâns. Dar ea e departe de așa ceva.

— Nu vedeți cât de dezgustătoare e toată chestia asta? Chiar trebuie să vă luați jucăriile unul altuia, nu-i așa? E de prost gust, Richard. Și, Jerry, hai să fim cinstiți, nu-ți poți permite să pierzi avionul.

— Ei, acum…

— Nu vorbesc doar de *bani.* Ce te-ai face fără el? Ce, Jerry? Hai, spune. Ce-o să te faci?

E o întrebare excelentă, exact genul de întrebare pe care mi-o pun tot timpul cei la care țin, retorică de la un cap la altul, dar combinată cu speranța obținerii vreunui rest de confirmare de la subsemnatul, vreunui bulgăre de aur pătat de sânge și plin de precauție și probitate. Dar poate nu chiar acum, căci mă-ntreb cum o să fac să ies din situația asta incertă în care sunt acum, în ciuda punctajului de 6 egal pe care l-am făcut căci picioarele (sunt oare ale mele?) sunt absolut lipsite de viață, fără glas, bușteniii ăștia noduroși de carne ce-ar putea foarte bine să fie un delicios nutreț, închis într-o cutie de sticlă și ținut la rece.

— Nu mă pot scula-n picioare, îi zic eu Ritei. Nici nu pot să mă mișc.

— Slăbește-mă cu porcăria asta, Jerry, spune Richie. Te-ai odihnit destul. Hai. Cu serviciul tău începe tie-break-ul. Pe urmă servim de câte două ori. La început unu la șapte.

— Zău că nu pot, Rita, îi spun eu. Nu glumesc.

Rita se apropie repede și se lasă în genunchi lângă mine.

— Vorbești serios?

— Simt c-am înghețat cu totu'.

— La amândouă picioarele?

— Da, da-n locuri diferite.

Rita se întoarce spre Richie, care vine acum să vadă cum stă treaba.

— Foarte bine. Asta e, Richard. Are junghiuri peste tot. Probabil că e deshidratat din cap până-n picioare. Jocul s-a terminat.

— Mă rog, dacă asta vrea el.

— Exact așa o să se și întâmple, zice Rita hotărâtă și cu un aer de soră de caritate.

— Bănuiesc c-o să-ncep sa iau lecții de pilotaj, spune Richie.

— Nu poți face-așa ceva, zice ea. Nu poți să-i iei avionul din cauza asta.

— Aș prefera să nu, dar n-am încotro. Tu erai în casă când ne-am înțeles noi ce și cum să facem.

Rita se uită la mine de parcă aș mai coborî o treaptă în iadul prostiei și eu nu pot decât să încuviințez din cap spășit.

— Richard, îi spune ea. Nu fi dobitoc. Recunoaște c-a fost meci egal, Jerry poate să se duc-acasă și toată lumea o să fie fericită.

— Ascult-aici, Rita, habar n-ai ce vrei să spui când vorbești de jucării. Exact așa e. Nu există plăcere mai mare. Așa că, dacă nu te superi, te rog să mă lași în pace-acuma. Jerry și cu mine am făcut un pariu cinstit cu reguli clare și Jerry o să-ți spună chiar el că, dacă aș fi eu în locul lui sau el într-al meu, ca să fie clar, el ar face același lucru. Așa-i, Jerry?

Bineînțeles că nu vreau, dar trebuie să dau din cap fiindcă are absolută dreptate, chiar și Rita o știe, aș pune imediat brelocul ăla dolofan de Ferrari pe lanțul de chei de la briceguțul meu elvețian chiar înainte de a-l ajuta să-și mute curul ăla slăbănog de pe terasă.

— Eu nu pot să suport una ca asta, zice Rita, folosindu-mi coapsele ca sprijin ca să stea în picioare.

Doare, dar oarecum e și de folos. Atingerea de gheață a mâinilor ei. Nu spune nimic, ci doar își ia geanta de paie (cea pe care am adus-o pentru ea din Insulele Canare, cu o inimă cusută în țesătură) și pleacă, trecând peste gazon drept spre garaj, unde ambalează motorul pârâitoarei ăleia de mașină. Tot timpul cât am urmărit-o cu privirea, nici Richie, nici eu n-am scos o vorbă, deși mă-ntreb dacă ceea ce vrea el să spună este exact ceea

ce vreau eu să spun, lucru care nu e deloc original sau de natură să zguduie pământul și nici măcar romantic; e ceea ce un tip ca mine, care are întotdeauna o grămadă de spus, dar niciodată la momentul potrivit, vrea să ceară cel mai adesea; „Nu pleca”. Și tocmai când mă pregătesc s-o spun, ea-și întoarce mașina pe alee, ajunge în stradă și apoi o pornește huruind, cu o mișcare smucită de la o transmisie proastă.

— Bine, Jerry, zice Richie, acum că *treaba*-i terminată, ce moaș-ta pe gheață ai de gând să faci?

Nu-i pot răspunde, furios cum sunt din cauza *trebii* ăleia de care a pomenit.

— Haide, Battle, scoală-te-acum. Sau întinde-o.

Și vă spun că Jerry Battle se scoală în picioare după aia. Și-mi pun picioarele la treabă. Le fac să meargă. Și-l fac pe Richie să plătească pentru ce-ar fi trebuit să facem amândoi.

Cel puțin în chestia asta, sunt nemaipomenit.

Opt

AICI, LA BIROUL de la Parade Travel, pe care îl împart cu încă cineva, dușmanul e întotdeauna inerția.

Nimeni nu-i spune pe nume, bineînțeles că nici eu, dar fiecare excursie sau vacanță pe care o rezerv pentru clienții mei e încă o mică victorie pentru aceia dintre noi care cred în cauzele mișcării și tranzitului. În dimineața asta, de exemplu, am aranjat o vacanță în decembrie pentru Nancy și Neil Plotkin, trimițându-i la început într-o croazieră de zece zile în Asia de sud-est, porturi de oprire fiind Bali, Singapore și Phuket, unde o să se dea jos și-o să treacă pe uscat și-o să meargă, escortați, cu Eastern Oriental Express pe faimosul drum al mătăsii, strecurându-se prin Bangkok și Chiang Mai, după care o să se ducă cu avionul înapoi în Hong Kong să stea două nopți la venerabilul hotel Mandarin Oriental, ca să cumpere tinicheluțe și să urce pe vârful Victoria și să facă o plimbare cu jonca prin port până la piețele stradale din Kowloon.

Al dracului de frumos. Soții Plotkin, ca și mine, sunt semipensionari, Nancy suplinind acum la gimnaziul unde a predat treizeci de ani, Neil administrând activ propriul lor portofoliu de pensionare în loc de fondul mutual instituțional pe care l-a condus de când era Johnson președinte. Sunt oameni destul de plăcuți, adică newyorkezi tipici, încântători când trebuie și surprinzător de generoși și calzi când nu trebuie, deși devenind pe loc sceptici și cu apucături de pitbull dacă sunt împinși sau îmboldiți câtuși de puțin. Și e ușor să lucrezi cu ei (asta e cea de-a patra excursie mare pe care le-am aranjat-o), nu doar pentru că au o grămadă de timp și fonduri de care se pot dispensa și sunt interesați de diverse chestii turistice, ci mai mult pentru că se pare că-și dau seama că aspectul

cel mai important al călătoriei nu sunt simpla destinație și atracțiile ei naturale, ci de fapt procesul de *a ajunge acolo,* literalmente ceea ce francezii numesc *travail,* care este greu de la natură și laborios, dar și absolut esențial pentru a crea vreun sentiment adevărat al călătoriei. Spre deosebire de majoritatea clienților, care, în mod firesc, cer rutele cele mai scurte, mai directe și lipsite de complicații, soții Plotkin sunt doritori să îndure (și să și savureze) perioadele de transport și tranzit chiar și când nu e vorba de vreun transatlantic elegant sau de vreun tren șic scos de la muzeu. Căci nu se tem de colțurile înghesuite ale autocarelor, nu le cade rangul dacă-și aranjează singuri transferul la taxi în porturi necunoscute lor, nu se fac foc și pară când e vorba să se urce în vreun autobuz rablagit, cu care circulă numai localnicii, în vreo adunătură subtropicală de cocioabe sau când vine vorba de vreo escală de opt ore la de-a pururi cumplitul aeroport Narita. Bineînțeles că nu trebuie să îndure niciuna dintre cele menționate mai sus, ci mai degrabă, după cum îmi dau seama uitându-mă la felul în care au procedat în trecut, ar putea să-și cumpere un pachet de servicii și să meargă cu orice cursă charter directă spre oricâte plaje renumite vor ei și să se trântească în șezlonguri moi, învelite în prosop, și să se bucure destul de mult de șapte zile când nu trebuie să-și pună mintea la contribuție și când tot ce au de făcut e să bea piña colada dulce de-ți vine să-ți iei câmpii și să citească un sac de cărți sexy ieftine, cumpărate la kilogram, alegându-și homarii țepoși preferați pentru cină și, poate, în ultima zi plină, mergând într-o plimbare pe patru roți spre un ținut îndepărtat ca să vadă o cascadă de apă dulce, uitată de lume, unde ar putea să și înoate scurt sub baldachinul luxuriant al arborilor de jacaranda și al palmierilor, toate astea, trebuie s-o spun, părându-mi-se lucruri foarte

lăudabile, pentru care nu are de ce să-ți fie deloc rușine.

Și totuși sunt din cale-afară de nerăbdător să schițez cum trebuie itinerarul lui Nancy și al lui Neil, nu ca să-i „provoc" și să le dau impresia că excursia e istovitoare așa, doar de amorul artei, ci ca să le aduc aminte ce înseamnă de fapt ceea ce fac ei când străbat lumea în lung și-n lat cu avionul și cu taxiul, să-i provoc să simtă până-n măduva oaselor graba aia ieșită din comun și plictisul și rămânerea în urmă. În viitor o să existe, fără îndoială, un dispozitiv de transport gen Star Trek, prin intermediul căruia călătorii o să fie duși pe o rază spre destinațiile lor în așa fel încât, în anul 3035, un oarecare Plotkin ar putea să se urce într-o cutie ușoară în camera lui de zi și să apară peste câteva secunde în holul unui hotel din Osaka sau din Roma ori de la Marea Liniștii, dar cred că o să fie o rușine pentru cei mai mulți, în afară, probabil, de oamenii de afaceri și de familiile cu copii mici, căci necălătoria asta instantanee va reduce efectiv neobișnuitul *acolo* la permanentul *aici,* pentru a se transforma pur și simplu într-o altă cameră din casă, cu nimic deosebit, în așa fel încât numitul Plotkin s-ar putea nici să nu mai catadicsească să se mai ducă undeva după o vreme.

Între timp Nancy și Neil o să se agite fără doar și poate, o să se înarmeze până-n dinți cu ghiduri, hărți și filme de călătorii ale celor ce au deschis drumul înaintea lor, evaluându-și mereu unul altuia părerile (așa cum fac de câte ori apar la biroul meu) despre ce rute și posibilități de cazare și de masă o să se dovedească a fi cele mai atrăgătoare, să-i ducă în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii și să le ofere cel mai mult stratosferonauților ăstora doi din Dix Hills, la care se ajunge prin Delancey Street. Sunt curajoși și ascuțiți la minte și înțeleg că, în momentul ăsta foarte năucitor din viață, își doresc cu înfocare acțiune, că au nevoie de cel mai important lucru, goana după ceva anume, și când

Neil mi-a dat cardul de credit ca să plătească excursia, a suspinat cu o oarecare premoniție și, cu un geamăt dulce, i-a spus neveste-sii:

— Of, ce necazuri ne așteaptă!

Norocoșilor, mi-a venit să le zic.

Fiindcă de fapt nu știu dacă eu, unul, aș mai putea ține-n mână vreuna dintre excursiile astea mari, așa cum făceam cu (deși de cele mai multe ori fără) Rita coadă după mine, asta întâmplându-se când la Battle Brothers treaba mergea ca pe roate cu pilot automat și copiii erau amândoi la facultate și dorul meu de ducă era așa de intens, că dădea pe dinafară. Pe vremea aia (înspăimântător, dar nu sunt chiar așa de mulți ani) îmi făceam de fapt planurile pentru excursia următoare când veneam acasă cu avionul, ducând cu mine un maldăr de ghiduri și hărți disparate ca să pot să-mi pun pe hârtie următoarele mișcări posibile, de parcă le-aș fi și făcut deja, să-mi închipui scenarii ale locurilor și orașelor vizitate, toate topografiile traversate, în esență să mă duc pe mine însumi cu prețul, cum s-ar zice, și să mă las în seama markerului meu fosforescent pentru a urmări Volga, Yangți ori Nilul. Planuri ca astea îmi făceau inima să bată mai repede, îmi ofereau imaginea a ce va să fie și pot spune cu deplină încredere că totul se întâmpla nu pentru că mă temeam să fiu acasă sau să mă întorc la propria-mi viață. Nu era vorba de teamă sau de părere de rău ori de vreo boală care mă făcea să-mi fie scârbă. Nu era vorba nici măcar de evadare sau de vreo reprimare sentimentalistă. Pur și simplu voiam să continue făgăduiala de înălțare, nădejdea asta c-aș putea, în felul meu, să fiu o provocare pentru atracția forței de gravitație și să simt, în vreme ce treceam în revistă minunile lumii, fiece clipă de mister și măreție a scurtei noastre existențe.

Recunosc că era mult să ceri așa ceva de la o traversare cu bacul pe o mare agitată de la Dover la Calais.

Și cu toate astea, chiar acum, când nu mai călătoresc mult și doar mă ridic destul de des cu *Donnie,* avionul meu nu prea sprinten (și care, încerc să cred acum, n-a fost niciodată în pericol să fie pilotat de Richie Coniglio, al cărui Ferrari V-12 stă, amenințând tăcut, în garajul meu, ca o felină mare la grădina zoologică), încă mai privesc în jos spre acest Long Island al meu și spre apele sclipitoare care îl înconjoară și spre punctele înălțate ale caselor și mașinilor și spre milioanele de oameni pe care nu pot să-i văd și mă minunez cât de adevărat de intim e totul, o parte din mine ca asta nu e niciodată pe pământ.

Și probabil că aici e necazul îngrozitor și neștiut de nimeni de a fi situat prea bine, cel puțin pentru aceia dintre noi care stau în locuri prea bine situate ca acesta, probabil că de asta trebuie s-o ținem ață și să decolăm și să atingem pământul și pe urmă să decolăm din nou, probabil că de-a lungul anilor apropierea zilnică (a prietenei tale de o viață, a copiilor ori a tipilor cu care lucrezi) poate să toceasscă legăturile și să le transforme în poante fără sare și piper, când, după toate legile din lume, ar trebui doar să întărească și să dea viață legăturilor ăstora. De aceea fantezia care apare mereu în viața mea (și poate în a ta, ca și în a ta) este una de perfectă călătorie necurmată, țopăiala asta nesfârșită dintr-un punct într-altul, plăcerile pe care le găsești nu în minunățiile singulare ale oricărei destinații, ci în statornicia cu care apar sosirile și plecările în serie și faptul că știi mereu, ceea ce te mângâie, că n-o s-ajungi niciodată destul de apropiat, de familiar ca să simți că se coace vreun necaz, un lucru care te face să dai pe dinafară de atâta încuviințare plină de fericire desăvârșită și iubire pentru tot felul de oameni. Pe de altă parte, problema este că tu sfârșești prin a avea toate sentimentele astea minunate care țâșnesc 3 300 de metri de cel mai apropiat suflet cald, singura persoană cu care poți vorbi fiind tipul

sau fata obișnuită din turnul de pe câmp, care s-ar putea să n-aibă nicio intenție, dar al căror ton hotărât ce arată cât de eficienți sunt și că țin totul sub control te aduce literalmente înapoi cu picioarele pe pământ.

Vreau și ar trebui să spun că Theresa nu mai e în pericol iminent, cel puțin după cum prezintă ea situația. Deși mă simt bineînțeles ușurat, chiar emoționat, nu sunt sigur sută-n sută c-o cred, căci nu e deloc dispusă să folosească aceleași amănunte de jargon pline de floricele pe care le-ntâlnești mai mereu în vorbirea ei și a lui Paul, limbajul lor specializat ale cărui multiple înțelesuri relativiste simt că ar trebui să le pricep, dar nu le pricep prea bine. Astfel mă îngrijorează faptul că tot ce-o să-mi spună acum, referitor la neoplasmele ce probabil cresc alături de copilul care se dezvoltă în pântecele ei, este că „toată chestia" poate fi „ținută sub control", exact felul de exprimare ce șchioapătă din punct de vedere lingvistic și pune capăt oricărei discuții, la care recurg și eu în mod instinctiv ori de câte ori sunt în încurcătură.

Chiar mai neliniștitor decât asta e faptul că deja i-a dat un nume copilului (Barthes, după un renumit critic literar), un pas care arată clar intenția ei cam strictă de a ajunge sus, indiferent de consecințe. Normal c-am încercat să obțin informații mai amănunțite de la Paul, dar și el a fost frustrant de vag în tot ce-a spus, căutând mereu să mă împiedice să aflu ceva mai mult. Dar știu că *ceva* merge anapoda. De exemplu, de o lună, de când Theresa și Paul s-au întors acasă, mi-am dat seama că, deși era întotdeauna o plăcere, compania lor nu mă mai stimula deloc, ceea ce era foarte ciudat (n-am crezut c-o să ajung vreodată să spun asta despre ei), căci păreau neobișnuit de nostimi și aveau un aer adolescentin de câte ori erau împreună. Când am venit deunăzi acasă de la Parade Travel, pur și simplu se hârjoneau (îmbrăcați ca lumea și fără nicio implicație

sexuală, slavă Domnului) și când m-am întrebat cu voce tare dacă era recomandabilă o asemenea activitate, s-au oprit o clipă și pe urmă au izbucnit în râs de parcă fumaseră marijuana toată după-amiaza.

Dar este și un filon adânc de posomoreală acolo, care iese la iveală ori de câte ori unul din ei nu-i acasă, celălalt pur și simplu îndreptându-se spre dormitor și spre stivele de romane și texte de critică literară pe care le-au adus cu ei și pe care le cumpără aproape în fiecare zi, fortul ăsta de jucărie făcut din cuvintele altor oameni. Am încercat să stau pe margine, neobligându-i să discute anumite chestiuni sau criticându-i, comportându-mă în deplină cunoștință de cauză ca oricare viitor bunic fericit, care etalează cu ostentație un comportament blând și plin de solicitudine, deși încep să mă-ntreb dacă reușesc să fac astfel un serviciu vreunuia dintre noi, în vreme ce cu toții lăsăm timpul să treacă și mai petrecem și noi ceva timp, totul luând proporții pe nesimțite. Dacă nu altceva, am presupus că o să fiu *luat* și eu *în calcul*, în problemele mari cel puțin, și n-o să trebuiască pur și simplu să aștept să-mi apară părticica mea, un rolișor secundar pe care m-am bazat de-a lungul anilor pentru intrările și ieșirile ce nu puneau probleme, dar care acum mi se pare absolut insuficient.

O altă întâmplare ciudată este faptul că Paul ne pregătește o surpriză culinară de proporții. Deși nu mă plâng aici, n-am știut niciodată că se pricepe la bucătărit chestii din astea. Totdeauna s-a priceput să trântească la repezeală o mâncare acceptabilă din paste făinoase sau vreun păstrăv umplut la cuptor când m-am dus odată în vizită la ei în orașul ăla mereu învăluit în ceață de pe coasta statului Oregon, dar gusturile și priceperea lui au evoluat în mod impresionant în cei câțiva ani de când se învârte în lumea academică împreună cu Theresa (o grămadă de timp liber, bani destui, colegi cu

ochi de vultur, care sunt întotdeauna lihniți de foame). Ar trebui să spun că Theresa bagă-n ea de parc-ar fi spartă la vremea când depune somonul icrele, fiind absolut imposibil de săturat când e trează, deși în ultimul timp pare că i-a mai dispărut foamea. Asta e indiciul care mă face să cred că se simte bine și că e mulțumită de ei amândoi. În fiecare dimineață, după un mic dejun copios alcătuit din păsat de ovăz, ouă, fructe și tot felul de plăcinte și plăcințele, ea și Paul o pornesc cu Ferrariul (și de ce dracu să n-o pornească, fiindcă mie, oricum, nu-mi place să conduc mașina asta; scaunul e un pic prea jos pentru picioarele mele destul de lungi și drăcia aia trece de la o viteză la alta prea brusc, așa că nu reușesc s-o fac decât să sară înainte, zdruncinându-se, în răbufniri de câte zece metri) și rulează cu roțile de 35 de centimetri peste tot prin ținut, căutând carne și legume cultivate fără îngrășăminte chimice și brânză de la particulari și pâine, alimente de care Eunice face bineînțeles rost în fiecare zi de la compania de servicii logistice Federal Express, dar de care eu habar n-am avut că se pot obține aici, în teritoriul supermagazinelor alimentare, unde găsești întotdeauna nouă sorturi de hotdog, dar un singur fel de salată verde (ghici de care). Cumpără numai cât o să mănânce în seara aia, ceea ce se potrivește de minune, fiindcă Testarossa lor nu prea are spațiu în portbagaj, doar un colțișor mititel după cele două scaune (care, fiindcă tot veni vorba, ajunge numai pentru vreo două rachete de tenis). Singura mea nemulțumire este prețul alimentelor ăstora, de parcă ai mânca la restaurant, ce mai încolo-ncoace, ca să nu mai vorbesc de benzina premium pe care o folosesc în proporție de patru litri la fiecare unsprezece kilometri, dar odată ce ai *pâté de foie gras* pus la foc iute cu șalote caramelizate și Calvados *glacé* sau pastă de somon întinsă pe biscuiți Ry-Krisp cu hrean japonez, făcuți în casă, și le mănânci la amărâta aia a ta de

masă din bucătărie, pe care nu dai doi bani, unde probabil ai desfăcut mai multe sticle de ketchup decât de bere străină, ești fericit că poți face alți treizeci de kilometri în fiecare dimineață și nu scoți o vorbă, considerându-te norocos că ești în stare să te târăști de colo până dincolo și, foarte ciudat, am impresia că noi trei ne mișcăm foarte repede prin lumea asta, consumând ce putem.

Și totuși necazul vine și se înghesuie în sufletele noastre. Ieri dimineață, când eu stăteam la masa din bucătărie, Theresa dormea încă și Paul amesteca de zor să facă un aluat din făină integrală pentru clătite cu zmeură, am pus jos cana cu destulă putere și-am împroșcat cu cafea în sus și pe *Newsday*-ul meu, la care Paul a zis:

— Doar o clipă mai durează, Jerry.

— Nu de haleală e vorba, am spus eu.

Paul s-a făcut că nu aude, scurgând uleiul în tigaie și aprinzând focul sub ea.

De când s-au mutat aici și Paul gătește la temperatură ridicată ca un bucătar de meserie, casa se umple de un fum înmiresmat ce mă face să cred că Rita e și ea pe-acolo, un parfum suav cu atât mai drag inimii mele și mai derutant și mai deprimant acum, cu cât ea nu mi-a răspuns la niciunul dintre mesajele pe care i le-am lăsat pe telefon de la gustarea cu șampanie pe care a dat-o Richie cu două săptămâni în urmă. Poate că un tip ca mine trebuie să-și dea seama că are doar câteva ocazii în viață de a împărtăși pe deplin iubirea cu o femeie pe care a respectat-o întru totul la fel de mult pe cât a dorit-o fizic și dacă am lăsat să se ducă pe apa sâmbetei ceea ce mi s-a cuvenit, probabil c-ar trebui să fiu dus într-o pădure și împușcat în numele fiecărei femei căreia, fără discuție, îi era destinat să se bucure de mai multă iubire decât a primit, dar n-a apucat să se bucure, de cele mai multe ori din cauza unui nătăfleț neștiind să spună decât „da”, deși a cam încercat el să facă tot ce poate, dar a dat-o-n bară.

— Ascultă, Paul, i-am spus eu, e timpu' să-ncepi să mă pui și pe mine-n temă.

— De acord cu tine, mi-a răspuns el, turnând cu grijă aluat pentru trei clătite și punând un vas mic cu sirop de arțar ca să se încălzească în cuptorul cu microunde de deasupra aragazului. Dar să știi, Jerry, că nici eu nu știu nimic.

— Mă lași?

— Nu glumesc deloc, a spus el.

— Acuma chiar că mă scoți din sărite.

— *E-al dracului de nasoală* treaba, a zis el, lovind cu polonicul marginea vasului în care amestecase aluatul.

Cuptorul cu microunde a încetat să șuiere și Paul a apăsat prea tare pe butonul de la ușă, care s-a deschis cu putere și l-a lovit în față. A scos siropul și-a trântit ușa, care s-a deschis din nou, așa c-a mai trântit-o o dată. O clipă am crezut c-ar putea să vină și să se repeadă la mine, căci l-am văzut strângând cu furie lopățica în mână și, ca să vă spun adevărul, mi-ar fi convenit de minune, nu fiindcă voiam să mă bat, ci pur și simplu ca să încep să fac ceva. Am crezut că, probabil, dacă-mi dă una, treaba asta s-ar putea să slăbească chingile de la toată afurisita aia de constrângere orientală care a pus stăpânire pe noi, ceea ce, fără îndoială, e o plăcere la care te poți deda mai tot timpul, dar care a devenit un fel de chin pentru mine în ultima vreme.

Dar n-a sărit la mine, așa că i-am spus:

— Probabil c-ai vorbit măcar cu doctorița.

— Sigur c-am vorbit. De nu știu câte ori. Da' de spus, îmi spune doar ce-i dă Theresa voie să-mi spună.

— Da' tu ești logodnicul ei! E copilul *tău.* Fără discuție, chestia asta nu poate fi etică sau hipocratică ori cum o mai fi.

— Așa vrea Theresa, Jerry, chiar dacă mie-mi place sau nu.

— Bine, da' nu poți să stai pur și simplu și să te uiți. Tu n-ai niște *drepturi*?

— Și ce-ai vrea să fac, s-o dau în judecată?

— Posibil, de ce nu? Ai putea s-o dai în judecată pentru hotărârea de a face un tratament nepotrivit. Sau poate c-ar trebui s-o fac eu. Tu ai putea doar s-o amenințI c-o lași.

— Și-ar da imediat seama că nu vorbesc serios, a zis el, aruncând clătitele în sus una câte una. Sau, invers, ar putea să se schimbe și să mă lase ea pe mine.

Nu i-am răspuns fiindcă mi-am dat seama că Theresa ar putea foarte bine să facă ea chestia aia, fie și numai pentru un timp. Când era adolescentă, avea doar un prieten (de care-mi aduc eu aminte), un băiat slăbănog, melancolic, care îți cam dădea fiori și purta un fular negru, indiferent de vreme, și-i scria poezii de dragoste științifico-fantastice, pe câteva din ele le-am găsit în buzunarele vechii mele jachete cu însemnele liceului (pe care Theresei îi plăcea s-o poarte cu mânecile suflecate). Dintr-un motiv inexplicabil era îndrăgostită nebunește de băiat, căci dintr-odată izbucnea în plâns doar dacă-i pomenea cineva numele și treaba asta se-ntâmpla cu destul de multă regularitate, însă, înainte ca eu să pot măcar să spun ceva, fiică-mea a început să nu mai vrea să-i răspundă la telefon fără să-i poată reproșa nimic, ceea ce a făcut-o și mai nenorocită pentru un timp (la fel și pe el, amărâtul), dar nu după multă vreme se vindecase de crizele de plâns și au dus-o bine împreună până ce Theresa l-a lăsat, așa mi-a spus mai târziu, fiindcă era sătulă până peste cap de „prestația lui".

— Știi ce mi-a spus doctorița în cele din urmă când am vorbit cu ea vineri? m-a întrebat Paul, dându-mi farfuria cu clătite, cu siropul alături. Theresa și cu mine ne-am cam certat, așa că, după ce ea s-a dus să tragă un pui de somn, am sunat. N-au vrut să-mi dea legătura, dar am făcut un pic de

scandal și a venit doctorița. Așa că i-am ținut un întreg discurs despre răspundere și avantajele pe care le aduce faptul că mai mulți oameni știu despre ce e vorba, dar parcă nici n-a auzit ce i-am spus.

— Unele doctorițe așa sunt, știi bine…

— Nici n-are vreo importanță ce-a fost. Chestia e că n-a avut timp să stea de vorbă, așa că a spus pur și simplu că ar trebui probabil să mă gândesc la niște ședințe de terapie de cuplu, dacă „nivelul de comunicare" lasă de dorit.

— Ce scorpie! Sper c-ai pus-o la punct.

— Din păcate, așa am făcut. I-am spus să se ducă-n mă-sa.

— Zău?

— N-ar fi trebuit să-i spun asta.

— Foarte bine-ai făcut!

— A fost *o prostie.* E *doctorița* noastră. Da' știi ceva, Jerry? S-ar putea să aibă dreptate, dacă mă gândesc la comunicarea dintre noi.

— Ce dracu' tot vorbești acolo? Voi doi *nu faceți* altceva decât să vorbiți.

— Da, a zis el, trântindu-se în fotoliu.

Nu mânca încă.

— Dar probabil că nu vorbim într-un fel care să aibă cât de cât importanță.

— Hai să nu ne prostim. Nu e mare scofală, oricât am vrea noi s-o facem să pară așa. Și tu ești unul dintre cei care, fără doar și poate, au o rezervă de răbdare și încredere în oameni, o rezervă mai mare decât a oricui altcuiva.

— Nu trebuie să ascunzi crudul adevăr, Jerry. Știu bine că oricine mă poate duce de nas.

— Ba nu-i deloc așa! i-am spus, ținându-l strâns de braț și nedându-i drumul până ce n-am dus la îndeplinire ce mi-am pus în gând. O iubești, și o iubești din tot sufletul. Eu, ca tată, sunt cât se poate de fericit că lucrurile stau așa. Numai din cauza asta mi-am făcut mereu griji pentru ea, dacă înțelegi ce vreau să spun. Nu e deloc ușor să ai o

relație cu Theresa. Bine, bine, așa că eventual ai putea să te dai înapoi un pic mai mult fiindcă oamenii ca ea reacționează mai mult la îmbrânciturи decât la ghionturi. Dar dacă nu poți într-adevăr, asta se datorează numai faptului că ții la ea ca la ochii din cap. Și poate că nu-s eu ăla care merită s-o spună, dar nimic altceva nu are valoare.

— Mi-e o frică de mor, Jerry, a spus Paul după asta. Știi bine c-aș renunța la ea chiar acum, dacă mi-ar promite cineva că n-o să i se-ntâmple nimic.

— N-o să se-ntâmple nimic. Și n-ai să renunți niciodată la ea. Găsește-ți o ocupație, așa cum ai acum.

— Eu? Da' nu pot sa fac nimic.

— Cu scrisul tot în pauză ești?

— În pauză totală. Nici măcar nu m-am mai *gândit* la vreun vers de când am aflat de diagnostic, ca să nu mai spun că de scris, n-am mai scris nu mai țin minte de când. Oficial am lăsat în plata Domnului romanul pe care nu-l scriam. Ai zice că mi-a rămas toată hotărârea și toată energia ca să le îndrept spre chestia asta, da' mie mi se pare că am tot mai puțin din amândouă cu fiecare minut care trece.

— Un lucru-i sigur: gătești al dracului de mult.

— Se pare că Theresa vrea să mănânce, așa că-i ușor.

Zâmbi, dar pe urmă îmi dădu din nou impresia că e preocupat de ceva. Se sculă în picioare.

— Mai vrei?

— Poate doar una, dacă oricum tot mai faci.

— Nicio problemă.

Paul deschise aragazul și tocmai atunci Theresa intră în bucătărie, mergând alene, în picioarele goale, cu o pijama bărbătească pe ea, cu mâneci scurte, din material cadrilat.

— 'Neața, Jerry, zice ea cu glas scăzut.

— 'Neața, scumpo.

Îl sărută pe Paul pe gură, pișcându-l ușor de fund. Ținea ochii strânși. Era încă obosită, dar părea să-nceapă să se relaxeze.

— Alea-s pentru mine?

— Da, am spus eu.

— Câte vrei? a întrebat-o Paul.

— Numai două astăzi. Nu mi-e așa de foame.

— O să-ți mai fac una. Poate cine știe…

— Bine, mai fă una.

Și nu a trecut mult că ne-am și reluat locurile obișnuite la masa din bucătărie, Paul și cu mine stând de o parte și de alta a Theresei, care în general, de când s-au mutat, se așază în locul subsemnatului, în capul mesei, noul aranjament nepărând deloc ciudat sau nelalocul lui. Poate că așa și trebuie să fie, căci Paul și cu mine părem că ne-am găsit echilibrul în nevoia de-a ne uita mereu la ea, de-a urmări cum merg treburile, dacă mănâncă un pic mai puțin astăzi decât ieri, ceea ce se pare că așa și este, deși cantitățile pe care le ciugulește trebuie să fie mici de tot după aprecierea noastră inexactă, dar oarecum plină de speranță.

Sunt fără discuție pe picior de război, mâncând tot ce-mi iese-n cale. Fără să-l roage nimeni, Paul îmi face pachetul cu mâncare în zilele când vin la birou aici, la Parade. Ieri mi-a pus chifteluțe vegetale cu sushi, astăzi am un sendviș cu șuncă și mozzarella din lapte de bivoliță și un borcănel cu ardei grași copți, stropiți cu ulei de măsline extra virgin, cu busuioc proaspăt.

Miles Quintana intră acum, ducându-și mâncarea în două pungi burtoase de la fast-food, și-mi aruncă un „Ce mai faci, frate?”.

Îi răspund și eu cu aceeași întrebare. A venit un pic mai devreme pentru schimbul lui de la trei la nouă (eu lucrez până la cinci) și, după cum îi stă în obicei, o să înfulece mâncarea dintr-o pungă acum, înainte de a intra în rutina verificării prețurilor la biletele pentru clienții lui, de a arunca o privire

peste programele la care nu se pune problema planificării din timp și a rezerva locuri pentru vacanțele intempestive destinate celor care s-au săturat până-n gât să mai muncească, apoi, mai târziu, o să-și încălzească mâncarea din cealaltă pungă în cuptorul cu microunde din birou pentru o mică gustare/pauză. Tehnic vorbind, fiind încă un adolescent, Miles are nevoie de o masă sănătoasă care să cuprindă sendvișuri triple cu carne și brânză, cartofi prăjiți de dimensiuni uriașe și lapte cu aromă de ciocolată, 4 000 de calorii de adevărată plăcere și de rău făcut cu propria lui mână, deși, fără discuție, niciuna dintre astea nu pare să-l ajute să mai dea jos din osânză, căci probabil are 68 de kilograme bătute pe muchie, îmbrăcat cu pantalonii lui șic cu care merge la dans vineri seara, cu cămașa de mătase rubinie ca vinul și încălțat cu pantofii în dungi alb cu negru. La sfârșitul zilei, Hector, prietenul tăcut cu chip de copil, o să vină să-l ia cu Honda lui joasă cu motor cu multe turații, lustruită de poți să-ți vezi mustața în ea, și pe urmă o s-o pornească în sus și-n jos pe Northern Parkway, umplându-i de praf de bravii familiști de la fabricile Audi și Saab, ducându-se apoi la vreun club de tineri sub douăzeci și unu de ani, de unde o s-agațe fete bogate și neascultătoare din Roslyn și Manhasset și-o să le ducă în Manhattan pentru câteva ceasuri de băutură și dans pe cinste înainte ca fiecare din ei să ia (dacă fetele vor, ceea ce întotdeauna se întâmplă) o cameră pentru o jumătate de noapte la motelul camionagiilor de pe partea dinspre Jersey a tunelului Lincoln. O să stea până în zori și pe urmă o să mănânce friptură cu ouă la o crâșmă până s-o pornească înapoi prin orașul care nu mai are niciun fel de secrete pentru ei, ca să le lase pe fete la mașina lor din parcare înainte ca ele să plece spre mamele lor din Spanish Huntington Station. Nu-i o viață de lepădat, dacă vrei să știi părerea mea sinceră, iar odată Miles mi-a propus chiar să merg

cu el uneori, așa, pur și simplu, de distracție, dar era mai bine să nu fac ce spune el, căci prezența mea i-ar strica fără discuție seara și, probabil, prietenia noastră de la serviciu ar avea aceeași soartă fiindcă depinde în parte de părerea pe care o avem unul despre altul că celălalt este oarecum exotic și un pic atins de glorie.

Nu mai e nimeni în afară de noi (lucrurile se tărăgănează vara, în special după-masa, și Chuck, directorul, e la un seminar despre turism la Mineola), așa că Miles își trage un scaun lângă biroul meu și mâncăm împreună. Bineînțeles că-i șterpelesc câțiva cartofi prăjiți din muntele pe care-l are în față.

— Da' ce mai e cu fata noastră, cu Kelly? întreabă Miles, care a și mâncat deja o jumătate din sendviș. Mai vine înapoi la lucru?

— Poate că azi. Așa e programat.

— Ei, pe dracu'. Ai vorbit cu ea? Ce face?

— E bine, zic eu, deși mai degrabă-mi doresc asta, decât sunt sigur.

Vorbisem într-adevăr cu ea, la spital și acasă la ea, după ce am adus-o înapoi, dar nu pot spune c-am conversat, căci Kelly era cam scumpă la vorbă și, după ce i-am luat câteva chestii de la băcănie, m-a dat afară cu o îmbrățișare prăpădită și mi-a promis c-o să țină legătura cu mine fără doar și poate, lucru pe care nu l-a făcut. Așa că, acum câteva zile, m-am dus la ea acasă și-am vorbit prin ușă, pe care n-a vrut s-o deschidă fiindcă, după cum spunea ea însăși, nu-și revenise, și când i-am adus aminte c-o văzusem de nenumărate ori în toată splendoarea ei dinainte de abluțiuni, mi-a strigat ca s-aud ca lumea:

— Păi, n-o să mai vezi tu așa ceva, Jerry Battle!

Răspunsul ăsta tăios m-a făcut să-mi pierd curajul și, literalmente, am făcut un pas înapoi, închipuindu-mi-o o clipă pe Kelly cu părul în flăcări, cu niște cuțite în mâini, așteptând să încerc să fac ceva plin de eroism.

— Nu văd de ce a-ncercat să se dea la fund, zice Miles.

— N-a încercat. Pur și simplu e dezorientată. E-o perioadă grea din viața ei.

— Nu mi se pare-așa de grea, zice Miles. Are o slujbă ca lumea și un apartament frumos și încă arată bine pentru o femeie bătrână.

— La patruzeci și cinci de ani nu e bătrână, Miles.

— Mie mi se pare bătrână.

— Nu e. E doar o fetiță.

— Bine, așa o fi.

— Să știi c-așa e, zic eu din nou, cu destulă insistență, așa că Miles se oprește o clipă din mestecat. Trebuie să-nțelegi ceva aici, prietene, îi spun eu. Mai ai douăzeci și cinci de ani până o s-ajungi la vârsta asta, așa că ți-e greu să-ți dai seama acum cum stau lucrurile. Da' o să treacă repede. Nici n-ai s-apuci să te dezmeticești bine, c-ai să te uiți și-ai să te trezești că prietenii tăi au burtă de la câtă bere au băut și au încărunțit de tot și vorbesc despre sex, dar nu ca și cum abia ar aștepta să se-ntâmple, ci cu teamă.

— Ei, mai las-o-ncolo de treabă, Jerry. Văd că vrei să mă bagi în sperieți.

— Nu-ncerc să te sperii deloc. Asta o să fie doar vârful aisbergului, da' ce vreau să-ți spun și să-ți intre bine-n cap, Miles, e că n-o să te schimbi mai deloc. Cel puțin nu în felul în care te vezi tu. O să rămâi într-un vis, visul Miles.

— Visul ce?

— Visul Miles. Poate c-o să ai mai multe. Uite cum stă treaba. O să te vezi ca și cum ai avea o anumită vârstă și, ani în șir, când lumea o să te-ntrebe, tu o să crezi că ai tot douăzeci și cinci ori treizeci și cinci sau ce vârstă ți se pare ție că ți se potrivește din anumite motive foarte importante, fiindcă ăla o să fie adevărul despre ce simți tu în fundul sufletului.

— Zău? Da' visul Jerry care e?

— Habar n-am. Poate c-am treizeci și doi-treizeci și trei, ceva pe-acolo.

— Ia, spune drept, aveai parte de multe pizdulici pe vremea aia?

— Eu n-aș zice chiar așa.

— Ei, glumeam și eu! Te tachinez, omule. Da ia spune-mi, așa-i că erai fericit pe vremea aia?

— De fapt, prea fericit n-am fost.

Miles pare oarecum derutat și așa ar și trebui să fie fiindcă nu i-am explicat prea bine cum stă treaba cu persoana mea. Pentru asta ar trebui să dau roata vieții înapoi, să-i spun toată povestea încurcată despre Jerry Battle, căci tot ce știe despre mine e că lucrez aici câteva zile pe săptămână și că stau prin apropiere și că m-am ținut cu colega noastră Kelly vreo câteva luni, până când s-a stricat toată chestia. Ar trebui să-i spun tot despre Rita, despre Theresa și Jack și pe urmă despre timpul cât am fost însurat cu Daisy, fiindcă tot însurat m-am considerat foarte, foarte multă vreme, chiar și după ce a murit ea.

Miles se întoarce la sendvișul lui, probabil crezând că, până la urmă, OP Gringo iese în pierdere și c-ar trebui să-mi facă pe plac cât mă distrez eu nestingherit pe lumea asta. Deși destul de des aude de la mine genul ăsta de tâmpenie poetică de natură îndoielnică, de care se pare că nu se sinchisește niciodată. De fapt, dincolo de aspectul exterior nemaipomenit, care te face să-l crezi membru al formației El Cojones, Miles are o minte brici și e foarte sensibil. Îmi povestește întruna despre orele de la colegiu, unde se duce doar la unele prelegeri și lucrează fără să aibă ca scop să obțină vreo diplomă oarecare. Urmează unul sau două cursuri mai trăsnite după cum îi vine lui pe chelie, de la „Probleme ale motorului cu ardere internă” la. Arheologia feministă” și până la cursul care i s-a lipit de inimă acum, „Cele mai reușite opere ale poeților romantici” (îmi dau seama c-ar trebui să-l pun în legătură cu Theresa și

cu Paul, căci sunt sigur că și-ar stârni curiozitatea și și-ar oferi încântare unul altuia cu diferitele lor abordări la toate tipurile de subiect și text), la care zice el că pe profesor pur și simplu îl podidesc lacrimile când vorbește despre „toată frumusețea aia naturală și toată prostia” din Keats, Byron și Wordsworth.

„O, ce binecuvântare este în adierea asta ușoară.”[49] Chiar l-am auzit pe Miles spunând recent chestia asta unui client, când au bătut palma pentru o excursie de grup în Bahamas.

— Ei, dar acum cum stă treaba? mă întreabă Miles. S-a schimbat în vreun fel visul Jerry?

— Absolut deloc. Tot la fel am simțit și când aveam puțin peste treizeci de ani, zic eu. Așa a fost treaba cu mine.

Dar bineînțeles că nu-i adevărat. Căci sunt absolut sigur că, peste douăzeci de ani (dac-o să mai fiu pe-aici), o să cred că-s la fel ca acum, în ultimul vis Jerry pe care probabil c-o să-l mai am. Ciudat e că s-ar putea să am chiar acum visul Jerry, sentimentul acesta al prezentului, premonitoriu în același timp, o nostalgie neliniștitoare a ceea ce va să vină și al cărei prim efect este să aștearnă o perdea ca de ceară, făcută atât din licăriri de lumină, cât și din întuneric, peste tot ce se întâmplă cu Theresa și cu Rita și, probabil, și cu tata foarte curând. Din cauza asta am început dintr-odată să mă codesc când vine vorba de a-i mai spune alte lucruri tânărului meu prieten Miles, fiindcă poți ajunge la un punct în viață când Posibilul nu-ți făgăduiește așa de mult o schimbare și o ocazie prielnică cu darul de a te face să-ți pierzi capul, ci mai degrabă reprize prea dese de nefericire, de-ți blestemi zilele. Tânjim să fim activi și să avem emoții puternice, tânjim după mirosul întremător al picanteriilor, dar numai dacă pot fi ținute pe deplin în frâu, ceea ce, de cele mai multe ori, nu se întâmplă.

Și fiindcă tot a venit vorba de momentul de față, la ce mă puteam aștepta decât la un necaz și o nenorocire în toată regula, căci cine altcineva oprește mașina, o parchează și-acum stă în fața ușii de la birou decât Kelly Stearns? Și cine altcineva credeți că e coadă după ea decât tipul ăla mititel și solid, prietenul nostru comun, Jimbo, care are un colier mare de aur la gât, cu numele lui pe el, și un trening de culoarea smaraldului de-ți ia ochii și astfel, una peste alta, seamănă foarte tare cu un spiriduș care-a luat steroizi.

Pare că vorbesc cu multă și fericită însuflețire, el ținând-o pe după umeri cu un aer de antrenor, de profesor care o învață diverse chestii, deși îi ajunge lui Kelly doar până la bărbie, iar Kelly, să fie clar, nu e o amazoană care să te impresioneze cu statura ei impunătoare. Ea încuviințează umilă din cap la tot ce-i spune el, ca și cum ar repeta amândoi o piesă în timpul pauzei, iar ea ar fi sufleorul lui care nu face două parale. Spre surprinderea mea, e pusă la patru ace, cu fustă și jachetă de culoarea caramelelor și cu o bluză albă de bumbac, foarte posibil arătând mai strălucitoare decât am văzut-o eu vreodată până atunci, deși nu într-un mod foarte atrăgător, cu buclele ei ca aurul, date cu fixativ la vârfuri și ridicat în creștet, lăsând să i se vadă gâtul cu piele palidă, cu fața pudrată și fardată în culori mai tari decât de obicei, astăzi scoasă în evidență de niște cercei atârnători ce lucesc de-ți iau ochii și de un colier care trebuie să fie cu siguranță o imitație, ținând cont de mărimea pietrelor. Mai e și un inel gros, cu multe zdrăngănele, care nici el nu se potrivește deloc cu stilul ei, și-mi dau seama că s-ar putea să iasă la iveală că, încă o dată, o să trebuiască să fac față unei provocări/parade ostentative sociale și al dracului de nesuferite cu un rival care acum e în mare vogă, dar a cărui faimă s-ar putea să nu mai dureze mult.

Ar trebui să fiu nemaipomenit de fericit pentru Kelly, și vreau din tot sufletul să fie așa, dar tipul ăsta necunoscut are ceva care mă calcă pe nervi, nimic legat de lucrurile cu care l-a înzestrat natura, ci cu ceea ce este/face el de o schimbă pe Kelly în așa hal, încât nu mai e fata pe care o știam de-atâta amar de vreme. Poate că scurta noastră relație n-a fost tocmai una ideală, dar știu că fata asta n-a trebuit niciodată să se schimbe nici sufletește, nici fizic ca să-mi facă mie pe plac, nu i-am cerut niciodată să fie altceva decât ea însăși, adică, în măsura bunei-cuviințe, o sudică drăguță, de comitet, cu ochii ca mierea și fundul lat și tare și cu destul curaj ca să treacă vitejește prin toate belelele. Tot mai cred că nu e ea omul care să ia prea mult Oxycontin și să-ncerce să intre cu mașina în ușa de la camera de gardă. Cred că nu e ea omul care să zbiere și să urle prin uși închise. Tot mai sper că nu e genul de femeie care să-și lase puterea și voința să se ducă pe apa Sâmbetei de dragul cuiva, inclusiv de dragul meu, dar mai ales de dragul unui micromafiot, care are măsura 21 și la gât, și la pantaloni și care probabil ar deveni tot mai dur și mai meschin odată ce relația ar avansa. Dar ce știu eu de fapt, când ei doi se sărută chiar acum în parcare de parc-ar fi Ziua Victoriei în Place Charles de Gaulle, practic Jimbo strângând-o cu toată puterea și pipăind-o serios, încât chiar și Miles trebuie să spună:

— Piticu' naibii, nu se lasă deloc.

Când în sfârșit fac pauză, Jimbo vine cu ea până la intrare și-i deschide ușa, aruncându-mi o privire plină de sarcasm, de parcă eu i-aș fi dat pilulele pentru „durere" și, deși pare ridicol fără discuție, nu pot să nu mă uit și eu la el fix, de parcă am fi la WWF Smackdown sau altceva de genul ăsta, amândoi încordându-ne nebunește mușchii feței, Micul Uriaș Verde împotriva lui Jerome Battle „Holbatul". Dar totul se termină aici fiindcă el se duce înapoi la mașină și dă un telefon pe mobil, în

vreme ce Kelly vine înăuntru, aducând mirosul ei specific tutti frutti de bomboane tari, fără umplutură, dar pe urmă și ceva mai mult decât o boare de la aftershave-ul lui de mosc, care mă scoate din sărite. Își trântește geanta pe partea ei de birou.

— Gata, Jerry, am venit. Poți să te duci acasă. Așteaptă, te rog, puțin până pleacă Jimbo.

— Da' mai am două ore de stat.

— Îți țin eu locul.

Miles se uită la mine cu ochii ieșiți din orbite și mormăie:

— Tre' să mă duc la treabă.

Și-și duce pe birou ce a mai rămas din pungile lui cu mâncare, îi sună telefonul, el răspunde, dar, în timp ce vorbește, stă cu ochii pe noi.

— Ascult-aici, Kelly, îi zic eu. Ia stai puțin. De ce nu te-așezi să discutăm și noi ca oamenii?!

— Nu mă mai bate la cap, te rog.

— Știu c-ar fi trebuit să vin mai mult pe la tine după ce-ai ieșit din spital. Asta aveam de gând să fac, dar pe urmă, acum câteva zile, parc-așa, mi-ai dat de-nțeles că nu vrei să se bage nimeni în viața ta.

— Nostim, cum de ți-a venit ideea asta?

— Poate c-așa e. Oricum, îmi pare rău, zău.

— Vai de mine, Jerry! spune ea. Nici măcar n-ai habar pentru ce-ți pare rău!

— Ba da, știu. Îmi pare rău pentru tot ce s-a întâmplat.

— Și ce crezi că s-a-ntâmplat?

— Păi, pentru început, cum stă treaba cu pastilele sau cu mașina cu care-ai intrat în ușa de la camera de gardă ori cu porcu' ăla umflat de-afară, de lângă mașină…

— Să nu spui niciun cuvânt despre el, Jerry. N-ai niciun drept.

— Bine, ai dreptate, zic eu. Da' asta nu-nseamnă că nu putem vorbi cum am făcut întotdeauna doar pentru că acuma decretezi tu că

nu m-am purtat cum trebuie cu tine anul trecut, nu-i așa? Poți să mă disprețuiești un pic, da' nu trebuie să mă urăști o veșnicie.

Kelly scoate un geamăt.

— Crezi că tu ești vinovat de toate, nu-i așa? Atunci, să-ți spun ceva, deșteptule. M-am săturat. Sunt sătulă până-n gât.

Se apleacă peste birou și începe să mă-mpingă în umeri și în piept.

— N-am încercat să-mi fac rău din cauza ta. N-aș face una ca asta. Nici în ruptul capului.

— Minunat. Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, de ce?

— Am făcut-o pentru mine, tăntălăule. Pentru mine și numai pentru mine.

— Da n-are sens! Să-ncerci să te sinucizi nu e chiar o terapie, Kel.

— Poate că este, când e băgat și Jerry Battle în chestia asta.

Treaba asta doare și, cu siguranță, mai mult decât a vrut ea, e una din săgețile alea speciale, grele, cu vârf de metal, care pătrund prin armură și se răsucesc al dracului înăuntru ca să-ți sfâșie carnea cât mai mult cu putință.

— Îmi pare rău, Jerry. Vezi? Mai bine te lași păgubaș.

— N-am de gând să mă las păgubaș, fiindcă ești prietena mea, zic eu; după care adaug: Poate că ești singura mea prietenă.

— O fostă prietenă, care nu poate să te vadă-n ochi, e singura ta prietenă?

— Știu că e jalnic.

— Doamne, Jerry, oftează ea din adâncul sufletului, cu multă obidă. Te iubesc oarecum și sper că oarecum o să te iubesc mereu, dar, fără discuție, nu pot să te mai suport.

Treaba asta aproape mă liniștește, dar nu e cine știe ce noutate pentru subsemnatul și, într-o clipă, o iau ușor de mână și-i spun:

— Hai, lasă asta. Cum crezi c-ar fi viața pentru noi toți dacă tu ai face într-adevăr ce ți-ai pus în cap?

— N-ar fi chiar așa de diferită. Și-acuma nici nu-mi pare rău pentru mine. Toată lumea ar fi potrivit de întoarsă pe dos. Poate că Chuck ar trebui să-și găsească alt agent și Jimbo altă prietenă și tu ai cădea în butoiul cu melancolie vreo câteva zile. Dar, cum s-a întâmplat de câte ori a fost furtună și vreme rea în viața ta, Jerry, ar trece repede. Sau, dacă n-ar trece, ți-ai lua avionul ăla al tău și-ai zbura pe deasupra, lăsând-o-n plata Domnului.

— Nu-i chiar așa.

— Ba da, așa e.

Își ferește privirile, dar văd că ochii îi licăresc și, când gâfâie un pic, o trag mai aproape de mine și mă ia în brațe, în vreme ce Miles face un semn cu mâna de „dă-i-nainte”, vorbind spanglezește în cască. Și, deși trebuie să recunosc că e grozav și anormal de bine s-o țin pe Kelly în brațe încă o dată în toată splendoarea ei de femeie trupeșă cu miros de biscuiți cu miere, îmi spun mereu că nu trebuie s-o țin prea mult și prea strâns pentru ca nu cumva unul din noi (sau amândoi) să ajungă cu siguranță la ideea greșită că ar fi cazul să încercăm să facem ceva ca lumea, ceea ce, din punct de vedere emoțional, ar fi pentru noi fatal sau chiar mai rău. Dar Kelly pare să aibă aceeași idee, căci mă ciupește foarte tare de locul de unde mă ține, de pernuțele de grăsime de pe șolduri, strângându-mă și ciupindu-mă înainte de a mă împinge ca să mă dea mai încolo. Mă doare și nu-i prea bine. Dar tocmai atunci ușa de sticlă cu ramă de metal se trântește de perete și apare Jimbo, încă ținând strâns mobilul în mână, cu mutra lui de spiriduș schimonosită toată și roșie de furie, de parcă și-ar fi ținut respirația tot timpul cât a stat acolo, afară, și îndreptându-se spre mine ca și cum mă pusesem pe traiectoria lui, a proiectilului ăstuia mititel și

furios din cale-afară. Kelly scoate un sunet ciudat, un behăit diafan, și o fracțiune de secundă nu pot să nu mă gândesc la noaptea din portul Phuket, când am văzut moartea cu ochii pe o străduță lăturalnică, fiindcă era cât pe-aci să mă lovească una din furgonetele alea aiurite, pe post de taxi, cărora li se spune *tuk-tuk* și care s-a oprit scrâșnind din frâne la vreo opt centimetri de mine și pe urmă a claxonat nevinovată, făcând ca o oaie: bee, bee. Și poate din cauza asta nu mă mișc sau nu pot să mă mișc acum, din cauza sentimentului ăstuia fals de *déjà vu,* căci, când umărul colțuros al lui Jimbo mă lovește în burtă, sunt practic amețit de uimirea și mirarea produsă de lumea asta neobișnuită și mă aflu pe punctul de a bate în retragere.

Bat în retragere, Mini-Jim. Chiar că bat în retragere, pe bune.

Tot ce-mi mai aduc aminte e că Miles și Kelly îl trag pe pișpirică jos de pe mine, deși nu destul de repede ca să mă ferească să nu iau una peste moacă, una din alea zdravene, cum se dau acum, cel puțin dacă te iei după Miles. Se pare că Jim m-a năucit cu lovitura aplicată în plexul solar, făcând să mi se taie respirația, și în vreme ce, călare pe pieptul meu, mă înghiontea cu labele lui de animal neisprăvit, tot ce-a fost în stare să facă subsemnatul a fost să-și acopere mutra pe care, fie vorba-ntre noi, dădea prea mulți bani și să spună c-a fost o neînțelegere. După ceea ce mie mi s-a părut a fi cincisprezece runde ucigătoare, dar a fost probabil un sfert de minut cel mult, Miles a reușit în sfârșit să-l facă s-o lase baltă și s-o-ntindă de-acolo (cu Kelly), și-a reușit asta agitând un prespapier de la Parade Travel, o minge grea de sticlă, cu numele firmei gravat pe ea, cât un grepfrut, pe care noi îl dăruim uneori celor mai buni clienți ai noștri (soții Plotkin au și ei unul), și urlând într-o spaniolă plină de emfază și măscări. Nu l-am văzut niciodată etalându-și așa de bine cunoștințele lingvistice, deși probabil că totul era

pe un ton de discurs înflorit, cu nuanțe hormonale, și trebuie să spun că am simțit cum mă cuprinde un val fierbinte de mândrie aproape părintească și recunoștință când, de-acolo de jos, din jalnica mea poziție orizontală, l-am auzit luându-mi apărarea cu vehemență. Și, deși sunt convins că Jack i-ar fi cărat la pumni atacatorului meu până l-ar fi tâmpit, sunt foarte sigur că n-ar fi făcut-o nici cu o părticică din plăcerea și înverșunarea cu care a făcut-o Miles.

ȘI CAM LA ASTA mă gândesc acum, când mă îndrept încet spre casă de la Parade, cu fața arzându-mi și plină de zgârieturi, cu mușchii foarte încordați care mă dor tare, înverșunat la culme, deoarece, de câte ori mi se întâmplă ceva al naibii de grav în ultimul timp, îmi amintesc de *la famiglia,* așa cum ar face-o probabil cei mai mulți, deși, în cazul meu, nu e vorba pur și simplu să numeri câți sunt și să simți că ești împreună cu ei fără a fi de față, ci să te întrebi, într-un fel care te duce cu gândul la istoria sângeroasă, de ce am ajuns să fim așa cum suntem, dacă e bine sau dacă am făcut-o de oaie ori dacă am fost trași pe sfoară sau, ca de obicei, dacă pur și simplu trecem alene ca niște spectatori oarecare. Din punctul ăsta de vedere poate c-ar trebui să-i mulțumesc lui Jimbo, pentru că a fost sarea și piperul zilei de azi, deși, fără doar și poate, ar trebui în cele din urmă să-mi mulțumesc mie însumi, pentru că m-am dovedit un prieten din cale-afară de săritor și devotat al unei femei mai fragile decât pare, cum e Kelly, în anii deplinei maturități, o combinație care a însemnat că am fost mai degrabă inutil și cam fraier. Și când trec peste autostrada ce vuiește neîncetat și o pornesc spre zona mea de case vechi de după război, care acum încep să arate ca un veritabil cartier, cu copacii arcuindu-se în sfârșit într-o boltă deasupra fermelor bătute de vreme și a locuințelor în stil colonial, îmi doresc să pot retrăi nenumărate

clipe din trecut, nu pentru a face, a repara ori a rândui ceva, ci, pur și simplu, pentru a mai fi o dată și încă o dată acolo, ca și cum m-aș uita a treia sau a patra oară la un film care-mi place și m-aș concentra asupra unor lucruri importante, dar diferite, ca, de exemplu, momentul emoționant și electrizant din *Să ucizi o pasăre căutătoare,* când galeria de negri de la cucurigu se ridică în picioare în semn de respect pentru Atticus Finch după ce se dă verdictul împotriva lui Tom Robinson, expresia lor de suferință și demnitate plină de eroism făcându-mă praf și învățându-mă că, în viață, puține lucruri sunt atât de sfâșietoare ca solidaritatea la care nu te aștepți.

O ocazie pe care probabil c-o s-o mai am o dată astăzi, căci, pe când cobor cu mașina în ralanti pe alee, îi văd papucul de lux al lui jack, marca Blackwood, în stilul stației spațiale Death Star, parcat pe o parte a terenului de viraj, ceea ce este fără doar și poate o surpriză care-mi ridică moralul. Rareori se întâmplă să vină cu mașina asta în cursul săptămânii, dacă chiar vine vreodată, dar când se deschide ușa de la garaj, văd Ferrariul înăuntru, cu căștile Theresei și ale lui Paul aruncate pe scaun. Îl bag cu grijă pe bătrânul Chevrolet în cealaltă despărțitură a garajului, unde erau „sugativele” de benzină ale familiei, tot clanul fiind prezent, mai puțin Rita Reyes, care ar fi trebuit de mult să se numească Rita Battle și care poate încă deveni Rita Coniglio, dacă subsemnatul n-o să invoce cumva vreo vrăjitorie. Și asta cât mai repede cu putință.

Din curtea din spatele casei se aud glasuri familiare. Aștept ceva timp până să dau colțul, bănuiesc ca să trag cu urechea, deși nu mi-e prea clar nici ce vreau să aflu, nici de ce, când îl aud pe Jack explicând ceva despre rata dobânzii și despre starea economiei cu glasul lui sec și monoton cu care vorbește despre tot ce ține de afaceri. Paul îl întreabă despre ipotecile imobiliare, dacă

dobânzile o să scadă până la toamnă. Îmi dă curaj să aud treaba asta, înseamnă că tot își mai fac planuri de viitor. În vreme ce Jack îi răspunde, n-aud ce-i spune Theresa, care face „pssst”, ceea ce mă dezumflă un pic, căci probabil ce speram eu avea să se întâmple fără să aibă cineva de suferit, cei doi frați ocărându-se pe mutește în glumă, scurt și cuprinzător. Și chiar speram că ea nu e acolo, dar când mă duc în spate, îi văd pe toți trei pe terasă, sub umbrelă, cu băuturi răcoritoare, salsa și cartofi prăjiți în față.

— Hei, ce-ai pățit? zice Theresa sorbind din pahar.

— Nimic, spun eu, în timp ce toți mă privesc cu atenție. De ce?

— Arăți de parcă ai fi fost o zi întreagă la cosmetică, zice ea, atingându-și ușor obrajii cu degetele. Cred c-ar trebui să-ncerc și eu.

— Tu n-ai nevoie de nimic, iubito, îi spune Paul. Ești perfecțiunea întruchipată.

— Știi bine că n-am fost niciodată la cosmetică.

Jack e singurul care bea bere și eu șoptesc că nu mi-ar strica nici mie una rece, la care el se scoală îndatoritor și se duce în bucătărie.

— Ești un pic cam buhăit, Jerry, spune acum Paul, uitându-se îngrijorat la mine.

Paul poate uneori da la iveală felul imperturbabil de a fi al unui doctor care a devenit priceput cu timpul, un comportament dobândit de la părinți.

— Poate că ești alergic la ceva.

Jack tocmai s-a întors din bucătărie.

— Tata e alergic la locurile unde lucrează, spune el cu o istețime ce nu-i e deloc caracteristică, aș putea zice, care-mi aduce aminte de soră-sa când era mică.

Îmi dă o sticlă cu bere de la gheață, păstrând alte două, care sunt probabil pentru el.

— Ține asta, bătrâne. Umflătura o să treacă în curând.

Mă uit în ochii lui Jack. Mi se par ușor zâmbitori. Și dintr-odată îmi dau seama că s-ar putea să fie amețit. Nu e genul lui. Mă uit la Theresa și ea ridică ușor din umeri.

— Jack are dreptate pe jumătate, zic eu. Probabil că e de vină tot praful ridicat de suflante. Bănuiesc că, după atâta amar de vreme, am ajuns să am o sensibilitate la praf. Pe vremea mea le curățăm cu mătura.

— Vrei să spui că mă puneai pe mine și pe ceilalți băieți să dăm cu mătura, zice Jack.

— Da, și asta-i adevărat. Da-mi făceam și eu partea mea, ca voi toți.

— Suflantele fac mare zgomot, spune Theresa. Niciodată nu mi-am dat seama cât de tare se aud la periferie. Paul și cu mine suntem singurii care stăm aici roată ziua și-ai zice că arhitecții peisagiști nu stau o clipă locului. Ca să nu mai spun de toate echipele ce renovează și construiesc clădiri. Practic, tu ești singurul dintre noi care nu lucrează acasă, Jerry.

— Hai să bem pentru tot ce-avem de făcut, zice Jack, terminându-și sticla și deschizând alta. Fiecare dintre casele alea renovate are nevoie de corpuri noi de iluminat, de instalații de apă, de faianță, gresie și dulapuri. Și toate astea sunt foarte scumpe, exact produsele noastre, Battle Brothers Excalibur. Cum credeți c-o țin eu pe Eunice să trăiască în stilul în care e ea obișnuită?

— Credeam că era și stilul tău.

— Așa-i, îi răspunde el, numai că eu n-am nevoie de stilul ăsta.

— N-am mai văzut niciodată o casă ca a voastră, spune Paul. Bucătăria te lasă cu gura căscată. Sunt nebun după robinetul ăla mobil de deasupra aragazului, cu care puteți umple oalele chiar când sunt pe foc.

— Lui Eunice i-a venit ideea de la o emisiune de la HGTV. Robinetul ăla e triplu nichelat și l-am luat de la un producător din nordul Angliei. Ne-a

costat o mie opt sute. Tocmai am câștigat licitația de dealer exclusiv în zona metropolitană. Sunt furnizorii tuturor caselor regale din Europa, inclusiv din Monaco.

— Și acum ai întregului ținut de nord din Long Island, adaugă Theresa. Mai bine nici că se poate.

— Păi, dacă oamenii își permit, au dreptul să aibă orice le place.

— Ei, mă cam îndoiesc de asta, își spune singură Theresa.

Dar pe urmă se gândește mai bine la ce-a zis și se grăbește să adauge:

— Păi, Jack, nici nu e mare scofală.

— Da, așa e, spune el puțin enervat.

E ceva în glasul lui care nu-mi place, de parcă n-ar vorbi cu sora lui mai mică, ca și cum nici n-ar avea o soră.

— Am crezut că pentru noi e o mare scofală. Nu din asta vă câștigați existența? Criticați… scuzați-mă, faceți *analiză critică.* Fiecare lucrușor supus unei asemenea analize critice este așa de critic și important, viață sau moarte ori purgatoriu. Orice poate să însemne orice.

— De fapt, asta e o metodă bună de a privi lucrurile, zice Theresa, deși contextul e și el foarte, foarte important.

— Mă rog, îmi închipui că un om poate să dea banii câștigați cu trudă ca să-și cumpere un robinet după pofta inimii și e foarte bine dacă nu se gândește la toate nedreptățile și implicațiile posibile care-ar putea s-apară dacă ar face așa ceva. Nu trebuie să se gândească la nimic.

— Probabil că tu chiar crezi asta.

— Da, sigur că cred.

— Foarte bine, atunci.

— Foarte bine, ce? întreabă Jack.

— Am spus *foarte bine,* zice ea, părând dintr-odată sfârșită și fără chef de conversație.

Poartă ochelari de soare, așa că nu pot să-i văd ochii, dar observ un fel de cocoașă ce mi se pare

mai pronunțată decât ar trebui la o persoană așa de tânără.

— Nu-ți stă-n obicei să fii de acord, zice Jack. De ce ești de acord?

— Hei, oameni buni, spune Paul, ne bucuram de soarele care mai are-un pic și apune.

— Așa e, zic eu, hai s-o-ntindem.

— Eu sunt toată ziua, bine mersi, la soare, zice Jack, așa că nu prea am nevoie să mă bucur de el cum faceți voi toți, care sunteți pensionari ori ați putea foarte bine să fiți. Am venit să stau de vorbă. Dar deodată toți vorbitorii nu vor să vorbească.

Liniște, în afară de cascada electrică a vecinului, scurgerea asta blocată de la un closet vechi, pe care niciunul dintre noi n-a observat-o până acum.

— Cred că trebuie să mă-ntind puțin, zice Theresa, sculându-se în picioare.

Paul se ridică și el și intră-n casă cu ea, ținând-o de braț.

— Ne vedem mai târziu, Jack, spune Paul. O să fim pe-aici.

Jack murmură un „Da, Paul” ca și cum ar vorbi într-o limbă scandinavă și pe urmă dă pe gât restul de bere cu o înghițitură ca lumea, de toată frumusețea.

Se ridică și el să plece, dar eu îi spun să se așeze și să mai stea un pic. Se așază, ceea ce e bine, dar din nou treaba asta îmi arată un lucru care uneori mă irită la el, faptul că prea se execută imediat, cel puțin când îi zic eu ceva, indiferent de situație. Fără discuție, a început să bea înainte de-a veni aici, având obrajii puțin cam înflăcărați, ca și urechile și gâtul care îi sunt tot roșii, o reacție pe care n-o moștenește de la mine (eu am tendința să mă fac tot mai palid cu fiecare pahar de vin Soave turnat din damigeană în carafa) și mă-ntreb dacă face treaba asta în fiecare după-masă la ora patru în vreun bar împuțit, uitat de lume, sau în barul cu lambriuri de lemn lustruit de la clubul de țară la care merge el. Deși, în sine, chestia asta n-ar trebui

să producă nici mirare, nici neliniște. În munca noastră poți avea o grămadă de timp pe care n-ai cum să-l umpli, indiferent de cât de multe lucruri ai de făcut și de cât te solicită, în special spre sfârșitul zilei, când oamenii o lasă mai moale cu treaba și sunt cât pe-aci să-și strângă sculele și să pună totul la păstrare în spate, la camion, iar clienții nu mai sunt așa de nerăbdători și insistenți, când ai destule motive să nu te duci direct acasă fiindcă, după o zi lungă în care ai dat comenzi și-ai strigat în gura mare și-ai dat asigurări și-ai făcut, umil, ce-au spus alții, vrei și tu să vorbești cu cineva (inclusiv cu nevastă-ta) fără să trebuiască s-o convingi sau să-i vinzi ceva. Uneori asta înseamnă că, pur și simplu, preferi să te afunzi mai adânc în scaunul șefului din camionul tău cu geamuri din sticlă fumurie, fără ca măcar să ai radioul deschis. Când am început să lucrez la Battle Brothers, le spuneam băieților c-am de făcut un deviz, dar, în loc de asta, îmi parcam camionul la întâmplare, pe undeva pe lângă Jericho Turnpike, și-mi desfăceam o hartă Michelin pe scaunul de lângă mine, trasându-mi în minte o rută pe care să ajung încet de la Nisa la Torino, fiecare curbă de o sută optzeci de grade fiind ca o înghițitură dintr-o băutură de la gheață.

Dar Jack Battle nu e Jerry Battle, și-ar trebui să fiu bucuros de asta, dar nu sunt, cel puțin în clipa de față, fiindcă, dac-aș fi, aș reuși să-i spun ceva de care aș putea să fiu sigur că e cum trebuie și o să-i folosească, o comunicare imparțială, ca o notiță patriarhală pe un *post-it,* cu informații simple, utile (cum să faci un laț, cum să așezi brichetele de mangal într-un morman ca lumea), sau, altfel, ceva ce-ar trebui mestecat mai multișor, vreun aforism încântător, cu accente daoiste, care să fie dovada condițiilor nesfârșit de ciudate și a năucelii în care ne ducem viața.

Dar, ca toți ceilalți de pe-aici (poate în afară de Paul), nici eu nu sunt în stare să mă ajut singur și

zic fără prea mare încântare:

— Ce dracu se-ntâmplă cu voi? Nu pricep deloc. Prin ce trece soră-ta acum?

Jack desface altă bere.

— M-auzi, Jack?

— Dacă vrei să-ți spun adevărul, tată, zice el, de fapt n-ar trebui să știu. N-ar trebui să știu nimic. Fiindcă nu mi-a spus nimeni.

— Theresa nu ți-a spus?

— Nu, nu mi-a spus, zice el, punând jos sticla cu brutalitate, cu destulă putere încât să împroaște cu berea care face spumă și se varsă prin plasa de metal a mesei.

Jack se scoală în picioare și-și scutură ghetele cu care a venit de la lucru.

— Știi de unde știu? A trebuit s-aud de la Rosario, care bănuiesc c-a auzit de la Paul. Hai, dă-o-n pizda mă-sii de treabă, tată, ce mai e și asta?

— Nu le stă-n fire…

— Vrei să spui că nu-i stă-n fire lui Paul. Cu fiică-ta e altă poveste. Dacă vrei să știi adevărul, Eunice e furioasă din cale-afară. Și ce-i mai rău e că se simte tratată ca un rahat și nu zic că nu-i așa. S-a dat peste cap și-a făcut o petrecere ca lumea și s-a oferit să facă petrecerea de nuntă și-acuma se simte de parc-am fi ultimii trepăduși din familia asta.

— Am crezut că ți-au spus, altfel ți-aș fi spus eu imediat.

— Uite că nu mi-au spus. Ar fi trebuit să-mi spui tu, automat. Automat. Cu Paul mai e ce mai e, da' de la tine nu m-așteptam.

— Zău că nu mi-am închipuit că nu știi, zic eu. Ce-o să-ți spun acum n-o să-ți țină de cald, dar să știi că și eu am aflat absolut din întâmplare. Și habar n-am ce se-ntâmplă acu', fiindcă ea nu vrea să intre-n amănunte. Da' cred c-ar trebui să-i acordăm soră-tii puțină încredere. Nu-i o

marionetă și trebuie s-avem încredere că cere ce trebuie.

— Tot așa ai spune dac-aș fi eu în locul ei?

Întrebarea lui jack mă miră atât prin faptul că e foarte caustică, cât și pentru că implică autocritică și, luat așa pe nepregătite, zic (poate prea automat):

— Bineînțeles că tot așa.

— Mda, mormăie Jack și mai ia o gură de bere.

— Nu crezi?

— Hai s-o lăsăm baltă, spune el.

Se uită spre curtea din spate și, deși-mi vine să-i spun că se poartă ca un ține, n-o fac, nu doar pentru că eu însumi sunt periculos de aproape să fac același lucru, dar și pentru că, prin tot ce spune, pune degetul pe rană. Și pentru prima oară după foarte multă vreme îmi dau seama că s-ar putea să se simtă într-adevăr jignit, semnul clar pentru asta fiind faptul că buza i s-a răsfrânt, dând la iveală dinții de jos puțin ieșiți în afară, arătând cum o făcea adesea când era copil, iar maică-sa nu se simțea bine și, pe urmă, și după moartea ei.

— Ar trebui să mă lași să-i trimit pe băieți să pună totul pe picioare aici, spune Jack pe neașteptate. Mai are-un pic și se transformă într-o groapă de gunoi și vechituri.

— N-aș zice.

— Eu aș zice, spune el, dar nu cu duritate.

S-a și sculat de pe scaun și s-a dus pe peluză. Stă pe locul unde a fost piscina, acum e doar un alt petic de iarbă neascultătoare, murdară și pipernicită, straturile de flori de odinioară fiind pe marginea piscinei, care acum e de nerecunoscut, năpădite de iarbă de parcă acolo, în mijlocul peluzei, s-ar afla niște grămezi de zăpadă înghețată de pe pârtia de schi. Toți pomii și arbuștii dimprejur trebuie curățați ca lumea, terasa pardosită cu cărămidă s-a lăsat în jos în câteva locuri și pe margini au crescut buruieni, curtea nepărând deloc să aparțină unui fost arhitect

peisagist de profesie, ci fiind mai degrabă ceea ce un agent imobiliar ar evalua, de milă, drept o curte „părăginită” sau „necesitând modernizări” ori, de fapt, dacă te uiți într-adevăr cu insistență la ce-i pe acolo, o groapă de gunoi și vechituri în toată regula.

— Ascult-aici, spune Jack, gesticulând cu sticla lui de bere cu gât lung, tonul fiindu-i, fără să-și dea seama, conform cu registrul potrivit pentru munca lui, ceea ce eu numesc lipsă de fantezie, suficiență și frățietate a unui antreprenor și doar cu atâta speranță de pică nesuferită cât să-i țină pe cei mai mulți clienți în șah. N-ar fi mare lucru. Aș nivela movilele astea și-aș răzui toată suprafața și-aș pune gazon nou. Pe urmă am intra-n pomii ăia și-am tăia tot ce-a crescut pe dedesubt și-am curăța și vârfurile. Aș vrea să scot toți arbuștii de pe lângă terasă și, poate, să pun câțiva pomi fructiferi ornamentali pe lângă alee, să creez un mic luminiș. Terasa o s-o facem în piatră vânătă, la care o să adăugăm și o porțiune cu cărămidă patinată, ca să se potrivească cu zidul casei.

— Pare foarte frumos. Dă n-aș vrea să scot din funcție o echipă întreagă, îi zic eu, căci știu că Battle Brothers nu mi-ar cere niciun sfanț. Mai ales când se pare că-i așa de mult de lucru.

— De fapt, nu mai e chiar așa nebunie, spune el, sorbind din bere. Nu-ți face griji. Acum am ajuns la un nivel destul de bun. Ne putem permite să ne lipsim de câțiva băieți.

— Poate c-o să fac ceva treabă cu tine. De câțiva ani tot cochetez cu ideea să mă mut într-o altă casă, dă mare lucru n-am făcut.

— De ce să te muți? zice Jack. Casa-i plătită, nu-i așa? Bătrânu-i bine acolo unde e și-are cine s-aibă grijă de el. Ai tot ce-ți trebuie, tată. Dac-aș fi în locul tău, m-aș bucura de viață și-aș face tot pe-aici frumos pentru tine. Nimic nu te-mpiedică…

— Nici pe tine nu te-mpiedică nimic, îi zic eu.

— Nimic, zice Jack, în afară de o ipotecă cât toate zilele și doi copii pe care trebuie să-i dau la școli particulare și-o nevastă cu gusturi ieșite din comun.

— Lui Eunice îi plac într-adevăr lucrurile frumoase, zic eu. Da' și ție-ți plac.

— Îi cânt ei în strună.

De-acum sunt deja lângă el și ne plimbăm amândoi prin grădina mărginită de pomii ăia atât de neîngrijiți, Jack făcându-mi sugestii, notându-și diverse lucruri pe ecranul organizatorului lui electronic. Nu mai pare nici măcar un pic pilit. Îmi face plăcere să cred că, poate, munca îl înviorează.

— Și-acolo ce facem? îl întreb eu, referindu-mă la bucata cea mare din mijlocul grădinii. O lăsăm așa ca peluză?

— Nu știu. Poate c-ar trebui să faci din nou acolo o piscină.

— O piscină? Da nu mai vreau să înot.

— Așa e, da copiii s-ar da în vânt după asta. În ultima vreme am tot vrut să fac o piscină, da' la mine acasă nu-i destul loc pentru una ca lumea. Dac-ai construi din nou o piscină aici, i-ai vedea pe copii tot timpul.

— Ar fi bine, spun eu, încuviințând din cap, deși îmi fac deja griji că s-ar putea să nu-mi *placă* țâncii lui dac-aș sta mai mult cu ei (chiar dacă o să-i iubesc întotdeauna).

— În plus, zice el, poate că Theresa și Paul o să se mute-napoi în Long Island într-o bună zi, cu copilul sau copiii lor.

— La asta mă gândeam și eu.

— Fără discuție. Dac-ai vrea tu, tipul cu piscina ar putea să-ți bage un bazin cu apă caldă pe lângă piscina propriu-zisă. Totuși o să-i spun să pună un tobogan în loc de platformă fixă.

— Copiilor le plac toboganele.

— Și încă cum, zice Jack. Întotdeauna mi-am dorit să am și eu unu.

— Zău? fac eu. N-am știut chestia asta. Ar fi trebuit să-mi spui. Ți-aș fi făcut unu fără doar și poate.

— Știu. Nu știu de ce, dar niciodată nu mi-a trecut prin cap să-ți spun. Da' pe urmă, bănuiesc că era prea târziu.

— Așa cred și eu, zic, nedându-mi prea bine seama că dintr-odată vorbim toți despre treaba asta, în privința căreia n-a fost niciodată vorba să se interzică ori să se refuze ceva în familie, nepunându-se niciun tabu, dar totuși.

— Bag mâna-n foc că mama s-ar fi distrat de minune dac-ar fi avut un tobogan, spune Jack.

— Poate, spun eu, numai c-ar fi trebuit să se ducă la vale cu colacul de salvare.

Jack se uită la mine de parc-aș fi nebun.

— Crezi? mă-ntreabă el.

— Bănuiesc că nu, îi răspund eu, dându-mi seama cât de stupid trebuie că par ca să vorbesc despre *colacul* ei. Maică-ta ar fi făcut ce-ar fi vrut.

— De-asta am și iubit-o, nu-i așa? zice Jack vesel, în glasul lui simțindu-se doar o vagă urmă de venin și ironie.

Nu pot decât să încuviințez din cap și pur și simplu să stau cu el în mijlocul peticului mare de iarbă uitată de soartă și de Dumnezeu și nu trebuie să încerc prea mult să-mi aduc aminte cum el și Theresa își petreceau mai tot timpul aici (cel puțin până la o anumită vârstă), în special vara, făcându-se negri ca niște țigani, căci țopăiau și alergau și se cățărau pe tot ce le ieșea în cale. Fiecare părinte spune treaba asta, dar ei erau într-adevăr ca maimuțicile alea de la grădina zoologică, cu ochii mari de abia li se vedea fața, și cu degetele și labele imposibil de înguste și de suple. Se cățărau pe tine și se dădeau jos, trăgându-te de umeri, de urechi, apoi (spre deosebire de cele mai multe primate) sărind cu dezinvoltură în piscină, chiar înainte de-a învăța să înoate, plescăind prin apă și

înecându-se pe jumătate până s-ajung eu să-i scot de-acolo.

Și o să spun chiar acum că era într-adevăr o piscină foarte ca lumea, exact ceea ce v-ați închipui că poate să existe în casa unei familii cu rădăcini adânci în clasa de mijloc de după război, o piscină îngropată de douăzeci pe patruzeci, cu o platformă fixă înaltă de un metru și placată cu porțelan fin pe margine, deși, după ce s-a întâmplat cu Daisy și întrucât nu era nimeni care să-i supravegheze pe copii cât eram eu la lucru, m-am hotărât să-i pun pe băieți s-o umple cu pământ, un lucru pe care de fapt niciunul dintre noi nu părea să-l regrete, nici chiar Jack, care era un înotător înnăscut și vedeta echipei de natație a clubului din cartier. E de fapt uimitor cât de repede a trecut peste toate astea, cu câtă dăruire s-a aruncat în celelalte sporturi ale lui, cu un succes uluitor, devenind pe rând încrezător, din punct de vedere social, în propriile lui forțe și foarte cunoscut, sporturi care, dându-i de lucru și de furcă cu duiumul, l-au făcut, așa cred, să-și revină pe deplin, chiar dacă în ziua de azi toată lumea, până și neghiobii, cred că e vorba de o idee sau un concept mincinos. Dar nu sunt sigur. Poate că reacția mea imediată a fost cheia reîntoarcerii la normalitate, faptul c-am schimbat imediat peisajul, c-am umplut cu pământ și-am trecut cu buldozerul peste locul ăla care ne trezea amintiri dureroase și-am pus gazon proaspăt pe care puteau măcar să se joace fără grijă, chiar dacă n-au mai fost niciodată într-adevăr la fel de veseli.

— Spune-i Theresei că-mi pare rău, zice Jack în cele din urmă, strângându-și lucrurile de pe masa aflată pe terasă ca să plece. Am s-o sun și eu mai târziu.

— Ar fi minunat, spun eu, mergând cu el spre alee.

— Da cu asta cum rămâne? întreabă el, făcând semn cu capul spre curte. O să-i trimit pe băieți. Și

cu piscina cum rămâne?

„O să vedem”, îi spun sau, în orice caz, cred că-i spun și, până să se urce el în vehiculul lui imposibil de înalt, îl bat ușor o dată sau de două ori pe spate, la care fiul meu mormăie ceva aprobator cu un glas mulțumitor de gros, un „dap” scurt care sună a tunet, iar eu mă gândesc ce bine e să-i am pe amândoi din nou aici, indiferent de relațiile dintre ei, fiindcă poți ajunge la un moment dat în viață (și știi cine ești) când aproape n-are nicio importanță dacă oamenii te iubesc în felul în care ai vrea tu, ci numai faptul că există pur și simplu aici, destul de aproape, și nu te deranjează deloc.

Nouă

JERRY BATTLE refuză în acest fel chiar realitatea.

Chiar asta fac.

Sau poate, dimpotrivă, o invit să intre. Un exemplu este faptul că mă aflu acum aici, în garajul meu pentru două mașini, slab luminat, cu geamurile murdare, care n-au fost curățate niciodată, așezat în scaunul tare, acoperit cu piele, al puternicului automobil Ferrari, cu cei doisprezece cilindri ai săi scoțând niște triluri ca o orchestră de sirene închise în el și, numai în momentul în care mirosul de gaze devine prea grețos, ridic mâna și apăs butonul de pe telecomandă pentru a deschide ușa și aerul proaspăt dă buzna în interior, la fel ca atunci când deschizi o cutie de cafea.

— Ce dracu' faci? îmi strigă Theresa de la volanul Impalei ei.

Stă pe loc, pe alee, holbându-se la mine din spatele ochelarilor vechi de soare ai lui Daisy, în stil Jackie O, pe care i-a găsit într-o noptieră dusă jos, în subsol, probabil în urmă cu douăzeci de ani.

Dau în spate, cu două apăsări stângace pe pedală. Îi spun rușinat:

— Uneori, uit să deschid mai întâi ușa.

— Ești un mare prost. Ești sigur că asta vrei să faci?

— Sunt sigur. O să vă cumpăr altă mașină.

— Las-o baltă. Chiar nu avem nevoie. O să folosim Impala, când nu lucrezi. Hei, vreau să ne oprim pe drum, la Dairy Queen.

— Dar de-abia am luat micul dejun.

— Am nevoie de-o cutie de lapte și de niște cartofi prăjiți, Jerry. Chiar acum!

— Bine, bine, e-n regulă!

Este uimitor cât de repede sare ea în sus zilele astea, și nu ca reacție la lipsurile mele sau la

idioțenia mea pe plan politic și cultural, ci pentru că ține neapărat să mănânce lucruri dulci, grase și sărate, pline de calorii. Sunt mulțumit că e țâfnoasă și că-i e încă foame, pentru că, având în vedere amenințarea de la orizont, pare deosebit de vulnerabilă, ca un pui de antilopă care merge șchiop. Facem amândoi gestul victoriei, cu degetul mare în sus, cum procedează piloții între ei la decolare, și pornim, eu mai întâi, amintindu-mi că este un magazin de lactate chiar în dreptul ieșirii de pe autostrada către orașul lui Richie.

Îmi manifest respectul față de ea în continuare, dorind în felul meu indolent (opus unuia insistent) să-mi exprim iubirea, lăsând-o pe ea să conducă mașina, dar ceva legat de statu-quo îmi declanșează o alarmă crâncenă-n viscere, acest zăngănit care vine de jos, un semnal că nimic nu-i în regulă acolo. Astfel că motivul pentru care am decis să-i dau înapoi mașina lui Richie, fără nicio satisfacție sau gânduri ascunse, nu se datorează faptului că aș fi un tip minunat sau pentru că este o mașină periculoasă pentru Theresa și Paul, ca ei să ruleze cu mare viteză alături de toți ceilalți tipi sportivi și aroganți, și nici pentru că nu o să fiu vreodată capabil să simt că această mașină e cu adevărat a mea (chiar dacă știu că, în locul meu, Richie l-ar fi revopsit deja pe *Donnie* și i-ar fi schimbat întreaga tapițerie, dacă eventual nu l-ar fi folosit imediat pentru un troc, în schimbul unei părți dintr-un avion cu reacție), ci pentru a încerca să simplific, să tot simplific ceea ce par a fi problemele tot mai îngrijorătoare ale familiei. Ar trebui, probabil, să fac asta adunându-i pe toți cei dragi mie, cărora să le înmânez niște cartoane pe care fiecare dintre ei să scrie care sunt cele trei mari „probleme” cu care ne confruntăm (așa cum am văzut ieri într-o revistă pentru temei într-un supermarket), deși este mai simplu să încep prin a mă debarasa de toate lucrurile colaterale care s-au adunat și amenință să ne sufoce viitorul, tot mai

mult sub semnul întrebării, categorie în care se încadrează perfect și automobilul Iepurelui. Pe cât de mult le place Theresei și lui Paul să folosească mașina asta, tot pe atât am eu sentimentul că este un obiect străin, mai ales că-mi reamintește într-o mare măsură și de privirea plină de dispreț a Ritei.

Așa că iată-ne, pe Theresa și pe mine, formând o caravană din două limuzine decapotabile. La fiecare zece secunde mă uit în oglinda din spate și îi fac cu mâna. Ea îmi răspunde în același fel, fermecătoare în automobilul ei strălucitor. Îmi face mare plăcere să o văd la volan, reamintindu-mi de trecut, când ea și Jack obișnuiau să stea în față, lângă mine, și-i luam pe rând în brațe, lăsându-i să țină volanul. Mai mult ca sigur că acum ai fi arestat pentru un astfel de lucru, acuzat că pui copiii în pericol, dar atunci Jack apăsa, uneori, pe claxon, când treceam pe lângă vreo mașină de poliție, iar ofițerul îi răspundea pornind încet sirena.

Avem destul de mult drum de parcurs înainte de a ajunge în orașul lui Richie, ceea ce nu mă deranjează, e încă după-amiaza devreme, cu toată lumea încă la plajă, cu autostrada șerpuind și mașinile care rulează rapid, eu conducând impetuos, plasat în cabina deschisă a acestei supreme mașinării de mare clasă, fabricată de macaronari. Când depășesc mașinile din stânga și din dreapta mea, pot remarca faptul că persoanele aflate la volan nu se pot stăpâni să nu-mi arunce o privire lungă, atât bărbații, cât și femeile, dar mai ales bărbații, tipi tineri sau de vârstă mijlocie și alți tipi care nu ar trebui să șofeze, și știu exact ce gândesc, ce rahat norocos și detestabil pot fi eu, cu pizma plină de respect adânc înfiptă în sufletul lor în timp ce, aproape fără să-și dea seama, se trag spre marginea îndepărtată a benzii lor de circulație pentru a-mi face loc. Puicuțele tinere sunt cele care se dau aproape, și mai aproape, poate ca să vadă dacă am vreo perucă sau părul împletit pe cap,

dacă-mi fâlfâie ceva la gât, blondina asta cu ochii cât niște farfurioare, săltând alături de mine într-un Jeep Wrangler, chiar își ridică ochelarii de soare pe cap și-mi face cu ochiul, iar gura ei schițează ceva de genul unei fumigene „Ține-te după mine pân-acasă!”. Poate că Jerry Battle ar trebui să se mai gândească. Perspectiva de-aici este destul de bună, iar autostrada lată nu pare nici pe jumătate atât de groaznică cum am crezut c-o să fie și trebuie să mă întreb ce altceva – cel puțin pentru ai noștri – face ca un loc să fie cu adevărat un loc, cu excepția cărării sau drumului care trece drept prin el, construit în final nici pentru a merge, nici pentru a alerga pe el.

La Dairy Queen suntem cam singurii, pentru că încă nu e oficial ora de deschidere. Theresa i-a făcut pe cei doi angajați adolescenți să deschidă mai devreme pentru noi, promițându-i asistentului managerului, tipul ceva mai mare, că o să le dea Ferrariul să se plimbe după ce ne-aduc ce le-am cerut. Sunt amândoi niște matahale cu tenul gras, cu pori mari, cam nespălați, niște puști cu ochii privind în gol, categorie care, de fapt, conduce acum aproape totul în cultura noastră ce domină lumea, dar probabil n-ați mai văzut astfel de tâmpiți în epoca actuală mișcându-se atât de repede cum se mișcă cei doi acum; au pus, deja, cartofii la prăjit în sită și înghețata în mixer și chiar au umplut o sticlă cu sos de roșii proaspăt și condimentat. Mă așez alături de Theresa, la una din mesele din față. La fel ca niște chelneri la un drive-in, ne aduc sendvișul pe o tavă curată și eu îi arunc asistentului cheile mașinii și-i spun să nu schilodească sau să ucidă pe cineva și, înainte ca Theresa să introducă paiul în paharul cu lapte, fructe și înghețată, se vede cum iese fum din roțile din spate și mașina dispare într-o trombă nebună în jos, pe stradă.

— Ia niște cartofi, Jerry!

Mănânc, deși categoric nu mi-e foame, o senzație tot mai frecventă în ultima vreme, fără dubiu inspirată și de ceva biologic, latent, la vederea fiicei mele însărcinate. Sau poate că n-ar trebui să mănânc nimic, să-i las ei mai mult. În orice caz, Paul, îngăduitor cu un astfel de comportament, este acum acasă, presărând mirodenii marocane pe o pulpă de miel fără hormoni pe care o frige pentru cină, servind-o cu cușcuș, cu plante aromate și cu sparanghel muiat în unt, sparanghel alb nemțesc, pe care l-a cumpărat de la Fresh Fields la numai 5,99 dolari jumătatea de kilogram. Gătește cu și mai multă furie decât de obicei, pregătind cel puțin patru sau cinci feluri, dintre care noi mâncăm trei, așa că am acumulat un surplus de inventar, care să ne țină câteva săptămâni, în caz că apare pericolul unui uragan de sfârșit de vară și supermarketurile se golesc. Săptămâna trecută l-am făcut fericit pe Paul curățând vechiul congelator din subsol și punându-l în priză iar, apoi cumpărându-i unul dintre aparatele de sigilat în vacuum, așa că iubitele lui feluri de mâncare nu vor mai avea de suferit. De atunci împachetează de zor, în fiecare zi, nu numai mâncare proaspătă și ce a mai rămas de la masă, dar și alimente uscate, cum ar fi alune americane prăjite și un amestec asiatic de fructe și alune special pregătit pentru petreceri, banane și bomboane cu alune M&M, porționând și înfășurând tot ce găsește la pachet mare, la Costco, și-i atrage privirea. Nimeni n-a protestat pentru că, desigur, astfel de porții de mâncare s-ar putea dovedi folositoare după ce se naște bebelușul, dar mai sunt multe luni până atunci și cum ar suna, de exemplu, să servești pulpă de vițel în Pinot noir și sirop de arțar, pusă la-ncălzit, sau medalioane de pește în sos de muștar și iarbă de lămâie între schimbatul scutecelor și alăptatul copilului. Sau, poate, așa trebuie să fie.

În timp ce eu sunt mulțumit că Paul s-a afundat până peste cap în ceea ce sper că sunt niște activități terapeutice pentru el, sunt din ce în ce mai îngrijorat că s-ar putea să se-nece în propria-i supă, fiind tot mai absorbit într-o activitate ce pare pozitivă și demnă de făcut, dar care este, de fapt, echivalentul culinar al spălatului obsesiv pe mâini. Ieri, după ce a revenit dintr-una din incursiunile pe care le face aproape la fiecare oră la congelatorul din subsol, l-am întrebat din nou (pe un ton indiferent, cu blândețe, ca și cum ar fi fost ceva accidental) dacă mai scrie ceva. A chicotit slab și a mormăit un: „Ce?”, pentru ca apoi să mă-ntrebe imediat, pe cel mai serios ton, dacă cred că ar putea să vândă automobile marca Saturn în noul magazin de-abia deschis la Jericho. Când mi-am dat seama că nu glumește, i-am spus că da, că probabil ar fi un vânzător grozav, pentru că Paul și aspectul lui gentil, demn de încredere, cu vederi liberale, este fără dubiu exact ce trebuie pentru acei clienți care de-abia așteaptă să hărțuiască tipul ăla de profesor (deși ar fi nevoit să renunțe la codiță și la sandalele mexicane, împletite) și, după ce l-am lăsat rulând niște piept de pui bătut ca pentru șnițel și umplut cu spanac și brânză de capră, am ieșit pe-afară, gândindu-mă cât de teribil de stresantă este toată situația asta îngrozitoare pentru el, în pofida comportării sale după ce-a aflat, afișând mereu un afabil Paul Pyun. Lumea zice că asiaticii nu-și dau în vileag sentimentele la fel ca albii sau negrii sau hispanicii și poate că, pe baza unei medii, afirmația nu se infirmă complet, dar pot să spun, din lunga, deși nu prea larga mea experiență (și, sunt sigur, cu zero cunoștințe), că cei pe care i-am cunoscut, crescut și iubit au reprezentat o surpriză totală în privința emoțiilor lor, creându-mi o confuzie fără margini. Nu-mi stă-n fire să strig în gura mare că „Noi toți suntem persoane singulare” sau că „Suntem cu toții la fel” sau orice altă opinie onctuoasă cu privire la

solidaritatea speciei, numai pentru faptul că un tip ca mine trebuie întotdeauna să se gândească de două ori, când ar trebui mai degrabă să n-o facă deloc, ce s-ar mai putea spune despre această existență a noastră decât că ne desfide neîncetat încercările de a o caracteriza într-un fel.

Mașina lui Richie trece ca un fulger roșu-bombon, zgomotul sfredelitor al motorului indicând faptul că asistentul directorului a băgat-o într-o viteză greșită. Sare de pe un culoar pe altul, strecurându-se prin traficul intens cu o agilitate surprinzătoare, intră pe un drum lateral și dispare din nou. Colegii lui, agitând pumnii în aer, îl încurajează, țipând cât îi ține gura.

— Am uitat, ce vârstă are tataia acum? mă-ntreabă subit Theresa, între două înghițituri lacome din cocteilul ei cu vanilie.

Aș fi vrut să abordez marele subiect, dar Theresa nu mai este dispusă să discute absolut nimic legat de sarcina sau de boala ei non-Hodgkin (acest *non* având darul să mă descumpănească, ca și cum ar fi neletal, neimportant, ireal), recurgând la manevre abile ori de câte ori încerc să aflu ceva.

— Când am dat petrecerea avea optzeci și cinci.

— Și tu ai cincizeci și nouă.

— Mda, zic eu, gândindu-mă că numărul sună mai bine decât înainte. Șaizeci, de Ziua Muncii. Poate te gândești, ce ironie!

— Hai, Jerry, tu chiar crezi că sunt cea mai oribilă persoană.

— Nicidecum! Dar poți fi cinstită.

— OK, poate că mi-a trecut acum prin minte. Dar nimeni nu poate spune că nu ai muncit din greu toată viața. Nici chiar tataia.

— Numai fiindcă nu-i stă-n fire să spună prea multe. Deși treaba asta nu e chiar adevărată. De fapt, bătrânul s-a comportat destul de decent după incidentul cu Bea, fiind în general civilizat în timpul vizitelor mele, atent la ce spune și circumspect, afișând ceea ce pentru el este o

modestie uimitoare, chiar plăcută, o lipsă de volubilitate care ar trebui să mă înfricoșeze de moarte, dar sunt pur și simplu mulțumit pentru că, ori de câte ori mă duc acolo, noi doi stăm degeaba în camera lui cu nuanțe mov și bej, timp de câteva ore, fără să se-ntâmple nimic (el proptit pe perne în patul mare, iar eu pe șezlong, de asemenea întins), urmărind distrați canalul de educație sau unul cu rețete de bucătărie. Toată chestia ar putea fi disperat de defetistă, dar când nu poți pretinde nimic altceva, cu excepția faptului că tatăl tău este închis pe viață într-o casă de bătrâni și că fosta sa iubire poartă tot timpul o bavețică și pamperși, nu nutrești dorința de a examina prea riguros problemele, ci ai tendința de a menține lucrurile la un nivel z-real, de a gândi totul *în mic,* pentru că problemele au încetat de fapt să mai fie probleme, transformându-se subit într-o condiție care cuprinde totul.

Theresa mă întreabă:

— Ai vrea o petrecere când schimbi prefixul?

— Categoric, nu!

— De ce nu? insistă ea. Ne-am distra de minune. Am face un grătar. I-am invita pe toți prietenii tăi.

— N-am prieteni.

— Nu poate fi adevărat! Ce-i cu toți cei care lucrează la Battle Brothers?

— Suntem prietenoși unul cu altul, dar nu suntem cu adevărat prieteni. N-am fost niciodată.

— Atunci îi chemăm pe alții, vecini, oameni din cartier. Amici de școală. Chiar nu mai ai camarazi de pe vremea când erai la paza de coastă?

— Ți-am spus că n-am prieteni. N-am avut niciodată. Numai niște tipi care nu mi-au fost ostili.

— Atunci îi invităm pe toți cei cu care ai fost în termeni buni. Nu trebuie să fie o petrecere prea mare. Sunt sigură că Paul o să fie fericit să se ocupe de masă.

— Se pare că a început deja.

— Nu-i grozav? De fapt, Paul a fost cel care-a spus c-ar vrea să organizeze ceva special de ziua ta. Nu știu prea bine, din pricina afurisitei de asimilări, dar se pare că, în Coreea, șaizeci de ani înseamnă o mare piatră de hotar. Cred că numerologia este importantă și mai e și faptul că altădată era o mare realizare să trăiești așa de mult.

— Încă este, zic eu. Numai că, în prezent, nimeni nu mai vrea cu adevărat s-o facă.

— O, nu te mai plânge atât! Deci am hotărât! O să organizăm o petrecere ca să sărbătorim cei șaizeci de ani ai tăi. Asta o să fie cadoul nostru, pentru că nu prea avem bani. Sunt sigură că Jack și Eunice o să-ți cumpere ceva masiv, cum ar fi un avion nou.

— Tocmai de asta mă tem!

Încerc să prind un post de radio care transmite melodii vechi, ca cele pe care le ascultam întotdeauna cu plăcere (mai ales în mașina asta), dar care și-a tot schimbat programele, trecând de la anii ’50 la ’60, apoi la ’70 și la muzica pop din anii ’80, care acum sunt și astea cântece vechi pentru Theresa și, deseori, complet noi pentru mine. În final, mă opresc pe fidelul AM, unde găsesc melodiile mixate care-mi plac, de fapt niciun fel de mix, numai Platters sau Spinners și Chuck Berry și James Brown, deși sunetul iese hârșâit și slab, ca și cum ar proveni de la capătul celălalt al unui telefon improvizat dintr-o tinichea și un cordon. Asta desigur face parte din marea paradă a vieții, care se mișcă suficient de lent ca să n-ai impresia că ai pierdut ceva frumos și extraordinar, dar care nici nu se oprește pentru nimeni și nimic. Și, prin extensie, poți vedea cum oamenii încep să se simtă lăsați în urmă sau lepădați de tot, cum poate și tu vii ca într-un format, ca un LP sau Super 8 mm, care ar suna perfect, dacă ar mai putea fi folosite, în cazul în care ar mai exista aparatele potrivite pentru ele.

Dar au dispărut, au dispărut pentru totdeauna.

Îi spun inevitabil, sperând să nu sune a disperare:

— Mai am ceva timp.

— Sigur că ai! Dar nu se știe niciodată, Jerry, nu-i așa?

Theresa, Domnul s-o aibă-n pază, știe întotdeauna cum să-ntoarcă lucrurile.

Îi spun:

— Așa-i, nu știi niciodată! Aș putea suferi o congestie chiar acum, și să nu mai pot să mă spăl nici pe dinți, iar tu ai fi silită să mă internezi la Ivy Acres.

— Ai putea fi coleg de cameră cu tataia, zice ea, aproape încântată. Mă-ntreb cât de des se poate întâmpla așa ceva.

— Sunt sigur că foarte rar.

Asta e o perspectivă pe care n-am avut-o niciodată în vedere, deși una posibilă, nu pentru că s-ar putea întâmpla cu adevărat sau că eu aș permite-o, dar încep să-mi dau seama cum mă privesc cei de vârsta fetei mele și nici măcar pentru că și-ar dori-o.

— Dar n-ai vrea una ca asta, nu-i așa?

— Să stau cu bătrânul în același loc?

— Nu, zice ea. Numai partea cu casa de bătrâni.

— E vreo alternativă?

— Sigur că da.

— Ca de exemplu ce?

— Știi tu.

— Știu?

— Sigur că da.

Sau *cred* că știu, dar mi-e teamă s-o spun eu primul, ideea umplând instantaneu groapa abandonată de pietriș care mi se săpase în inimă. Cred că ea se referă la ceea ce toți oamenii trecuți de vârsta mijlocie ar adora să audă atunci când se văd cu copiii lor mari și ar putea fi denumită neoficial „Invitația”. De când locuiesc în vila lor mare aștept în secret ca Jack și Eunice să vină cu

ideea ca eu să-mi vând, eventual, casa și să mă mut la ei, poate dându-mi acordul ca jumătate din acțiunile mele să fie folosite pentru a plăti o asistentă medicală atrăgătoare ca să aibă grijă de mine și cealaltă jumătate să acopere educația copiilor sau construirea unei piscine îngropate sau orice altceva ar considera ei că merită ca să fie recompensați pentru mizeria pe care o au de îndurat și pentru strădaniile lor. Am sperat asta în ciuda faptului că Jack și cu mine nu ne manifestăm ca niște persoane foarte apropiate și că relațiile mele cu copiii sunt oarecum călduțe, eu fiind gata să-i duc la vreun spectacol de circ sau la grădina zoologică, dar altfel simțindu-mă incapabil să stau cu ei mai mult de câteva minute, în camera lor imensă, în mijlocul a zece mii de jucării din plastic. Recunosc chiar că, în anii din urmă, mi-am exprimat reținut admirația pentru sângele pe jumătate asiatic al lui Jack, proslăvind virtuțile filiației (Daisy acuzându-mă într-o zi că nu știu nimic cu privire la ele, după ce i-am interzis să mai dea telefoane în Coreea, când am primit o notă de plată de două sute de dolari pe lună), în speranța că, în viitor, el va uita de relațiile lipsite de spectaculozitate dintre noi și o să se hotărască să onoreze o anume sarcină natală, pe care am încercat să i-o sugerez cu șiretenie, asemănător unei vechi poveri confucianiste, care nu ar depinde (norocul meu) de ceva privat și personal. În privința asta cred că noi, oamenii albi, bătrâni (dar și negrii și alții care și-au petrecut mult prea mult timp în civilizația noastră alcătuită din indivizi care au reușit singuri în viață) suntem prinși în acest joc pe panta descendentă și nu m-ar surprinde deloc dacă legiuni de frați întru vârstă ar copleși rândurile celor ce-i asistă și s-ar dovedi atunci una dintre cele mai dezamăgite generații din istorie.

Cât despre Theresa, nu mi-am imaginat vreodată că mi-ar cere să mă alătur echipajului ei, chiar

dacă ar putea s-o facă. Dar poate actualele circumstanțe au dat naștere în sufletul ei unui sentimentalism plin de speranță și generozitate și, în această lumină dulce, nu mai pot spune nimic decât să murmur plin de gratitudine:

— Nu te poți gândi acum decât la situația ta și a lui Paul.

— Știu, știu. Dar este cu atât mai important să discutăm despre asta.

— Absolut corect, zic eu.

Puștii de la Dairy Queen se schimbă la volan, iar cel de-al doilea pare și mai puțin experimentat decât primul, dând impresia că nu prea știe să manevreze altceva în afară de comanda unui joc video. Primul client întoarce acum în parcare, iar puștiul de la volan aproape îl lovește în timp ce iese pe drum. Îl privim cum face un salt până la următorul semafor, se oprește brusc, se întoarce și semnalizează, se oprește din nou și apoi dă iar înapoi.

Theresa își termină de băut cocteilul cu lapte, sorbind cu paiul și ultimul strop. În ultimele câteva săptămâni s-a îngrășat și din cauza experimentelor de bucătar de patru stele ale lui Paul, ca și mine de altfel, are obrajii și gâtul și umerii plini, arătând robustă în bluza de bumbac de culoarea smântânii. Pe când stă imperturbabilă, așezată la volanul mașinii mele Impala, cu ochelarii de soare Jackie O pe nas, nu pot să nu mă minunez cât de apropiate ar putea fi cele două, ea și Daisy, cum conspiră ele la stabilirea tuturor jaloanelor importante ale vieții de familie, cum, în calitate de bărbat foarte norocos, m-au sâcâit tot timpul și mi-au produs tot felul de necazuri și, în general, mi-au pus permanent inima pe jar.

— Îmi pare bine să aud lucrul ăsta de la tine, Jerry, zise Theresa. Discutam asta cu Paul noaptea trecută. Legat de mine.

— De tine?

— Sigur că de mine. Am hotărât că, dacă lucrurile iau o turnură oribilă și copilașul se naște și nu mai este nimic altceva de făcut decât să ai o credință oarbă, mi-ar fi de ajutor să iau măsurile necesare.

— Măsuri necesare? Ce dracu' vrei să spui?

— Exact lucrurile despre care vorbim.

— Credeam că vorbim despre *viitorul* nostru.

— Exact, zise ea. Nu vreau ca Paul și cu tine și, poate, și Jack, dacă îi pasă, să mă forțați dincolo de ceea ce este rezonabil. Nu sunt pregătită pentru nimic eroic. Nu vreau să duc o existență de legumă. În afară de asta, cred că nivelul de resurse pe care societatea le folosește pentru a te menține viu este îngrozitor, fără a ține seama de costuri și de calitatea vieții.

— Nu știu, spun eu, încercând din răsputeri să controlez mașina. Cred că este ceva nobil.

— Nobil? Este o lașitate și un egoism fără margini. Asta în timp ce mii de copii se nasc în fiecare zi în condiții mizerabile, când școlile noastre publice se prăbușesc, când mediul este amenințat din orice parte. Realmente este ridicol cât de opusă morții poate fi societatea noastră.

— Uite, iubito! Nu știu ce-ai vrea tu de la mine, dar eu sunt categoric împotriva morții. Mai ales a morții tale.

— Poate că așa gândești acum. Dar dacă m-ai vedea la patruzeci de kilograme, fără auz și văz, iar durerile ar fi atât de mari, încât aș geme fără încetare, și toate astea la costul de două mii de dolari pe zi, suportat de tine sau de altcineva, ai mai vrea să înduri situația până la ultima suflare?

— Nu-mi place că discutăm așa ceva.

— Ești băiat mare, Jerry!

— E-n regulă atunci. Cred c-ai nevoie de o schimbare.

— *O schimbare?* Crezi că lui tataia îi place schimbarea la care a ajuns el?

— Nu înțelegi ce vreau să spun. Bătrânul este acolo unde este pentru că nu am avut o alternativă mai bună. L-am dus acolo pentru binele lui, dar nu este închis. Nu-i place Ivy Acres, dar de fapt el nu vrea să locuiască cu mine, sau cu jack, sau cu altcineva. Poate să iasă oricând vrea. Ce dorește el cu adevărat este să revină la viața lui din trecut, ceea ce este imposibil. Așa că face tot ce fac și alții, adică să iasă din peisaj de dragul familiei, astfel ca Jack și copiii să se poată duce acolo și să stea cu el o oră și să se joace cu mecanismele de reglare a patului și să urmărească *Familia Simpson* la televizor.

— Deci n-are importanță dacă nimeni nu se simte bine cu adevărat?

— Da' de unde! Numai că aparține lucrurilor pe care trebuie să le facem, iar ocupația de acum a bătrânului este de a fi cum este în prezent. Nu mă refer la lucruri eroice pentru că, în niciun caz, nu vreau ca tu să suferi. Dar, dacă lucrurile nu merg prea bine, sper să nu se-ntâmple ceva subit. Există un mers natural al acestor lucruri și cred că toți vom ști dacă este cu adevărat momentul potrivit. Deși nu cred că este vreodată potrivit.

— Nu crezi că mami a dispărut *subit*? întreabă Theresa, pe un ton ușor ridicat.

— Sigur că nu. Nu s-a sinucis.

— Dar nici n-a fost un pur accident, nu-i așa? Dacă nu ar fi fost atât de groaznic de nefericită, poate că ar fi fost mai atentă.

— Poate, spun eu, concentrându-mă pe „groaznic de nefericită", nu atât de mult asupra adevărului pe care îl conține, cât asupra faptului că Theresa și-a cunoscut mama în astfel de termeni lipsiți de echivoc.

Asta fără a mai analiza contribuția mea la acea nefericire, sentimentele intense care o năpădesc de atunci, însoțite de mii de extrapolări deprimante, care, venind din partea ei, au puterea să mă sperie de moarte.

— M-am tot gândit, Jerry, zice ea, cu o expresie foarte serioasă. Vreau să te rog să-mi promiți ceva.

— Orice dorești.

— Te rog să-mi promiți că o să ai grijă de Paul și de copil.

— Theresa…

— Și când spun Paul, mă refer și la situația când n-ar fi nici copilul.

— Isuse, nu-mi place deloc cum vorbești.

— Te rog. Vreau să ai grijă de el. Poate o să stea cu tine un timp. Asigurarea mea de viață făcută pe când eram la colegiu este un eșec și banii i-ar fi suficienți numai timp de șase luni. Iar el nu le va cere nici măcar un ban părinților lui.

— Mie mi-ar cere?

— Nu, dar dacă te oferi, s-ar putea să accepte ajutorul tău. Este mult prea supărat din cauza a ceea ce cred părinții despre cariera lui ca să le mai ceară ceva.

— Bine că nu-i pasă de ceea ce cred eu.

— Ba da, spune Theresa. Paul este un om extraordinar și un scriitor talentat, dar uneori dă dovadă de prea multă bunătate. Simte nevoia asta de a le face pe plac, prin extensie, și altora, ceea ce este perfect un timp, dar pe termen lung o să-l facă să dea de belea. Nu i-am spus încă nimic, dar cred că devine o problemă pe măsură ce îmbătrânește, mai ales în ce privește munca lui. Nu a reușit să nu mai țină cont de părerea lor. N-ar trebui să discut toate astea cu tine, dar uneori este prea corect în ceea ce privește comportamentul față de toate cele, prea just – ca și cum s-ar teme sau nu ar dori să dezamăgească sau să ofenseze pe cineva. Unui artist nu se poate să nu-i placă să fie dezagreabil, chiar tiranic.

— Hei, mie-mi place că Paul se poartă frumos cu mine.

— Și-o să se poarte așa mereu. Dar nu te supăra că-ți spun, mie nu mi se pare că tu chiar joci rolul de tată-mentor-maestru, toate la un loc, pentru el.

Paul poate să stea lângă tine, fără să reprezinte nimic extraordinar sau special, și tocmai de aceea cred că tu ești cel mai potrivit pentru el. Poate fi numai unul dintre amicii tăi, Jerry, un membru al unei comunități lărgite de prieteni de-ai tăi.

— De ce nu percep asta ca pe un compliment?

— O, relaxează-te! Tot ce vreau să spun este că lui o să-i fie cel mai bine să fie în preajma ta pentru că, într-un fel, nu se poate simți prea bine nici cu tatăl și cu mama lui și nici cu o mulțime dintre prietenii și colegii noștri de facultate. Uneori cred că, dacă nu eram eu prin preajmă, ei s-ar fi dovedit a fi prea duri cu el, l-ar fi copleșit și Paul ar fi sfârșit prin a sta în fața biroului, mâzgălind distrat hârtiile.

— E bine că Jerry Battle servește drept înlocuitor.

— Dar ești un înlocuitor perfect, Jerry. Tu ești mereu acolo, luând totul așa cum este. Ca tofu în supă.

— Minunat.

— Așa e. Întotdeauna m-am gândit că ești foarte potrivit, mai ales ca tată. Poate că nu pentru Jack, dar pentru mine, da. Nu ai fost absolut deloc un tată care să te împingă de la spate sau unul poruncitor, chiar și atunci când eram de nestăpânit.

— Când a fost asta?

— Știi tu, în vara aia, când hoinăream cu motocicleta. Când am fugit de-acasă și tu și Jack a trebuit să veniți tocmai la Sturgis ca să mă aduceți înapoi. Nici măcar n-ai țipat la mine. Erai supărat foc, dar numai din cauză că-ți pierduseși cardul Chevron. Jack a fost cel cu adevărat mânios pentru că, din cauza mea, nu se dusese la câteva meciuri de lacrosse.

— Ne-am oprit la Corn Palace, nu-i așa? Tu și cu mine am mâncat sendvișuri cu șuncă, salată verde și roșii și am băut shake de ciocolată, unul după altul.

— Vezi? Te-ai simțit bine.

— Cred că da, spun eu, deși amintirea aia nu-mi face prea mare plăcere, cum dau eu impresia.

Pentru că, în pofida satisfacției evidente pe care aș simți-o auzind-o pe fiica mea, mereu o sceptică, spunând că îmi aprobă în general stilul parental, noțiunea de a fi un tătic tofu afectează serios toate cele de mai sus. Iar implicația asupra căreia insistă – un lucru pe care Theresa îl aduce mereu în discuție – nu este faptul că Rita ar putea socoti anii de când sunt iubitul ei într-o lumină similar metaforică (cu siguranță c-o face) sau că aș putea în vreun fel să-i schimb perspectiva asta (cu excepția obișnuitelor măsuri prostești și disperate, cum ar fi de a-i cere, după toți anii ăștia, și când ea nu-mi mai aparține, să se mărite cu mine), ci că, mai curând, ar trebui să mă ocup de asta imediat, în cea mai mare grabă, fuga-fuga, de ceea ce nu ar fi trebuit să las să-mi scape în urmă cu mai multe săptămâni, să-i cer să-mi spună despre ce dracu vorbim (sau nu) acum, ce se petrece cu ea și cum trebuie să procedăm.

Și nu să recurg din nou la tendința mea de a mă refugia din calea lucrurilor neplăcute, exact ceea ce mi-aș dori acum.

Așa că-i spun cu toată hotărârea de care sunt în stare:

— Ascultă! Problema nu este nici în legătură cu mine și nici cu Paul. Poți fi sigură că o să fie în atenția mea. O să fac tot ce trebuie. Poate sta cu mine cât rezistă. Dar ceea ce îmi creează cea mai mare dificultate este faptul că nu-mi spui cum stau lucrurile.

— Te protejez, Jerry, știu că nu-ți plac problemele.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Theresa! Asta nu-i o *problemă.* Probleme au fost cele pe care le-am avut cu Rita. În momentul ăsta, problema e bătrânul pentru care, presupun, ar trebui să fiu recunoscător. Dar am trecut și de asta. Vreau să-ți spun că apreciez că încerci să faci din asta o vizită

mai lungă în timpul verii la tatăl tău, când ne-ndopăm ca niște gurmanzi și mergem seara la cinema și punem la cale o nuntă modestă pentru tine. Dar nu mai pot sta în felul ăsta în preajma ta, dacă asta sperai tu.

— Eu nu sper nimic, răspunde ea, fără să ridice vocea. Bine, în regulă. În ce vrei să te bag acum?

— Nu știu încă! Tu trebuie să-mi spui.

— Bine, zice ea, privindu-mă drept în ochi. Vrei să afli de fapt că numărul celulelor mele roșii scade într-o nebunie, chiar acum? Sau că doctorul m-a avertizat că placenta s-ar putea dezlipi oricând? Sau poate vrei să participi la ritualul grețurilor de dimineață, când vomit înainte și după micul dejun, iar în dimineața asta cu sânge pentru prima dată?

— Sânge? Ce-nseamnă asta?

— Chiar nu știu, Jerry.

— N-ar trebui s-o suni pe doctoriță?

— Nu vreau. Oricum, o să mergem la ea săptămâna viitoare.

— Sun-o acum, îi spun, dându-i celularul meu. Te duc acolo mâine.

— Nu.

— Cum adică nu?

— O să-i dau și mai multe motive să invoce un avort și nici nu vreau să mai aud de așa ceva.

— Poate c-ar trebui s-o asculți.

— Hei, Jerry, numai pentru că te-am băgat și pe tine-n chestia asta nu înseamnă că ai și un cuvânt de spus.

— Eu cred că da.

— Nu văd de ce.

— Sunt *tatăl* tău, Theresa. Asta înseamnă totuși ceva.

— Nu contează. Paul e nebun de supărare acum, dar ține seama de ce-i spun, așa că și tu trebuie să faci la fel.

— Nu trebuie să nu ne spunem părerea.

— Sigur. Și nici *noi* nu trebuie să mai stăm cu tine.

Rămânem amândoi tăcuți o secundă, deloc surprinși cât de repede degenerează lucrurile până la limită, ceea ce se întâmplă deseori când joci puiul[50] cu cineva la care ții. Primul meu impuls (obtuz) este să zic la dracu cu asta și să mă duc la aeroport să-i pornesc elicea bătrânului *Donnie* și să zbor cu el cât mai sus. Dar nu pot să nu mă minunez de atitudinea maniacală a fiicei mele, să nu cumva să-mă-calci-pe-bătătură, prin bunăvoința lui Daisy, și apoi să mă-ntreb din nou, un gând care mă fulgeră și mă sperie și mă dezumflă, cât de rea a devenit într-adevăr situația ca Theresa să fie așa de al naibii de neclintit. E fără îndoială – alături de Jack – cel mai bun lucru pe care l-am realizat în viață, am sentimentul ăsta și sper că așa gândește orice persoană normală, când el sau ea devine părinte.

Un mic clenci aici este faptul că sunt aproape sigur că Theresa a știut dintotdeauna că ăsta o să fie cazul, nu pentru că ea e în mod special sigură de sine, ci din ceea ce cred că a fost mereu atitudinea mea, de a accepta imediat indiferent ce are de oferit viața, un lucru care sunt convins că nu i-a scăpat. Pot să înțeleg că, din punctul ei de vedere, nu prea am fost un ins care să producă ceva sau un întemeietor, nimic asemenea bătrânului sau altor milioane de alți bărbați din generațiile noastre sau dintre ele, ci mai curând un îngrijitor a ceea ce a fost lăsat și/sau dat, și consumând partea cuvenită din tot ce a fost nou și interesant, reducând la minimum aproape toate îndatoririle civice, cu excepția achitării taxelor pe proprietate și alegând ce se putea recicla, dând din coate ca să mă țin departe de orice *bucluc,* un lucru ce mă plasează fără dubiu drept în mijlocul celor care taie frunză la câini, o pluralitate netulburată, dar care acum mă servește prea puțin, când trebuie

să depun eforturi ca să primesc o mică dovadă de dragoste.

Theresa vorbește prima.

— Îmi pare rău, Jerry. Pot fi câteodată al naibii de țâfnoasă.

— Să nu spui asta, îi zic eu, cu toată fermitatea de care am dat mereu dovadă. Ești Theresa Battle și nu trebuie să fii ca nimeni altcineva și ești perfectă așa cum ești tu.

— Crezi asta?

— Nu am încetat nicio clipă s-o cred.

Se apleacă spre mine și-mi dă rapid o sărutare pe obraz, așa cum ai lipi un timbru micuț, la fel cum o făcea când era mică, înainte ca Daisy să moară și când mă săruta mereu.

— Știi că ești destul de prostuț, domnule împuternicit.

— Nu-mi pasă. Dacă nici ție nu-ți pasă.

— Bineînțeles că nu. Hei, ai de gând să-ți termini shake-ul ăla?

— Dă-i înainte.

Mai mulți clienți au tras în fața restaurantului, suficient de mulți ca asistentul managerului să se ducă la marginea drumului și să dea din mâini pentru a-l face pe partenerul lui să se întoarcă. În final, puștiul apare, oprind elegant mașina chiar în dreptul nostru. Îmi dă cheile, încercând să-mi mulțumească, dar nu reușește să extragă decât un șocat „a dracului de marfa!", pe care-l repetă mereu. Mă săgetează gândul că ar trebui să le dăruiesc naibii mașina celor doi tipi cu creierii varză, gest care ar da naștere unui frumos articol în ziarul local, „Un filfizon bătrân tocmai ne-a predat cheile!", deși este foarte posibil să-și piardă viața într-un accident sau, și mai rău, să rănească pe cineva, cum ar fi o' tânără bolnavă și însărcinată. Dar sunt niște tineri de treabă pentru că, în timp ce demarăm, cel mai tânăr aleargă spre mașina Theresei și-i mai dă fiică-mii un shake pentru drum.

Pe când ne apropiem de locuința lui Richie, liniștea și prosperitatea sunt aproape palpabile pe drumul mărginit de stejari și arțari. Singurul sunet este scos de Ferrariul care toarce și m-apuc să pun frâne bruște ca să fac roțile din spate să guițe în timp ce trec ca fulgerul pe aceste străzi aliniate cu vile maiestuoase. Theresa, în urma mea cam cu o jumătate de stradă, își conduce cu blândețe mașina ei veche de-a lungul aleilor. L-am sunat pe Richie acasă, dar mi-a răspuns robotul și n-am lăsat niciun mesaj și, oricum, cred că cel mai bine e să parchez mașina pe aleea semicirculară din fața casei și să-i arunc cheile în cutia poștală, fără niciun bilet. N-are decât să-și bată el capul.

Și exact asta fac, deși mai apăs de câteva ori tare pe accelerator, înainte de a opri chiar în fața intrării. Dar, după ce împing cheile prin deschizătură (decupată în fațada de cărămidă și nu în ușă) și dau să plec, ușa din față se deschide și cine apare dacă nu însuși Richie, într-un vechi halat de baie, altădată alb, neras ca sâmbăta, cu ochelarii de citit cocoțați pe nasul lui subțire. Zău că arată teribil, deloc ca un WASP[51] superbogat, subit îndoit de spate și negricios la fel ca oricare dintre noi, nou-veniți și bătrâni macaronari din New York și, pentru prima dată de când îl știu, încă din copilărie, simt că cineva (dacă nu chiar Jerry Battle) ar trebui să-i acorde puțină atenție.

— Care-i faza? mă întreabă el, întinzându-mi cheile. Eu îmi onorez întotdeauna pariurile.

— Hei, Richie, ia-o ușor, îi zic, stând în picioare pe aleea presărată cu pisolite. Numai că n-o mai vreau.

— Pe mașina aia am pariat. N-o să-ți dau alta.

— Nu vreau alta. N-am venit să negociez. Ți-o dau înapoi.

— De ce n-o vinzi? Vinde-o și bagă banii-n buzunar. Nu mă deranjează. Cine-i în mașina ta?

— Fiica mea.

— Fiica ta? Richie îi face semn cu mâna și Theresa îi răspunde. E o femeie frumoasă.

— E-nsărcinată și logodită.

— Ei, foarte bine. Felicitări, Jerry.

— Îți dau mașina înapoi. N-o vând.

— Ei bine, nu pot s-o iau înapoi, răspunde el, de parcă dintr-odată n-ar mai fi el însuși.

— De ce dracu' nu vrei?

— Toți colegii mei au fost prezenți la meci. Au verificat condițiile. Îi invit la mine acasă și pe alții de la firmă. Dacă văd mașina pe aici, n-o să pot să le explic de ce ai vrut să mi-o înapoiezi.

— Poți s-o ascunzi în garaj.

— N-ascund nimic.

— Spune-le că sunt un tip de treabă.

— Nimeni nu e tip de treabă.

— Spune-le că am încercat să ți-o cer în schimb pe Rita.

Asta îl pune pe Richie în încurcătură, în timp ce se joacă absent cu cheile.

— Asta ar putea s-o creadă. Oricum, nu contează. Rita nu-i a mea, ca să pot s-o dau la schimb.

— Știu.

— Nu, nu știi, zice Richie. Ne-am despărțit săptămâna trecută. A venit aici azi-dimineață ca să-și ia ultimele lucruri.

— Glumești!

— Deloc!

— Nu te cred!

— Hei, atunci ce dracu' crezi că-i asta? Își vâră mâna-n buzunar și extrage un inel cu diamant, cel cu piatra cât o nucă.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu știu. După ce-ai trecut tu pe-aici, totul s-a făcut praf. Dar nu te învinovățesc pe tine. Poate că s-a săturat de mine. Poate că nu i-au plăcut prietenii mei. Poate că încă te iubește.

Un lucru pe care Jerry Battle este bucuros să-l audă mereu. Și nu mă pot abține să nu-l întreb:

— A spus ea asta?

Richie cântărește situația, un lucru pe care nu prea l-am mai văzut la el și, înainte de a retracta plin de milă întrebarea, îmi răspunde:

— Nu chiar. Îți spun un singur lucru. Este uimitor cum se strecoară unii. Nu văd de ce s-ar mai deranja măcar să vorbească cu tine, după cum te-ai purtat cu ea și și-a irosit tinerețea cu tine. Dar poate vechiul tertip este cel mai eficient.

— N-a zis niciodată niciun cuvințel c-ar vrea să se mărite.

— Ei bine, chiar și eu îmi dau seama că asta nu înseamnă nimic, zice el, clătinând din cap. Nici nu știi cât de norocos poți fi, Jerry. Ai avut mereu parte de toată atenția femeilor și, ca să fiu sincer, îți spun că nu ești un tip chiar atât de groaznic, așa că nu e surprinzător că ai avut parte de atâtea funduri. În ce mă privește, am știut întotdeauna că trebuie să fac un maldăr de lovele ca să determin o femeie drăguță să vină în patul meu.

— Hei, Rich…

— Nu spune nimic, știu cum arăt. Treaba asta m-a ajutat să-mi stabilesc țelurile din vreme. N-am considerat că mi se cuvine nimic, femei sau bani sau altceva. Nu mă laud acum, vreau doar să zic că toate lucrurile astea nu se obțin cu ușurință de tipi ca mine și poate că oamenii cred că nu-mi doresc nimic altceva decât să fiu partener într-o firmă de avocatură de top, să am o casă mare în Muttontown și cinci Ferrariuri.

— Acum, șase.

— Bine, șase. Nu zic c-aș vrea să schimbăm locurile, dar nu m-am retras timpuriu ca tine și o să continui să muncesc șaptezeci de ore pe săptămână încă cinci ani de-acum încolo. O să bombăn călare în șa, în timp ce privesc peste Park Avenue. Și pot să te asigur că există întotdeauna o gagică tare și ambițioasă care să vrea un prieten bogat, dar nicio garanție că o să am parte de dragostea unei femei frumoase și bune ca Rita.

— De care nu mă mai bucur nici eu, îi reamintesc, și în plus nici n-am un cont gras în bancă.

— Tâmpim' naibii, Rita încă se gândește la tine. Asta-nseamnă foarte mult. Nu încerca să-mi spui nimic sau să pretinzi că te simți insultat. Te duci chiar acum acolo, văd asta deja în ochii tăi. Așa că spune-i că n-o să țin ăsta la mine. N-am nevoie de nimic în jur care să mă deprime.

Richie îmi ia mâna și-mi vârâ-n căușul ei inelul de logodnă, încerc să i-l dau înapoi pentru că îmi pot închipui deja fața Ritei când o să-l vadă la mine, uite-l pe Jerry cum a făcut ceva josnic și murdar, vreo schemă vicleană care să mă convingă să întredeschid ușa pentru ca el să se strecoare înăuntru, instantaneu, dar Richie intră-n casă și-mi închide ușa-n nas și când îi strig s-o deschidă îmi răspunde înfrânt și supărat:

— Jerry, ai cumpărat și inelul odată cu mașina. Pleacă! E toată a ta!

TOATĂ A TA, Jerome, toată a ta. Tot sucesc spusele lui în gând, în timp ce Theresa se îndepărtează pentru a cumpăra niște ingrediente cerute de Paul, lăsându-mă pe aleea din fața casei înguste și alungite, din care Rita închiriază jumătatea din spate pentru ca să cultive legume în grădină. Este o strategie riscantă, știu, să rămâi la zece kilometri de casă, în pragul fostei tale prietene, cu niciun mijloc de a te deplasa, dar cu o secundă înainte de a o ruga pe Theresa să mă aștepte la ușă, am hotărât să-mi joc cartea de unul singur din rațiuni nu pe de-a-ntregul clare. Poate mi-am dat seama că am fost prea dornic să-mi împart greutățile vieții cu cei dragi, neavând niciodată puterea să le îndur singur, cum, după ce a murit Daisy, în toate împrejurările dificile am apelat prea mult la mama mea și la surorile ei să mă ajute să cresc copiii, ca și la bătrân (cel puțin, în privința mijloacelor de trai) și, curând după aia,

la Rita, mai ales la Rita, care n-a zis niciodată nimic și a făcut eforturi să-i crească pe Jack și pe Theresa, să-i ajute să depășească perioada dificilă a adolescenței, în pofida atitudinii lor călduțe și a modului uimitor în care îi subapreciau mesele (asta, cel puțin, până când au revenit acasă după câteva luni de cantină la colegiu). Dar nimic din toate astea nu a fost atât de rău ca dorința mea ca ea să participe total, zilnic, în fiecare oră, în fiecare minut, la treburile mele, Jerry al ei pe post de soț, exprimându-și sentimentele prin cel mai nesemnificativ detaliu de care i-am cerut să se ocupe, în sens strict până la ultima linguriță de zahăr pe care mi-o amesteca în cafeaua de dimineață, bucățica de unt pe care o lăsa să se topească pe felia mea de pâine prăjită. Sigur că și eu m-aș fi ocupat de indiferent ce lucru deosebit de greu, dacă ea mi-ar fi cerut-o, dar, după primii doi ani împreună, toate erau puse la punct în privința asta, pentru că tunderea ierbii și întreținerea gardului viu și a canalelor de scurgere, ca și curățitul zăpezii erau îndeplinite pe bază de contract și, chiar dacă îmi permiteam să angajez o menajeră, Rita a sfârșit prin a avea grijă de tot ce era legat de bucătărie, de băi, de spălat și călcat, singurul lucru pe care îl duceam eu la bun sfârșit cu sârguință fiind să merg la cumpărături, făcându-mi plăcere să mă plimb sâmbăta dimineața printre rafturi, aruncând în coș și bifând articolele de pe lista ei scrisă pe spatele unei vechi note de plată, fascinat de felurile de mâncare pe care avea să le pregătească săptămâna aceea.

Într-o dimineață, spre sfârșitul relației noastre și, poate, ceea ce i-a pus capăt în final, m-am întors de la supermarket ca s-o găsesc încă în pat, cu jaluzele trase, și i-am lansat ideea oarecum vagă și neghioabă că ceva ar fi trebuit *făcut* chiar în ziua aia. A sărit în sus ca o viperă și s-a repezit la mine ca și cum și-ar fi dorit să fi repetat gestul în fiecare zi în ultimul deceniu, spunând că singurul moment

când am făcut ceva pentru ea sau pentru oricine altcineva, fără să bombăn sau să mă plâng ori fără o grimasă urâtă pe față, a fost atunci când era clar că aveam să obțin vreun avantaj, cum în acel fel s-a dovedit că sunt – categoric, nu – cel mai mizerabil egoist pe care l-a întâlnit vreodată și că, dacă ar fi fost pe patul de moarte și venea vremea prânzului, probabil nu m-aș fi putut abține să n-o întreb cum se prepară salata aia specială din ouă, măsline negre tăiate felii și castraveciori dulci, pentru ca apoi, să-i aduc demonstrativ bolul la pat.

Vorbele ei m-au durut extrem de mult și, în timp ce am adoptat o linie defensivă chinuită și întortocheată cu privire la cei care beneficiază de pe urma unei persoane egoiste (nu sunt un adept al lui Reagan, ca să mă apuce turbarea din nimic, dar teoria asta prezintă o atracție naturală în ce mă privește, având în vedere că avantajele decurgând de aici se înscriu perfect în „activitatea” mea), a sărit din pat și a venit spre mine pe la spate, bătându-mă pe umăr și, când m-am întors cu fața la ea, m-a lovit puternic cu perna peste ochi în timp ce încercam să mă justific. Nu m-a durut cine știe ce, am fost mai mult șocat, dar privirea subit setoasă de sânge din ochii ei, de obicei mari, căprui și blânzi, m-a redus la tăcere, nefiind sigur dacă nu m-ar fi lovit cu orice i-ar fi căzut în mână în dimineața aia, fie ea o pernă sau o bâtă de baseball.

Și, deși probabil nu este un moment mai bun decât ăsta ca să-ncerc s-o îmbunez acum, când tocmai s-a despărțit de Richie și e singură prin casă și, poate contrar oricărei judecăți sănătoase, se gândește și la noi, acest prezent și viitor apropiat al meu postat aici, în zona de tragere a Ritei, s-ar putea să aibă un deznodământ periculos și nu pentru că eu cred că ea ar trebui să mă pocnească din nou. Motivul este că ar putea fi tentată să mă pună să gust iarăși o situație care, dacă nu sunt capabil s-o îndur, mă va lăsa într-un

teribil pustiu. În felul ei încăpățânat, Theresa m-a părăsit într-o atmosferă rarefiată în care mi-au fost negate toate plăcerile legate de arome (un lucru pentru care Eul Meu Prăbușit i-a fost recunoscător zi de zi și minut de minut), dar mai este o parte din mine căreia nu-i pasă deloc, dacă tot nu pot să fac nimic în afară de a asista la toată mizeria acestei vieți, riscând ceva mai rău decât o simplă iritare sau necaz. Este din nou vorba despre participare, deși, de data asta, sunt gata s-o practic într-o formă total singulară, fără a mai fi impulsionat de vreo pernă, ceea ce ai putea crede că înseamnă dovada supremă de mândrie a unui american pursânge cum sunt eu, dar a fost de mai mult timp cea mai mare frică a mea, cu excepția dispariției finale.

De-abia ating butonul soneriei.

Nu se-ntâmplă nimic și va trebui să sun din nou, dar, în următorul moment, descopăr că încep să dau înapoi, pe scară, ca să o pot lua la fugă înainte ca vreo furtună să erupă, gândindu-mă cum o să trebuiască să merg pe jos toată noaptea ca să mă întorc acasă, când o aud pe Rita strigându-mi cu vocea ei plină:

— Sunt aici, Jerry, sunt aici!

Poartă o rochie de bumbac albă și vaporoasă, cu un model drăguț din dantelă în jurul gâtului, cumva în stil sudist, vederea acesteia și a feței ei oacheșe și frumoase reamintindu-mi de acele *señoritas* cu părul negru ca pana corbului, din filmele western, nu chelnerița seducătoare sau târfa ridată, ci tânăra femeie din sat, cu ochii plini de lumină, care cară tot timpul căni cu apă și poartă la gât o cruce mare din argint și, deși este vrăjită de un stoic *gringo* înarmat până-n dinți, venit să salveze orașul, rămâne credincioasă pân' la capăt țăranului bolnav cu care este măritată. Dar nu sunt un erou și nici ea sau poporul ei nu au avut vreodată nevoie de ajutorul meu, așa că, dacă aș avea o pălărie, aș întinde-o la mila ei, să-mi dea indiferent ce, un polonic de apă, o coajă de pâine,

puțin timp sub copacul din curte, ca să-mi revin înainte de a merge mai departe.

— Nu vreau să te deranjez, îi spun eu, simțindu-mă dintr-odată cuprins de rușine. Nu știu ce fac. O să te las în pace.

— Cum ai venit aici? Nu-ți văd mașina.

— M-a adus Theresa.

— Dar a plecat, zice ea, pe un ton puțin tăios.

— Știu. E greșeala mea. A fost stupid ce-am făcut și-o să plec.

— S-o sun pe Theresa acasă.

— Are niște treburi. N-ajunge acasă decât peste câteva ore.

— Pot să chem un taxi. Pot să fac asta pentru tine.

— Nu trebuie.

— Hai, Jerry, doar n-ai de gând să te duci pe jos acasă, mergând pe autostradă. S-ar putea să te lovească o mașină. N-o să-mi pui asta în cârcă. O să chem acum un taxi. Dacă vrei, poți să aștepți acolo.

— Bine, atunci.

Intră în casă, unde rămâne o veșnicie, suficient pentru mine să privesc în jur și să observ că plantele din grădină crescuseră sălbatic, tufele de roșii arătând ca niște păianjeni, dezvoltându-se în toate părțile pentru că nu fuseseră plivite la timp, fasolea cățărătoare și dovlecii prea mari pentru a mai fi buni de mâncat, pătrunjelul și busuiocul cu tulpini lungi, înflorite, așa cum arată și locurile altora spre sfârșitul sezonului, dar niciodată al Ritei, care și-a dichisit peticul ei de pământ din colțul de vest al curții mele astfel că semăna cu o grădină japoneză senină și ultra-aranjată, un Eden în miniatură, cu plante îngrijite cu dragoste, cu fructele legănându-se coapte și superb strălucitoare. În fiecare vară, cu excepția ăsteia, mă plimbam zilnic printre straturi, înfulecând legumele chiar acolo, salata mea de hoinar, Rita de-abia reușind să mai culeagă câte ceva pentru o

mâncare, deși ce stricam eu nu o deranja deloc. Ei îi plăcea munca aia grea (la fel ca tot ce făcea) și, de aceea, ce văd acum mă tulbură ca și cum, după ce a trăit alături de tipi ca mine și ca Richie, și-a pierdut toată dorința de a mai munci, ca și cum ar fi fost forțată să străbată un drum prea lung cu o baterie stricată; de fapt, în timp ce privesc în jur, totul pare puțin părăsit, micul pridvor cu vopseaua sărită plin de insecte moarte și frunze, ghivecele de flori goale, cu excepția pământului întărit, albit la suprafață, și nu pot să mă abțin să nu cercetez prin perdeaua ușii micuța ei bucătărie, plină cu căni și farfurii, și să mă căiesc puțin, știind că asta ar fi trebuit să fie perioada de aur din viața Ritei, acum, la cincizeci de ani și fiind încă frumoasă, când s-ar fi cuvenit să guste nu atât din proverbialul fruct al caracterului ei frumos și muncii de-o viață, alături de un bărbat care s-o iubească și pe care să-l iubească și care să fie suficient de înțelept și generos ca să nu risipească niciun moment din timpul prețios petrecut împreună.

— Nu e niciun taxi liber, îmi spune ea, prin rețeaua de sârmă a ușii. O să vină unul, dar de-abia peste o oră.

— Mulțumesc. O să aștept în față.

— Nu-i nevoie, Jerry. Nu te desconsider într-atât.

— Știu.

— În afară de asta, ai putea să mă ajuți să-mpachetez niște lucruri.

— Să-mpachetezi?

— Contractul de închiriere expiră luna asta și nu mai vreau să stau aici.

Nu pot să cred că a trecut un an, deși uneori mi se părea c-au trecut zece.

— Și ce-ai să faci? o-ntreb, în timp ce intru în bucătărie.

E întuneric și totul e-nghesuit, dar miroase încă plăcut, a mentă și lămâie. Tocmai a făcut un ceai cu gheață foarte dulce (singura ei patimă,

indiferent de sezon) și, distrată, îmi toarnă un pahar, un automatism care ar fi suficient să-mi sfâșie inima, dacă nu m-ar preocupa mai mult unde s-ar putea duce ea acum.

— Am văzut câteva case. Au nevoie de renovare, mai ales cele din sud și vest.

— Ție-ți place Long Island.

— Credeam că da. Dar de ce mi-ar mai plăcea? Cu siguranță, nu-mi plac înghesuiala și nici drumurile. Oamenii nu sunt foarte amabili. Nu-mi place să merg cu barca sau să pescuiesc. Încep să cred că e cea mai proastă alegere, un loc agresiv, periferic, cu construcții prea înalte și cu nimic altceva de făcut în afara mersului la cumpărături.

— Dar asta e lumea noastră.

— Poate a ta, Jerry. Nu știu. Kelly mi-a spus de Portland.

— În Mâine?

— Oregon. Mi-a spus că este un oraș mic, drăguț, cu oameni prietenoși, cu clima blândă, plin de păduri și mușchi. Am verificat. Pot să-mi împachetez hainele și să vând restul de lucruri într-un *sale* de garaj[52] și să mă urc în avion săptămâna viitoare.

— Dar nu cunoști pe nimeni acolo.

— Poate că asta-i cel mai bine.

— Acolo toți sunt albi.

— Toți sunt albi, peste tot.

— Dar ai *familia* aici.

Asta o oprește pentru moment, pentru că nu are pe nimeni prin preajmă dintre rudele ei de sânge, un lucru care n-a părut s-o preocupe, deși acum cred că s-a schimbat situația.

— Aș fi vrut ca Theresa să-mi facă o vizită, zice ea.

— E greșeala mea. Ea a vrut, dar i-am spus că vreau să fiu singur cu tine.

— Când ne-am văzut la Richie, ziceai că are necazuri. Nu mi-ai spus de ce. Sau este numai o altă poveste născocită de Jerry?

— Poate că da, îi zic, gândindu-mă că, așa cum stau lucrurile acum (și situația în general, la fel), nu este nevoie de complicații suplimentare. Dar ar trebui să vorbești tu cu ea.

— O să vorbesc! Jack ce face? Am avut impresia că-l zăresc săptămâna trecută, la volanul camionului negru, ieșind din Lion's Den.

— Barul ăla din Huntington?

— Mă întâlneam cu Kelly ca să luăm prânzul. Parcam și i-am făcut cu mâna și am crezut că m-a văzut, dar el și-a continuat drumul. De fapt, arăta cam disperat. Era aproape să facă un accident.

— În ultima vreme și-a cam ieșit din fire. Lucrurile au mers foarte prost la Battle Brothers. Ar trebui să-l suni și pe el. Dar numai dacă vrei.

— Sigur că vreau, Jerry! zice ea, cu exasperare. Nu crezi că-mi face rău că nu-i pot vedea, așa cum eram obișnuită?

— Nimeni nu te ține departe de ei. Niciodată nu te-am oprit să faci ce-ți place, doar să mă asigur că nu sunt și eu pe-acolo.

— Asta chiar că mi-ar fi fost de ajutor.

— OK, am înțeles! Jack are clar nevoie de tine, sunt sigur de asta. Vorbește tot mai puțin cu mine. Când a venit ultima dată, era cam beat, așa că mi-a spus câteva lucruri, am flecărit un pic, destul de decent. Poate că alarmant, dar decent. Altfel nu ne prea spunem nimic în afară de „bună ziua" și „la revedere". În curând, nici măcar n-o să mai mormăie nimic în prezența mea, o să ne salutăm numai dând din cap.

— Ce-ai vrea să-ți spună? întreabă ea, deși nu pe un ton acuzator.

— Poate c-ar trebui să-mi spună cum de-a ajuns afacerea pe butuci. Sau ar putea să mintă, să-mi servească o poveste, un hap amar învelit în zahăr. Nu-mi pasă. Poate c-ar putea să-mi povestească ce năzbâtii au mai făcut obraznicii ăia mici sau ce *obiecta* mai achiziționat Eunice pentru casă. Ar

putea să-mi vorbească despre grădină, ceea ce a făcut data trecută. Acum este un subiect bine-venit.

— De ce sunt surprinsă că nu aud nimic cu privire la ce i-ai spus sau i-ai cerut tu?

— Nu e treaba mea! Și chiar dacă ar fi, despre ce să-i vorbesc? Nimic nu este diferit în viața mea, cu excepția relației dintre noi doi, un lucru pe care el categoric nu vrea să-l discute. El este bărbatul tânăr, implicat în toate. Eu am avut partea mea de necazuri. Sau, cel puțin, așa cred.

— Spui asta tot timpul, Jerry. Ca și cum ți-ar fi luat o viață întreagă cele petrecute cu Daisy.

— Cred că partea aia chiar a fost a dracului de mare.

— Sigur că da, zice ea, așezându-se jos, lângă mine, la măsuța din colț pentru micul dejun, suficient de aproape încât încheieturile mâinilor mai-mai să ni se atingă.

— Dar tu ești convins că nimeni altcineva nu a mai trecut prin dificultăți similare.

— Nu-i adevărat! Și, hei, nu m-am plâns niciodată și nici n-am insistat pe asta, nu?

— Nu, aprobă Rita. N-ai pomenit-o pe Daisy mai mult decât de o duzină de ori de când te cunosc eu și poate că, o dată sau de două ori, te-ai referit la *asta.* Dar tot ce faci tu – sau mai degrabă ce nu vrei să faci – își are originea în cele întâmplate cu Daisy, ceea ce, în acest punct, este realmente și ce ți s-a întâmplat ție.

— Mi s-a întâmplat mie?

— Dar nu i-ai pus capăt niciodată, Jerry. Încerci să împărți povara tot timpul. Fiecare poate fi un potențial coparticipant, deși cu tine cu greu o pot afla. Ești alunecos în această privință. Când am vrut să am un copil, ce mi-ai spus?

— Dar asta a fost cu mult timp în urmă, scumpo. Cine-și mai amintește?

— O să-ți reîmprospătez memoria. A fost cu ocazia aniversării zilei mele de naștere, când am

împlinit treizeci și șapte de ani și am luat masa la The Blue Schooner.

— Grozav, era un loc foarte excentric. Creveți imenși în cocteil.

— Sigur că asta e tot ce-ți amintești tu.

— Mă dau bătut. Nu știu. Probabil ceva în legătură cu faptul că sunt prea bătrân și obosit ca să mai cresc un copil.

— Nu chiar, zice ea pe un ton rece. Ai spus că *eu* sunt prea bătrână și prea obosită.

— Nici vorbă! Nu sunt chiar atât de idiot.

— De fapt, încercai să fii de ajutor. Era modul tău de a spune că ar trebui, în loc de asta, să mă bucur de tinerețe. Să călătorim mult, să dansăm și să petrecem până noaptea târziu. Chestia este că eu deja îi crescusem pe Jack și pe Theresa, un lucru care m-a făcut fericită și pe care nu l-am regretat niciodată. I-am iubit pe copiii ăștia, deși ei nu prea au răspuns cu aceeași monedă.

— Și ei te-au iubit și te iubesc și-acum.

— O, știu, știu! Un lucru care mă scoate din minți este faptul că știam că nu te gândești la mine, la eventuala mea pierdere a tinereții. Voiai numai, natural, să te asiguri că eram disponibilă ca să călătorești cu mine.

— Uite ce-i, dacă ai fi insistat că vrei un copil, aș fi fost de acord.

— Corect! Ai fi putut să spui bine, dar te-ai fi jelit pe tot parcursul sarcinii și, după ce ar fi venit copilul pe lume, ai fi fost morocănos după fiecare scâncet. Și te-aș fi părăsit atunci pentru că doream cu-adevărat un copilaș, dar dintr-un anume motiv, pe care nu-l pot înțelege, eram convinsă că nu-l pot avea decât cu tine. Sunt complet idioată.

— Nu spune asta.

— Asta-i adevărul.

— Poate că m-ai iubit și tu puțin.

— Poate.

— O să mă revanșez.

— Vrei să mă lași cu burta la gură, Jerry?

— Sigur. Chiar acum, dacă și tu vrei.

Rita râde, deși e un râs obosit, ca și cum ar fi a mia oară când aude asta de la mine.

— Bine, Jerry, știi doar câți ani am. Iar tu ai împlinit șaizeci.

— Aproape șaizeci.

— Aproape șaizeci. Laolaltă înseamnă un drum lung pentru ovulele mele și spermatozoizii tăi.

— O femeie mai în vârstă decât tine a făcut un copil, cred că avea cincizeci și șapte de ani. În prezent, se fac tot felul de miracole cu medicamente pe bază de hormoni.

— Asta-i o crimă, nu un miracol. Oricum, al nostru categoric ar ieși cu trei capete.

— Nu contează, dacă-i fericit.

— Chiar crezi c-ar putea fi cât de cât posibil?

— Cred că e chiar foarte posibil.

Rita soarbe liniștită din ceaiul rece, la fel și eu, iar ventilatorul din colțul camerei de zi zumzăie ca un trântor pierdut în depărtare, în ceață. Este singurul lui mod de a cânta și-mi spune să stau liniștit, să-mi țin gura, să fiu imaterial și pur, să nu stric acest moment cu obișnuitele izbucniri pline de dorință și de poftă trupească, stil în care mi-am consumat toată viața, ca să pot sta în continuare în fața acestei fermecătoare doamne, cu o decență atingând un nivel epic, pe care o iubesc cu disperare, să las floarea deschisă simplu, acolo, în fața mea, s-o las netulburată în lumină, neculeasă. Și dacă aș fi putut vreodată să mă comport astfel (în caz că există îndurare), acel moment ar trebui categoric să fie cel prezent, când sunt pe deplin conștient ce înseamnă Rita pentru mine (și nu numai). În schimb, ce fac eu acum e s-o înșfac pe după umeri și să-i prind gâtul suplu în palmă și s-o sărut cu pasiune, s-o sărut așa cum mi-am imaginat că o voi face în ultima jumătate sumbră de an, să-i gust buzele pline și moi, răsuflarea ei cu aromă perenă de lămâie și, în paralel, să mă încordez în așteptarea indubitabilei ei reacții, o respingere

plină de insulte. Totuși, nu se-ntâmplă așa ceva pentru că, deși nu se lipește de mine, nici nu se trage îndărăt și, când îi arunc o privire printre genele lipite, într-un moment de supremă fericire, văd că și ochii ei sunt închiși strâns, ca ai cuiva care se pregătește de o injecție și poate că, în sufletul ei, crede că o să aibă de-ndurat o astfel de inoculare, un mic rău care să țină la distanță o boală mult mai grea.

— O, Jerry, ce faci?

— Facem dragoste.

— Nu prea aș zice.

— Dă-ne o șansă.

— Nu vreau.

Dar ea mă lasă să o sărut din nou și nu-s nebun să nu-mi dau seama că și ea mă sărută ușor, inversând mișcarea și apoi rămânem stând în picioare în camera de zi, brațele ei atârnând într-o dorință de neutralitate pe cale de a dispărea, iar eu ținând-o de mijloc mai sus de locul unde i se rotunjesc șoldurile, locul meu favorit fără îndoială, pentru că acesta a fost mângâiat de mine prima dată; și cine altcineva decât niște camarazi obișnuiți ca mine (și ocazional și vreun admirator al lui Sappho) poate înțelege dorința năvalnică care mă cuprinde în timp ce-i ridic rochia subțire din bumbac și-i ating banda de susținere a chiloților, această linie subțire, fină, din visul oricărui bărbat.

Rita își întoarce fața și o îngroapă în umărul meu, ca și cum n-ar îndura să mă privească-n ochi de rușine și neîncredere, așa că aproape pot să-i aud rotițele minții cum ticăie: „Cât sunt de idioată, și ce ticălos”, așa că mă gândesc că ar trebui s-o strâng cât pot de tare și de cast, ceea ce și fac, dar, în acest moment, ea se prăbușește cumva datorită unei gravități ce acționează subit și o duc în brațe până la sofa, o așez acolo cu mâinile pe șoldurile ei, cu fruntea pe gâtul ei, frecându-mi fața de locul fierbinte format între clavicule, micul loc căruia i-

am simțit savoarea de mii de ori în tinerețe. Și, dacă aș putea să mă transform, aș lua exact forma și mărimea acelui loc, în care să mă cuibăresc pentru totdeauna.

După un timp îmi spune abia șoptind:

— O să vină taxiul.

— Mă ocup eu de el, îi răspund, poticnindu-mă în drum spre bucătărie.

Scot o bancnotă de douăzeci de dolari din portmoneu și lipesc pe ea o notă „îmi pare rău, amice!" și-o agăț în ușă.

— Să ne oprim, spune ea când revin.

— În regulă, zic eu, dar imediat sunt din nou deasupra ei, peste tot, determinând-o să stea lungită pe spate, cu rochia frumos mototolită-n sus și, după un timp, este ea deasupra mea, mai dură, aproape supărată, ca o femeie posedată. Știu că i-am cam lipsit, pentru că își folosește cu generozitate gura, ale cărei melodii felurite le iubesc instinctiv, deși întotdeauna devin un fel de șoptit infinit de trist în final (împreună cu senzația că sunt un depravat, instilată timpuriu în viață ca urmare a educației primite într-o mănăstire), așa că o trag în sus și o sărut și ne aruncăm amândoi hainele pe jos. În curând, formăm un tot familiar din corpurile noastre, cu fata deasupra mea, deși nu încă complet uniți, cu corpul ei uimitor de tânăr, chiar dacă cu forme mai pline decât îmi amintesc, mai îngroșat în jurul taliei și în partea superioară a brațelor și pe pulpe, în timp ce eu, privind în jos, am trupul secționat ciudat între partea bronzată și cea palidă, slab și lipsit de fermitate cu excepția pântecului, singurul lucru vital fiind instrumentul meu, de culoare mai închisă, deși la un unghi destul de decent, aducând oarecum a ceva înfășurat în plastic, la reducere, pentru a fi vândut rapid. Poate că Rita simte asta pentru că-l prinde ca pe mansa unui bătrân avion, arcuindu-ne într-o urcare lentă și continuă și nu mă pot opri să nu întreb:

— El cum era?
— Richard?
— Mda.
— Ce vrei să știi?
Dau din cap.
— Știi tu!
— Doamne, Jerry!
— Întreb și eu.
— Nu, nu poți să-ntrebi.
— Dar tu poți să-mi spui.
— Richard era de două ori mai gentleman decât tine, zice ea, cu o undă de dispreț în ochi.
— Și?
— Ei, bine, zice ea, strângându-mă tare jos. Poate că numai pe jumătate bărbat.

Sunt aproape sigur că minte, dar nu contează deloc, pentru că ăsta e un moment când ce gândești contează cu adevărat, și asta se vede, pentru că dintr-odată mă simt ca și cum aș fi un gigant, ca și cum aș avea o singură osie care mă proiectează pe nevăzute spre o stea și șoptesc:
— Și tu vrei?
— Mmm, da! de-abia reușește ea să-mi șoptească.

Se așază călare pe mine și se ridică, cu sânii care pendulează mai proeminenți decât mi-i amintesc, arătând că au călătorit mai mult, ceea ce nu este deloc un lucru teribil. Îi cântăresc în mâini în timp ce ea ne ghidează spre orificiul ascuns, ambarcațiunea noastră demnă de încredere atingând malul, și nu este surprinzător că mă simt ca și cum aș fi încapsulat în acest moment, în acest modul al visurilor mele, știind că nu prea este de folos sau dă vreun rezultat dacă continui să acționezi comenzile. Pentru că Rita este acum la comandă, ținându-ne suspendați într-un vârtej, lucru pentru care sunt de fapt bucuros, deoarece, la vârsta mea, nu știu dacă pot suporta acel prim și rapid plonjon (al naibii, a trecut prea mult timp) și nu mi-ar păsa dacă am sta pur și simplu uniți în

modul cel mai intim, numai îmbrățișându-ne, ceea ce este poate o ilustrare a adevărului care circulă și se-ntâmplă chiar și în cazul unor tipi ca mine, și anume că, primordial, ți se înmoaie mintea cu mult înainte să te lase și instalația.

Rita mă privește drept în ochi. Nu vrea să știe dacă momentul va mai avea vreo urmare, pentru că, de fapt, nu va avea și, mai curând decât un alt set de întrebări dure pentru mine, vine acel lucru fundamental, de care este conștientă că are nevoie și pe care eu, în cronica mea lipsă de empatie și înțelepciune, reușesc cumva să i-l furnizez; mă tem că sunt acum martorul unui moment de recunoaștere sobră, reciprocă, care este poate cel mai sigur semn de dragoste trainică. Rita mă prinde de ceafă și se lasă în jos, în jos, familiaritatea noastră perfectă e agreabilă și mângâietoare și pentru câteva secunde niciunul din noi nu încearcă să se miște, să-și schimbe poziția sau să inițieze un ritm. Deodată se aude sunând la ușă, cineva este în spatele ei și asta ne face să ne mișcăm într-un mod plăcut, sincopat, sună din nou *ding-dong* și strig că i-am lăsat niște bani și că n-am nevoie de taxi. Dar vocea pe care o aud seamănă cu a Theresei, ceva neașteptat și de aceea o ignor. Dar ea strigă din nou și Rita, dându-și seama cine este, se dă repede jos.

— E fata ta, Jerry, du-te și dă-i drumul.

Mă scol, dar din cauza situației indecente (amintindu-mi de acele dimineți când trebuia să-mi ascund tăria matinală sub cuverturi, în timp ce puștii săreau pretutindeni peste mine și Daisy în pat) scutur din cap, așa că Rita îmi aruncă pantalonii și-și trage repede rochia de bumbac pe ea. În timp ce ele se salută, adresându-și cuvinte calde și chicotind, natural, situația mea se redresează și, în momentul când intră în camera de zi, sunt deja îmbrăcat, împingându-mi în pantaloni tricoul larg cu inscripția Battle Brothers.

— Scuze că v-am stricat petrecerea, amicilor, zice Theresa.

— Categoric nu, zice Rita pe un ton aproape matern. Vrei niște ceai cu gheață, iubito?

— Ar fi minunat, mi-e sete.

Rita se duce în bucătărie.

— Ce s-a întâmplat? o întreb, cercetând fața Theresei. Te simți bine?

— Perfect, răspunde ea. Dar este o problemă.

— Ce?

— Tataia, zice ea pe un ton cam moale. Am sunat acasă, când eram pe drum și am vorbit cu Paul. El mi-a spus că cei de la Ivy Acres au încercat să dea de tine și, după ce i-a luat ceva timp să-i convingă, i-au spus lui ce s-a întâmplat.

— Ce?

Rita se înapoiază și-i dă Theresei un pahar. Stăm acolo, în așteptare.

— Se pare că tataia a fugit.

— Cum adică *a fugit?*

— Este dat dispărut, cred. Ei spun că de ieri, după masa de seară.

— Așa cred ei? Adică nu l-au mai văzut de o zi întreagă?

— Asta mă-ntrebam și eu, zice Theresa. L-am sunat în timp ce mă întorceam aici, dar nimeni nu vrea să vorbească cu mine, pentru că tu ești singurul autorizat. Dar știu de la Paul că nu au alertat încă poliția.

— O să sun eu acum, zice Rita, ducându-se spre telefonul din hol. Am un prieten la biroul șerifului. O să știe ce are de (acut.

— Unde naiba ar fi putut să se ducă? întreb eu. Nu mai are nici măcar un portmoneu. Cum a putut ajunge în vreun loc? Nu poate trece de mai mult de câteva intersecții.

Theresa zice:

— Poate că e vreun autobuz de mall care pleacă de acolo. Dacă avem noroc, probabil că acum e într-o republică bananieră.

— Doamne, să sperăm asta! Mai bine mergem chiar acum la căminul de bătrâni.

Mă opresc și o sărut pe Rita în timp ce ieșim. Îi spun:

— Te rog, nu împacheta. Te rog, nu te muta. Să nu faci nimic. Cel puțin până când reușesc să rezolv chestia asta. Bine? Bine?

Rita dă afirmativ din cap, evitând să mă privească în ochi și apoi o îmbrățișează strâns pe Theresa. Mă îmbrățișează și pe mine după aceea, chiar puțin mai mult și, deși gestul ei nu ar trebui decât să mă încurajeze și să mă liniștească, îmi trece brusc prin minte că s-ar putea să fie ultima dată când o mai văd. Suntem aici, cuprinși de pasiune, cu siguranță înapoi pe traseul pe care l-am făurit, și tot ce pot face este să memorez instantaneu după instantaneu cu ochii ei blânzi, căprui și obrajii dulci, cafenii și părul ei bogat, cârlionțat, de culoarea antracitului. Da, am de-a face cu o femeie frumoasă aici. Și când, curând după aceea, fiica mea și cu mine ne așezăm din nou pe bancheta din față a mașinii, deși acum cu mine la volan, deschizând larg supapele, cu motorul urlând din toate puterile, încât ai putea crede că decolezi, mă tot întreb: De ce trebuia să se întâmple asta? De ce acum? Dar n-am niciun răspuns. Doar că asta e realitatea, realitatea lui Jerry, întreagă, a mea.

Zece

MĂ OBIȘNUISEM cu vecinii mei din capătul străzii, pe nume Guggenheimer, George și Janine, un cuplu cam de-o seamă cu mine, cu o ceată de copii și niște câini lățoși. S-au mutat imediat după ce a murit Daisy, rămânând acolo cam opt ani și ceva. După părerea mea, formau un grup fericit care umplea tot locul, făcând mare gălăgie când se jucau cu mingea pe pajiște, aruncând săgeți sau folosind mănușa ca la crichet, în timp ce câinii de vânătoare alergau înnebuniți în jurul lor, aproape trântindu-i pe copii la pământ, pe când George și Janine dereticau întruna prin casă (același model de casă pentru fermă, un *ranch* la fel ca al meu) și prin curte, măturând de zor sau aranjând grădina. În ciuda aparentei lor activități neobosite, atât în curtea din față, cât și în cea din spate (lotul lor de casă fiind pe colț), domnea o dezordine totală, iarba fiind presărată cu jucării din plastic și greble aruncate la-ntâmplare, precum și cu pungi goale Bark-O-Mulch, în care fuseseră scoarță mărunțită de brad și lămâi verzi. Priveliștea chiar nu mă deranja deloc, pentru că, după ce lucrasem un timp ca arhitect peisagist profesionist, îmi făcea pur și simplu rău să mai văd o pajiște perfect aranjată, iar un tip care își îngrijea singur grădina părea grozav în ochii mei, chiar dacă o făcea cu fundul și în dorul lelii, așa ca George Guggenheimer, deși cu ambiții clare ca locul să arate perfect, având în vedere toate proiectele începute de el. Înregistram din privire o alee nouă din pavele, un gard viu din tuia, apoi cel mai dificil lucru încercat de el, un mic iaz cu pești koi în grădina din spate, peste care se arcuia un pod miniatural în stil japonez.

Dacă aveai o inimă destul de miloasă, ai fi putut spune că aleea din pavele îi ieșise bine, mai ales că nici nu se vedea din stradă. Dar, studiată îndeaproape, părea denivelată și curbată, cu unele

porțiuni atât de pline de gropi și ridicături, încât nu puteai să faci mai mult de câțiva pași fără să te poticnești. Cât despre gardul viu, a rămas în picioare numai trei săptămâni după ce George a îndesat, unele în altele, vreo treizeci de plante, în zece ghivece mari, devenite victime ale îngropării rădăcinilor lor prea la suprafață și a apei în exces pe care a turnat-o peste ele.

Normal că i-am dat niște sfaturi, ca un bun vecin ce sunt, în legătură cu ambele proiecte și chiar și-a notat unele care i s-au părut mai valoroase, dar presupun că, în final, totul depinde de execuție și de atenția față de detaliu, iar George era tipul de om pe care nu l-ai fi lăsat să-ți bată nici măcar un cui, darmite să-ți sape o groapă. Acest ultim har, de fapt absența lui, era marea problemă cu micuțul iaz japonez, care, inițial, arăta magnific, cu peștii săi koi, grăsulii, în nuanțe portocalii perlate, cu nuferi înfloriți și o cascadă din imitații de pietre naturale, ce începea să transmită muzică hawaiiană când se apropia cineva. A fost momentul de glorie al lui George, dar a durat numai o săptămână. Iazul a început să sece după ce unul din băieții lui mari a încercat să ghilotineze un koi cu o cazma, ratând bineînțeles lovitura și reușind să despice folia de plastic care căptușea bazinul. L-am sfătuit pe George să-l golească de apă și să peticească plasticul după ce se usca, dar el a preferat să folosească un clei, presupus special, pentru cârpeli sub apă, descoperit într-un magazin cu astfel de articole, care i-a omorât toți peștii (s-au umflat și li s-a înnegrit capul). Ar fi fost bine dacă se oprea atunci, dar puștii urlau toată ziua de mila bieților pești morți, iar Janine era supărată și, probabil, îl tăiase și de la partidele de sex din cauza copiilor neconsolați, așa că George a decis – în marea sa înțelepciune de proprietar care nu știe, de fapt, nimic – să reteze partea pe care o peticise. A sfârșit prin a sfredeli o gaură în cimentul de dedesubt, pe care oricum îl turnase într-un strat mult prea

subțire, ca s-o spunem de la bun început, descoperind în acest proces o mare hazna, chiar alături de groapa săpată pentru iaz, unde funcționase vechea fosă septică și unde continua încă să fie. Poate că ar fi reușit să facă ceva, dacă soarta nefericită n-ar fi iscat o furtună de vară în timpul nopții, cu fulgere, tunete și ploaie torențială. Dimineața, cerul era perfect senin, plafonul nemărginit, deși simțeam că ceva era în neregulă pentru că, atunci când mi-am ridicat ziarul azvârlit la capătul aleii, am simțit o duhoare, un miros pestilențial ca emanat de o mocirlă preistorică și, când m-am dus acolo după micul dejun, o mulțime de vecini se adunaseră deja în spatele casei lui George, toți ținându-se cu mâna de nas, holbându-se la ceea ce fusese anterior o pajiște netedă, transformată acum într-un imens șanț, în zigzag, pornind din locul unde se aflase iazul cu pești koi, continuând tocmai până-n stradă, cu podul japonez despicat în două, zăcând în noroi, în șanț. Pe cuvânt că ai fi putut filma *Nimic nou pe frontul de vest* chiar acolo, în curtea familiei Guggenheimer.

George era copleșit, bineînțeles, de situație, deși cumva exagera și, după ce mulțimea s-a mai subțiat, iar tipii de la canalizare l-au informat că treaba asta o să-l coste cât un stadion de baseball, m-a tras de-o parte să-mi spună că nu crede că de data asta o să mai supraviețuiască. I-am zis să privească situația cu umor și să scrie cecul (cum ai proceda, fără să te gândești prea mult, în orice cartier mai de Doamne-ajută, cu un pic de resemnare și niciun pic de mândrie ascunsă), că va reuși să rezolve harababura și că o să-și facă un alt iaz cu pești koi, de data asta mai mare, dar el a clătinat din cap și, lăsându-se jos pe iarba udă, a început să urle ca un copilaș, un gest contravenind clar cu decorul suburbiei. M-am lăsat pe vine lângă el, strângându-l pe după umeri, timp de o jumătate de minut, până când s-a mai liniștit și i-

am spus, în același stil laconic, de comandant de companie, pe care-l foloseam când îi îndemnam pe clienții mei speriați (și nu exista vreo excepție) să se-adune un pic, pentru că de data asta o să reușim. Am regretat imediat folosirea pluralului „noi" fiindcă el s-a agățat imediat de mine și, privindu-i fața mânjită de lacrimi, mi-am dat seama că era convins că o să-i aduc pe tipii de la Battle Brothers, cu două buldozere și excavatoare, ca să-i umplem șanțul și să-i punem un gazon nou. Înainte de a-i mai spune eu ceva sau de a da înapoi, mi-a mărturisit că sunt distruși financiar. L-am întrebat ce vrea să zică, deoarece, la fel ca toți ceilalți, se părea că familia Guggenheimer își satisfăcea toate plăcerile, asta însemnând automat că mai făceau și bani, dar el mi-a repetat că sunt dărâmați al dracului de rău și afirmația lui directă m-a surprins, fiindcă, într-un astfel de cartier, nu auzi niciodată că totul este pe punctul de a se prăbuși.

M-a cuprins un sentiment neplăcut, ceea ce voia să zică că o să-l sun a doua zi ca să spun „prezent" la apel compătimindu-l de la distanță, pentru ca apoi, prompt, să dispar din peisaj vreo două-trei săptămâni, exact lucrul pe care l-am făcut, aplicând formula simplă „a dracului nenorocire dar superbine că n-am fost eu în locul lui", dar s-a întâmplat ca exact în seara aia, după dezastrul de la iazul cu pești koi, George să se oprească să ia o sticlă de patru litri de lapte de la lăptăria Barn, de unde a cumpărat și un bilet de loterie și a câștigat, a câștigat un premiu destul de mare, nu unul oferit de jocurile alea de megamilioane, dar a tras un fel de loz mare, care acum nu se mai oferă și pe baza căruia primești o anume sumă de bani pe toată viața. Lozul era promovat sub sloganul „Un salariu pe viață" și suma de 100 000 de dolari pe an era plătită cât ai clipi, de Ziua Muncii, o sumă care la vremea aia era importantă chiar și pentru cei mai înstăriți membri ai clasei mijlocii, iar pentru Guggenheimer reprezenta un permis de călătorie

către o viață extrem de bună. La fel ca mine, George beneficiase de o moștenire lăsată de părinții lui, în cazul său două curățătorii chimice, cu o clientelă fidelă, în Kissena Park, Queens, dar reușise să le pună la pământ, ca să nu mai spun că ignorase complet concurența făcută de toți noii proprietari coreeni și chinezi, care tocmai se mutau acolo. Adevărul gol-goluț, după cum îmi spusese cu o zi mai înainte, era că plănuise mai demult să-și lichideze toate afacerile și să bage banii în altceva (omițând să-mi spună în ce), pentru că nu mai avea nici acțiuni, nici bani peșin și, în plus, avea și niște ipoteci zdravene pe casă și curățătorii, gata-gata de a fi executat silit de agenții și de bănci, asta însemnând că sosise momentul potrivit să acționeze conform culturii moderne, și anume să-și arunce și ultimele câteva bancnote în speranța unui câștig cu o probabilitate de unu la douăzeci de milioane.

La *Știri de la martori oculari* din seara aia a apărut o scurtă secvență de imagini cu Guggenheimerii, George și Janine, arătând uimiți și transpirați în timp ce țineau între ei un cec mare, din carton, pe care nu apărea nicio sumă, numai un semn de întrebare urmat de o mulțime de zerouri, transmițând mesajul că numai cerul era limita. Au vândut imediat curățătoriile (negreșit, unor coreeni) și au procedat apoi inteligent, achitându-și datoriile cele mai presante, amânându-le pe celelalte prin intermediul unui birou cam improvizat din New Jersey care se ocupă de ipoteci și apucându-se să astupe groapa din curte. Dar, destul de repede, cheltuielile au crescut simțitor. Au angajat firma Battle Brothers să aducă buldozerele, să umple șanțul, să netezească totul și să replanteze gazonul. George și-a schimbat mașinile lui vechi cu două Mercedesuri decapotabile, noi-nouțe, al lui (argintiu) și al ei (roșu), și, când plecau cu toții, trebuiau să ia ambele mașini în care să-i înghesuie pe copii.

S-a dovedit că Janine era foarte interesată de arta și designul modern, începând să cumpere o mulțime de obiecte din galeriile de prin partea locului, sculpturi înfățișând persoane fie scheletice, fie obeze, alături de tablouri în stil cubist și abstract, reprezentând aceleași figuri, plus mobilă de Maurice Villency și Roche-Bobois, netedă și lucioasă, dar rece și incomodă, pe baza unui program destul de asemănător cu ceea ce făcuse Eunice la Château Battle. Chiar și casa a fost complet dărâmată și reconstruită și, în final, deloc straniu, arăta ca o copie fidelă a Muzeului Guggenheim, la scara de 1 la 5, cu foișorul circular de deasupra garajului dominând zidurile aproape lipsite de ferestre. Asemănarea părea să le scape lui George și Janine, deoarece niciunul din ei nu vizitase muzeul, la fel și ironia unor nume aproape similare, lucruri care îi făceau și mai simpatici în timp ce se bucurau ca niște copii de efectele recentului și fenomenalului lor noroc.

Și poate că totul ar fi trecut cu ușurință, dacă George n-ar fi fost implicat într-un mic, dar teribil accident de mașină cu puțin timp înainte de sfârșitul anului. Pe când conducea pe Southern State Parkway, a fost lovit din spate și botul mașinii s-a făcut acordeon când a fost proiectată în automobilul din față. George s-a lovit destul de rău și au trebuit să-i pună patruzeci de copci pe față și pe mâini, fiind nevoit să petreacă noaptea sub observație, la spital. După câteva zile era bine, dar presupun că a avut timp să se gândească cum aproape a dat nas în nas cu moartea și ce-ar însemna asta pentru salariul lui pe viață, așa că nu mult după aia nu prea-l mai vedeai la volan, ba chiar îl întâlneai mergând pe jos, prin cartier. M-a sunat într-una din zile să mă-ntrebe dacă Battle Brothers ar putea să monteze un gard de fier, de doi metri jumătate înălțime, în jurul proprietății lui, lucru pe care l-am făcut și, în plus, și-a mai instalat și o rețea de alarmă și de camere de

supraveghere. Nu peste mult timp, cu greu îl mai vedeai în propria lui curte, de teamă să nu se-aleagă cu vreun virus ucigaș precum SIDA, care tocmai devenise un subiect fierbinte de știri, sunând suficient de misterios ca să te pună imediat pe gânduri. George ajunsese chiar să stea încuiat în propriul dormitor (se mutase din cel matrimonial, pentru că Janine, care se vântura prin tot felul de magazine și pe feriboturi, cu copiii sau pentru a-și vizita prietenii, era un factor de contagiune), devenind tot mai suspicios și temător față de orice avea vreo legătură cu lumea exterioară. Așa că n-a fost nicio surpriză când Janine a divorțat de el după un an, luându-i cu ea pe copii în ceea ce am auzit că este o plăcută comunitate închisă, a jucătorilor de golf din Carolina de Nord, unde Janine are în grijă sediul clubului. Cred că George este încă proprietarul casei, deși s-a mutat de acolo cu mult timp în urmă și nimeni nu știe unde.

Desigur, mă gândesc acum la George nu pentru că aș fi avut cine știe ce sentimente față de el (deși cred că am simțit ceva în calitate de vecin de stradă, cu același tip de viață de familie și responsabilități față de bunurile noastre), ci pentru că eu, poate la fel ca George Guggenheimer, încep să văd că micul nostru tărâm poate fi afectat de situații care nu sunt numai periculoase și vătămătoare; este clar că, indiferent de cât de repede sau de sus te miști, tot acest evantai malefic te are constant în obiectiv, cu toate coordonatele tale exacte, și gata să-ți facă cel mai mare rău. Și, în timp ce sunt absorbit de propriile gânduri în stilul clasic, trebuie să admit că Rita a avut dreptate, cred că, după ce-a murit Daisy, m-am închistat, aruncând cu pietre și săgeți poate suficiente ca să salveze generația viitoare sau, poate, ca să-i spele păcatele celei anterioare. Dar boala Theresei și, acum, dispariția aproape ca prin farmec a tatei sunt noi instrucțiuni transmise de undeva de sus (sau de jos, sau de dincolo), care-mi

spun în termeni fără echivoc că nu pot sta prea mult sus pe cer, la înălțime, chiar dacă am suficient combustibil, că nu mai pot continua să-mi închipui că păstrez echidistanța.

N-am spus încă nimic despre întorsătura luată de finanțele tot mai șubrede ale lui Jack, deși, comparate cu alte eventuale calamități, ar putea părea un mizilic, dac-ar fi singurul lucru cu care am avea de-a face. Ca să fiu cinstit, necazurile lui mă împing până la limita îndurării, fiind un exemplu a ceea ce, fără cruțare, îți rezervă viața. În ceea ce-l privește pe Jack, totul e legat de problema moștenirii, mai precis de cum a făcut-o praf, însă, judecând totul la rece, rezultă că acesta e lucrul cel mai fascinant legat de moșteniri (da, chiar a noastră, proprie!), în loc de plăcerea de a le pasa mai departe în cadrul ritualului ciclic al existenței noastre, surprinzătoarea lor diminuare care, pe scena prea puțin atrăgătoarei opere care este viața noastră, seamănă cu un final grăbit, lipsit de glorie, superba arie a unui nou și îndrăzneț tenor căruia îi izbutește orice octavă, cu excepția celei care contează cu adevărat. Pentru că nimic nu te mișcă mai profund decât eșecul propriei familii, privit din perspectiva timpului.

Esența acestui eșec: Jack a scufundat vaporul! Ca să mă exprim ca un reporter financiar, pot să vă spun că a reușit lucrul ăsta aplicând o unică și extrem de eficientă strategie, de suprainvestire a capitalului. Și anume, tot echipamentul destinat companiei, începând cu modernele furgonete cu partea din spate ca un cub până la autocamioane de cinci tone și miniexcavatoare (echipamente pe care noi întotdeauna le închiriam pentru o anume treabă fie săptămânal, fie, poate cel mult, pentru un întreg sezon), a fost achiziționat de el pe credit, în ideea că Battle Brothers ar putea să-l subînchirieze (unor filiale numai pe hârtie) în cadrul unei scheme complicate (și, fără dubiu, semilegale) de optimizare/depreciere accelerată a fluxului de

capital, pe care nici măcar nu s-a deranjat să o discute cu bătrânul și hârșitul Sal, negociind în schimb, direct, cu o instituție bancară înregistrată în Insulele Caiman sau în Nigeria ori Uzbekistan sau în vreo altă „republică” de genul ăsta, unde principiile de contabilitate, general acceptate, nu fac doi bani, bucurându-se de același respect ca și constituția națională scrisă pentru ele de niște bucheri, făcători de bine de la FMI. Nu că aș fi înțeles exact ce s-a întâmplat, dar rezultatul este că, odată cu anticipata reducere a activității (ca urmare a economiei aflate în recesiune, plus ca urmare a intensei competiții din ultimul timp, pentru că orice cap de ciocan și fratele lui de la aparatul de sudat Dremel, afectați de un deficit de atenție, au intrat în afacerea cu renovări în ultimii zece ani), el n-a mai fost capabil să achite rata datoriei la echipamente și, fiindcă nu face niciun profit real, nici măcar „contabil”, se scufundă în rahat la ambele capete. Asta nu ar fi o problemă atât de mare, dacă ar putea vinde mașinile la un preț apropiat de costul lor de achiziționare, dar toată lumea cere acum un rabat imens și aproape că nu are rost să te mai agiți, mai ales că există și o grămadă de echipamente de birou și de tehnologie și de software, alături de alte dispozitive scumpe, care se demodează în câteva secunde după ce le bagi în priză și pe care nimeni nu le mai vrea indiferent de preț, iar firma Battle Brothers se pare că are suficiente ca să-și deschidă propriul magazin de fiare.

Ca să vin cu un exemplu minor, ieri, când Sal m-a chemat pe șest să-mi arunc un ochi prin registre, mi-am zdrobit degetele de la picior de ceea ce credeam că este o veche măsuță de cafea, comandată de Eunice din vreo revistă, dar care s-a dovedit a fi, de fapt, o ladă mare cu cinci sau zece mii de dischete noi-nouțe în ea, învelite încă în țiplă, achiziționate inițial ca să stocheze date despre toate tranzacțiile noastre. Ele au fost

depășite imediat de apariția discurilor compacte pe care pot fi introduse mai multe date, și care vor ajunge să fie și mai ieftine, deși nu suficient de repede pentru noi. Fără a ști ce mă așteaptă, am intrat în depozitul plin de praf unde driverele dischetelor, care fuseseră recent schimbate, zăceau uitate, cu cablurile atârnând, încâlcite ca niște mațe pe masa unui măcelar, deși toate piesele-alea reprezentau ceva pe care altcineva, în altă parte, le-ar fi dorit și, eventual, *căpătat*, dacă ar fi știut de ele. Totul îți stârnește un fior de teamă, dacă nu cumva minunata noastră civilizație a evoluat până în punctul în care am abrogat legea aia specială, a termodinamicii, privind conservarea energiei și materiei, întrucât, după cum se pare, situația de acum este de natură să facă imposibilă refolosirea sau reintegrarea acestor echipamente. Ele sunt un produs secundar din start, ingenios promovat și apoteotic prezentat în scopul comercializării pe scară largă, pentru a convinge niște tipi de treabă ca Jack Battle că le sunt esențiale în afacerile lor, toate astea ca să sfârșească aruncate pe jos și călcate în picioare.

Am prezentat deja în detaliu renovările de mare amploare prin care a trecut umilul nostru garaj ca să fie transformat într-un sediu corporativ, iar costurile, surprinzător, n-au fost acoperite dintr-un credit ipotecar și amortizate, așa cum ar fi fost normal, ci (cu un rabat negociat de Eunice) au fost achitate cu bani grei peșin, bani de care acum firma nu prea mai dispune, de fapt fiind atât de puțini, încât bancherul nostru de la Suffolk Național, care de obicei se poartă cu mănuși cu noi, a început să ne trimită scrisori de avertizare cu privire la fondurile insuficiente și neplata datoriei cu șapte cifre pe care Jack o făcuse la scurt timp după ce eu am plecat de la conducerea firmei. Se pare că Jack încercase să refinanțeze datoria asta imensă (foarte bine, e vorba de trei milioane de dolari, de două ori mai mult decât bănuise Sal),

dar, chiar în epoca asta a creditelor date „înainte chiar de a apela la ele”, nu găsise niciun doritor să-l preia, parțial pentru că cheltuise mult prea mult ca să cumpere o frumușică de parcelă împădurită, cu o suprafață de două hectare, din spatele terenului nostru (era nerăbdător să se extindă de la început), dar mai ales din cauză că proprietatea noastră era bănuită c-ar fi un pericol pentru mediu.

Mereu mi-a fost teamă că exact asta s-ar putea întâmpla, că am putea încălca unele reglementări și standarde din domeniul mediului, dar se pare că fostul proprietar al noului lot de pământ a avut o companie mare în domeniul retușurilor fotografice, la Hicksville. În ultimii douăzeci și cinci de ani a aruncat substanțele chimice și alte lichide dăunătoare mediului, rezultate din activitatea numeroaselor lui centre foto, într-o veche fântână situată pe acest teren, pe care o acoperise cu pământ cu ajutorul unui buldozer, plantând deasupra iarbă. Era destul de rău, dar și mai rău era faptul că proprietarii loturilor din jur ne-au dat în judecată, pretinzând că există probleme pentru sănătate (unul dintre ei fiind, fără niciun pic de ironie, prietena mea din tinerețe, Rose Cahill, care locuiește în aceeași casă ca pe vremea aia, împreună *nu cu unul, ci cu cei doi* fii ai ei, bănuiți c-ar avea autism, acum oameni în toată firea), propriii lor experți, precum și ai districtului și statului și, probabil, în curând, inspectorii de mediu trimiși de autoritățile federale sfredelind solul pentru a lua probe și testând apa din fântânile din jur în scopul detectării prezenței de metale grele, radicali și substanțe chimice, așa că, având în vedere potențialele daune, scumpul nostru mic business de familie, situat pe un teren cu o supraabundență de instalații și echipament, a ajuns acum la valoarea zero.

Deși bătrânul și gălăgiosul Sal, aibă-l Domnu-n grija lui, insistă că situația nu este atât de rea pe cât ai putea crede la prima vedere.

Se pare că există anumite scuturi de protecție atunci când declari faliment, care ne vor feri un timp de urmărirea în justiție și vânzarea silită a proprietății, iar, în plus, acum avem propriul nostru reprezentant legal care să-i dea în judecată atât pe domnul Mercury Water, cât și pe alarmiștii noștri vecini, și anume (de data asta), *mirabile dictu,* Richard Anthony Coniglio, Esq., care s-a purtat ca un domn în toată regula atunci când eu (gata să-i cad în genunchi, gata să-l implor) am vorbit cu el la telefon. Instantaneu, Richie m-a conectat la o conferință telefonică cu subordonații lui, convocându-i în pas alergător pe asociații din sferele înalte, Kimster și Kenton, aflați la bordul multinaționalei Fortune 50, pe care o apărau din punct de vedere legal (împotriva unor pretenții scandaloase ale unor lacomi și presupus ruinați pescari din Micronezia) și, țipând la ei, i-a direcționat spre modestul nostru conflict.

Bineînțeles că, acum, cheia este să amâni și să tot amâni, și apoi să amâni din nou, lăsându-i pe toți să fiarbă în propriul suc procedural pe care noi, americanii, atât de iubitori de litigii, l-am perfecționat până la cea mai înaltă artă. Richie a fost chiar atât de generos, încât s-a oferit să ne factureze numai orele asociaților, nu și pe ale sale și, deși nu este clar *pro* exact ce/al cui *bono* l-a făcut să se ridice la această mărinimie, îmi place să cred că a fost inspirat de un sentiment care ne leagă pe noi toți, ca pe un fel de *alumni,* frați întru vecinătate și chiar uniți, via Rita, în felul în care sunt bărbații când fac tot ce le stă-n putință pentru a se nimici unul pe altul numai pentru a zări în final, în celălalt, reflexia intimă a propriei vulnerabilități. Probabil că mai aproape de adevăr este faptul că am ajuns în momentul acela al vieții când aproape tot ce însemnase sarcini grele în trecut fusese depășit și când începi, în final, să te evaluezi nu exclusiv pe baza obișnuitei grile de succese, ci a norocului porcesc pe care-l poți avea

într-un macrocosmos plin de lucruri fără nicio legătură cu tine.

V-ați putea întreba cum am aflat despre tot acest du-te vino, având în vedere că nu am discutat deloc cu Jack după ce mi-a făcut ultima vizită, cum este cu siguranță și cazul, și aș putea spune că Sal a fost cel mai dezinteresat informator și intermediar și facilitator, cum din nou este cazul. Dar ar trebui să nu fie surprinzător pentru nimeni trecut prin relația tată-fiu sau născut în orice familie adevărată s-audă că Jack și cu mine n-am abordat niciodată numitul subiect, deși cu implicații enorme pentru noi, și nici nu am avut de îndurat vreun moment stânjenitor legat de el, la fel cum nici nu ne-am asaltat unul pe altul cu întrebări pasiv-agresive, prin celular, până când unul sau ambii am fi izbucnit într-o cascadă de acuzații reciproce, pline de vitriol. După cum bine văd, el continuă să se arate la locul de muncă, la ora șase dimineața, pentru a se ocupa de Lichidarea Totală cu ceva ajutor din partea lui Sal și nu schițează niciun gest să ascundă de mine ce se-ntâmplă, știind foarte bine că și eu știu foarte bine și fără să se chinuie (cel puțin, nu în public) în legătură cu ceea ce am putea gândi fiecare. Bineînțeles, habar n-am ce se petrece în capul sau în casa lui (deși sunt aproape sigur că Eunice nu bănuiește nimic, altfel n-ar fi grămadă pe mine, cu directive date din centrul ei de comandă și control, Range Roverul alb-opalescent). Indiferent ce gândește sau simte el, n-am de ales și trebuie să spun că sunt mândru de băiatul ăsta, sigur nu pentru tot ce naiba a făcut, ci pentru că a perseverat ca un soldat, a continuat pe lungul drum cu demnitatea aia de modă veche, cu capul în jos, înaintând ca unul dintre spărgătoarele alea de gheață de la Polul Nord, a cărui proră este mai curând grea decât ascuțită.

Din păcate, numai și numai sloiuri se văd până la linia orizontului, cu câmpurile de gheață

formându-se din nou în urma lui, cu rezerva de alimente și combustibil epuizându-se rapid și, fără îndoială, urmate de un moral la pământ (o dovadă că, într-adevăr, Canalul Discovery își coroborează știrile cu viața în teren) și, deși am afirmat că am atins limita în ce privește tot ce mai pot suporta ca martor la toate astea, prima întrebare pentru subsemnatul este de ce nu fac mai mult ca să-l ajut. În locul meu, bătrânul ar fi semănat cu siguranță teamă și mizerie în rândul furnizorilor și i-ar fi dat afară pe jumătate dintre membrii grupelor de lucru și întregul personal de birou (cu excepția lui Sal, care ar fi trebuit să preia și apelurile telefonice), ar fi fost aruncat sau ar fi vândut tot ce n-ar putea fi folosit pentru a săpa un șanț sau a pune o cărămidă ori pentru a repara una dintre mașini și, apoi, i-ar fi alimentat forțat pe tipul de la Suffolk Național și pe nevastă-sa cu o porție dublă de file de bună calitate udată de un merlot cu aromă de vanilie, la Ruth's Chris, în loc să stea cocoțat aici, așa ca mine, în scaunul meu, ca un Dumnezeu, văitându-mă mereu. Adevărul este că bătrânul a spus că asta e problema noastră, distrugerea noastră reciprocă și asigurată, înghețata noastră de tot rahatul și s-ar fi aruncat în rezolvarea ei cu tot atât de mult entuziasm cum o făcea când gusta felurile mediocre gătite de mama mea, caracterizate chiar de ea astfel („N-ai decât să pregătești tu sosul!"), căci în fiecare seară, după ce bombănea când mânca, mai cerea o porție și încă una. Față de Jack, chiar și la vârsta lui, și-ar fi spus părerea tunând și fulgerând, plin de neîncredere și mânie, dar apoi ar fi stat alături de el, preluând orice povară era nevoie și, în general, ar fi sărit călare pe dezastru pentru că, spre deosebire de mine, el n-ar fi renunțat niciodată să creadă în importanța companiei, n-ar fi privit niciodată apatic cutia aia sinistră a garajului pentru patru mașini fără să vadă în el glorioasa lui muncă de-o

viață, construită literalmente cărămidă cu cărămidă de Fratelli Battaglia.

După cum se pare, Jerry Battle poate lăsa groapa cu mortar să se ducă dracului. Poate să stea de-o parte și să privească cum rigolele dau pe dinafară, iar apa bălțește în jurul fundației. Poate privi pentru a mia oară cum micile încrețituri de pe suprafața apei se transformă în valuri, acoperind asfaltul curții, în timp ce-și comandă la telefon un prânz cu taco mexican. Și, deși toată ilustrarea asta (semi-) metaforică înfățișează destul de bine faptele așa cum sunt sau cum aș fi dorit să fie, primind ultima lovitură, *indiferent în ce fel,* nu mai pot umbla haihui, lăsându-l pe Jack să se scufunde tot mai adânc în apa înghețată, și asta nu pentru că aș da vreo ceapă degerată pe Battle Brothers. Nu dau! N-am dat niciodată! Bătrânul a știut asta tot timpul, dar nu i-a păsat pentru că, datorită norocului, întâmplării și pasivității mele pline de înțelepciune, afacerea mergea înainte. Așa că, acum, sunt teribil de deprimat, când mă gândesc că Jack a putut crede că mi-a păsat, ceea ce ar fi în întregime greșeala mea, și poate că explică cât de departe a mers el în încercarea de a face afacerea să prospere, mai mult decât ar fi fost posibil vreodată. Neîndoielnic, ar fi trebuit să-mi bat joc de interesul manifestat de el, pe când era la colegiu și îmi cerea să-l las să lucreze vara pentru noi. Ar fi trebuit să-i spun că asta e o muncă pentru proști, rătăcirea unui idiot, ar fi trebuit să-i spun ceva ce l-ar fi putut ajuta să-și controleze lipsa de încredere în propria-i persoană, pe care o manifesta mereu, în loc să-l las să ni se alăture și, apoi, să-l facem șeful uneia dintre echipele de arhitecți peisagiști, lăsându-l să ardă gazul pe acolo, la sfârșitul zilei, după ce termina treaba, ca să bea o bere cu mecanicii, deși era fiul patronului și nu un tip obișnuit și, de aceea, era acceptat și admirat cu prea multă ușurință.

Și, în timp ce știam că Jack nu țintise niciodată vreo poziție fantezistă, de partener într-o firmă de avocați, ca lingăii lui Richie, absolvenți ai universităților din Ivy League, și nici nu era intelectual ca soră-sa, sunt al dracului de sigur c-ar fi putut fi un perfect reprezentant de vânzări pentru una dintre companiile alea farmaceutice mari sau un valoros tânăr cadru executiv din Departamentul de resurse umane al vreunei corporații, având în vedere statura sa atletică și loialitatea față de echipa care acționa în direcția obținerii unui profit apreciabil. Asta ar fi fost în regulă în ce mă privește, deși trebuie să admit că nu l-am împins niciodată prea asiduu pe Jack afară din Battle Brothers și datorită faptului, surpriză, surpriză, c-ar fi putut prelua afacerea într-o zi, asta dacă cumva bătrânul nu mi-ar mai fi stat în spinare în legătură cu viitorul, prin urmare comițând păcatul de a vinde la licitație visurile unei generații pentru așteptările iluzorii ale alteia, ceea ce este categoric o îndeletnicire ticăloasă și rușinoasă, dacă timpul îi dă o oarecare stabilitate.

Rumeg acum toate astea ca un tâmpit sau încerc să nu o fac și mă împotmolesc, așezat aici pe patul făcut al bătrânului, în camera sa de la Centrul de îngrijire Ivy Acres. Aștept să vină administratorul de acasă, cu mașina, din portul Cold Spring, înapoindu-se aici după orele de lucru ca să-mi explice cum un om de optzeci și cinci de ani, cu mobilitate limitată, a putut să traverseze un campus de zece hectare, dispărând fără urmă, și cum, apoi, nu i s-a simțit lipsa timp de-o noapte-ntreagă, plus a doua zi. Va trebui s-o facă pentru că l-am amenințat pe asistentul lui că, în caz contrar, va discuta între patru ochi, mâine-dimineață, cu partenerul firmei de avocați Whitehead Bates, venit special de la ora lui de călărie, iar asistentul confuz/impresionat se strecurase imediat afară din încăpere pentru a-și suna șeful.

Între timp, lui Jack îi intrase-n cap să străbată districtul cu mașina pentru a controla depourile de autobuze și restaurantele, precum și circa o duzină de cafenele Starbucks, întrucât băuseră cândva o cafea acolo împreună și asta fusese o revelație pentru bătrân, așa că se gândea acum că ăsta ar putea fi un indiciu că bunicu-său ar fi dorit să se ducă din nou acolo, într-un fel de pelerinaj nebun, ca și cum ar fi vrut să se angajeze ca barman înainte de a o lua definitiv din loc, idee care, după ce am cugetat mai bine, nu mi s-a mai părut chiar neverosimilă.

Paul mă însoțise la Ivy Acres ca să mă susțină moral, dar, după o oră de așteptare în camera bătrânului, epuizând subiectul incompetenței structurilor instituționale, își îndreptase atenția spre televizor, așa că acum butona între canalele unde tocmai se dădeau reclame, Discovery *(Prădători sălbatici)* și HGTV *{înainte şi după renovare)*. După cum vă așteptați, combinația s-a dovedit remarcabil de liniștitoare pentru subsemnatul, deoarece, atunci când vreau să uit de toate, îmi trebuie un canal TV cu un conținut bun, cărnos, la care poți vedea cum furnicile și termitele sunt în pragul declanșării unui război artropodal total.

— Mie-mi plăcea cum arăta înainte, îmi spune Paul. Cel puțin, tot ce era aici înainte avea personalitate, era lânos. Avea un caracter hirsut. Acum, totul arată ca și cum ar fi fost depilat pentru a purta bikini.

— Majoritatea oamenilor îl preferă astfel.

— Cred că da! Ce mă roade și mai mult e că nu mai au nicio remușcare când distrug totul, chiar și lucrurile bune, cum era șemineul ăla superb.

— Era o frumusețe!

— Bineînțeles! Știi mai bine decât oricine altcineva că nu mai găsești nicăieri cărămida aia veche. Și stâlpul scării în spirală. Ai văzut cum le-

a atacat tipul cu barosul? S-ar spune că-i făcea plăcere.

— *Era* înnebunit s-o facă.

— Nu-i deloc de glumă, zice Paul, devenind agitat. Nu mai există niciun fel de respect. Oamenii vor să-și satisfacă dorințele și vor asta imediat. Nu au altă prioritate, nici acum, nici mai târziu. Toți vor să fie Clientul Nr. 1.

— Numero Uno, îi spun eu.

— Eu, Președintele!

— Un Aviator Solo!

— Exact, zice Paul. Cred că pot să meargă oriunde și să facă orice, ca și cum niciuna din acțiunile lor n-ar conta decât pentru ei, ca și cum ar trăi în propria lor mini-biosferă, totul numai în folosul lor, totul numai pentru ei, ca și cum ar fi niște dumnezei. Nu contează că afară sunt oameni care ciocănesc în fereastră, spunând: Hei, hei, suntem și noi pe-aici! Uită-te la noi!

Asta-mi pune capac o secundă, pentru că lovește mai aproape decât aș vrea eu. Apoi, îmi dau seama de ce Paul nu se comportă firesc și cred că are legătură cu dispariția bătrânului, fiind cu toții-ngrijorați și în toane proaste. Nu se referă la mine, ci la nevastă-sa, Theresa, care, dacă stau să mă gândesc, a atins perfecțiunea în a stârpi încă din față orice șansă de dezbatere reală, nepermițând nici măcar câțiva atomi de disidență, singura surpriză aici fiind că ai fi putut crede că seriosul și empaticul ei soț, prozator și poet, a fost solicitat s-o ajute să manevreze astfel lucrurile încă de la început.

Theresa se simțea puțin obosită și, deși își manifestase dorința de a veni cu noi, i-am spus pe un ton destul de ferm să rămână acasă, în caz că bătrânul și-ar fi făcut apariția. De fapt, am certat-o, săturându-mă în final de felul în care îmi ironiza opiniile. Este un lucru care mă face să mă simt prost, pentru că, în ultimul timp, arată istovită, ca și cum sângele nu i s-ar mai pompa spre toate

organele. Are o culoare complet nesănătoasă, fața ei arătând ca și cum ar fi luminată din interior de un tub fluorescent, iar un licăr nesigur îi joacă în ochii de obicei atât de ageri. Mai trebuie să spun că arată permanent obosită, deși, bineînțeles, nu se plânge deloc; am remarcat că îi ia ceva timp să se scoale din fotoliu sau când se apleacă deasupra mesei de bucătărie și că, uneori, nu apare deloc la micul dejun, chiar dacă Paul se duce la ea în dormitor să-i spună că omleta cu verdețuri este gata. De fapt, aș zice că nu mai mănâncă nici jumătate din cantitatea normală de alimente, în timp ce Paul și cu mine profităm de asta, un lucru demonstrat de burțile și fălcile noastre tot mai rotunde.

Într-una din zile, săptămâna trecută, m-am dus la ei în dormitor, după ce au plecat să cumpere haine de gravidă, în căutarea unor manuale despre avionul Cessna prin debara, și-am observat o broșură împăturită-n trei, aruncată-n coșul de gunoi, de felul celor din suporturile de plastic pe care le găsești, alături de alte reviste, în sala de așteptare a unui doctor, deși probabil că-i fusese dată chiar de doctor, în cabinetul lui. Broșura cuprindea o prezentare generală a simptomelor și tratamentului limfomului non-Hodgkin, unul dintre cancerele care se pot trata, asta, desigur, dacă faci ce trebuie, o combinație de extirpare și iradiere, precum și chimioterapie, depinzând de stadiul bolii și de manifestările pe care le are. Dar ce mi-a atras atenția a fost o singură foaie mototolită de hârtie, introdusă-n broșură, intitulată *Boala non-Hodgkin și graviditatea.* Conținea o prezentare a lucrurilor pe care o femeie bolnavă, însărcinată, le putea face, cele în primele trei luni de sarcină fiind sfătuite să avorteze și să-și continue tratamentul, iar celelalte să-și amâne tratamentul, iar asta numai în caz că boala evolua lent, până la efectuarea unei cezariene cât mai devreme posibil (la treizeci și două-treizeci și șase

de săptămâni), urmată de un tratament susținut împotriva bolii. Acum, Theresa e în cea de a douăzeci și doua săptămână de sarcină, evident fără alte planuri decât ducerea acesteia la capăt. Nu e greu să-ți dai seama că nu respectă niciuna dintre recomandările de mai sus (indiferent de modul cum progresează cancerul, care ar putea să se răspândească cine știe unde) și, judecând după modul în care erau mototolite informațiile astea, strânse ghem, era clar că nu avea de gând să se abată de la propriul ei drum. Dacă mă gândesc bine, episodul ăsta cu bătrânul a oferit o diversiune, o deviere de la necazurile copiilor mei, probabil starea ideală pentru mine.

— Poate că cel mai bun lucru, îmi spune Paul, arătând foarte supărat, roșu la față, este faptul că, foarte curând, n-o să mai avem niciun fel de interioare „înainte de restaurare", ci numai „După", virtuale și strălucitoare. Prezentatorul n-o să mai aibă niciun lucru decent de distrus și atunci o să trebuiască să anuleze show-ul.

— Poate o să-i pună titlul „După după", îi zic eu.

— „După după" nici nu există, reacționează supărat Paul. În orice caz, nu pentru mine.

— Eu te asigur că da, îi spun, deja dând impresia c-aș fi încercat să mă autoconving. Uită-te la mine. Toată viața am avut parte de „După".

— S-a-ntâmplat după ce-a murit mama Theresei?

— Da. Atunci am crezut c-o să se prăbușească totul. Nu aveam nici cea mai mică idee cum o să cresc copiii și o să continui să administrez compania. Timp de câteva luni nimeni nu voia să se scoale din pat. Primeam telefoane de deșteptare de la biroul directoarei școlii. Apoi am întâlnit-o pe Rita și ea ne-a salvat viața. Rita a fost „După după" pentru mine.

— Ai avut noroc, Jerry, zise Paul. Viața mea o să fie prea distrusă ca să mai merite să fie salvată.

— Uite ce-i, fiule! îi spun pe cel mai grav ton posibil. Ea n-o să moară!

O secundă, ochii lui Paul mă privesc întrebători, căutând cu disperare, ca și cum eu aș ști ceva ce lui îi scăpă. Dar, apoi, bineînțeles, își dă seama că nu-i așa.

— Frumos din partea ta să-mi spui asta. Să mi-o spui mereu, zice Paul.

— Și tu la fel.

— Știu! Adu-mi aminte!

— Bine, o să-ți aduc.

— Nu ești cum spunea mereu Theresa, zice Paul. S-a plâns întotdeauna de tine.

— Hei, hei, chiar atât de mult?

— Ei bine, în ultima vreme într-o mai mică măsură. Și, de fapt, deloc zilele astea.

— Dar a făcut-o înainte.

— Da. Se plângea mereu cum îi călcâi pe toți în picioare, când nu-ți mergea prea bine sau ceva îți stătea în cale sau erai nevoit să lucrezi mai mult decât de obicei. Că aveai capacitatea asta supranaturală de a scurtcircuita contactul când trebuia să te ocupi de nevoile celorlalți, atât de eficient, încât, în general, oamenii evitau să mai apeleze la tine.

— Nu cred c-a putut spune că am fost un leneș.

— Theresa are felul ei de-a fi. Se plângea mereu că tu nu suporți să faci ceva pentru alții, dacă nu ai nici cel mai mic avantaj, dar asta nu este ceva relevant, pentru că ceea ce doream să-ți spun este faptul că Theresa e în mare parte persoana pe care ai modelat-o tu, doar că acum este mai sinceră și mai agresivă în comparație cu tine, ceea ce te face să crezi că oferă subiecte de discuție și de interacțiune, dar ea are întotdeauna ultimul cuvânt, unul și mai definitiv decât al tău. Și trebuie să recunosc acum în fața ta, Jerry, că asta mă irită teribil. Îmi pare rău, dar asta e! Îmi stârnește o furie pe care bineînțeles că nu pot s-o arăt în fața ei, dar pe care cu greu mai reușesc s-o stăpânesc.

Ieri am făcut o tavă mare de lasagna cu spanac cu un sos bechamel excelent, dar crusta s-a ars puțin la cuptor. În mod normal nu era mare scofală, dar știi ce-am făcut? Am scos tava din cuptor, m-am dus în spatele casei și am aruncat totul, cu vasul de iena cu tot, cât de sus și cât de departe am putut, așa că s-a spart în cel puțin cincizeci de cioburi, când s-a lovit de-o grămadă de bușteni.

— Chiar mă-ntrebam de ce-am comandat mâncare.

— De dimineață m-am dus să curăț locul, dar un animal linsese totul. Am adunat cioburile și treaba asta m-a enervat așa de tare, că m-am și tăiat în ele. Ți-am cumpărat un vas nou, ca să știi.

Îmi arată un deget bandajat și-mi spune:

— Îmi cam pierd cumpătul, Jerry!

— Liniștește-te.

— Poate că adevărul e că nu vreau să știu nimic din toate astea, continuă el.

Aici îi dau dreptate, dar nu este momentul să-l las să cedeze modului de comportament de tip Jerry Battle, tendinței ăleia de a refuza orice implicare, propria mea forță și cea mai rea dintre toate, așa că-i spun:

— Paul, tu nu ești construit astfel. Indiferent ce crezi în ultima vreme despre scrierile tale, știu că nu accepți să fii respins sau împins undeva, la periferie. Ți-am citit tot ce-ai publicat și, chiar dacă n-am înțeles nici jumătate din cărțile tale, sunt sigur că ești un tip care nu poate suporta să nu se implice în ceea ce se-ntâmplă. N-am nevoie de un doctorat sau de ochelari cu rame groase ca să văd că te ucide faptul că trebuie să stai deoparte și să o lași pe Theresa să ia toate deciziile. E trupul ei și sunt sigur că are toate motivele și vine cu tot felul de teorii, dar este în egală măsură și viața ta, iar tu, la rândul tău, poți să reacționezi la fel de emoțional și, în plus, te simți și groaznic. Spune-i asta, demonstrează-i-o. Fă scandal, dacă e nevoie. În familia Battle suntem obișnuiți să reacționăm la

crize de isterie și lacrimi și tot felul de pandalii, cu cât mai melodramatic, cu atât mai bine.

— Uneori, Theresa îmi povestește cât de rea devenise maică-sa, un lucru care, cred eu, a speriat-o teribil. Câteodată are coșmaruri.

— Adevărat?

— A avut unul chiar azi-noapte. Maică-sa era o femeie emoțională, nu?

— De fapt, numai spre sfârșit, îi spun eu, dându-mi seama că, instantaneu, începusem să mă apăr, încercând în același timp să-mi șterg din minte imaginea fiicei mele la frageda vârstă de cinci ani, așezată la masa din sufragerie cu gura plină de macaroane cu brânză, temându-se să înghită, în timp ce Daisy toca furioasă castraveții pentru salată, iar podeaua alb-verde vibra sub picioarele noastre.

— Îmi pare rău că sunt atât de preocupat de propriile-mi sentimente, Jerry, zice Paul. Te bat la cap cu problemele noastre în timp ce taică-tău a dispărut de-acasă.

— Mă descurc eu, nu-ți face griji.

— Se pare că lucrurile au luat o-ntorsătură ciudată.

— Amândoi o să fie bine.

— Da, zâmbește Paul, dând aprobator din cap cu o falsă vigoare și optimism, deși bine-venite, la care subscriu și eu, și între noi se creează aparența asta înșelătoare care ne face să credem orice ar spune sau ar propune unul din noi. Atâta timp cât este dispărut, nutresc convingerea fermă că nu a dat de vreo belea, că bătrânul motan nu e rănit sau confuz și nici nu se bate cu vreun puști feroce în cine știe ce fundătură sau prin vreun mall golaș, ci că mai curând se simte bine rătăcind sau, poate, este așezat într-o cafenea, flecărind cu vreo văduvă uscată în timp ce soarbe un ceai. Singura chestie care nu se potrivește este faptul că, se pare, a plecat fără altceva decât hainele de pe el și bastoanele ortopedice Velero, de culoare neagră,

iar ultimul său veșmânt este o pijama cu buline care, pe un bătrân nespălat și neras, ai înclina să crezi că a atras imediat atenția, făcându-i pe oamenii din jur să alerteze numaidecât autoritățile.

Pun punct spectacolului familiei și-ncep să schimb canalele TV. Paul se scuză și iese să-și toarne un ceai în sufragerie. Găsesc un canal despre viața animalelor, pe care l-am urmărit și înainte, despre leii din Serengeti. Este „povestea" unui leu bătrân, supărăcios, pe care ei (producătorii, călăuzele, regizorul?) l-au numit Red, datorită coamei de aceeași culoare, aceasta fiind – apropo de nimic – exact culoarea părului lui Kelly Stearns după ce s-a vopsit singură cu henna. Red este de mai mult timp masculul dominant în acel grup, arătându-și aprecierea față de îndemânarea la vânătoare a leoaicelor prin favoruri sexuale oferite când intră în călduri și petrecându-și apoi tot restul timpului moțăind și apărându-se de muște, iar, uneori, alungându-i pe mai tinerii săi rivali sau ucigând vreo hienă sfidătoare în căutarea morții, care-și imagina că putea să-i șterpelească unul dintre frumoșii lui pui și să fugă cu el în bot. Se pare că Red a domnit mult timp în grupul lui, dar acum a sosit momentul când un tânăr leu, matur, nou-venit pe scenă, pe nume Nero (fără vreun motiv aparte), îl provoacă încălcându-i teritoriul, adulmecând femelele și, în general, dându-se în spectacol în calitate de potențial viitor rege.

Desigur că Red se smucește cu regret și sare din umbra salcâmilor și îl alungă pe intrus, dar numai temporar. Nero revine în cursul nopții și, deși nu apar scene ale luptei dintre ei, dimineața următoare îl vedem pe Red tăvălit rău de tot, cu pulpa dreaptă sfâșiată aproape până la os, cu coama însângerată și cu o rană mare pe bot. Se îndreaptă șchiopătând spre vechea lui vizuină, poate locul unde s-a născut. Între timp, Nero își marchează teritoriul, stropindu-l la întâmplare cu „zeama" lui de

mascul, în timp ce leii și leoaicele se gudură în jurul lui, și deodată le-ncalecă pe câteva. Regele a murit! Trăiască regele! În ultimele imagini în care mai apare Red, el zace întins pe o parte, gâfâind din greu în pragul morții, prea slab pentru a alunga numeroasele muște care îi acoperă imensa rană de pe pulpă, asemenea unei cuverturi de un negru strălucitor. Înainte de căderea nopții, haita de hiene răzbunătoare adulmecă mirosul morții și, dimineața, din Red nu a mai rămas decât un maldăr de coaste și de piele. Mai nimic pentru un șacal mic și costeliv care s-a strecurat acolo prea târziu, iar după aceea păsările vin să rupă bucăți din aroganta coamă de culoare roșie pentru a-și căptuși cuiburile.

Poate că bătrânul a dat, într-adevăr, de belea.

Poate că zace acum cu fața-n jos într-un șanț de la marginea străzii.

Dar, dacă este așa, cred că o face numai ca să se ascundă de patrulele de poliție care încearcă să-l găsească, ele căutându-l în toată zona (categoric nu e un procedeu standard în ce-i privește, ci un semn de curtoazie față de șerif, ultimul prieten al Ritei), bătrânul aruncându-se în șanț la fiecare mișcare a farurilor, ca să se mai poată bucura de câteva ore în plus de hoinăreală. Și, în loc să-și plângă de milă, așa cum m-aș fi așteptat (și fără îndoială aș fi simțit eu) cel puțin, afurisitul acționează într-un fel, chiar dacă într-unul stupid și periculos. De fapt, a pus stăpânire pe clipa de față după ce-i fusese potrivnică și, tipic, a modelat-o cum a vrut el.

Unchii mei îmi istoriseau tot felul de povești din tinerețea lor și-a lui, cum izbucneau uneori încăierări în cartierul unde trăiau, Harlem, între bande de irlandezi, evrei sau negri puși pe prădăciuni, toți folosindu-se de ceea ce era la îndemână, cozi de mătură sau lanțuri și capacele coșurilor de gunoi pe post de scut. Unchiul Joe îmi spunea că totul arăta ca arena Colosseumului pe

aleile din jurul Străzii 135, ciocnirile alea între cete de barbari, în care se părea că cineva își va pierde cu siguranță viața, dar cel mai rău lucru întâmplat vreodată a fost când marele Anthony Colacello a alunecat pe-o balegă de cal în timp ce încerca să lovească un puști irlandez, dându-se cu capul de bordură, fără să se mai trezească timp de două zile. Și, când a făcut-o, își pierduse simțul mirosului, iar ei îi jucau tot felul de feste, ca de exemplu să-i ungă gulerul la spate cu brânză împuțită, când chiuleau de la școală.

Aparent, bătrânul fusese cel mai mare bătăuș din toată gașca, pentru că nu-i păsa dacă se lovea și nu-i era frică de nimeni. Își înclina capul (ca tancul Hank) și primea lovitură după lovitură în timp ce avansa, așteptând ca adversarul său să obosească înainte de a contraataca cu o răutate care îi surprindea pe ceilalți de fiecare dată. Cred că bătrânul era foarte furios și-și revărsa furia asta ca urmare a privațiunilor și sărăciei și, în general, a maltratărilor suferite din partea membrilor familiei și a oamenilor de pe stradă și la școală și din partea autorităților, care acum poartă denumirea de rasism și discriminare, dar atunci erau privite ca niște boacăne, accidente într-o viață a dracului de mizerabilă. Fără îndoială, zilele-alea și-au pus amprenta asupra lui, ca și asupra fraților, verilor și restului găștii lor de cartier, toți etichetați ca niște tineri „ce prezintă risc”, fiind plasați în cadrul unor programe speciale, cu echipe de sociologi și educatori și terapeuți care le evaluau inteligența și viața de familie și, eventual, îi diagnosticau cu tot felul de tulburări emoționale, prescriindu-le medicamente și regimuri anume, în scopul de a-i lansa cu ajutorul unor mari baloane, pline de încredere în sine, undeva în sus, în afara mediului lor de imigranți vagabonzi, și de a-i vedea aterizând în altă parte, pe un tărâm prosper și bine mirositor.

Bătrânul reușise să o facă, la fel ca și ceilalți membri ai familiei Battaglia, cu excepția vărului Frankie, care murise de un subit atac de cord la vârsta de nouăsprezece ani, și a altei membre a familiei, una pe nume Valerie, care de la unsprezece ani fuma ca un turc, murind din cauza unui cancer la plămâni (ficat și creier) la o lună după ce se măritase, și care zace acum în groapă înainte de a fi putut aduce pe lume un copil. Pentru că, dacă ai ține cont de toți ceilalți dinaintea ta, rudele noastre în viață sau semi-vii din Forest Hills până la Thousand Oaks și Insula Amelia și de peste tot pe unde au mai prins rădăcini în ciuda vicisitudinilor vieții, ai alcătui un fel de portofoliu de aur al americanilor secolului XX cu succes în viață, cu vilele lor imaculate cu tot, cu piscinele Gunite și bufetele pline de porțelanuri, cristaluri, aparate de îndreptat dinții pentru copii și cuptoare cu ziduri duble, echipate cu ceasuri pentru a coace la fix puii marinați în rozmarin, și tăvile de lasagna pline cu gustoșii cârnăciori sub crusta aurie, în timp de capii familiei intrau pe alei la volanul mașinilor lor albe, Lincoln, contribuția lor la măreața noastră societate șiroind până la generația mea de Battaglia și Battle și Battapaglia și la tot restul, ducând o dulce existență ca într-o reclamă de grătar „Pornește-l și lasă-l în plata Domnului”. La fel ca toți oamenii oarecum decenți și folositori societății, recunosc că omul și caracterul lui se formează în confruntarea cu lipsurile, cu încercările grele, cu interminabilele necazuri, așa că îmi pun o întrebare semi-retorică: cum s-ar putea el forma atunci când un vânt bun îți bate mereu din pupă, când ai masa întotdeauna plină și sentimentul că ești protejat la aterizare de tot felul de parașute, deși nimic din toate astea nu te-ajută în confruntarea cu o teamă reală?

Tatăl bătrânului a fost unul dintre tipii ăia îndesați, cu mâini mari și păr grizonat, în salopetă, pe care îi mai zărești din când în când mergând

clătinându-se pe acoperișul unei case din vecinătate ca să repare coșul, pentru că nici bătrânul și nici eu, la rândul meu, n-am vrut să învățăm meseria asta, așa că predecesorii noștri nu se pot retrage niciodată, având în vedere că nu mai e nimeni altcineva care să știe cum s-o facă și, de aceea, nu-și vor putea niciodată lua adio de la ea. Poate că bătrânul și cu mine avem mai multe lucruri în comun decât mi se pare mie, întrucât nici el n-a dovedit interes față de zidărie sau placarea vilelor din Manhattan cu piatră de calcar sau altceva, la fel ca *nonno*, pe care știu că-l iubea ca pe Dumnezeu, deși îl considera un pic înapoiat, ignorant și norocos că îl avusese pe el drept fiu. După ce s-a făcut mare, bătrânul a fost destul de isteț ca să bage de seamă cum toată lumea se mută în suburbii, în propriile case cu grădini mari, terase, piscine și alei pavate, știind că proprietarii munceau prea mult pentru a mai fi dispuși, când veneau acasă, la sfârșit de săptămână, să le-ngrijească. Așa că, deși bunicul nu prea voia, și-a mutat afacerea acolo, în suburbii, renunțând la zidărie (în zonă fiind numai case din lemn), concentrându-și atenția pe partea de arhitectură peisagistică și îngrijirea grădinii, care, timp de mulți ani a fost o veritabilă mină de aur pentru familia Battle, fiindcă el își păstrase vechii clienți, mutându-se odată cu ei în locuri din ce în ce mai mari până când au murit cu toții.

Bătrânul era nemaipomenit atunci, asta pe când eu eram încă un copil, însoțindu-l vara, iar el era în puterea vârstei (Bobby era un bebeluș). Stătea dimineața în spatele camionului, cu mâinile sprijinite pe cabină, dând ordine și desemnându-i pe cei ce urmau să le îndeplinească, ca și pe șefii de echipă, îndemnându-i pe toți să-și facă bine treaba (pentru că, dacă o faci bine, nu trebuie să-ți mai aduci aminte că trebuie să fii cinstit), împărțind apoi câteva bancnote celor sârguincioși, făcând tot timpul glume și lăudându-i pe toți ca un

adevărat șef de echipaj. Când toți știau ce trebuie să facă, plesnea cabina cu mâna, spunând: „Așa, băieți, acuma la treabă!” Camioanele porneau, lăsând în urmă un nor dulce cu miros de motorină, cu el în fruntea unei coloane, ca și cum ar fi fost un afurisit de mareșal Rommel. La lucru îl vedeam cum trata cu voioșie cu toți clienții, dar era și dur cu ei, și trebuie să spun că tot ce știu în legătură cu comerțul și cu oamenii de la el am învățat, inclusiv modul în care îl convingea pe câte unul să-și căptușească bazinul de înot cu gresie adevărată în loc să-i pună o căptușeală ieftină, din cauciuc, și asta de dragul calității și posterității, făcând apel la motivul pentru care tipul se stabilise acolo de la bun început, ceea ce te ajută să-ți faci o idee cu privire la modul de viață american și la locul pe care îl ocupăm cu toții în el. Dacă George Guggenheimer i-ar fi fost vecin, ar fi fost cel mai bun client al lui. Bătrânul l-ar fi încurajat să-și instaleze două bazine cu pești koi, în loc de unul, cu o cascadă între ele și i-ar fi construit și o grădină japoneză autentică, cu o grădină Zen și un „gard” dichisit din bambus, umbrit de câțiva arțari roșii, pitici, care arată atât de delicați și despletiți în vânt, nelăsându-i lui George nicio secundă în care să-și închipuie că ar fi putut să facă el singur altceva decât să-și hrănească peștii (și poate nici măcar asta) și, după ce omul nostru câștigase la loterie, s-ar fi dus categoric la el pentru a-i instila ceva bun-simț, făcându-l să nu mai fie atât de jalnic, temător și nevrotic.

Față de femeile cu care avea de-a face bătrânul se purta fermecător. Le copleșea cu tot felul de complimente legate de hainele pe care le purtau și de coafură, chiar dacă stăteau acolo, în fața lui, în halatele de casă. Adesea, ele îi ofereau o cafea sau, după-amiaza, o bere rece. Moșul accepta întotdeauna – întotdeauna – și, dacă era într-o dispoziție de zile mari sau dacă avea vreo problemă cu treburile lui, le cânta câteva măsuri

dintr-o arie de Puccini sau de Verdi și vocea lui puternică, de tenor, se auzea hăt departe, în timp ce, dacă ploua, eu stăteam în pridvor sau în cabina camionului și-l ascultam. Bineînțeles că uneori trebuia să aștept extrem de mult. Odată, pe când rătăceam prin grădina din spate a unei case, în căutarea unui leagăn sau a unui coș de baschet, l-am zărit pe bătrân și pe stăpâna casei în timp ce și-o trăgeau pe marginea piscinei de forma unei goelete, placată de el cu gresie albastră, spaniolă, fundul alb al bătrânului mișcându-se în sus și-n jos între pulpele ei durdulii, parcă sculptate, în vreme ce tocurile (purta pantofi maro cu tocuri ascuțite) săpau găuri într-o pernă, în încercarea de a opune rezistență. Eram prea mic să mă gândesc cine știe cât la asta și, ca să fiu cinstit, nu m-a tulburat niciodată, așa cum ar fi fost cazul. Nu m-am simțit furios de dragul mamei, pentru că se părea că ea știa și poate nici bătrânul nu făcea mare caz de asta și nici nu încerca să-mi vândă vreo gogoașă. S-a rezumat să-mi cumpere un zmeu mare, pe care i-l ceream de mult, Marele Bombardier. Îl înălțăm ori de câte ori se simțea cea mai mică adiere sau se apropia o furtună de vară.

L-am iubit mult pe Marele Bombardier.

Și, dacă îl întrebai, bătrânul spunea cu mândrie că el a fost pionierul, cel care a desțelenit pământul și s-a luptat pe viață și pe moarte cu băștinașii, iar eu eram un colonist, venind în urma lui, tipul care își înfige primele rădăcini în pământ, cel care a făcut latrina din spatele casei să dea pe dinafară, cel care dirijează alunecarea constantă-n prăpastie a civilizației noastre și care, probabil, a intrat acum în penultima sa fază de ireversibilă uzură. Și, dacă erai Theresa, Jack, Rita sau oricine altcineva (sau chiar eu însumi), puteai discerne cu ușurință și alte contradicții dintre noi, în suita noastră tată-fiu, el un rasist și eu un apologet, el un sexist și un afemeiat în timp ce eu sunt un tachinator, un canonic față de un populist, un om de acțiune față

de unul terminat. Și, dacă sunt forțat să folosesc o metaforă din domeniul auto, bătrânul poate fi asemuit cu una dintre ultimele mari mașini americane de teren, cu caroseriile alea uriașe și late, dotate cu o forță remarcabilă, extravagantă, mult prea blindate, cu o sete permanentă de combustibil, care, în drumul său, mătură din cale toți porumbeii, câinii, iepurii și veverițele fără să se-aleagă cu vreo zgârietură, pe când eu fac tot ce pot să dovedesc că nu sunt altceva decât un model din anii ’80, produs de un Detroit în decădere, ceva mare și voluminos pe dinafară, dar alarmant de înghesuit în interior, cu un consum scandalos de benzină și o suspensie precară, deși învelit peste tot, în interior, în piele de culoarea untului și cu un aer condiționat care ar fi putut să umple de gheață și Infernul. Și, în acest sens, poate că Jack reprezintă ultima mașină care merită urale din flotila noastră de aur Pax Battaglia de vehicule de teren multifuncționale și zdravene, care merg oriunde vor, deși este tot mai probabil că, nu peste mult timp, va trebui să se reechipeze cu celule de combustibil și cauciucuri subțiri, de bicicletă, și să-și reducă până la o jumate de kilogram caroseria din metal, ca un fel de cască pe roți, din păcate acum un etalon la Londra, Paris și Roma.

Și, ca să revin la metafora anterioară și la povestea (de)moralizatoare despre Red, aș spune că nu este povestea lui taică-meu și, probabil, nici a mea, ci mai curând a lui Jack, a Theresei și a lui Paul și poate și a voastră, pentru că am plecat cu șacalul și cu păsările, alunecând rapid peste câmpiile pline de praf, după ce marele leu uriașe furios, iar noi, hienele și vulturii, ne-am despărțit de rest, și ce-a mai rămas acolo decât distrugerea a tot ce-a fost splendid, senzația unei dureri năprasnice în pântec?

Paul reveni cu ceaiul, însoțit de administratorul de la Ivy Acres, pe care îl întâlnisem în prima zi, când l-am lăsat pe bătrân acolo și pe care, de

atunci, l-am văzut de mai multe ori în parcare, un tip pe nume Patterson. Patterson e un tip alb cu ochii somnoroși, semichel, cam la patruzeci și cinci de ani, purtând o pereche de pantaloni kaki fără nicio încrețitură, care ar putea trece drept oricare dintre noi toți pe-aici, hrănit poate prea bine cu struguri, pui fripți și înghețată super-premium, care cumpără numai fistic în coajă și îl rontăie în marele lui Audi, să-i mai treacă plictiseala, care sare pe nevastă-sa imediat ce s-a sculat de pe bideu și poți să te-nțelegi ușor cu el cu o singură excepție, atunci când vine vorba de viața lui ușoară pe care o vede în pericol peste tot, acasă, la mall sau aici, la locul de muncă.

— Bună seara, domnule Battle.

— Ce dracu se întâmplă aici, Patterson?

Patterson se face că nu aude acel registru grav și așteaptă o secundă să se mai calmeze situația.

— E bine c-ați venit aici cu ginerele dumneavoastră.

— Bine? Vreau să știu cum ai permis să se întâmple așa ceva și ce faci ca să-l găsești pe taică-meu.

— De ce nu stăm jos, domnule Battle? Vă rog, spune el, conducându-ne pe mine și pe Paul spre scaune, în timp ce el se așază la capul patului. Dați-mi voie să vă informez cu privire la ceea ce s-a aflat până acum și la acțiunile în curs de derulare.

Mă enervează tactica lui vicleană de-a se absolvi de orice vină în toată harababura, punând totul la pasiv și apoi venind cu explicații, exact cum aș face eu cu un client căruia i-am făcut lucrarea praf. Dar, deși recunosc acest lucru, nu-l trag pe Patterson la răspundere, mai ales pentru că știu că nu este cumva vinovat de fuga bătrânului (chiar deloc) și că a fost nevoit să-și ridice fundul flasc de pe canapea și să-și tragă pe video restul emisiunii TV, pe care o urmărea distrat și care glorifica cine știe ce tâmpit. Aproape că-mi pare

rău pentru el, pentru că situația lui este ca la zaruri, una în care te aduce civilizația noastră procesomană și pornită să găsească țapi ispășitori după ce-ai fost instalat la marele tablou de control, deși nu ai niciun fel de putere reală.

Pe de altă parte, vreun nătâng trebuie *să reprezinte* și să devină sacul de box al tuturor, așa că-i spun pentru a aduce discuția pe făgașul dorit de mine:

— Ascultă, Patterson! Ar trebui să-ncepi să faci ceva mai mult decât să ne informezi, sau te trezești cu un proces cât toate zilele. Avocatul meu este Richard Coniglio, partener de marcă la Whitehead Bates, și are suficiente lemne să aţâțe cum trebuie un foc.

Spusele mele au darul să-l înghețe pe Patterson și, ca și cum ar fi știut de firmă, afișează un zâmbet de tipul de-ce-tocmai-eu și, dregându-și glasul, își smucește pantalonii în sus cu boașe și burtă cu tot, asemenea unui aruncător de baseball la scorul de 3–0.

— Ar trebui să ne calmăm, spune Patterson, adunându-se. Din experiența noastră rezultă că tatăl dumneavoastră este bine, dacă nu a făcut altceva decât să hoinărească.

— *Experiența* voastră? Cât de des se-ntâmplă așa ceva?

— Aproape lunar, domnule Battle. Ivy Acres nu este o instituție unde se impun restricții, o închisoare. Uneori, oamenii uită acest lucru. Îi privim pe membrii comunității ca pe niște adulți și, în calitate de adulți, sunt liberi să se miște, să meargă la cumpărături, să iasă cu prietenii și cu rudele, să facă realmente tot ce le place. Mă refer, desigur, la acei membri cazați în corpul principal, și nu la cei din clădirea cu Șederi temporare, care nu sunt tot atât de independenți sau de mobili.

— Credeam că aveți un sistem pe bază de permis de liberă trecere.

— Avem. Dar numai pentru a ști cine a ieșit și cât de mult timp. Când oamenii nu se întorc, așteptăm douăzeci și patru de ore și, aproape în toate cazurile revin, fie că au rămas după dineu la una din nepoate, fie că nu și-au dat seama cât este ora și au pierdut autobuzul și s-au cazat peste noapte la hotel. De când sunt eu aici au fost cazuri foarte rare când s-au ivit probleme.

— Ce-ar fi să ne spui ce cazuri au mai fost, zice Paul. Să știm și noi!

— Mi-e teamă că nu pot, e secret profesional, informații privilegiate.

— Ei bine, toți îmi spun că sunt un tip privilegiat, îi zic eu, fără cea mai mică urmă de lipsă de seriozitate sau ironie.

Asta nu-l intimidează pe Patterson, dar pot ghici că începe să analizeze care ar fi cea mai bună cale, dacă ar trebui să respecte normele companiei, să nu spună nimic sau, poate, să vină cu un probatoriu, acum și aici, să se strecoare fără vreo pagubă serioasă. Mă întreb, totodată, dacă ăsta n-ar fi unul din momentele alea de care eu, ca american și evident urmaș al unor italieni din sud, nu pot profita (având în vedere habotnicia culturală a unora dintre asociații noștri din vecinătate), sugerându-i lui Patterson că ar face bine să ne spună tot ce știe, pentru că, în caz contrar, firma Jap, Poc&Trosc îi va aranja o depoziție specială, noaptea târziu, în port sau pe o alee sau poate chiar în garajul casei lui coloniale din Cord Spring Harbor, în momentul când începe să-și rostogolească containerul de gunoi în stradă. N-ar trebui s-o fac de dragul tatei, care nu suportă astfel de discuții, în pofida și poate tocmai pentru că este un lucru bine cunoscut că frații Battaglia și-au început cariera pavând și ridicând ziduri în jurul caselor unor anume tipi cu relații serioase, deja posesorii unui al doilea rând de vile mari din Brookville și Lake Success, dar îl avertizez pe Patterson că ar fi mai bine dac-ar începe să

ciripească și să nu se mai comporte ca un tâmpit. Patterson își drege încă o dată glasul:

— Din păcate, cei doi oameni implicați în mod clar intenționau să părăsească campusul. Au luat măsuri în acest sens.

— Ca, de exemplu, ce?

Patterson tușește încurcat.

— Unul din ei a pisat trei cutii de pastile de dormit și le-a turnat într-un shake, într-un restaurant, unde a fost descoperit, apoi, mort în toaleta bărbaților. Celălalt caz a fost al unei femei care a luat autobuzul până la mall, petrecându-și aproape toată ziua la cumpărături. Dar, în loc să revină la autobuz, a reușit să se cațăre pe clădire, sărind de pe acoperișul magazinului Saks.

— Dumnezeule…

— În afară de aceste situații, domnule Battle, nu am avut decât reușite. Acum, doriți să știți ce facem pentru a-l găsi pe tatăl dumneavoastră. Desigur, am anunțat poliția și am mai angajat și doi detectivi particulari care îl caută chiar acum pe domnul Battle. Șeful lor m-a sunat în timp ce intram în incintă pentru a-mi spune că a fost văzut un bătrân corespunzând descrierii.

— Unde?

— În mallul Walt Whitman. De fapt, chiar de dimineață. Se pare că un paznic l-a escortat afară pentru că nu era îmbrăcat cum se cuvine.

— L-a escortat afară? Unde?

— L-a scos afară. Și eu am pus aceeași întrebare, dar paznicul nu a reținut încotro a luat-o omul.

— A spus cu ce era îmbrăcat *omul*?

— Cred că purta pantaloni și o bluză de pijama.

— Grozav, al dracului! Era bătrânul!

Paul zice:

— Cel puțin de dimineață era în regulă, ceea ce înseamnă că și-a petrecut noaptea sub cerul liber.

— Și mai are încă o noapte întreagă de acum încolo, îi zic eu, gândindu-mă ce bine face Jack că

patrulează în sus și-n jos hotarul Nassau-Suffolk, cercetând fiecare parc, loc de joacă și mall în căutarea bunicului său.

Am constatat că Jack nu a dat niciodată dovadă de lenevie în viață. Nu-mi amintesc să fi existat vreun moment când să-i cer să curețe canalele sau aleea ori să pună masa și el să mormăie sau să-și târșâie picioarele sau altceva decât să facă bine treaba, ca și cum i-aș fi propus să jucăm baschet sau să mergem la stadionul Shea, unde am fost o singură dată, când un client de-al meu mi-a dat două bilete la finala din 1973 (Jack a fost încântat pentru că a obținut autograful lui Rusty Staub). Necazul cu Jack este că are tendința să nu reacționeze cu înțelepciune, ci cu mult prea multă conștiinciozitate, ca un greier care sare imediat ce-l atingi. Nici nu contează c-ar putea fi pe buza unei prăpăstii. Asta nu înseamnă c-aș lăsa să se înțeleagă, din nou, că, după părerea mea, Jack n-ar fi cel mai luminos bec din pom, deoarece, chiar și în cazul în care lucrul ăsta ar fi adevărat, n-ar avea nicio importanță. Hai să recunoaștem, pentru majoritatea dintre noi, în stilul ăsta de viață occidental de după război, care e mai mult decât ca lumea, inteligența nu contează nici cât o ceapă degerată față de locul în care te-ai născut, fiind proiectat apoi pe acea traiectorie specială imprimată tot de el și, dacă există cu adevărat un defect în ce-l privește pe Jack, nu este un secret că e prea dedicat unui obiectiv, ceea ce nu face bine nimănui, mai ales lui, pentru că niciodată nu i-ar trece prin minte să deschidă zăgazul și să se salveze înainte ca un val distrugător să culce totul la pământ.

— Poate c-o să-l găsească Jack, zice Paul, citindu-mi gândurile ca de obicei. O să-l sun să-i spun că bătrânul a fost zărit în mall.

Nu știe numărul de celular al lui Jack (și nici eu), așa că îmi ia telefonul și se duce afară ca să-l afle de la informații în timp ce eu revin la

Patterson, care pare că s-a îndobitocit așa, deodată, ca și cum de-abia ar fi coborât dintr-o barcă pescărească într-o zi înghețată și cețoasă, ca și cum ar da totul pentru a putea să se întoarcă acasă și să-și pună pijamaua de flanel și să se urce în pat. Deși eu am interesul zero să intentez vreodată vreun proces cuiva și nu mă pot gândi la nimic altceva în ce-l privește decât să-mi țină companie în timp ce mă perpelesc în legătură cu bătrânul, revin și-i spun oricum, în stilul meu difuz și evaziv:

— Trebuie să faci ca lucrurile să se termine cu bine, Patterson, sau jur că avocatul meu o să fie atât de ocupat, încât o să ai mare noroc dacă o să mpingi cărucul cu alune și bomboane în Roosevelt Field.

La auzul vorbelor mele Patterson rămâne mut, cu buza de jos strâns lipită de dinții de sus pe jumătate expuși, astfel că arată ca un rozător mare, chel și neliniștit și eu sunt pregătit pentru o doză de optimism pe care o să-ncerce să mi-l bage pe gât, mulțumesc foarte mult! Dar Paul apare în ușă, urmat de Jack, cărând în brațe ceva ce arată ca un maldăr de rufe murdare, rufe cu picioare purtând tenișii. Îmi dau seama că îl cară pe bătrân, învelit într-un cearșaf soios și care pute de-ți mută nasu din loc.

— Tată…

— Nu e mort, îmi spune Jack, reacționând la expresia mea.

Bătrânul geme exasperat, așa cum face întotdeauna. E viu!

— E cam terminat, spune Jack, așezându-l jos, pe pat.

Capătul cearșafului alunecă, lăsând fața bătrânului la vedere. Este arsă de soare și pielea i se cojește rău.

— Mi-a spus că n-a mai dormit de două zile.

— Unde l-ai găsit? În mall? În parc? Doar nu în Starbucks…

— Chiar aici, în față, zise Jack. Parcam camionul și am zărit ceva mișcându-se în tufișurile de lângă iazul cu rațe.

— Ce dracu' vrei să spui?

Mă întorc spre Patterson, dar el ieșise între timp, strigând din hol după doctorul azilului.

— S-a întors acolo unde se află cealaltă secție a casei de bătrâni.

— *Șederi temporare,* spun eu, imaginându-mi chipul lui macabru lipit de geam, privindu-l pe Ben.

— Probabil e foarte deshidratat, zice Paul. Și în șoc.

Jack spune:

— L-am ciupit puțin de piele și nu arată deloc bine. L-am întrebat, dar zice că a băut apă. Dar n-am văzut nicio sticlă. Poate de la aspersoare. Sau din iaz.

— Oh, Isuse! exclam eu. Ce face Patterson, n-aduce doctorul?

— Mă duc eu după el, se oferă Paul.

Fuge afară, lăsându-ne pe toți trei în cameră, postați ca într-unul din tablourile alea neoclasice, acoliți respectuoși înșirați în jurul marelui om aflat pe patul morții cu gura strâmbă în ultimele clipe de agonie, cu ochii ridicați în sus, spre Creator…

— Puteți voi doi să-mi faceți puțin loc aici? izbucnește răgușit bătrânul, tușind și înecându-se în flegmă.

Jack îi prinde bărbia într-un șervețel și bătrânul scuipă în el.

— Și, în loc să-mi veniți cu teorii medicale, ce-ar fi să-mi dați un afurisit de pahar cu apă?

În timp ce Jack aduce unul din baie, eu încerc să iau cearșaful murdar de pe el, dar bătrânul nu se lasă.

— Hai, tată, e murdar! La fel ca tine.

— Mie așa-mi place.

— Și miroși a pipi de pisică. Și a altele la fel.

— Nu-mi pasă! Mă face să simt că trăiesc, că sunt viu.

Jack îi întinde două pahare cu apă și el le dă pe gât pe amândouă, ceea ce nu este probabil lucrul cel mai indicat, împingându-le goale înapoi și cerând și mai multă apă.

— Ce dracu ai făcut zilele astea două?

— Ziua mergeam, spune el, psalmodiind puțin ca un profet.

De fapt, pare prea liniștit și stabil având în vedere prin ce-a trecut.

— Cred că nu ai ajuns prea departe, cu picioarele care te dor.

— Numai pân la poartă, zice el. Voiam să fac o mică plimbare mai întâi. Da' un puști a trecut cu mașina pe lângă mine și m-a întrebat dacă vreau să mă ducă undeva și i-am spus că da. M-a lăsat în Easthampton.

— Ai ajuns tocmai acolo?

— Acolo se ducea el.

— Nu s-a întrebat de ce ești în pijama?

— Ei, bravo, el avea o cămașă ferfeniță toată, ca și cum ar fi trecut combina peste ea. În plus, nu era nici prea isteț.

Jack aduce paharele pline ochi și i le dă bătrânului.

— Și ce-ai făcut acolo?

Le soarbe însetat și pe astea.

— Cum v-am spus, am mers. Am mers pe plajă, tocmai până-n Montauk Point.

— Trebuie că sunt cel puțin cincisprezece sau douăzeci de mile până acolo. Chiar ai mers tot timpul?

— Ei, aproape am ajuns acolo. Puteam să-l văd, asta e sigur.

— Ai avut vreun ban? îl întreb eu. Ce-ai mâncat?

— Sigur că n-am avut niciun ban. Adu-ți aminte că ți-am spus că am ieșit să fac o plimbare. Și, mai mult, mă ții sărac lipit pământului, așa că n-am

niciun pic de libertate. Și, dacă vrei să știi, am cerșit.

— Ai cerșit? întreabă Jack, încrețindu-și fruntea la fel cum făcea uneori maică-sa.

— Nu e sub demnitatea mea, replică bătrânul, aruncându-mi o privire fugară. Pe mine nu mănjosește nimic.

— Deci ai cerșit pe plajă în Hampton, îi zic eu.

— Da, răspunde el. Majoritatea oamenilor nu se despart de banii lor, dar au fost destul de generoși cu mâncarea. Am mâncat-o, dar nu mi-a plăcut. Sushi, și alte lucruri din alea de care zic ei că-s cu „umplutură”. Cu astea vin oamenii la plajă. Și cum se face că toți au somon afumat cu ei? Nimeni nu mai mănâncă un sendviș cinstit, cu șuncă.

— Ai dormit pe plajă? îl întreabă Jack.

— Oh, da! A fost foarte plăcut să dorm afară. Nu era nici prea rece. Dimineața, niște sticleți m-au dus cu mașina-n oraș. După ce-am adunat destule lovele pentru o gogoașă și-o cafea, m-am întors cu un tip cu un Jaguar. O fi crezut că-s unu din miliardarii ăia sonați ca Howard Hughes. Când am ajuns din nou aici, n-am vrut să intru imediat, așa c-am tras un cearșaf din duba spălătoriei și mi-am făcut tabăra afară.

— Știi, ai fi putut să spui cuiva!

— Ce, c-aveam de gând să dorm cu rațele? Ticăloșii ăștia de aici v-ar fi sunat și voi ați fi chemat vreun psihiatru și v-ați fi sfătuit cu toții cum să mă trimiteți într-un loc cu gratii la ferestre.

— Eu, nu, zice Jack, fără să fie deloc de ajutor. Data viitoare, poți să vii să stai cu noi. O să-ți instalez un cort mic pe terasă.

— Am nevoie de aer curat.

— Bine, atunci, cum vrei tu. Și, mai bine, ce-ar fi să vii chiar acum să stai cu noi?

— Ei, da! Vorbești serios?

— De ce nu? Aici ai un contract lunar, corect?

— Întreabă-l pe domnul Procură. Stai așa, trebuie să-mi pun mintea la contribuție.

Îl ajut pe bătrân să se ridice din pat, dar el ne împinge la o parte și se duce singur la baie.

— Sigur e-o chestie de la lună la lună, îi spun lui Jack. Da' n-ar trebui să vorbești mai întâi cu Eunice?

— Ce te face să crezi că n-am vorbit?

— Te știu.

— Asta o crezi tu.

— Ei bine, chiar ai vorbit?

— N-o să aibă nimic împotrivă, spune Jack ferm.

— Dar nu crezi c-ar trebui să te asiguri înainte să-l faci să se agite? În afară de asta, nu știu dacă este cel mai bun lucru pentru el.

Bătrânul strigă tare:

— Îmi dai camera de oaspeți cu televizorul mare, da, Jack?

— Absolut, tataie!

— Jack, mă asculți?

Mă privește drept în ochi.

— Cel mai bun lucru pentru tataie sau pentru tine?

— Pentru mine? Pentru el, să stea la tine. Isuse! Nu știu ce-nseamnă asta. Chiar nu știu! Și mă gândesc la tine, băiete, mai ales la tine. Ai o soție și copii și o casă mare de care trebuie să ai grijă și un business ca să…

— …Ai auzit, aia cu televizorul cel mai mare…

— Sigur, tataie, sigur, strigă Jack, întorcându-se apoi spre mine: Ca să ce…

— Ce?

— Ca să ce. Un business ca să ce?

— Știi ce.

— Tu să-mi spui, tată.

— Las-o moartă!

— Haide, să auzim!

— Ți-am spus, las-o moartă!

— Bine, bine, am uitat!

Jack îmi aruncă o căutătură – sau, de fapt, nu o face, ceea ce este și ăsta un lucru în sine – și pe

moment simt cum mi se încordează mușchii de pe ceafa și falca în așteptarea a ce intuiesc c-o să fie o lovitură de dreapta, trasă curat și rapid și chiar închid ochii și-mi țin răsuflarea. Desigur nu vine nimic, absolut nimic și, când revin la normal, îl văd numai pe Jack holbându-se la mine cu gura ușor întredeschisă în felul lui specific, cu enervarea aia resemnată, ca și când ar aștepta un tren care-ntârzie mereu.

— Ei, nu-ți mai face griji cu asta, zice el. O să fie bine!

— Nu-mi fac, îi spun eu.

Sună la fel de fără sens pe cât e de neadevărat, dar, ca majoritatea bărbaților, după o ceartă pe teme minore, încercăm să depășim situația.

Dar nu trebuie să ne mai forțăm, pentru că Paul, Patterson și un tip cu pielea nu prea închisă la culoare și c-o cârpă mov-aprins pe cap – se pare, doctorul – pătrund grăbiți în încăpere, dar îngheață momentan la vederea patului gol. Jack le face semn spre baie, spre care ne îndreptăm toți, cu Jack în frunte. El bate la ușă, strigându-l pe bătrân, și apoi deschide. Bătrânul stă încovoiat pe marginea căzii, cu una din mâini strângând-o pe cealaltă.

— Ce s-a întâmplat? întreb eu.

— Mă doare mâna. Și gâtul. Mă simt ca și cum mă strânge ceva înăuntru.

— Dați-mi voie, vă rog, zice doctorul, făcându-și loc.

Dar, exact în acel moment, bătrânul scoate un geamăt și se prăvălește-n față, cu toată greutatea, și numai reflexele rapide ale lui Jack îl împiedică să nu cadă în nas pe podeaua de gresie. El și doctorul îl întorc cu blândețe pe spate, iar acesta începe să-l consulte, sută la sută business (categoric o schimbare bine-venită), controlându-i pulsul, respirația, încercând să vadă ce-l doare, iar bătrânul se-ncruntă mai fioros ca niciodată și lacrimi mici i se scurg pe la colțurile ochilor.

— Ce-i cu el? întreb, toate astea începând să mă bage în răcori. N-ar trebui să chemăm o ambulanță?

— E deja pe drum, zice Paul.

Doctorul îi cere lui Patterson să sune la spital, să-l aștepte acolo o echipă de la cardiologie.

— Are un atac de cord? întreabă Jack.

— Posibil, răspunde doctorul. Dar nu vom ști cât de grav e sau dacă se confirmă, până când nu ajungem cu el la spital.

Îl întreabă pe bătrân dacă poate înghiți o aspirină și bătrânul dă afirmativ din cap. Îl trimite pe Patterson să aducă câteva. Când revine, bătrânul ia două pastile, rontăindu-le ca pe tabletele pentru copii, și se întinde pe spate. Doctorul îi face acum un examen general.

— De ce este în starea asta mizerabilă?

— Dumnealui este domnul care a părăsit azilul, răspunde Patterson.

— Se vede!

— Nu puteți face nimic pentru el? întreb eu.

— Nimic altceva. Trebuie să așteptăm ambulanța.

Deodată bătrânul scoate un fel de vaiet și își duce agitat mâinile la gât, ca și cum ar vrea să oprească vreun duh să iasă de-acolo. Jack îl ține strâns, apoi îl lasă ușor pe pat și, pentru moment, pare să se fi calmat, dar deodată tot corpul îi e cuprins de spasme, devenind rigid, ca o bucată de placaj uscat prea repede. Are un moment de calm, ținându-și ochii închiși. Și, apoi, o ia de la capăt.

— Ține-l bine! zice doctorul, în timp ce el și Jack încearcă să-i potolească spasmele. Ține-l strâns! O să-i treacă!

Paul dă afirmativ din cap, dar de fapt mie mi se pare că bătrânul se duce, chiar se duce. Pleacă acum pentru totdeauna.

Unsprezece

ÎMI AMINTESC, încă de când eram destul de matur ca să nu-mi mai pese atât, că bătrânului îi plăcea să-mi spună cu vocea lui vibrantă:

— Tu ești cum trebuie, Jerome, dar mi-ar fi plăcut cu mult mai mult să te am de nepot, nu de fiu.

Iar eu îi răspundeam:

— Așijderea, unchiule Hank!

Obiceiul ăsta ne amuza pe amândoi și, deseori, ne jucam astfel mai mult timp în vreme ce făceam ce aveam de făcut, conducând mașina sau vopsind gardul, vorbind despre lucruri despre care nu vorbeam în mod normal, ceea ce însemna cam totul, deși totul era posibil numai când Bobby nu se întâmpla să fie cu noi. Când ieșeam toți trei, eram fericit să m-așez în spate și să-i las să trăncănească întruna și să se ia peste picior unul pe altul, eu stând cu ochii-n cărțile mele despre așii aerului și al Doilea Război Mondial. Nu a fost un șoc prea mare când, după ce Bobby a plecat în Vietnam, nu ne-am mai jucat astfel, și asta nu pentru că mă maturizasem prea mult. Dar, cât a durat, a fost amuzant. Pe când mergeam cu mașina spre est, ca să cumpărăm arbuști pentru o lucrare pe care o aveam de făcut, și bătrânul mă-ntreba despre prietena mea și dacă nu i-am stricat și mai mult reputația, eu mă prefăceam că-mi ridic instrumentul și-i spuneam: „Dacă mai contează și aia mare a mea” și continuam așa, cu măscări, tot drumul, până la seră, spunând tot felul de prostii despre femeile de pe stradă și ultimele modele de automobil și meritele sau lipsurile unor anume mărci de bere. Erau glume proaste, dar ne simțeam bine și în largul nostru și n-aveai nevoie de o diplomă de psiholog ca să-ți dai seama ce făceam noi, sau de ce, pentru că în momentele alea ne

simțeam cel mai aproape unul de altul, așa cum ar trebui să fie un tată de fiul său.

Îmi aduc aminte de toate astea mai mult cu mirare decât cu nostalgie, că ne pretam la acel joc, deși chiar și atunci, în ambulanța care se clătina amarnic, cu sirenele urlând și asistenta solidă de la Urgență lătrând cu accent de Brooklyn în receptor date privind funcțiile lui vitale, când devenea tot mai clar că era ultimul drum al bătrânului pe partea noastră a uitării, cred că l-am auzit încercând să articuleze porecla unchiului prin masca cețoasă cu oxigen, un fel de îndemn batjocoritor adresat lui Jerry să pună mâna pe fundul revărsat al doamnei asistente. Dar mi s-a părut, desigur, pentru că mai repede puteam auzi gâfâitul surd al morții, la fel de jalnic și terifiant, punctat de strângerile lui de mână, atât de puternice, încât a trebuit să-i răspund la fel ca să-l mai potolesc, aproape zdrobindu-i și eu oasele fragile. Bătrânul scoase un vaiet și vajnica asistentă, cu acei ochi imenși de-un căprui-caramel, observând că ne țineam de mână, îmi spuse cu un fatalism și o delicatețe care m-au izbit direct în piept:

— Asta-i tot ce ne mai rămâne!

Cred că am scos un „da” istovit, fără să mă gândesc prea mult la ce se referise și, de-abia acum, câteva săptămâni mai târziu, când lucrurile s-au mai așezat și mă aflu în sfârșit aici, în elegantul *Donnie,* cu Theresa pe post de copilot, zburând la o altitudine convenabilă deasupra acestei porțiuni familiare de planetă, sunt capabil să descopăr înțelesuri mai profunde.

Trebuie să remarc fără nicio păsuire că bătrânul n-a fost băgat în pământ sau transformat în cenușă, într-o urnă, ori închis într-un cavou din granit și nici nu se află, în niciun fel, mai aproape de lumea cealaltă decât atunci când l-am salvat din căminul de bătrâni Ivy Acres, ci este cuibărit în poala lui Jack și a norei mele Eunice Battle, înconjurat de

lux, cu propria lui cameră de baie, cu televizor prin satelit și un walkie-talkie în mână, așa că poate să-i ceară zbierând lui Rosario să-i aducă o plăcintă cu ceapă sau vreo altă delicatesă din cuptorul cu microunde ori de câte ori se simte mult prea singur. Are o convalescență în stil mare după atacul de cord și ușoara congestie cerebrală suferite (o combinație extrem de rară, ni s-a spus, atât din punctul de vedere al felului în care reușești să treci prin ea și să-i supraviețuiești, cât și datorită faptului că nu a avut niciun efect extrem). Mai ales Eunice este teribil de grijulie, așternându-i singură patul, în timp ce asistenta medicală angajată îi face baia zilnică (femeie, fără tatuaj), iar apoi îi așază sub forma unui evantai o duzină și ceva de ziare și reviste, pe care le reîmprospătează săptămânal, la capătul patului dublu, imens, cu perne înfoiate, pentru a se rezema mai bine și cu canalul TV Fox News mergând fără încetare în așteptarea rozaliului meu tată proaspăt îmbăiat. Și Jack se dă peste cap pentru el, ținându-l noaptea treaz, după ce i-a luat un abonament special la un canal TV pentru adulți, programul său favorit fiind *Amatorul de la miezul nopții*, în care face cunoștință cu aspirațiile de staruri porno ale unor oameni extrem de obișnuiți, unul dintre cupluri părându-i-se bătrânului că seamănă ca două picături de apă cu bucătarul-șef de la Ivy Acres și cu nevasta lui. Chiar și eu mă duc acolo, o dată la două zile, cu pungi pline cu bunătăți italienești ca *biscotti,* lichior Sambuca, salam *soppressata* legat cu sfoară și alte chestii de felul ăsta care i-ar putea îmbunătăți memoria, ajutându-l să-și aducă aminte de alte momente din viață când lucrurile nu erau nici mai bune, nici mai rele, dar când, cel puțin, majoritatea membrilor familiei și prietenii erau încă în viață. Poate că n-ar trebui să surprindă faptul că, după ce-ai fost la doi pași de moarte, reușești să aterizezi în Nirvana, care, în cazul de față, al bătrânului – și destul de curând al meu, și

destul de curând al vostru –, înseamnă că familia își unește forțele, nu atât din obligație sau din dragoste, cât mai mult ca un ultim veto dat abandonării.

Și, dacă *familia* este cea la care s-a referit asistenta din ambulanță, cuvântul care începe cu „f' folositor în toate-mprejurările, ea este cu adevărat *tot ce ne-a mai rămas* și, la fel ca toți ceilalți, nu mai sunt sigur dacă e un lucru care să te-ncurajeze sau ceva deprimant, deși poate că, în final, nu asta e ideea. Trebuie să mărturisesc că, atunci când credeam că bătrânul se duce, că dă ortu' popii, că-și dă ultima suflare, nu prea *simțeam* dragoste față de el. Eram destul de sigur pe mine și rațional, asta-i tot ce pot să spun și nu-i o scuză. Ce sugerează această situație cu privire la familii în general sau la a noastră în particular ori numai în legătură cu bietul de mine este faptul că, în timp ce profeții ne învață că suntem binecuvântați cu suficientă iertare și că putem răspândi virtuțile și fericirea în jurul nostru, în toată lumea (cu siguranță nu în cazul unei singure persoane), de obicei n-o facem, chiar deloc, totul rămânând o pură posibilitate. Iar cei ce sunt cel mai adesea martori în astfel de situații și au de îndurat prăpastia dintre potențiala noastră exaltare și comportamentul jalnic, din realitate, sunt exact cei pe care de fapt îi iubim cel mai mult, sau ar trebui să-i iubim.

De aceea spun că bătrânul este acum atât de norocos, atât de extrem de norocos, ceea ce nu are nicio legătură cu faptul că este încă în viață. (Toți suntem în viață, nu-i așa?) Iar dintr-o mulțime de motive mă îndoiesc că și eu o să am parte, când o să vină timpul, de toată atenția acordată bătrânului, în primul rând pentru că, spre deosebire de el, probabil că eu o să cer vehement să mi se-acorde un tratament special și, în consecință, n-o să beneficiez de niciunul. Poate c-ar trebui să-mi mai vină mintea la cap și să mă apropii mai mult de

copiii lui Jack (și de cel ipotetic al Theresei) în loc să mă mulțumesc să apar în ușa camerei lor de zi – dublă ca mărime față de standard – cu vreo casetă video recentă, conținând un film de Disney, agitând-o cum făcea Fagan c-o bucată de pâine, deasupra ștrengarilor care nu stăteau locului defel. În plus, nu suport să-i spun bătrânului că singurul lui nepot și purtător pe mai departe al torței companiei Battle Brothers o să trebuiască să lichideze mai multe conturi cu bani adunați timp de mai multe generații, într-o mare și ultimă încercare de-a acoperi toate datoriile, deși nici așa n-o să reușească să achite toate facturile restante. Nu mă-ndur să-i spun că singura investiție recentă a fost înlocuirea unei porțiuni din zidul de apărare împotriva uraganelor, distrus accidental de unul dintre angajați cu câțiva ani în urmă și asta numai pentru că Banca Națională Suffolk a insistat să facem o asigurare pe incintă și garaj. Richie Coniglio mi-a spus că Battle Brothers o să fie deposedată de aproape toate bunurile, deși mi-a dat asigurări că Jack va fi în siguranță, dacă siguranță înseamnă că va rămâne proprietarul imensei sale case și a mașinilor de mare tonaj, dar nu va mai primi salariul care să-i permită să le păstreze prea mult timp.

În ultima vreme, Theresa m-a însoțit în vizitele făcute fratelui ei și, spre fericirea mea, a arătat multă căldură față de el și bătrân, precum și față de Eunice, care a primit veștile rele privind dispariția iminentă a firmei ca pe o grea lovitură. După ce bătrânul a pățit-o, Jack a decis subit să-i dea nevestei lui toate registrele contabile și se pare că, de o săptămână și ceva, ea nu mai face nimic altceva decât să-și consolideze poziția pe linia defensivă a casei, cu Rosario făcând blocaj în capul terenului, participând selectiv la numeroase prânzuri ale doamnelor și la petrecerile copiilor, organizate pe marginea piscinelor, cu acea austeră eficiență anglo-germană, inclusiv la o testare

neprevăzută de Whisky Scotch la Country Club, urmată de o petrecere cu un bufet pe bază de brânză topită, *raclette,* organizat acasă. Dar, în ziua următoare, în timp ce stătea la coadă la casă, în magazinul Saks, cineva a înghiontit-o și ea a luat-o razna, începând să cânte în gura mare o melodie pop – lucru de care nu-și mai aduce aminte –, după aceea și-a rupt toate cărțile de credit în două și a trebuit escortată afară până la Range Roverul personal de agenții de pază ai mallului. De atunci, se duce la un psiholog de două ori pe săptămână și mie mi se pare că este calmă, foarte în regulă, deși poate că acest calm, atitudine foarte în regulă, este un revers îngrijorător la o persoană obișnuită să-și conducă mașina de teren în viteză, cu piciorul lipit pe accelerație. Deși nu știm dacă ia medicamente, gândind că acel dezechilibru putea deveni ceva serios, Theresa a invitat-o, fără urmă de ironie, la plimbări numai „între noi, fetele", inclusiv la o ședință prelungită într-un nou salon coreean de manichiură de pe Deer Park Avenue și o alta, și mai lungă, într-unul din acele palate braziliene care îți oferă carne „cât poți să-nghiți", unde Eunice și-a stricat unghiile proaspăt lăcuite, rupând cu degetele carnea de pe coastele și cotletele fragede fripte pe cărbuni.

Sunt sigur că Theresa a practicat modul în care mănâncă în prezent „atât cât poți să-nghiți", la fel cum a făcut după-amiaza asta devreme, când am invitat-o la restaurantul din portul de ambarcații de lângă Bar Harbor, unde am cerut câte o porție mare pentru fiecare, cu unt topit și cornuri, iar ea de-abia s-a atins de mâncare. Acum, ne întoarcem urmând linia coastei și, în drum, survolăm suburbiile situate pe plaja din sudul Bostonului și traversăm Golful Buzzards ca, apoi, să trecem de Sound, în locul unde se varsă în ocean și urmăm, în continuare, linia coastei de nord a insulei până la virajul final, spre aeroportul MacArthur. Prezența Theresei alături de mine este ceva

neobișnuit și se datorează propriei inițiative. De fapt, nu aș fi zburat niciodată pe o vreme ca asta care, deși foarte frumoasă până acum, pare să-ți rezerve surpriza neplăcută a unei schimbări bruște. Ne apropiem de Cape și zăresc departe, la orizont și probabil la sud-vest de New York City, imensa masă albă, pufoasă ca bumbacul, a norilor ce se îndreaptă spre noi, din fericire deloc negri și străbătuți de fulgere, dar, oricum, ceva de temut, când ești în zbor și ai sub ochi o priveliște pe care nu ai mai văzut-o niciodată, sau cel puțin nu așa ca acum, de sus.

La micul dejun, de dimineață, Theresa fusese foarte exuberantă, spunând că e moartă de foame. Imediat Paul i-a prăjit niște pâine rămasă de ieri, care era excelentă, dar n-a putut s-o mănânce și, când Paul s-a strecurat dezumflat afară, ea mi-a zis că moare de pofta unui homar și mi-a cerut să mergem cu avionul în Mâine. Am sunat serviciul meteo, pentru prognoză și, după ce-am primit informațiile, i-am spus că mai bine am sta acasă, având în vedere că un front jos, de nori, se deplasa cu rapiditate dinspre Districtul Columbia, putând să dea naștere unor condiții dificile la întoarcere. În schimb, m-am oferit să-i aduc câțiva homari de la piața de pește, dar ea tot insista, spunând că, în sfârșit, avea cu adevărat poftă de *ceva* și m-am gândit că cine eram eu să-i spun nu. Paul credea și el că i-ar face bine (și, în mod clar, și lui) ca ea să mai iasă din casă, așa că ne-am dus la Islip cu mașina, am trecut prin punctele de control la aeroport și ne-am ridicat la bordul lui *Donnie,* zburând rapid cu un vânt puternic din spate spre Mâine, unde am aterizat într-un timp record.

Pe terasa din lemn decolorat, de cedru, din Peeling Skiff, soarele strălucea, noi doi purtând șepci de baseball și ochelari de soare, mâna Theresei scânteind datorită inelului cumpărat de Richie pentru Rita, pe care am încercat să i-l dau înapoi, dar, ulterior, am căzut amândoi de acord să-

l folosim mai bine, lăsându-l moștenire următoarei generații. Cu piatra mare, ca o acadea, pe deget și șapca Yankees pe cap, Theresa arăta ca o fetiță și, pentru moment, am simțit un val de plăcere pentru simplul motiv că o cunoșteam de când venise pe lume, acum nu tocmai puțini ani, ceea ce nu e mare scofală, totuși simțeam un val de entuziasm care mă făcea aproape să cred că nu mai existau niciun fel de dificultăți în viitor, numai acest interludiu peren, de armonie și liniște. Când ne-au sosit farfuriile, ea s-a entuziasmat grozav și și-a legat rapid șervetul alb la gât, scobind cu furculița carnea dintr-unul din clești, dar, după ce-a răvășit-o, ciugulind câte puțin, ca și cum ar fi fost la al doilea sau la al treilea homar, începu s-o mestece alene, apoi uită complet de ea. Nu i-am spus nimic pentru că nu eram prea supărat și, de fapt, ce puteam să-i spun decât ceva complet fals și deprimant. După ce l-am terminat pe-al meu, mi-a împins farfuria ei, așa că am mâncat și homarul ăla, deși mă simțeam deja sătul, numai pentru că nu puteam suporta să-l las acolo, să zacă între feliile de lămâie, uitându-se la noi, în sus, numai cu unul dintre clești, după ce suferise o astfel de nedreptate.

— Hei, ce-i asta? mă-ntreabă ea scoțându-și casca, arătând în față spre un grup de insule mici de lângă Cape.

— E Vineyard sau Nantucket?

— Nu, nu, astea sunt acolo, îi spun eu, arătându-i un loc în depărtare.

— Cred că te uiți la Naushon. Sau Pasque. Astea sunt ascunzișuri pentru moștenitori bogați, unde preferă să stea fără electricitate. Au lumânări și gheață la bordul iahturilor.

— Gheață și lumânări?

— Așa am auzit.

— Sună cam ciudat.

— Absolut deloc.

— Cred că asta-nseamnă clasa superioară.

— Da. Clasa.

Dăm afirmativ din cap, cu emfază, deși niciunul din noi nu se sinchisește să dezvolte subiectul. Astfel ne-am continuat conversația până la destinație, ea punând întrebări despre geografia locului sau a zonelor urbane la care m-am oferit să adaug niște informații banale, cum ar fi cele despre bazele de submarine nucleare din New London, sau despre istoria imigranților portughezi din Providence, ori legate de un surprinzător loc excelent, unde puteai mânca pește cu cartofi prăjiți, situat în Golful Buzzards, unde proprietarii își făceau singuri oțetul din malț.

Conversația prin intermediul căștilor nu este niciodată ca una reală, suprapunerile și pauzele și sunetul vocii, ca și cum ai fi vorbit într-un butoi permițând, în cel mai bun caz, un schimb scurt de informații, ca să nu mai spunem nimic de bâzâitul permanent al motorului și vibrațiile simțite peste tot în corp, totuși un lucru deloc rău, dacă vrei să-ți închipui că ești ocupat numai stând acolo. Chestia asta o irita uneori pe Rita, faptul că ne petreceam câte o zi întreagă în avion, conversând non-stop, dar niciodată în legătură cu chestiuni personale, ceea ce pentru mine era în regulă și, în final, poate îi convenea și ei. Și de ce nu? Pentru că atunci când ești aici, sus, plutind, și tot ce-ncerci să faci este să găsești cuvântul potrivit pentru a defini culoarea cerului sau te apuci să numeri crestele înspumate, albe, ale valurilor într-un anume pătrățel din ocean sau îți dai seama cât de nesfârșită pare distanța ce te separă de persoana de la volanul automobilului care rulează jos, sub tine, pe un drum singuratic, drept ca-n palmă, nu vrei să auzi tot felul de plângeri arhicunoscute, aluzii, narațiuni, toate acele considerente compacte în stil *terra firma,* ci, în schimb, vrei să te lași purtat de această dinamică specială pentru care merita să faci toată călătoria, această legănare alternată cu

senzația lipsei de gravitație ce te-nsoțesc permanent după decolare.

— Ce crezi c-o să se-ntâmple cu Jack? mă întreabă Theresa, trecând pe *terra infirma.*

— Jack? Într-un anume punct o să fie silit să-și vândă casa. Și, probabil, și o grămadă de alte lucruri.

— Eunice ține mult la casa ei.

— Nu cred că și Jack, și nici n-a ținut vreodată.

— Unde-o să se ducă? Au atâtea lucruri. Ca să nu mai vorbim și de tataia.

— Nu știu, îi spun, imediat venindu-mi în minte o ceată de muncitori înfășurând totul în plastic și aruncând lucrurile în cutii mari, puse pe pat, cu câte un sendviș Hot Pocket în mână.

— Nu-mi închipui cum ar putea sta Jack și Eunice într-o casă închiriată.

— S-ar putea muta într-un frumos ansamblu rezidențial Condominium. O să se descurce.

— Dar s-a terminat cu Battle Brothers.

— Jack o să pornească o altă afacere.

— Ai de gând să-l ajuți?

Un zgomot puternic acoperă sfârșitul întrebării și eu pretind că mă concentrez pe echipamentul de la bord.

După un moment mă întreabă din nou:

— Ei bine, ce-ai de gând?

— Despre ce vorbești?

— Intenționezi să-l ajuți pe Jack?

— Ai uitat că m-am retras? Și nici nu sunt un om bogat. Sau, cel puțin, nu suficient pentru a porni o nouă afacere.

— Totuși ar trebui să-i dai o mână de-ajutor, insistă ea aproape țipând, în mod clar alarmată. Trebuie s-o faci!

— Sigur că da, îi spun. Numai că nu mi-e clar cum.

— Îți spun eu, Jerry.

— Spune.

— De ce nu-i inviți să vină să stea cu noi?

— Ai înnebunit?

— Avem destul loc.

— Destul loc? Ultima dată când le-am numărat erau trei dormitoare. Jack și Eunice au nevoie de unul, copiii de altul și, până când bătrânul nu vrea să se ducă înapoi la Ivv Acres, ceea ce mă îndoiesc, de unul și pentru el. Mai rămâneți tu și Paul și, în sfârșit, eu, proprietarul casei.

— Poți transforma biroul în cameră de dormit pentru tine, iar eu și Paul ne mutăm jos.

— Jos? Adică la subsol!

— Poate că Jack o să construiască niște pereți despărțitori. Deja e o toaletă acolo. Și, în afară de asta, n-o să stăm cu tine o veșnicie.

— Ce tot vorbești?

— Uiți că sunt în concediu? O să trebuiască să mă-ntorc la catedră.

— Ce-ar fi să-ți iei un concediu de maternitate prelungit? o întreb eu. Nu așa prevede legea acum?

Theresa îmi răspunde:

— Cred că da, deși fără prea multă convingere și asta nu din cauză că ei nu i-ar păsa de drepturile și beneficiile care i se cuvin.

Prin casă nu s-a simțit prea mult pesimism până acum, chiar deloc, singurul indiciu de îngrijorare apărând atunci când Paul se scuză uneori că trebuie să iasă din încăpere sau se duce să se plimbe pe-afară, probabil ca inima lui să nu explodeze într-o mie de bucăți. Un alt semn ar fi că nimeni nu discută niciodată despre viitor, un viitor mai îndelungat de câteva zile, și aș putea să spun că, în ultimele câteva luni de când suntem împreună, ne-am cruțat unii pe alții și, judecând după panica subită pe care o simt acum, este o perioadă de grație pe care n-am apreciat-o cum se cuvine.

Îi spun:

— Ar trebui să-ți iei concediu fără plată și să stai mai mult acasă. Paul ar putea să-și termine cartea, în sfârșit. După ce vine bebelușul, te muți

în dormitorul matrimonial. În subsol e un leagăn vechi pe care o să-l curăț și o să-l mut sus, pentru tine.

— Sună bine.

— Mă bucur.

— Dar ce-o să facă ceilalți?

— Ce-i cu ei?

— Haide, Jerry!

Prin ochelarii de soare strălucitori în lumină, îi pot zări ochii, care mă privesc întrebători, poate nu atât în căutarea răspunsului dorit, ci mai curând reflectând un caracter mai înțelept, mai generos și mai dispus la sacrificiu decât cel pe care eu, la vârsta de cincizeci și nouă de ani, am ajuns să-l am de vreo cincisprezece-șaisprezece ani încoace. Fiind așa cum era, Theresei nu i-ar fi plăcut un tată cu care ar fi discutat chestiuni intime, delicate, o conversație întreruptă de îmbrățișări și amintiri ale unor probleme mai vechi tratate și rezolvate cum se cuvine, totul într-un stil de mută confirmare a sentimentelor de iubire, totul cu un singur minus, și anume că nu putem fi împreună în fiecare moment al vieții noastre. Apoi, din nou, nu știu dacă ea chiar ar fi dorit să fim acea pereche rară, tată și fiică, care să putem avea reprize de conversație, să spunem, despre imbricațiile lacaniene în viața de familie actuală (alte cuvinte pe care le-am învățat în această vară), sau să discutăm repede și liber, sărind de la o temă la alta, despre filmele noastre neorealiste preferate și despre marketingul muzicii hip-hop și despre sinistrul triumf global al capitalismului. Fără discuție, lucrurile ar fi putut fi diferite între noi, foarte diferite și poate că nu există o realitate alternativă care să se dovedească a fi mai bună decât ceea ce avem noi sau pe care, cel puțin, s-o putem tolera. Ne-am încredințat unul altuia, fie că ne place sau nu, și poate singurul lucru care ni se cere este să rămânem așa.

Totuși, îi spun:

— Jack nu va dori să se-napoieze în casa părintească.

— Nu se potrivește cu ce-mi spune mie Bunice, răspunde Theresa. Ea e gata. Tot ce ai tu de făcut este să-i chemi.

— Cred că glumești, nu-i așa?

— Nicidecum.

Răspunsul ei îmi creează confuzie, chiar mă sperie, cu toate astea insist:

— Și cum rămâne cu Rosario? Categoric n-o să mai avem loc și pentru ea.

— Poate veni de trei ori pe săptămână să ne ajute la curățenie până își găsește alt loc de muncă.

— Cine-a pus totul la cale?

— Hai, ghicește!

O privesc pe fiică-mea, atingând ușor comenzile. Mai spun:

— Casa o să arate ca o grădină zoologică.

— Va trebui să colaborăm. Inclusiv tu și cu mine.

— Eu, văd de ce, îi spun. Dar tu te descurci de minune.

— Hai, las-o! Paul face totul.

— Și face totul foarte bine, dacă vrei să știi părerea mea.

— Nu-i corect.

— E, pentru moment. În afară de asta, dacă n-ar munci din greu, probabil ar înnebuni.

Theresa începe să-mi spună ceva, dar se pare că gura ei s-a apropiat prea mult de microfonul din cască pentru că replica îi este distorsionată de zgomot. Rămânem tăcuți acum, numai cu zgomotul făcut de motorul Lycoming de o sută cincizeci de cai putere. Ea privește spre nord-vest, spre Hartford sau Albany, unde cerul este încă senin. Spre sud-vest, încotro ne-ndreptăm noi, categoric o să fie un pic de fierbere, și ceva ceață, ceea ce mă alarmează în cel mai înalt grad și, probabil, este bine că ne-am hotărât să ne-ntoarcem, luând o rută mai directă, în speranța că

vom mai reduce câteva minute din zbor, câteva minute care s-ar putea dovedi că reprezintă diferența dintre o aterizare pe timp de furtună sau una liniștită. Perspectiva sumbră a lipsei vizibilității la aterizare este una pe care mi-am imaginat-o adesea, cum mă îndrept cu botul avionului direct în întuneric, bazându-mă numai pe aparate, sperând că va mai fi suficientă lumină pentru a zări pista prin ceață, înainte de-a începe să planez deasupra ei, deși am ceva experiență, dar nu destulă ca să mă simt în largul meu. Asta nu-i o provocare agreabilă pentru un tip ca mine, căruia îi place foarte mult să vadă unde pune următorul pas, mai ales când viața începe să arate ca o stradă din Paris, o harababură.

— Cu bătrânul o să fie destul de greu. Presupun că va trebui să încălzesc sau să pun aer condiționat în toată casa, zic eu, privind neîncrezător situația reală-n față, care prinde tot mai mult contur.

Întotdeauna e un semn că sunt profund neliniștit.

— Putem să încercăm, atâta timp cât o să suporte toată lumea.

— Foarte bine, Jerry, spune ea, dar nu ca și cum m-ar felicita.

Poate-l suni pe Jack, când ajungem acasă.

— Nu poți să-i dai tu un telefon? Sau spune-i lui Eunice.

Ea mă concediază, fluturând repede din mână ca o mamă când un copil prea mare, nostalgic, se roagă să-l mai plimbe călare, în spinare. Vreau să-i spun că nu mă înțelege prea bine și, deși crede că la mijloc este lenea mea sau îndelung practicata evitare a manifestării sentimentelor de tandrețe și de dragoste față de fiul meu, atitudinea mea de acum este legată de Jack însuși, pentru că ar trebui cruțat de umilința de-a auzi și accepta o astfel de ofertă care, indiferent cât de moderat aș face-o, și desigur că o s-o fac, abundă în mod firesc în tot felul de subtile și extrem de dureroase indicii ale rușinii și eșecului suferite de el. Sau, poate, nu îi

dau credit suficient Theresei, poate că știe că lucrurile stau exact așa și crede că Jack ar trebui să se confrunte de-a dreptul cu demonul patern, să accepte ca acel zeu neînsemnat, dar teribil să-l scoată din seva lui vitală, masculină pentru ca, apoi, să-și continue activitatea cotidiană de refacere a bogățiilor pierdute.

— Oricum, voi doi aveți multe de discutat, spune Theresa. Și nu numai despre afaceri.

— Ce mai e? Are probleme cu Eunice?

— Sunt ceva tensiuni, dar numai din cauza banilor. De fapt, ei sunt foarte devotați unul altuia, sub toată fațada de nichel și granit.

— Asta-i bine, spun eu, pentru că de acum înainte vor avea parte numai de melamină și de crom.

— Este cel mai potrivit moment să-l suni, clar? E foarte tulburat.

— Mda, clar, deși mie mi se pare neschimbat.

În mare ăsta e adevărul, cel puțin în ceea ce privește felul cum îl percep eu, cum se comportă și se îmbracă, este neschimbat, cu excepția apariției neobișnuite a camionului său negru nespălat, cu roțile mânjite cu ulei și capota mașinii, de obicei lustruită ca oglinda, stropită cu noroi uscat, devenit opac sub un strat de murdărie de culoarea caramelei. Taie din cheltuieli, are nevoie pentru că știu că-și ducea mereu camionul la spălat, o dată pe săptămână, sâmbăta dimineața, și îl costa douăzeci și doi de dolari și nouăzeci și cinci de cenți (inclusiv o ceară specială, dublu polizată, și spălarea cauciucurilor). Ne întâlneam acolo o dată la două luni (și, după aceea, eu alergam să prind trenul-navetă Nr. 1, la opt dolari și nouăzeci și cinci de cenți biletul) și luam împreună un mic dejun sănătos la restaurantul Pit Stop de alături. Aș fi vrut totuși să nu facă economii chiar așa, pentru că, uneori, îți dorești realmente ca aceia pe care îi iubești să păstreze aparențele, ca s-o spunem pe-aia dreaptă. Dacă aș avea un reportofon, aș

înregistra asta, să nu uit, ca atunci când îl sun, după cum mi-o cere Theresa, să mă ofer să-i plătesc spălatul camionului la sfârșitul săptămânii care vine, plus o tratație cu clătite umplute cu dulceață de mure.

— Ieri a vorbit chiar și de mama.

— Daisy?

Theresa dă afirmativ din cap, scoțându-și ochelarii, pe măsură ce soarele se scufundă într-o mare de nori, la mai multe mile distanță.

— Mi-a spus câte ceva despre ziua când s-a înecat.

— Oh, da?

— Mda, zice ea, privindu-mă drept în ochi, deloc posomorâtă. E uimitor. Se pare că Jack era prin preajmă când s-a-ntâmplat.

— Ce tot spui? o întreb eu. Erați amândoi în tabără. Când am ajuns acasă, nu era nimeni acolo afară de Daisy.

— Cum spui tu, zise ea, dar Jack fusese acolo mai înainte.

— Era în tabăra de lacrosse, iar tu erai într-o tabără de muzică.

— O tabără de teatru, mă corectează ea. Eu eram acolo, dar Jack mi-a spus că, după ce și-a scrântit glezna, a venit mai devreme acasă. Ți-amintești că șchiopăta?

— Nu.

— Ciudat, nici eu nu-mi aduc aminte, zice ea. Nu-mi amintesc nimic și-mi pare bine. Dar Jack susține c-a fost acolo. N-are niciun motiv să mintă.

— Dar de ce n-a spus nimic atunci?

— Cred c-a fost tulburat peste măsură și speriat. Asta pe lângă faptul că era încă un puști pe vremea aia.

— Și ce-a mai spus?

— Că, atunci când cobora el din mașină, cineva ieșea din casă. Un furnizor sau altcineva. Doar că tipul bea bere dintr-o sticlă și Jack își amintește că asta l-a deranjat, deși nu era o persoană cunoscută.

Nu-i răspund, pentru că nu știu ce-și aduce aminte Theresa cu privire la acea perioadă din viața lui Daisy și, categoric, nu am nici cel mai mic interes să-i spun, acum și aici, aceste lucruri, însă ea continuă:

— Cred că fusese să o vadă pe mami. Corect, nu-i așa?

— Probabil că da, îi răspund eu.

Subit, îmi amintesc de toate sticlele goale din casă, din după-amiaza aia, aproape o ladă. Firește că nu era prima dată când, la întoarcerea acasă, descopeream că ea trăsese vârtos la măsea, deși de obicei consuma vinul ei dulce din fructe, iar sticlele de bere de-un litru, ca pentru chef, păreau ieșite din comun. Mi-am închipuit că organizase o petrecere, un lucru care nu mă supăra prea mult atunci, însă dezordinea cumplită din casă m-a enervat teribil, ceea ce spune realmente tot și, după ce am descoperit-o pe fundul bazinului, posibilitatea ca vreun tip oarecare să fi trecut pe acolo chiar mi s-a șters din minte între miile de detalii și îndatoriri care urmează oricărui deces și niciodată nu mi s-a părut important să le spun agenților de poliție care au venit în după-amiaza aceleiași zile că Daisy nu băuse de una singură. Dar imaginile acelei zile, care îmi trec fulgerător prin minte, îmi accelerează respirația și deodată am sentimentul că zbor la o înălțime de cinci mii sau cincizeci de mii de metri; e ca și cum aerul s-ar rarefia rapid și noi am fi în pericol să ieșim în spațiul extra-atmosferic, direct în necunoscut.

— Oricum, continuă Theresa, Jack a intrat și a văzut o mulțime de sticle de bere în bucătărie, dar mami nu era nicăieri. Nu era nici în dormitor, dar, când stătea în fața ușii, a observat că patul era răscolit tot și lenjeria ei zăcea pe podea. Și în continuare o grămadă de sticle goale. Apoi, a zărit-o în fundul curții. Jack era pe cale să intre prin ușa glisantă în dormitorul vostru și spune că a intrat, deși eu nu cred c-a făcut-o. A privit-o un timp. Ea

stătea în picioare, goală, pe marginea platformei fixe, bând bere. Mi-a spus că era foarte frumoasă. Ca o statuie romană, înainte de orice deteriorare.

— Jack ți-a spus asta?

— Îl citez cuvânt cu cuvânt, zice ea, cu nostalgie. Mi-a spus că și el era speriat. Și cred că era încă furios, deși nu putea înțelege de ce. Îți poți imagina ce priveliște bizară și sexy îi oferea ea. Așa că a rămas înțepenit acolo, privind-o, și și-a dat seama că toate obiectele plutitoare fuseseră scoase din apă. Camerele auto umflate și lebăda de plută, inclusiv gogoașa aia roz pe care o folosea ea mereu.

Era adevărat, dar nu mă gândisem la asta când revenisem acasă. Am crezut că piscina fusese curățată de polițiști și de oamenii de pe ambulanță, deși era ceva ciudat să vezi toate obiectele care pluteau de obicei aliniate pe marginea de beton a piscinei, ca un fel de public la o competiție de înot.

— Și ce-a făcut în continuare? o întreb.

— Mi-a spus că a fugit, răspunde Theresa. A ieșit fugind din casă, cât îl țineau picioarele. S-a oprit la locul de joacă pentru copii, era atât de speriat că a stat aproape o oră într-unul din leagăne.

— Oh, Doamne, Jack!

— Așa că atunci când s-a întors acasă se terminase totul. Știe exact ce s-a-ntâmplat. Aleea era plină de mașini de poliție și de pompieri, alături de ambulanță, cu toate luminile pornite. Eu asta mi-aduc aminte.

— De ce nu a spus nimic?

— Probabil din cauză că se simțea răspunzător de cele întâmplate.

— Cred că da, spun eu, aducându-mi aminte cum mă tot întreba dacă pot fi trimiși la închisoare copiii.

— Bineînțeles că nu i s-a întâmplat nimic. Și tu ai fost așa de eficient după toate astea.

— De ce? Pentru că am incinerat-o? Așa a vrut Daisy, ca să știi.

— N-am știut, nu, spune ea, în final, cu puțină amărăciune. Și nu mă refer la incinerare. Mă refer la cât de repede ai rezolvat totul după aceea. Ei, haide, Jerry. Ai bătut un record mondial în a-ți lua adio. Nu mi-am dat seama atunci, dar a fost un viscol neobișnuit și tu ai curățat aleea de acces și în fața casei, iar a doua zi a ieșit soarele și a uscat totul, s-a dus totul. Și apoi faptul că pe noi nici măcar nu ne-ai lăsat să intrăm în capela funerară.

— Erați acolo, dar *nonna* a stat cu voi doi în altă încăpere.

— Mda, Jerry. Am stat în spatele unui coșciug deschis.

— Isuse! Chiar n-am știut.

— Sunt sigură că i-ai cerut să ne țină departe.

— Nu i-am spus să vă ducă la funeraliile altcuiva! Oricum, nu crezi că am procedat cel mai bine? Pentru Dumnezeu, erați doar niște copii. Nu-mi pasă ce spune lumea. Copiii nu trebuie să țină doliu. Și acum, când știu ce-a văzut Jack și trebuie să mă ocup de asta, cu atât mai mult.

Theresa se întoarce spre fereastra de lângă ea.

— Ai, probabil, dreptate, spune ea după un timp, încercând să zâmbească.

Un zâmbet adevărat. Încerc să-i zâmbesc și eu. Dar nimic nu mă consolează. Pot să spun că încă mă simt zguduit din temelii, că nici n-am început să procesez toată această informație nouă, deși s-ar putea să se dovedească a fi o minciună sfruntată. Nu-i așa? Și nu pentru că aș fi bănuit că moartea lui Daisy nu a fost urmarea unui accident, pentru că nu bănuiam, dar ar fi trebuit pe de-a-ntregul să fii complet inocent (sau poate un copil) ca să-ți imaginezi că un astfel de lucru *nu* se va întâmpla, că înecul ei în bazin nu fusese cumva previzibil, având în vedere faptul că spumega mereu de furie și toată decăderea ei și modul în care am trăit eu suspendat, aici, sus, înainte de a fi vreodată aici,

sus. Și dacă o parte din ce spun sună ca o confesiune, nu ține de religie: am știut cu mai mulți ani înainte că Daisy și mai ales copiii vor sfârși aproape cu certitudine prin a trece prin niște momente de chin groaznic.

Afară vremea a devenit schimbătoare, se aude un *vuu-vuu* ca și cum ne-am plimba cu șalupa pe valurile unui lac, cu aparatele de bord calme, funcționând normal. Văd frontul de nori înaintând cam la cincizeci de mile direct în fața noastră, deși nu cu tunete și fulgere, mulțumesc lui Dumnezeu, ci cu un fel de coloane ciudate care atârnă în jos, negre și pufoase, stranii pentru că așa ceva vezi de obicei dimineața devreme, înainte ca soarele să răsară și să le risipească, dar foarte rar ca acum, în mijlocul după-amiezii de la sfârșitul verii. Din cauza schimbării condițiilor meteo am apelat aeroportul MacArthur ca să mă dirijeze în timpul aterizării, cu noua rută comunicată cum trebuie, avionul pierzând din înălțime până la o mie cinci sute de metri și am trecut în zbor peste Westerly, R.I., peste gura râului Pawcatuck, iar acum ne apropiem de Mystic și Noank și vom zbura de-a lungul coastei de nord a insulei Fishers, apoi drept spre insula Plum și Orient Point, urmând traseul vechii Șosele 25, peste Southold și Cutchogue și Mattituck, înainte de a trece bâzâind peste marele mall de la Riverhead, de unde voi urma autostrada, pilotând mai departe înainte de a vira spre sud pentru aeroportul meu, această rută atât de bine înfiptă în memorie și mâini, încât aș putea probabil să zbor și noaptea cu toate aparatele stinse, numai urmărind lungile șiruri de lumini ale mașinilor drept ghid.

Dar acum turbulența începe să se simtă, forțele sale invizibile lovindu-ne puternic și rapid (ca și cum am fi dat de un drum accidentat în mijlocul aerului), zgâlțâielile în sus și în jos fiind suficient de severe ca să-i spun Theresei să-și pună centura și să stea legată strâns, dând drumul la manșa ei de

control. Ne plouă acum sau, mai bine zis, am intrat în nor și sper din răsputeri să nu ne îndreptăm spre așa-numitul ochi al furtunii, coșmarul oricărui pilot. Îi arunc Theresei o privire și o văd puțin încovoiată și mi se pare cam verde la față, cu ochii ei negri, mari, și gura întredeschisă, gâfâind. Întind mâna în spatele scaunului ei, unde țin pungi goale de cafea, în cazul în care i se face cuiva rău, și-i dau una. Spre surprinderea mea, ea varsă imediat în pungă, nu mult, pentru că nu mâncase mai nimic la prânz, dar suficient pentru a-mi stârni îngrijorarea că nu are numai rău de avion. Se așază mai comod și se șterge la gură cu dosul mâinii.

— Ești bine?

— Mda, răspunde ea, sprijinindu-și capul de fereastră. O să-mi revin.

— Nu mai avem mult, îi spun, dar furtuna s-ar putea să se întețească.

Îmi zâmbește strâmb și ridică degetul mare, plină de ironie și insolență și timp de o secundă am impresia că în ea ne regăsim pe noi toți, familia Battle și Daisy. Dar subit îmi dau seama că ea este foarte tânără și eu foarte bătrân și nu pot pricepe cum i-am permis să vină cu mine sus, aici. Cândva mă gândeam să pun o parașută în spate pentru Rita, dar ea detesta ideea și acum îmi doresc ca un nebun să o fi făcut, ca să pot să o fixez pe Theresa în caz că vreuna din aripi plesnește, înainte ca ea să fie prinsă alături de mine într-un picaj cu botul avionului direct spre pământ. Și nu-mi termin bine gândul, că *Donnie* primește o lovitură frontală, *poc!* și apoi o alta, *poc!* forța fiecăreia zguduindu-ne în scaunele noastre din cabină, atât de violente, încât ochelarii mei de soare cad pe jos, pe undeva pe lângă pedale. Ploaia este teribilă. Casca i-a căzut Theresei pe spate, astfel că legătura i-a ajuns în dreptul ochilor și întind mâna să i-o pun la loc. Este cuprinsă de un fior și deodată pe buza de jos îi apare o picătură de sânge.

— Theresa!

Își atinge gura și inspectează pata.

— Nu-i nimic, mi-am mușcat…

Vântul izbește din nou cu putere, *bum-bum*!

Donnie tresaltă, apoi deviază lateral și o secundă, care pare că nu se mai sfârșește, scap manșa, lovesc din greșeală pedala de direcție și virăm brusc în dreapta de parcă am fi la bordul unui avion militar, apoi în jos, indicatorul de viteză oscilând sălbatic sub sticlă, ca și cum un om gras s-ar fi urcat pe cântar. Motorul lui *Donnie* urlă, aripile scuturându-se din toate niturile, carcasa avionului fiind supusă unor cazne teribile, deoarece acționează asupra ei unul sau doi G în plus față de limita pentru care fusese proiectată să reziste, și ajungi să înțelegi în acea secundă infinită și de neuitat despre ce vorbesc oamenii când susțin că există o distincție infinitezimală și mai ales de natură filosofică între zbor și prăbușire. Sau între spaimă și luptă, ceea ce explică probabil cum eu, în ciuda unui impuls copleșitor de a mă face mic de tot, reușesc nu prea conștient să îndrept avionul, punându-l din nou pe traiectoria dorită, pentru a constata apoi că am pierdut numai trei sute de metri în înălțime, cât un întreg zgârie-nori, un lucru bun atâta timp cât nu mai avem de-a face cu vreun alt balamuc.

— Ești bine? o întreb pe Theresa, care stă înclinată puțin cam aiurea. Hei, răspunde-mi!

— Mda, spune ea de-abia auzit. Mi-ajunge prin ce-am trecut. Vreau să se oprească. Clar, Jerry? Fă-l să se oprească.

— Clar, iubito. Doar…

Bum!

— …doar că trebuie să ieșim din acest gol nenorocit!

Bum-bum!

— Ce rahat!

Bum-bum-BUM!

Seria asta aproape că ne face să ne prăbușim, stârnind în mine ceea ce trebuie să fie visul unui

boxer căruia i s-a rupt filmul, ștergerea acelei stări de alinare amețită că nu este vorba de al dumneavoastră campion, ci de un zevzec oarecare țintuit în lumina reflectoarelor la stâlpul infamiei. Pe măsură ce visul frumos dispare, sunt conștient că mușchii de la ceafă mi se încordează, ca și cum toate oscioarele s-ar fi contopit, cu toate celelalte organe la fel, de la șolduri în sus, simțindu-mă deodată cu totul scos din țâțâni.

— Theresa, scumpo! mă aud spunând, în vreme ce ochii mei sunt probabil deschiși, dar nu funcționează cum trebuie, ca să nu fiu nevoit să fiu martorul a ceea ce va fi fără îndoială o *coupe de grace:* Ține-te bine, scumpo, ține-te bine!

Dar lovitura finală întârzie să-și facă apariția. *Bum*-ul a încetat să bubuie. Ploaia s-a oprit. Și tot ce se mai aude acum este bâzâitul elicei lui *Donnie,* rotațiile sale pe minut în cheia la, un bondar cu un sunet tot atât de dulce ca orice arie de Verdi cântată de un tenor pe tema unei iubiri nefericite.

— Theresa, fetița mea, am scăpat, am scăpat!

Ea încuviințează dând din cap și chiar schițează un zâmbet, dar citesc pe fața ei o expresie pe care am zărit-o de multe ori în oglindă și pe fața lui Jack și a lui Paul și chiar a bătrânului în ultima vreme, dar niciodată pe a Theresei Battle – și anume, de temporizare – așa că o întreb:

— Ce dracu s-a-ntâmplat?

Ea privește direct în jos, spre poală. Iar acolo, între picioarele ei bronzate în bermude negre, pe vinilul roșu al scaunului, se vede o porțiune udă. Ea ridică un picior și lichidul clar se scurge peste marginea albă a scaunului.

— Să nu-mi spui c-ai făcut pipi pe tine.

Ea scutură din cap.

— O, al naibii rahat!

— E prea devreme, spune ea. Copilul este prea mic ca să fie viabil. Are numai douăzeci și cinci de săptămâni.

— Ai idee cât timp nu ești în pericol?

— Nu. Și apoi îmi spune alarmată: Trebuie să merg la spital. Imediat.

— Mai avem douăzeci de minute până la aeroport, poate ceva mai mult.

— Ce aeroport? *t*

— Aeroportul de pe care am decolat! Singurul.

— Trebuie să mă duci la New Haven, Jerry, îmi spune ea. Acolo este doctorul meu, la Yale – New Haven. Nu pot să merg nicăieri în altă parte. Nu acum. Te rog!

— Nu știu. N-am zburat niciodată acolo.

— Contează?

— Nu ar trebui. Dar nu mi se pare cd este cazul să experimentez.

— Nu poți să folosești harta?

Theresa întinde mâna în spate și-mi dă harta, dar eu nu vreau să-mi mai pierd timpul uitându-mă pe ea și i, acum, că ne-am redresat, observ din nou că ne-am abătut de la drumul nostru trasat de luminițele de jos exact în direcția dorită de ea. Nu este ceva important, deși văd cu greu prin ceața groasă, însă știu că de fapt suntem mult mai aproape de New Haven decât de Islip, situat probabil la distanță dublă și categoric în întuneric din cauza frontului gros de nori. Așa că mă uit repede pe hartă, cât de repede pot, în timp ce ne continuăm zborul spre est. Văd că un aeroport – despre existența căruia știam când mintea îmi funcționa normal –, denumit Tweed, este amplasat în East Haven, la numai câțiva kilometri de spitalul ei.

— În regulă, îi spun, vom merge acolo. Cum te mai simți?

— Cred că sunt bine.

— Ești sigură?

— Auuu…!

— Ce naiba s-a-ntâmplat?

— Mă doare ceva, spune ea, gâfâind subit. O, la dracu'… la dracu… auuu!

— Ajungem în zece minute, dacă o fac dintr-o bucată. Să sun turnul de control să-mi aprobe aterizarea și să le spun să cheme o ambulanță.

Ea dă din cap, cu ochii strâns închiși din cauza durerii. Când intru pe frecvența turnului aeroportului regional Tweed și explic întreaga situație controlorului de zbor, el îmi dă aprobarea pentru o aterizare imediată venind dinspre sud, pe pista 2–0, și pune celelalte avioane în așteptare. Cel puțin spațiul aerian și aeroportul ne vor fi destinate exclusiv. Zbor spre vest deasupra golfului Puget Sound timp de un minut și apoi virez spre nord-vest pe deasupra câmpului înainte de a lua direcția de aterizare. Problema este că aeroportul e învelit într-o ceață albă, vizibilitatea devine din ce în ce mai proastă, iar tipul din turn mă avertizează că o să fie de numai câțiva metri în timp ce mă apropii, ceea ce înseamnă că nu o să văd luminile pistei până când nu pun roțile pe pământ. Știu că Theresa poate auzi totul în casca ei, schimbul rapid de instrucțiuni cu caracter tehnic cu toată calitatea proastă a transmisiunii și uimitorul ton calm al discuției noastre pe teme aeronautice, dar probabil nu realizează pericolul potențial din fața noastră. Când termin conversația cu turnul și îi arăt degetul mare ridicat în sus, în semn că este totul OK, mă bucură să văd că-mi răspunde în același fel, indiferent ce știe cu adevărat.

Dar, în timp ce fac virajul spre uscat, ceața devine tot mai groasă, perdele pufoase mișcându-se rapid prin fața parbrizului, reflectând astfel ce pare a fi acum viteza noastră inumană, pământul complet invizibil dedesubt, ultimele petice albastre de cer dispărând și ele ca o prevestire de rău și încep serios să mă întreb de ce ar trebui să fie ăsta momentul răsplătii pentru toți anii cât am zburat pe vreme bună, de ce nu puteam să fi fost făcut bucăți de unul singur într-un nor aducător de furtună vinețiu și amenințător *a la* Sir Harold. De ce nu

puteam să mă amuz de propria-mi dispariție romantică, eroică de pe radar și apoi să fiu înmormântat și lăudat *in absentia* în ceea ce ar fi trebuit să fie sfârșitul meu cuvenit.

Theresa îmi spune sfârșită:

— Îți mulțumesc, Jerry. Pentru că m-ai luat în avion.

— Glumești? Nu-mi vine să cred că am lăsat să se întâmple acest lucru. Este numai vina mea.

— Eu sunt cea care a vrut homar.

— Nu contează. Eu sunt tatăl tău.

— Ei, și?

— Ar fi trebuit să-ți spun nu.

— Poate ai dreptate.

Theresa râde sau scoate niște țipete, destul de volubilă, nu știu exact care din cele două.

— Te simți bine? o întreb. Ce pot să fac? Ți-e rece?

— N-am nimic, spune ea, înconjurându-și grijuliu cu brațele pântecul ușor rotunjit. Tu condu avionul, Jerry, bine? Ai grijă numai cum zbori.

Asta fac. Turnul mă dirijează spre ceea ce trebuie că este pământul și apoi îmi cere să fac un viraj de o sută optzeci de grade pentru a ajunge în capul pistei, dându-mi coordonatele corecte în timp ce mă aliniază cu aeroportul, iar eu controlez viteza de zbor, altitudinea, localizatorul, unghiul de intrare pe pistă, fiecare indicator, și conduc avionul direct în ceață. Aici, jos, aerul nu este tulburat, chiar deloc, de fapt arată ca și cum ai pluti printr-un *merengue* pufos, iar noi am fi un cuțit curat, strălucitor, un lucru pe care l-am sperat de dragul Theresei. Deși am intrat complet în ceață, am fost înghițiți cu totul, lumea de afară devenind complet opacă; nu pot vedea nici aripile, nici longeroanele. Nu pot vedea nici nenorocitul de bot. Totul este de un alb pur. Aș putea zbura răsturnat, pe o parte sau cu botul avionului direct în jos, spre pământ și, în pofida instrumentelor de poziție, simt tot mai mult nevoia să trag cu putere

de manșă și să mă ridic, ceea ce ar fi un curs sortit pieirii, pentru că cine poate zbura în orb acum și să o facă bine?

Cu siguranță, nu Jerry Battle. Dar în timp ce descindem, acele ceasurilor de la bord se aliniază magic, literalmente la milimetru, și îmi iau o mână de pe manșă și strâng degetele și palma fiicei mele, imperturbabilă și rece, iar în ultimul moment închid ochii, îi țin strânși cum este motorul în blocul lui, pentru că ce mai contează dacă tot nu poți zări nimic, niciun semn real de confirmare? Și în acest întuneric în mod straniu alinător, nu văd o serie de imagini ale vieții mele pline de căință studiată la final, ci numai o fotografie înrămată, în care se află, grupați după indicațiile Theresei, toți jucătorii noștri dragi, iar despre mine neavând nimic în minte.

Nu o să mai zbor niciodată singur.

O izbitură însoțită de o derapare, flapsurile care se ridică și frânează avionul, și am ajuns, rulând pe pistă cu viteza unei mașini de pe strada învecinată. Parcată lângă terminal, o ambulanță veche așteaptă în ceață cu luminile învârtindu-se tăcut.

— Am ajuns, puiule, îi spun, cu ochii plini de lacrimi. Am ajuns!

Dar când îi las mâna ca să-l conduc pe *Donnie* spre terminal, aceasta cade fără putere între noi. Mă uit și văd că are capul dat pe spate, ochii închiși, catarama de la legătura căștii zgâriind geamul și timp de o secundă mă simt ca într-o vară când veneam cu ea spre casă după o petrecere eșuată și când după primele două ore nu eram deloc supărat, ba chiar eram mulțumit în secret să conduc pe autostrada perfect dreaptă în timp ce o priveam cum doarme, somnul frumos al adolescenței ei pe sfârșite, iar câmpiile aride, de culoarea bronzului ale Dakotei trecând în fugă pe lângă noi la viteza de peste o sută la oră.

— Puiule?

Și când o privesc din nou, sunt profund dezorientat, pentru că fața și gâtul ei nu au categoric luciul ăsta ca de piatră, nu pot fi livide ca un *papier-mâche;* ele nu pot fi lipsite de culoare, ca hârtia de ziar. După ce îmi desfac centura de siguranță și o trag spre mine, se prăbușește într-o parte peste mine vlăguită, cu o mișcare atât de firească, încât sunt aproape convins că totul va fi în regulă, fata mea este numai obosită, și în timp ce alunecăm pe pistă, am senzația că amândoi oprim acest mic avion, că amândoi ne aflăm la comandă.

Doisprezece

VIAȚA ÎȘI CONTINUĂ NETULBURATĂ CURSUL la sol.

Draga mea Rita, niciodată obosită, stă în picioare în fața sobei, făcând sendvișuri calde cu șuncă și cașcaval (unele fără șuncă pentru copii) pentru prânz, în timp ce eu așez masa din sufragerie cu tacâmuri din plastic, pahare, șervețele și farfurii din carton. Ea a pregătit deja salata de castraveți și roșii și o tavă de biscuiți cu cacao pentru desert, iar contribuția mea la această masă constă în faptul că am desfăcut o pungă de cartofi prăjiți pe care i-am pus într-un bol și am deschis un borcan cald de castraveciori acri (din păcate, prin cămară trec țevile de apă fierbinte). În afară de cutiile cu suc ale puștilor și limonada de zmeură pentru Rita și Eunice, deoarece este o sâmbătă neobișnuit de caldă din octombrie și pentru că pur și simplu îmi doresc acest lucru, scot o baterie de șase doze de bere blondă pentru noi, băieții, pe care am ținut-o în congelator, așa că la prima sorbitură vom simți pe limbă cum pocnesc micile cristale ca niște așchii de gheață.

În mod deloc nesurprinzător, bătrânul nu s-a prea dat la început în vânt după o astfel de petrecere, dar apoi i-a plăcut ideea. Acum desface cutiile de bere, deși mai mereu uită ce are de făcut și le aduce pe rând din frigider, și nu din congelator, așa că trebuie să le arunc pe cele mai calde cu regularitate. Dar nu contează. Ai putea spune că noi toți am fost constrânși să ne obișnuim să fim zilnic împreună (și mai ales noaptea) în ultimele câteva săptămâni, cu rolurile, obiceiurile și capriciile noastre, ceea ce este neimportant în sine și nici pe jumătate atât de grăitor cu privire la caractere precum e capacitatea noastră de toleranță și schimbare. Poate că din această perspectivă noi, cei din familia Battle, reuniți prin legături de

sânge, de rudenie ori ca simpli membri onorifici, ar trebui să fim consideraţi o familie destul de decentă, pentru că am fost îngăduitori unii cu alţii, cuviincioşi şi de-a dreptul prietenoşi, dacă prin asta se înţelege că am fost comunicativi şi gata să dăm o mână de ajutor. Dar asta nu exclude apariţia unor subiecte delicate în conversaţiile noastre, de tipul celui abordat de Eunice imediat după micul dejun, pe când făcea curat în băi, o sarcină neplăcută pe care s-a autodesemnat s-o îndeplinească sâmbăta. În timp ce puştii stăteau înţepeniţi de mai bine de patru ore în faţa televizorului ca să urmărească desenele animate pe noul canal Nick Jr., iar Jack îi arăta bătrânului ce mai făcuse pe afară şi eu eram în drum spre subsol ca să termin construcţia aripilor unei machete a lui *Donnie* (un hobby din perioada tinereţii), Eunice a mărşăluit spre bucătărie ţinând o perie umedă de curăţat toaleta în mâna cu o mănuşă galbenă de cauciuc, solicitând o conferinţă în Problema Părului. Se pare că, având la dispoziţie doar două băi la şapte persoane, ne cade suficient păr ca să poţi ţese un covoraş pentru hol şi, deşi nu tot atât de dezgustător ca petele de pipi de pe capacul toaletei (o privire piezişă aruncată de ea bătrânului), acest fapt a avut drept rezultat nu atât aspectul neplăcut de pe jos, cât un dop zdravăn în scurgerea chiuvetei şi pe ţevi. Jack a spus ceva despre cei care nu au instalat cum trebuie ţevile şi eu am adăugat o remarcă cu privire la strania dorinţă de a avea lumină în camerele goale şi, numai când Rita şi-a făcut apariţia cu sacoşele cu mâncare, întrebând dacă Paul plecase (da, doamnă), ne-am închis cu toţii gura şi ne-am retras în colţurile noastre, fiecare convins că acela era cel mai curat.

Paul, care în ciuda protestelor mele insistă să doarmă la subsol, în spatele unui cearşaf prins cu cârlige de o frânghie de uscat rufe, în dorinţa de a nu ne deranja, probabil că oricum nu ar fi

participat la acest colocviu, pentru că are lucruri cu mult mai serioase în minte decât măruntele noastre certuri pe teme domestice. Cu puțin timp înainte să sosească Rita în vizita ei de sâmbătă ca să ne gătească și să facă puțină curățenie, iar apoi să mă ia cu ea să petrecem noaptea împreună, el plecase, așa cum procedează în fiecare dimineață, la spitalul St. Jude, unde în salonul de prematuri se află fiul său și nepotul meu, Barthes Tae-jon Barde, în greutate de două kilograme, dormind în interiorul unui mic incubator. Îl însoțesc de două ori pe săptămână, dar, desigur, el se duce-n fiecare zi, uneori întorcându-se acasă pentru a pleca seara din nou și, din ceea ce pot să văd și să aud în timpul conversațiilor cu asistentele, respectă același program în fiecare zi. Se oprește mai întâi la cafenea și bea un ceai mare și, dacă bebelușul doarme sau este într-o stare de „ușoară alertă", îi citește cu glas tare din grămada de cărți pe care o cară în rucsacul lui, ore în șir, din volumele de poezie, romanele ori revistele literare conținând eseurile publicate de Theresa; acest ultim lucru pot să-l înțeleg cu greu, dar îmi place să-l ascult oricum, la fel cum bănuiesc că bebelușul nu pricepe nimic, dar ascultă tonul calm al vocii lui Paul ca pe o incantație, ca într-un vis vorbit. Îi citește până când se trezește și apoi îl leagănă și se joacă cu degețelele lui ca dintr-o altă lume, mici și fragile, aproape transparente, care cu greu pot fi calificate drept oase, și după aceea îi dă să sugă dintr-o sticlă la fel de mică, pe măsura lui, pe care el o acceptă imediat, de fapt, dovedind un apetit vorace (un indiciu suficient că este gata să devină un adevărat Battle).

De câte ori îl însoțesc, Paul mi-l dă în brațe și, deși în ochii simpaticelor și robustelor asistente mă comport categoric ca un imbecil, sunt zero șanse să nu știu ce fac. Când îi iau trupșorul în brațe, mi se pare că țin ceva desăvârșit și nu un copil născut prematur, prea mic sau prea puțin dezvoltat, o

perfecțiune a neamului nostru, care nu are nevoie de nimic special în afară de o atenție permanentă, el dându-ne o lecție nouă, tuturor. De fiecare dată îl examinez îndeaproape și remarc că fața lui de spiriduș este clar non-caucaziană, cu un nas foarte mic și ochii ca niște linii pe piele, iar ceea ce mă face să ezit o clipă nu este faptul că nu seamănă deloc cu mine, lucru normal, ci acela că pe figura lui nu pot să discern nici trăsăturile Theresei, sau nu încă, deoarece micuțul e replica exactă a lui Paul, a cărui fotografie mi-au arătat-o părinții săi într-un vechi album de familie. Dar poate că este mai bine așa pentru Paul și pentru noi toți să știm că ea se află undeva, acolo sus și poate că este un act de binecuvântare faptul că se exprimă atât de modest în trăsăturile lui.

După aceea scumpul meu prâslea începe să plângă (pare mai mult un mieunat), sau face caca în scutec și știu că se va pune pe picioare, cum susțin unii. De câteva săptămâni bebelușul nu mai are nevoie de niciun aparat să-l ajute să respire sau să fie hrănit intravenos, deși încă două săptămâni, douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, îi vor fi monitorizate toate funcțiile vitale și i se va administra un amestec cu glucoză. În continuare, dacă va fi plin de vigoare și va câștiga în greutate cu formula de lapte aplicată, Paul îl va aduce în sfârșit acasă.

Normal că toți am fost de acord să-i instalăm confortabil pe Paul și pe micuț în dormitorul matrimonial, iar Jack și Eunice să doarmă pe o canapea rabatabilă, în camera de zi, până când va fi gata cel de-al doilea dormitor mare, deși acesta ar trebui finalizat până atunci. Jack dirijează construirea lui, ultimul proiect în registrele venerabilei firme de construcții Battle Brothers Inc., 1938, care promite să-și încheie cariera cu o pierdere mare. Dar nu-i nimic. I-am spus lui Jack să-l construiască exact cum își dorește, cu finisaje care să-i mulțumească pe el și pe Eunice, și orice

sumă pe care Richie Coniglio nu o poate strecura la capitolul pierderi o s-o acopăr eu. Jack a folosit materiale luate de la Home Depot și Lowe, Eunice comandând mobile și țesături pentru interior la Calico Corners și Pottery Barn, un sortiment fantezist de parchet, pe care îl vor admira aproape toți, deși în opinia mea este prea luxos.

Totuși, sunt foarte mândru de Eunice pentru că la începutul construcției se încrunta tot timpul frunzărind cataloagele de obiecte fabricate-n serie, pe care le găsești prin magazine, dar acum (poate din cauză că e ocupată să curețe băile) zice că-i încântată de faptul că poate găsi ușor tot ce-i trebuie. A fost cam deprimată că a trebuit să se mute din casa sa din Haymarket Estates (Jack a găsit un director de companie danez care a închiriat-o pe o perioadă de trei ani, cu mobile cu tot, în schimbul a șase mii de dolari pe lună, ceea ce va acoperi ipoteca plus taxele), dar ea nu e proastă și, după cum a spus Theresa, este cu adevărat devotată lui Jack, iar acum își rearanjează cu grijă patul, minus toate pernele și cuverturile de mătase. Cred că plănuiesc să folosească timpul pentru a-și regrupa forțele și a-și reîncărca bateriile și, poate, în trei ani, să se întoarcă în castelul lor, presupunând că Jack începe din nou să facă bani. Dar eu sper ca lucrurile să meargă suficient de bine, aici, în mica noastră casă de țară și poate o să-și regândească obiectivele și prioritățile și să decidă să stea mai mult, continuând să-și închirieze conacul. Adevărul (și sunt sigur că Jack și Eunice deja îl știu) e că șansele lui Jack de a câștiga maldărul de bani din trecut sunt așijderea celor ale unui client al firmei Battle Brothers care ar adăuga de bunăvoie un bacșiș de douăzeci la sută la plata unui contract și, în timp ce eu am fost primul care a pledat în favoarea dormitorului, în plus, pentru a le face șederea cât mai plăcută, mai coc un plan secret, și anume ca Jack să preia toată casa, în care să se stabilească permanent și unde să

fie spațiu suficient pentru copiii lor și pentru bătrân și pentru Paul și Barthes, iar eu, cu puținul noroc care mi-a mai rămas, să găsesc un loc unde să mă ascund, așa cum își dorește Rita.

Din nou, slabe șanse, ratatule!

Cel puțin, asta îmi spune bătrânul după ce stingem lumina. Cu copiii în cel de-al treilea dormitor, ne-am instalat ca la prici, împreună, cu spațiul dintre cele două paturi de o persoană destul de mare ca să nu putem să-ntindem mâna și să ne înghiontim/lovim unul pe altul. Cred că este un lucru bun. Noaptea trecută el sforăia din nou cu o furie bestială, torturat, ca și cum corpul său încerca să-și forțeze amigdalele să-i iasă pe nas, alternând mârâituri amenințătoare cu câte un minut când înceta să mai respire (Rita spune că suferă de apnee), așa că trebuia s-arunc cu un papuc în el ca să-l trezesc.

— Știi cât e ceasul? mă-ntreabă el, ca și cum eu aș fi sforăit de se cutremura casa.

— E târziu.

— Ce vrei, Jerome?

— Crezi c-ar trebui să mai pun o piatră funerară acolo?

— Ce?

— Știi, acolo!

— În cimitir *sunt* pietre funerare.

— Mă refer la una pentru Daisy.

— Oh!, oftează el, scărpinându-se pe burtă. Mă întrebam de ce e spațiul ăla între mama ta și Theresa.

— Cred că totul arată destul de bine. Dar locul lui Daisy pare cam stingher.

— Poate că ți se pare.

— Totuși, ar trebui să mai pun una.

Bătrânul se întoarce cu spatele la mine.

— M-am gândit la asta din ziua în care a murit. La fel și mama ta.

— Adevărat? De ce n-ai spus nimic?

— Era nevastă-ta.

— Dar voi doi ați ținut la ea. Puteai să-mi spui!

— Crezi că ne-ai fi ascultat?

— Mda, zic eu. Probabil că da.

— Ei bine, poate de aceea nu ți-am zis nimic. Acum, hai să-nchidem ochii.

M-am gândit un timp la cele spuse, pentru că a început aproape imediat să zguduie ferestrele cu sforăitul lui, cum de fapt, după cele întâmplate atunci, bătrânul nu mai părea să se sinchisească prea mult de mine, așa cum o făcuse înainte, să-mi dea instrucțiuni cum să duc la bun sfârșit un lucru sau altul în relațiile cu clienții, cum să conduc afacerea sau cum să mă port cu copiii. S-a retras într-un mod prea puțin caracteristic în ce-l privește, lucru pe care l-am pus pe seama mamei, crezând că ea i-a spus să mă mai lase-n pace o vreme și să-mi mai dea o mână de ajutor doar la nevoie. Lucru pe care l-au făcut amândoi, mai ales mama, ajutându-mă în treburile gospodărești, iar bătrânul, la rândul lui, la garaj, unde venea de câteva ori pe săptămână pentru a-i ține pe mecanici în priză, umplându-le răcitorul de metal cu bere rece și sendvișuri. Nu-mi trecuse atunci prin cap că poate el decisese că era timpul să mă lase să fierb în suc propriu, îngropat până-n gât fie în rahat, fie în miere și nu, după cum îi era obiceiul (dintr-o generozitate înnăscută și din eficacitate), să-mi ofere sfaturi sau păreri. Presupun că acesta ar putea fi un moment potrivit să-mi exprim recunoștința pentru modul cum renunțase de bunăvoie (chiar dacă mult amânat și extrem de subtil) la exercitarea drepturilor paterne, dar încă îmi doresc ca el să-mi fi spus că sunt un nătărău laș și cu inimă de gheață și să fi aranjat o ceremonie de înmormântare obișnuită, comandând și o piatră funerară pentru Daisy, astfel ca acum să nu mai stau cu ochii țintiți pe o bucată de teren acoperită cu iarbă, ori de câte ori mă duc la cimitir cu Paul, după o zi petrecută la spitalul St. Jude.

Când ne-am adunat acasă, după înmormântarea Theresei, între alte lucruri mizerabile, fără număr, din acea zi, Sal Mondello (care acum s-a retras oficial din afacere, după ce am cerut falimentul) a venit la mine ca să-mi transmită condoleanțe și a adăugat: „Este o rușine că mama ei nu poate fi alături de ea”. Dacă mitocanul de bătrân excentric nu ar fi arătat atât de firav, i-aș fi tras una și i-aș fi sucit gâtul cu propriul lui Major Johnson. Dar nu am făcut-o, ci doar am dat afirmativ din cap, acceptând gestul său, obișnuit mai demult la țară, de a-mi da un plic, primind apoi condoleanțe de la zeci de alți prieteni și rude, precum și de la tot felul de lume care venise acolo, pe unii dintre cei prezenți nici măcar recunoscându-i. Bineînțeles că prietenele ei din liceu, Alice Woo și Jadie Srinivasan, se aflau acolo, cu rochii și ciorapi negri, agățându-se una de alta ca și cum ar fi bătut un vânt tare, nenorocit, plângând tot timpul, de la biserică până la mormânt, și alții care au venit să-și exprime regretul, ca Richie și asociații săi și Kelly Stearns și Miles Quintana, care, deși nu existau indicii, erau clar *împreună* (am aflat mai târziu de la Miles întreaga poveste, asemenea unui scenariu de film, inclusiv o altercație cu Jimbo în parcare, urmată de faptul că, atât femeia albă, matură, din sud, cât și tânărul ei cavaler urban, de culoare, aveau mai multe lucruri în comun decât să permită respectivelor circumscripții să iasă temporar din mohoreala vieții pe seama lor). Prezența încurajatoare a acestor prieteni și asociați nu mi-a oferit prea multă mângâiere, în schimb mi-a revelat un al doilea nivel de tristețe mortală peste deja aproape sufocantul giulgiu de durere, faptul că doliul colectiv mi-a conferit inițial alinare, dar, curând după aceea, a fost cu atât mai deprimant în ideea că nimeni nu poate scăpa.

Spre lauda lui, Paul nu a încercat să se adune de dragul nimănui. Și-a pierdut cumpătul acasă, în acea dimineață și în timp ce era în mașină, în drum

spre biserică, iar după ce a spus câteva cuvinte la amvon, s-a oprit brusc și s-a retras, așezându-se alături de noi, plângând în hohote cât de tare putea. Am fost mândru de el. Când a fost coborât coșciugul, Jack a trebuit să-l sprijine, altfel, după cum se clătina, ar fi căzut în groapă, iar pe drumul înapoi, spre casă, a făcut o criză, simțind dureri atroce în piept și burtă, iar Rita și unul dintre doctorii care ne sunt prieteni și era prezent au reușit să-i dea una dintre tabletele antiflatulente ale bătrânului, în acea noapte, după ce toată lumea s-a dus la culcare, în timp ce împărțeam ultima sticlă de cabernet, de o sută cincizeci de dolari, pe care o adusese Jack și o deschisese de capul lui și, cumva în mod ciudat, insistase ca noi doi să o bem, Paul mi-a mulțumit pentru că mă dusesem la amvon și terminasem discursul funerar început de el. I-am spus că pentru mine a însemnat o onoare. Așa că am băut în cinstea lor și a altor lucruri de același fel etc. etc., chiar chicotind un pic și, curând după aceea, am terminat vinul gros, ca o cerneală. Pentru că nu se mai descurca deloc și mai era și sfârșit din cauza durerii, a trebuit să-l duc până-n pat, unde sunt sigur că pentru prima dată de mai multe zile – cert atunci și, poate, de atunci încoace – a avut un somn liniștit.

Spre deosebire de mine, care-am rămas zăcând în pat, fără să pot adormi multă vreme și privind în tavan, urmărind linia crăpăturilor, refăcând mereu un traseu circular. Începusem să mă simt ca și cum eram închis într-o cutie și, bineînțeles, nu am vrut să continui așa și am ieșit în grădină, în aerul răcoros al nopții, unde am zăcut pe un șezlong sub cerul luminat de lună și în zgomotul înfundat de automobile, venind dinspre autostradă, filtrat prin frunzele uscate ale copacilor. Cerul, în ciuda semilunii, strălucea de lumini și, când m-am uitat peste acoperiș, am văzut o stea cum cade la orizont. Apoi au urmat alta, și alta, dar apăreau tot mai jos, pe cer și, ca să le văd și pe următoarele,

m-am dus în curtea din spate, unde țineam scara pentru curățat burlanele. Am sprijinit-o în tăcere de perete și m-am cățărat pe-acoperiș, mergând pe cornișă până deasupra bucătăriei, unde m-am așezat, așteptând.

Nu s-a mai întâmplat nimic. Iar eu încercam din răsputeri să nu-mi mai amintesc acea zi, deși îmi revenea mereu în gând cum am terminat de citit necrologul scris de Paul, imediat după cel al bătrânului și urmat de al lui Jack. Era un text frumos și sumbru, serios, liric, elegant și nu plin cu citate din Heine sau Biblie sau din vreun poem de Blake, ci presărat cu amintiri detaliate despre ea și viața ei și, chiar dacă au știut că fusese scris de Paul, mai mulți oameni mi-au adus *mie* cuvinte de laudă cu privire la cuvintele mișcătoare, rostite din inimă.

Deși i-am spus că poate sta liniștit, bătrânul a insistat că se simte bine și a vorbit liber doar un minut sau două cel mult, făcând pauze între cuvinte ca să tușească și să-și recapete respirația și să-și stăpânească lacrimile, invocând, cu mult respect, spiritul ei tenace și independent, deși a terminat cam nepotrivit, murmurând răgușit că nu o prea văzuse în ultima vreme „pe acasă”. Pe de altă parte, Jack a lăsat puține lucruri nespuse în maldărul lui de remarci scrise, trecând în revistă lent și, dintr-un anume motiv, fără să respecte o ordine cronologică, amintiri despre copilăria și anii lor de adolescență, remarcând de mai multe ori cum, cu toți mușchii lui, ea îl întrecea datorită inteligenței. La un moment dat a trebuit să se oprească un timp stânjenitor de lung, pentru că începuse să tremure spre sfârșitul discursului, dar s-a adunat și a continuat, fără să mai reușească totuși să-l încheie.

Urma ca eu să vorbesc după el, iar Paul ultimul, totul fiind trecut în programul tipărit. Dar, după ce au vorbit bătrânul și Jack, Paul s-a întors spre mine, a dat din cap și s-a repezit spre amvon. Și,

deși nu ar fi corect din partea mea să spun că discursurile bătrânului și al lui Jack au însemnat niște eșecuri, fără a exprima nimic altceva decât durere în aceste împrejurări singulare, dar în substanța lor fiind absolut adevărate și valoroase, în liniștea așternută în biserică după ultimele vorbe rostite de Jack se simțea în mod vădit un fel de notă discordantă, părând să ceară cu disperare un răspuns care să restabilească armonia, ceea ce l-a îmboldit imediat pe poetul din Paul să sară de pe bancă.

Când Paul, la rândul lui, s-a oprit, nu m-am simțit deloc ofensat sau supărat. Mă simțeam norocos, chiar bucuros. Aveam cu siguranță în minte o mie de lucruri modeste, autentice de spus, printre care cum îmi plăcuse întotdeauna modul în care îi bătea vântul hainele ei de culoare neagră sau că nu am reușit să aflu de ce, atunci când conducea mașina, ținea aproape de linia galbenă de pe asfalt, sau aș fi putut să mă refer, de asemenea, la faptul că în timp ce nu-și recăpăta cunoștința în ambulanță, după ce i se desprinsese placenta și sângera într-un mod pe care, jur, jur, nu aș putea să-l descriu nici dacă viața mea ar depinde de asta, am fost aproape sigur că mâna ei încleștată pe-a mea dorea să mă asigure că totul este bine și nu că ea era pe moarte sau moartă deja. Dar nu, nu, nu am avut niciun fel de cuvinte, înălțătoare sau nu, de oferit mulțimii cu fețele îndurerate.

Nu, nimic.

Și de ce nu? Nu știu. Poate că a fost vorba de un refuz categoric sau de acea ades dovedită slăbiciune a mea, sau altceva ce ar putea fi o teamă patologică de tristețe. Nimic din toate astea nu reprezintă o scuză bună, lucru pe care-l pot accepta, cu excepția gândului care mă tulbură, și anume că, undeva în drumul ei acolo, sus (și sper și mă rog, *acolo sus),* Theresa Battle s-a oprit puțin pentru a ierta un groaznic pământean ca mine.

Am stat o bună parte din noaptea aia pe acoperișul casei și apoi, nemaivăzând nimic cum cade pe cer, m-am ridicat și am coborât. Dar, când pășeam cu grijă, pe țiglă, am observat urma slabă a unui X mare inserat în ea, care strălucea acum straniu în lumina lunii, mai viu decât în timpul zilei. Și, după ce-am încuiat pe dinăuntru ușa glisantă, m-am oprit o clipă la căpătâiul lui Paul și al copiilor lui Jack și m-am cățărat îndărăt în patul meu gol, gândindu-mă că, indiferent cât de mult îmi doream să fi dispărut uneori, să zbor departe, fără să mă mai întorc, în realitate nu aș fi putut s-o fac și nu o s-o fac niciodată. Și nici nu o să vreau.

Rita zice:

— Jerry, sendvișurile sunt aproape gata. Mai bine i-ai chema pe toți.

— Poate că nu chiar imediat, îi răspund, degetele mele bătând ușor pe șoldul ei primele note ale unui măreț și necunoscut cântec de dragoste. Poate că mi-ar plăcea să stau aici, puțin, cu tine.

Ea se lasă pe spate, lipindu-se de mine.

— Sunt o mulțime de sendvișuri.

— Ne descurcăm.

Mă sărută, dar repede și ușor.

— Hai, du-te!

În camera lor retrasă le spun copiilor că prânzul e gata. Ei de-abia dau din cap în semn că m-au auzit, în timp ce se opresc din a-și suge cu furie degetele mari, pe când acțiunea desenului animat de pe ecran se apropie de punctul culminant, galaxia explodând într-un cataclism plin de fum și foc. Puștii așteaptă în tăcere, urmărind cu evlavie reapariția eroului lor, un strașnic robot, apoi chicotesc ca apucații. Repet chemarea, iar ei îmi fac semn din mână să mă duc în camera alăturată, unde am instalat spălătoria. Acolo, Eunice scoate hainele din uscător.

— Mulțumesc Domnului pentru Rita! exclamă ea după ce o chem la masă, dându-mi un vraf de

prosoape uscate de bucătărie.

— Du astea la bucătărie, te rog! Și pune-le *în dulap,* da?

După ce îndeplinesc întocmai ce mă rugase ea, ies afară și îl zăresc pe bătrân venind din spatele casei, unde se lucrează la dormitorul cel nou. Poartă o cămașă jerpelită și blugi, cu o cingătoare de piele plină de unelte în jurul mijlocului lui gros. Mănâncă bine de când a părăsit Ivy Acres și, în afară de asta, este și destul de energic, plimbându-se zilnic pe străzile învecinate și chiar ajutându-l pe Jack la construcție, dar numai la lucruri foarte ușor de făcut, desigur, cum ar fi măsurarea și tăierea unor bucăți de lemn de cedru pentru pereții laterali.

— Cum a mers azi?

— Ca-ntotdeauna, zice el, bătându-se peste centură. Armele lucrează.

— Jack e acolo?

— Spune-mi că a venit timpul să ne-ndopăm.

— Îhî!

— Bun, mor de foame. Unde te duci?

— Să-i spun și lui Jack.

— Nu-i acolo.

Mă opresc.

— Unde e, atunci?

Bătrânul zice:

— Uită-te-n groapă!

Ceea ce bătrânul numește groapă nu este de fapt nimic de genul ăsta. E un bazin de șase pe nouă metri, săpat chiar de Jack timp de câteva zile, săptămâna trecută, cu ajutorul unui mic excavator, închiriat de la unul dintre foștii noștri concurenți, care a fost mai mult decât fericit să-i dea mașina la jumătate din preț, ca un cadou la ieșirea din afacere (mai apoi bătrânul mi-a spus, în timp ce-l urcau în camion ca să-l ducă înapoi, că extrăsese o cantitate apreciabilă de motorină din rezervor). Jack se gândise că, având în vedere alte lucruri la care trebuiseră să renunțe, copiii meritau măcar un

bazin de înot, iar eu nu l-am contrazis. Făcuse un lucru destul de bun, dacă te gândești că folosise un astfel de echipament cu numai cincisprezece-douăzeci de ore înainte și singurele accidente au constat în zdrobirea a două vase mari de teracotă și producerea unei crăpături adânci într-un colț al garajului, care fusese lovit de cupa excavatorului. Zidul arată acum destul de hidos, dar categoric nu i-a fost afectată structura. Jack a săpat într-un loc unde, de-a lungul anilor, fuseseră aruncate fel de fel de lucruri și excavațiile sale s-au dovedit a avea un neașteptat caracter arheologic, fiindcă am descoperit pe rând, în pietrișul scos, unele dintre jucăriile ruginite ale lui și ale Theresei, pantofi vechi de sport și păpuși, iar când a instalat țevile în vechiul bazin, căutând cu atenție, puteai găsi multe dintre plăcile de faianță originale, ca și cum te-ai fi aflat în mijlocul ruinelor de la Pompei.

Îl văd pe Jack cățărându-se afară din bazin, după ce-l mai controlase o dată, având probabil ceva probleme cu adâncimea și panta lui. E o nebunie, dar vom încerca să-l placăm singuri. Îi spun că masa-i pregătită și el îmi răspunde dând din cap.

— E gata? îl întreb.

— Desigur, îmi răspunde el. Poate că-l încercăm luni.

— Bine.

Îmi arată palmele murdare și se-ndreaptă spre ușa laterală a spălătoriei, unde se află chiuveta mare. Dar, în loc să intru și eu în casă, cobor scara până-n fundul gropii. Încă necăptușită cu beton și plăci ceramice, arată ca o imensă cutie neagră de pantofi, cu pământul rece și încă umed pe la colțuri și pe fund. Și este înspăimântător de liniște acolo, jos, dar îmi place mirosul humos, bogat și dulce, ca primăvara, neamintind deloc de dispariție, și îl inhalez cât pot de adânc. Cobor aici cel puțin o dată sau de două ori pe zi, rămânând în picioare sau așezându-mă și apoi proptindu-mă de unul dintre pereții noroioși, ca să contemplu o bucată

perfect decupată de cer pentru nevăzute și nesfârșite zboruri.

Aud pe cineva întrebând: *Şi acum unde s-a dus Jerry?* un sunet de-abia perceptibil călătorind pe undeva, pe sus, și suficient de departe de mine, la care nu mă grăbesc să răspund. Este în regulă, în ordine. Veți vedea că vor începe fără mine.

Mulțumiri

Aș dori să adresez mulțumirile mele Fundației John Simon Guggenheim Memorial și Fundației de Cercetare de la Hunter College pentru sprijinul acordat în timpul scrierii acestei cărți.

Doresc, totodată, să le mulțumesc lui Frank și Richard Branca pentru consultanța în domeniul aeronautic, lui Richard Purington și Ann Dickinson pentru reședința lor de vacanță răcoroasă și liniștită pe care mi-au pus-o la dispoziție în timpul scrisului, precum și colegilor mei din Consiliul de Științe Umaniste de la Princeton University pentru prietenia și ajutorul acordat.

Ca întotdeauna, rămân dator lui Cindy Spiegel și Amandei Urban.

Și dragelor mele, Annika și Eva, pentru că sunt așa cum sunt.

---

[1] Prescurtare de la *Heating, Ventilating and Air Conditioning* (încălzire, ventilație și aer condiționat).

[2] Numele unei asociații nonprofit din S.U.A. care organizează ligile de baseball și softball pentru copii.

[3] Orașele Southampton și East Hampton din partea de răsărit a insulei.

[4] Localitate în partea de sud a insulei.

[5] Cocteil făcut din rom, curaçao și sucuri de fructe.

[6] Aperitiv specific bucătăriei chinezești din S.U.A. care constă din bucățele de carne și fructe de mare.

[7] Fel de mâncare specific milanez din pulpă de vițel fiartă înăbușit.

[8] Băutură energizantă cu aromă de citrice.

[9] Charles Elwood „Chuck“ Yeager (n. 1923), pilot de încercare american, primul care a reușit să zboare cu o viteză mai mare decât a sunetului.

[10] Un grup de case mari construite în același stil arhitectonic.

[11] Sat în districtul Nassau, pe țărmul de nord al insulei.

[12] Test standardizat pentru admiterea la colegiu in Statele Unite ale Americii.

[13] Joc electronic lansat în 1986.

[14] Mare companie producătoare de mobilier tapițat, cu sediul la Monroe, statul Michigan.

[15] „Battle“ înseamnă „luptă“ în limba engleză.

[16] Pachet oferit de agențiile de turism care include în preț practicarea golfului.

[17] Mulțumesc (jap.).

[18] Bisericuță (it.).

[19] Han (fr.).

[20] Decorație militară americană, care se acordă, în numele președintelui S.U.A., celor care au fost răniți sau uciși la datorie pe sau după 5 aprilie 1917.

[21] Personajul principal, o fetiță, povestitoarea din romanul *Să ucizi o pasăre cântătoare* de Harper Lee.

[22] Pateuri făcute în cuptorul cu microunde, care sunt de obicei umplute cu brânză și carne.

[23] Bucățele de tortilla prăjite, cu diverse arome. Sunt făcute din porumb măcinat, ulei de porumb și sos.

[24] Lichior făcut dintr-un amestec de whisky, zahăr și arome de piersică, portocală, vanilie și scorțișoară.

[25] Avion biplan de vânătoare cu un singur loc, de fabricație britanică, folosit în timpul Primului Război Mondial, celebru pentru manevrabilitatea sa.

[26] Test de evaluare psihologică, creat de psihiatrul și psihanalistul elvețian Hermann Rorschach (1884-1922), care constă în

interpretarea de către subiecți a unor pete de cerneală pentru dezvăluirea unor aspecte ale personalității acestora.

[27] Fel de mâncare din regiunea nordică a Mexicului, făcut din carne de vită marinată sau sărată puțin ori frecată cu sare, piper și/sau condimente și apoi friptă pe grătar.

[28] Fel de mâncare făcut din orez și măruntaie de pasăre, ca un pilaf cu ardei gras, țelină și ceapă.

[29] Artă marțială din China, practicată pentru consolidarea sănătății.

[30] Acțiune în favoarea celor care suferă din cauza discriminării, în special când este vorba de a găsi de lucru sau de a avea acces la educație.

[31] Amestec de ovăz decorticat, nuci, miere și uneori orez, care este ținut la cuptor până ce devine crocant. Se pot adăuga fructe uscate, ca stafide sau curmale.

[32] Jucător american de baseball (1931-1995), care a fost introdus în National Baseball Hall of Fame în 1974.

[33] Jucător american de baseball (n. 1931), ales în National Baseball Hall of Fame în 1979. Considerat de unii a fi cel mai mare jucător de baseball al tuturor timpurilor.

[34] Echipă de baseball din liga a doua care joacă la Columbus, statul Ohio.

[35] Film, produs în 1954, bazat pe romanul omonim al lui James Michener, despre un aviator care primește misiunea de a bombarda un grup de poduri foarte bine apărat în timpul războiului din Coreea.

[36] Navă de război americană care a fost folosită în Primul Război Mondial, bine-cunoscută pentru scufundarea dramatică din timpul atacului japonez de la Pearl Harbor, la 7 decembrie 1941.

[37] Actor american de teatru și film (n. 1917).

[38] Marcă de unguent intim.

[39] Corporație franceză care este considerată inițiatoarea conceptului de sejur *all-inclusive.*

[40] Măsură de capacitate pentru grâne, egală cu 35,36 l.

[41] Puget Sound golf la Oceanul Pacific.

[42] Joc de cuvinte intraductibil. Numele personalității de tip T vine de la *thrill-seeker* (cel care caută emoția), iar cel al personalității de tip D, de la *distressed* (abătut, amărât). În text se face în glumă referire la personalitatea de tip D, al cărei nume vine de la *down-filled seeking* (tendința de a merge în jos).

[43] Plăci laminate pentru decorațiuni interioare.

[44] Material sintetic pentru pardoseli.

[45] Jack La Lanne (n. 1914), specialist american în fitness, gimnastică și nutriție.

[46] Metodă de a juca tenis cu doi jucători împotriva unuia singur.

[47] Numele vine de la trecutul verbului englezesc *to stink*, care înseamnă „a puți“.

[48] Omletă italienească preparată mai întâi într-un vas pe aragaz, pe urmă pe grătar și servită neîmpăturită.

[49] Vers din poemul autobiografic *Preludiul* de William Wordsworth (1770-1850).

[50] Doi puști aleargă unul spre altul pe o alee îngustă, primul care se ferește este declarat „puiul“.

[51] Un protestant alb anglo-saxon, membru al înaltei societăți din nord-estul Statelor Unite.

[52] Obicei în America de Nord de a vinde lucrurile de prisos, expunându-le în garaj și în fața casei.

Table of Contents

Unu	4
Doi	30
Trei	77
Patru	117
Cinci	145
Șase	169
Șapte	194
Opt	230
Nouă	269
Zece	309
Unsprezece	352
Doisprezece	380
Mulțumiri	395